

Podklad pro 33. zasedání Rady vlády pro udržitelný rozvoj dne 21. března 2017

Níže uvedená Analýza relevance Cílů udržitelného rozvoje bude sloužit jako podkladový materiál pro zpracování návrhu implementace Agendy 2030 (Cílů udržitelného rozvoje) v České republice, který má být Úřadem vlády zpracován na základě usnesení vlády z 25. ledna 2016 č. 61.

K analýze byly v rámci veřejného slyšení sesbírány komentáře, které prozatím nebyly zpracovány, nejedná se tedy o finální podobu dokumentu.

Analýza relevance
Cílů udržitelného rozvoje
pro Českou republiku
(3. pracovní verze)

Centrum pro otázky
životního prostředí
Univerzita Karlova v Praze

Praha 2016

Dokument je výstupem zakázky „Analýza relevance Cílů udržitelného rozvoje pro Českou republiku“ Úřadu vlády České republiky (Oddělení pro udržitelný rozvoj). Zakázka byla řešena Centrem pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy v období srpen – listopad 2016.

Editoři:

doc. RNDr. Svatava Janoušková, PhD.
Prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc.
doc. PaedDr. Tomáš Hák, PhD.

Kolektiv autorů:

doc. PaedDr. Tomáš Hák, PhD.
doc. RNDr. Svatava Janoušková, PhD.
Mgr. Jan Kovanda, PhD.
Prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc.
Ing. Petr Pavlík, PhD.
MUDr. Eva Rychlíková, PhD.
Bc. David Šubrt
Ing. Marie Trantinová
RNDr. Viktor Třebický, PhD.
Ing. et Ing. Eliška Vejchodská, PhD.
PhDr. Petr Wija, PhD.

© 2017 Úřad vlády České republiky a Centrum pro otázky životního prostředí UK

Praha 2017

Text neprošel jazykovou úpravou

**Výzkum v oblasti indikátorů
Cílů udržitelného rozvoje**

Obsah

Obsah	5
Seznam zkratk	7
Úvod.....	12
SDGs – Cíle a dílčí cíle.....	14
Monitoring SDGs – indikátory.....	17
Analytická část.....	19
Kontext analýzy.....	19
Výběr podcílů	19
Stanovení relevance	20
Výsledky analýzy.....	22
SDG 1: Vymýtit chudobu ve všech jejích formách všude na světě	22
SDG 2: Vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství	31
SDG 3: Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku.....	43
SDG 4: Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny	54
SDG 5: Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek	63
SDG 6: Zajistit všem dostupnost vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi	72
SDG 7: Zajistit přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny	80
SDG 8: Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny	85
SDG 9: Vybudovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a inovace	95
SDG 10: Snížit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi	103
SDG 11: Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce	108
SDG 12: Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu	108
SDG 13: Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejích dopadů.....	139
SDG 14: Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje	145
SDG 15: Chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity.....	152
SDG 16: Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních	162
SDG 17: Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování	162
Shrnutí.....	191
I. SDGs – význam v globálním a národním kontextu.....	191
II. Zhodnocení Cílů SDGs	192

Seznam zkratk

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
AV ČR	Akademie věd ČR
BaP	Benzo(a)pyren
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CBCSD	Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj (<i>Czech Business Council for Sustainable Development</i>)
CBD	Úmluva o biologické rozmanitosti (<i>Convention for Biological Diversity</i>)
CDV	Centrum dopravního výzkumu
CEDAW	Úmluva OSN o odstraňování všech forem diskriminace žen (<i>Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women</i>)
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí (<i>Czech Environmental Information Agency</i>)
CESCR	Výbor OSN pro hospodářská, sociální a kulturní práva (<i>Committee on Economic, Social and Cultural Rights</i>)
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy rostlin a živočichů (<i>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</i>)
CVVM	Centrum pro výzkum veřejného mínění
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
ČVUT	České vysoké učení technické v Praze
DAC	Výbor pro rozvojovou pomoc (<i>Development Co-operation Directorate</i>)
DMC	Domácí materiálová spotřeba (<i>Domestic material consumption</i>)
EAP	Environmentální akční plán (<i>Environment Action Programme</i>)
ECOSOC	Hospodářská a sociální rada OSN (<i>Economic and Social Council</i>)
ECRI	Komise proti rasismu a nesnášenlivosti Rady Evropy (<i>European Commission against Racism and Intolerance</i>)
EDVO	Efektivní délka vegetačního období
EEA	Evropský hospodářský prostor (<i>European Economic Area</i>)
EGR	Efektivní suma globální radiace (<i>Sum of effective global radiation</i>)
EHK	Evropská hospodářská komise
EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí (<i>Environmental Impact Assessment</i>)
EIU	Ekonomická výzvědná jednotka (<i>Economist Intelligence Unit</i>)

EK	Evropská komise
EMAS	Systém pro environmentální řízení podniků a audit (<i>Eco-Management and Audit Scheme</i>)
EMPRES	<i>Emergency Prevention System for Food Safety</i>
EP	Evropský parlament
EP	Environmentální poradenství
EPIDAT	Informační systém infekčních nemocí
ER	Evropská rada
ESDN	Evropská síť udržitelného rozvoje (<i>European Sustainable Development Network</i>)
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy (<i>European Structural and Investment Funds</i>)
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FADN	Zemědělská účetní datová síť (<i>Farm Accountancy Data Network</i>)
FAO	Organizace pro výživu a zemědělství (<i>Food and Agriculture Organization of the United Nations</i>)
FEAD	Fond evropské pomoci nejchudším osobám (<i>Fund for European Aid to the Most Deprived</i>)
FIT	Fakulta informačních technologií
FoRS	České fórum pro rozvojovou spolupráci
FRA	Agentura EU pro základní práva (<i>Fundamental Rights Agency</i>)
FSC	<i>Forest Stewardship Council</i>
GATT	Všeobecná dohoda o clech a obchodu (<i>General Agreement on Tariffs and Trade</i>)
GB	Genová banka
GFLI	<i>Global food loss index</i>
GIS	Geografický informační systém
GM	Geneticky modifikovaný
GMO	Geneticky modifikovaný organismus (<i>Genetically modified organism</i>)
GRI	<i>Global Reporting Initiative</i>
H2020	HORIZONT 2020
HDP	Hrubý domácí produkt
HICP	Harmonizovaný index spotřebitelských cen (<i>Harmonised Index of Consumer Prices</i>)
HLPF	Politické fórum na vysoké úrovni (<i>High-level Political Forum</i>)
HND	Hrubý národní důchod
HNV	Koncepce vysoké přírodní hodnoty (<i>High Nature Value</i>)
CHKO	Chráněná krajinná oblast

IAEG-SDGs	Expertní skupina pro indikátory SDGs (<i>Inter-Agency and Expert Group on Sustainable Development Goal Indicators</i>)
ICSU	Mezinárodní rada pro vědu (<i>International Council for Science</i>)
IEA	Mezinárodní energetická agentura (<i>International Energy Agency</i>)
ILO	Mezinárodní organizace práce (<i>International Labour Organization</i>)
IPCC	Mezivládní panel pro změny klimatu (<i>Intergovernmental Panel on Climate Change</i>)
IROP	Integrovaný regionální operační program
IRZ	Integrovaný registr znečišťování
IZS	Integrovaný záchranný systém
JMK	Jihomoravský kraj
KHS	Krajská hygienická stanice
KRNAP	Krkonošský národní park
KÚ	Krajské úřady
LFA	Méně příznivé oblasti (<i>Less Favoured Areas</i>)
MA21	Místní agenda 21
MAS	Místní akční skupiny
MD	Ministerstvo dopravy
MDGs	Rozvojové cíle tisíciletí (<i>Millennium Development Goals</i>)
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MSP	Malé a střední podniky
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MÚ	Městské úřady
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATO	Severoatlantická aliance (<i>North Atlantic Treaty Organization</i>)

NAZV	Národní agentura pro zemědělský výzkum
NEET	Mladí lidé, kteří nejsou zaměstnaní a neúčastní se vzdělávání ani odborné přípravy (<i>Neither in Employment nor in Education or Training</i>)
NIKO	Národní imunizační komise
NPK	Národní politika kvality
NSZM	Národní síť zdravých měst
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
ODA	Oficiální rozvojová pomoc (<i>Official development assistance</i>)
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
OKD	Ostravsko-karvinské doly
OP	Operační program
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OSN	Organizace spojených národů
OWG	Otevřená pracovní skupina (<i>Open Working Group</i>)
OZP	Osoby se zdravotním postižením
PEFC	Program pro vzájemné uznávání lesních certifikačních schémat (<i>Programme for the Endorsement of Forest Certification</i>)
PISA	Program pro mezinárodní hodnocení žáků (<i>Program for international students assessment</i>)
POH ČR	Plán odpadového hospodářství ČR
PPZRS	Platforma podnikatelů pro zahraniční rozvojovou spolupráci
PS USV	Pracovní skupina udržitelná spotřeba a výroba
REACH	Registrace, evaluace (hodnocení), autorizace (povolování) a omezování chemických látek (<i>Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals</i>)
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVUR	Rady vlády pro udržitelný rozvoj
SAICM	Strategický přístup k mezinárodnímu nakládání s chemickými látkami (<i>Strategic Approach to International Chemicals Management</i>)
SBK	Sdružení pro bankovní karty
SDGs	Cíle udržitelného rozvoje (<i>Sustainable development goals</i>)
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SPŽP	Státní politika životního prostředí
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv
TAČR	Technologická agentura ČR
TEN-T	Transevropská dopravní síť (<i>Trans-European Transport Networks</i>)

TRIPS	Práva k duševnímu vlastnictví (<i>Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights</i>)
UN ECE	Evropská hospodářská komise OSN (<i>United Nations Economic Commission for Europe</i>)
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (<i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>)
UNFCC	Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (<i>United Nations Framework Convention on Climate Change</i>)
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
UR	Udržitelný rozvoj
US EPA	Agentura pro ochranu životního prostředí USA (<i>US Environmental Protection Agency</i>)
ÚV ČR	Úřad vlády ČR
ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky
VaV	Výzkum a vývoj
VS OSN	Valné shromáždění OSN
VUPSV	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí
VUR	Vzdělávání k udržitelnému rozvoji
VÚRV	Výzkumný ústav rostlinné výroby
VUT	Vysoké učení technické v Brně
VVI	Výzkum, vývoj a inovace
WB	Světová banka (<i>World Bank</i>)
WHO	Světová zdravotnická organizace (<i>World Health Organization</i>)
WTO	Světová obchodní organizace (<i>World Trade Organization</i>)
WTTC	Světová rada cestování a turismu (<i>World Travel and Tourism Council</i>)
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZRS	Zahraniční a rozvojová spolupráce

Pro dobré pochopení mimořádného významu Cílů udržitelného rozvoje (*Sustainable Development Goals – SDGs*) je účelné připomenout jejich genezi. Koncepce udržitelného rozvoje byla vypracována Světovou komisí pro životní prostředí a rozvoj, kterou ustavila OSN v r. 1983 (pracovala pod vedením Gro Harlem Brundtlandové) a která v r. 1987 publikovala zprávu „Naše společná budoucnost“. Zde byla podána známá definice udržitelného rozvoje jako takového rozvoje, který dokáže naplnit potřeby současné generace, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích. Tato základní definice, která stále platí a je pořád citována ve své původní podobě, byla na summitech OSN v r. 1992, 2002 a 2012 plně potvrzena a dále rozpracována. Koncepce udržitelného rozvoje se stala zásadním vodítkem pro všechny mezivládní a mezinárodní organizace včetně například OECD či EU a pro jednotlivé státy.

Původní impulz k této myšlence vyšel z potřeby sladit rozvoj rychle se industrializujícího se světa s požadavkem environmentální udržitelnosti, to znamená přizpůsobit jeho průběh požadavku nutné ochrany životního prostředí pro lidi, živé přírody a biologické rozmanitosti, a životodárných planetárních systému, jako je například klimatický systém Země. Postupně vykrystalizovaly tři pilíře udržitelného rozvoje, kterými jsou dimenze ekonomická, sociální a environmentální. Takto je udržitelný rozvoj všeobecně chápán a přijímán, i když někdy přece jen převažuje mylná představa, že udržitelný rozvoj je cosi „zeleného“. Zřejmě je to dáno právě ne zcela pochopeným kořenům této koncepce.

Přijetí globálních Cílů udržitelného rozvoje Organizací spojených národů v r. 2015 je nepochybně významným aktem podpory celosvětového rozvoje progresivním a žádoucím směrem. SDGs určují základní směr celosvětového vývoje k horizontu r. 2030 (některé naznačují delší časový přesah). Jejich formulace navázala na Rozvojové cíle tisíciletí, které rovněž přijala OSN; platily do r. 2015¹.

Obr. Rozvojové cíle tisíciletí

¹ Závěrečná zpráva a hodnocení MDGs je v publikaci „The Millennium Development Goals Report 2015“ ([http://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20\(July%201\).pdf](http://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20(July%201).pdf))

SDGs znamenají významný posun v řadě aspektů, přičemž za nejdůležitější lze považovat dvě skutečnosti. Především mají univerzální charakter, platí pro všechny země, zatímco Rozvojové cíle byly zaměřeny na rozvojové státy. Na formulaci SDGs se významně podílely státy vyspělé a ve své naprosté většině je uvítaly, vysoce je hodnotí a svou vlastní rozvojovou agendu podle nich stanovují. Za druhé jsou SDGs koncipovány podstatně širěji, obsahují všezahrnující spektrum rozvojových aktivit, zatímco rozvojové cíle byly podstatně užší, zaměřeny na nejdůležitější problémy rozvojových zemí.

Cíle udržitelného rozvoje představují mezinárodní rozvojové cíle, které byly projednány na konferenci OSN v Rio de Janeiru v červnu 2012 (Konference Rio+20); usnesení je obsaženo v závěrečné zprávě konference „Budoucnost, kterou chceme“ (*The future we want*²). V průběhu samotné konference se již nepodařilo identifikovat konkrétní tematické oblasti pro tyto cíle – tedy podcíle či opatření – a již vůbec ne monitorovací systém pro plnění cílů (indikátory). Proto hned po skončení konference započala další jednání. V lednu 2013 byla rozhodnutím Valného shromáždění OSN ustanovena třicetičlenná Otevřená pracovní skupina (*Open Working Group – OWG*). Tato skupina dostala pověření, aby vypracovala návrhy Cílů udržitelného rozvoje, kterými se následně zabývalo Valné shromáždění OSN během svého 68. zasedání (září 2013 – září 2014). Od té doby probíhal v rámci OSN proces směřující k určení nového globálního rozvojového rámce, který měl v roce 2015 nahradit končící Rozvojové cíle milénia (*Millennium Development Goals – MDGs*)³. Definování a etablování nových cílů a agendy bylo náročné zejména z toho důvodu, že bylo potřeba nalézt společný konsensus mezi jednotlivými členskými státy. Pro vytváření koncepce Rozvojové agendy po roce 2015 je pak stěžejní dialog mezi společenskými skupinami a aktéry (tzv. stakeholdery) z různých oblastí včetně sféry byznysu.

V červenci 2014 podala OWG návrh na podrobnější koncept Cílů udržitelného rozvoje. Tento návrh obsahoval 17 cílů se 169 dílčími cíli pokrývající širokou škálu témat udržitelného rozvoje. V prosinci 2014 Valné shromáždění OSN přijalo souhrnnou zprávu generálního tajemníka požadující přijetí těchto návrhů pro etablování Rozvojové agendy po roce 2015. Shody na konečné podobě koncepce Cílů udržitelného rozvoje bylo dosaženo na 70. Valném shromáždění OSN v září 2015.

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících patnáct let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Cíle udržitelného rozvoje jsou výsledkem tříletého procesu vyjednávání, který začal na Konferenci OSN o udržitelném rozvoji v roce 2012 v Riu de Janeiro⁴. Na formulaci SDGs se podílely všechny členské státy OSN, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů. Agendu udržitelného rozvoje (původně nazvanou „Post-2015 Agenda“, později přejmenovanou na Agendu 2030 pro udržitelný rozvoj) oficiálně schválil summit OSN 25. září 2015 v New Yorku v dokumentu „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“ (*Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*), jehož součástí jsou i Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o výzvu

² Viz <https://sustainabledevelopment.un.org/futurewewant.html>

³ Viz <http://www.un.org/millenniumgoals/>

⁴ Ve dnech 20.–22. června 2012 se v brazilském Riu de Janeiru konala Konference OSN o udržitelném rozvoji (United Nations Conference on Sustainable Development), jinak též UNCSD nebo Rio+20), která měla zhodnotit, jak se světu dařilo směřovat k udržitelnému rozvoji během 20 let, které uplynuly od Konference OSN o rozvoji a životním prostředí v roce 1992 (více na www.uncsd2012.org).

k rozsáhlému politickému manévru, který má tyto hlavní rysy (tzv. pět bodů budoucí transformace):

1. Zaměřit se na všechny. Po roce 2015 už nepůjde o snižování, ale o ukončení extrémní chudoby. Žádnému člověku nesmí být upřeny ekonomické příležitosti a lidská práva.
2. Základem transformace se musí stát udržitelný rozvoj. Je nutné jednat ihned, abychom dokázali odvrátit nebezpečné dopady změny klimatu a degradace životního prostředí.
3. Transformace ekonomiky ve prospěch pracovních příležitostí a inkluzivního růstu. Transformace založená na inovacích, technologiích a potenciálu byznysu.
4. Bezpečnost a efektivní, otevřené a odpovědné instituce. Bezpečnost a dobrá správa věcí veřejných jsou klíčem k dobrému životu.
5. Vytvořit nové globální partnerství. Rozvojová agenda po roce 2015 musí vycházet z pocitu solidarity, spolupráce a vzájemné odpovědnosti

SDGs zahrnují širokou škálu témat – odhodlání vymýtit extrémní chudobu, zajistit společnou prosperitu a mír, budovat partnerství, ale také chránit životní prostředí. Podrobný popis obsahů jednotlivých SDGs jsou k dispozici na stránkách OSN⁵ nebo je v české mutaci přináší Informační centrum OSN v Praze⁶:

1. Vymýtit chudobu ve všech jejích formách všude na světě
2. Vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství
3. Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku
4. Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny
5. Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek
6. Zajistit všem dostupnost vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi
7. Zajistit přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny
8. Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny
9. Vybudovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a inovace
10. Snižit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi
11. Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce

⁵ Viz <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals>

⁶ Viz <http://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs-2015-2030/>

12. Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu
13. Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejích dopadů
14. Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje
15. Chránit a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit úbytek biodiverzity
16. Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních
17. Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování.

Poslání Cílů výstižně charakterizoval generální tajemník OSN Pan Ki-mun: „Hlavním smyslem Cílů udržitelného rozvoje je, aby všichni lidé na zemi mohli žít důstojný život bez chudoby, hladu a nerovnosti, a mohli plně rozvinout svůj potenciál. Každého z nás SDGs zavazují, abychom byli zodpovědnými obyvateli planety, kteří berou ohled na lidi i ekosystémy a podporují opatření v oblasti klimatických změn, na nichž závisí životy nás všech. Jsme první generací, která může odstranit extrémní chudobu na Zemi a zároveň poslední generací, která může zabránit nejhorším dopadům globálního oteplování, než bude příliš pozdě. SDGs jsou výsledkem dohody států, která je pro svět významným krokem k jejich dosažení“.

Cíle samy o sobě by bez mechanismu kontroly plnění nebyly úplné. Za tímto účelem bylo kontrolou plnění pověřeno Politické fórum na vysoké úrovni (*High-level Political Forum on sustainable development – HLPF*⁷), jehož první zasedání na ministerské úrovni proběhlo již v září 2013. V červenci r. 2015 se uskutečnilo první jednání HLPF věnované implementaci SDGs (mj. proběhlo dobrovolné hodnocení implementace SDGs ve 22 zemích). Nové Fórum představuje významný krok vpřed v návaznosti na konferenci Rio+20, kde se státy dohodly, že pokrok v implementaci udržitelného rozvoje nebyl dosud dostatečný, a nyní hrozí, že současné globální problémy mohou částečné úspěchy v boji proti chudobě zmařit a nastolit problémy ještě větší. HLPF má novou institucionální strukturu (dle rezoluce 37/290 ze dne 23. 8. 2013):

- Pod záštitou Valného shromáždění OSN se Fórum bude konat jednou za čtyři roky na úrovni představitelů vlád a hlav států s cílem podpořit implementaci udržitelného rozvoje a řešit nové výzvy. Jednání budou poté transformována do mezivládních deklarací a prohlášení.
- Fórum rovněž zasedá jednou ročně, a to pod záštitou Hospodářské a sociální rady OSN (ECOSOC) na ministerské úrovni k otázkám udržitelného rozvoje.

Za měřítka pokroku k udržitelnosti – indikátory – v rámci celého procesu Agendy 2030 zodpovídá Statistická divize OSN (*United Nations Statistics Division*). V jejím rámci na pracovní úrovni vznikla Expertní skupina pro indikátory SDGs (*Inter-Agency and Expert Group on Sustainable Development Goal Indicators – IAEG-SDGs*⁸). IAEG má celkem 27 účastnických států – nám blízkou skupinu „Severní Amerika a jižní, severní a západní Evropa“ zastupují Kanada, Francie, Německo, Nizozemsko a Švédsko. Je to klíčový orgán, který připravuje systém hodnocení jednotlivých podcílů SDGs pomocí indikátorů. Vzhledem k náročnosti agendy se v rámci IAEG vyčlenily tři pracovní podskupiny: pro geodata (prostorová data), pro vazby umožňující integrované hodnocení a pro metadata.

První konsolidovaný návrh indikátorů byl předložen v březnu 2016 na 47. zasedání Statistické komise OSN⁹. V současné době skončil otevřený konzultační proces k indikátorům, jejichž konečná podoba byla diskutována na 4. zasedání IAEG 15.–18. listopadu 2016 v Ženevě¹⁰. Seznam indikátorů nyní¹¹ obsahuje 230 indikátorů rozdělených do tří skupin (*tiers*):

- Skupina 1 (*Tier 1*) – 81 indikátor s jasnou koncepcí, stanovenou metodikou výpočtu a daty pravidelně sbíranými jednotlivými zeměmi

⁷ Viz <https://sustainabledevelopment.un.org/hlpf>

⁸ Viz <http://unstats.un.org/sdgs/iaeg-sdgs>

⁹ Viz <http://unstats.un.org/unsd/statcom/47th-session/>

¹⁰ Viz <http://unstats.un.org/sdgs/meetings/iaeg-sdgs-meeting-04/>

¹¹ K 30. říjnu 2016

- Skupina 2 (*Tier 2*) – 57 indikátorů s jasnou koncepcí, stanovenou metodikou výpočtu ale daty, která nejsou pravidelně sbírána jednotlivými zeměmi
- Skupina 3 (*Tier 3*) – 88 indikátorů bez stanovené metodiky výpočtu
- Mimo skupiny jsou ještě 4 indikátory (náležících do více skupin).

Seznam indikátorů je zatím dostupný pouze v pracovní verzi v angličtině v dokumentu *Report of the Inter-Agency and Expert Group on Sustainable Development Goal Indicators* (E/CN.3/2016/2/Rev.1), Annex IV¹². K indikátorům ze skupiny 3 existuje rozsáhlý dokument, který shrnuje stav příprav pro tvorbu daných indikátorů¹³.

Česká republika se doposud na aktivitách mezinárodního společenství v této oblasti příliš nepodílela. Rada vlády pro udržitelný rozvoj plní mj. funkci poradního orgánu vlády pro směřování k udržitelnému rozvoji České republiky. ČSÚ je gestorem odpovědným za monitoring SDGs prostřednictvím relevantních indikátorů (viz vládní usnesení č. 61/2016¹⁴).

¹² Viz <http://unstats.un.org/sdgs/indicators/Official%20List%20of%20Proposed%20SDG%20Indicators.pdf>

¹³ Work Plans for Tier III Indicators (as of 20 September 2016) – <http://unstats.un.org/sdgs/files/meetings/iaeg-sdgs-meeting-04/Tier%20III%20Work%20Plans%202020-9-16.pdf>

¹⁴ Viz Usnesení vlády ČR z 25. 1. 2016 č. 61 ke Zprávě o průběhu a výsledcích Summitu Organizace spojených národů o udržitelném rozvoji

Kontext analýzy

Přijetím Agendy 2030 se Česká republika zavázala k monitorování naplňování jednotlivých podcílů. Usnesením vlády ze dne 25. ledna 2016 č. 61 byl Úřadu vlády uložen úkol navrhnout implementaci SDGs v České republice s termínem předložení vládě do 31. prosince 2016. Materiál vládě předkládá ÚV ČR ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí (MŽP) a naplňuje předpoklad Agendy 2030 („*Targets are defined as aspirational and global, with each government setting its own national targets guided by the global level of ambition but taking into account national circumstances. Each government will also decide how these aspirational and global targets should be incorporated in national planning processes, policies and strategies.*“ odst. 55).

Tato studie má vytvořit podklad k vládnímu materiálu, který bude pro ČR stanovovat postup při sledování naplňování Cílů udržitelného rozvoje (resp. podcílů). Hlavní platformou implementace SDGs v ČR má být strategický dokument Česká republika 2030 (ČR 2030), který v současné době připravuje Oddělení pro udržitelný rozvoj ÚV ČR.

Agenda 2030 (SDGs) obsahuje celkem 3 typy podcílů:

- 1) Cíle a opatření s relevancí pro domácí agendu.
- 2) Podcíle s dopadem na udržitelný rozvoj ve světě (globální odpovědnost) – oblasti, ve kterých je možné konstatovat výrazný dopad domácích politik České republiky na udržitelný rozvoj na regionální/globální úrovni.
- 3) Podcíle z oblasti rozvojové spolupráce – příspěvek České republiky k rozvoji jiných zemí.

Analýza se zaměřuje pouze na domácí dimenzi udržitelného rozvoje a domácí agendu s globálním přesahem (body 1 a 2), zhodnocení relevance podcílů vztahujících se k vnější dimenzi (zejména zahraniční rozvojové spolupráci, zahraniční a bezpečnostní politice) je v kompetenci Ministerstva zahraničních věcí.

Analýza má přispět k výběru podcílů relevantních pro ČR, tj. podcílů, které se týkají fenoménů vyskytujících se v České republice (nebo ČR nějakým způsobem ovlivňují); a dále podcílů, které dosud nebyly dosaženy.

Výběr podcílů

Agenda 2030 představuje nový globální program rozvoje. Již počet 17 (hlavních) cílů a 169 podcílů naznačuje mimořádný rozsah pracovní agendy, který oprávněně vyvolal mezinárodní diskuzi o relevanci jednotlivých podcílů (např. ICSU, 2015). Podobnou debatu lze sledovat i

na úrovni národní v řadě států (Švédsko, Německo, Holandsko ad.). Klíčovou se tedy v současné době jeví otázka výběru podcílů relevantních pro Českou republiku.

Podcíle udržitelného rozvoje vznikly v rámci politického procesu (*policy cycle*), tj. politickým rozhodnutím širokého mezinárodního společenství schváleným Valným shromážděním OSN (blíže Hák, Janoušková, Moldan, 2016¹⁵). Mají-li být podcíle a jejich indikátory skutečně použitelné pro rozhodovací proces, pak lze oprávněně předpokládat, že musí mít řadu vlastností¹⁶ jako např. relevanci, důvěryhodnost, legitimitu, efektivnost (příznivý poměr náklady/užitek), pochopitelnost, správnost načasování, transparentnost a další.

U indikátorů udržitelného rozvoje, se nejčastěji uvádějí tři hlavní vlastnosti: významnost (*salience, relevance*), věrohodnost (*credibility*) a legitimita (*legitimity*). Každá tato vlastnost obsahuje několik dílčích atributů (např. věrohodnost postihuje ověřenost teoretického základu či konceptu, správnost dané metodiky, přesnost dat ad.). Při analýze několika desítek používaných systémů hodnocení udržitelného rozvoje se zjistilo, že nejčastěji uváděnou vlastností je relevance. Ukazuje se však, že i přes proklamovanou důležitost této vlastnosti ani takové organizace jako Eurostat, OECD, EEA nebo US EPA s ní v praxi nepracují (vůbec nebo nesprávně). Důvodem je složitost konceptu relevance (má v různých oborech lidské činnosti různý význam) i obtížnost její operacionalizace. Přitom bez operacionalizace – tj. převedení do řeči konkrétních projevů a faktů – nelze kvantitativně hodnotit/měřit skutečnosti, ke kterým se vlastnost vztahuje či které charakterizuje¹⁷. Kupříkladu vlastnost „správnost měření“ zůstane jen abstraktním pojmem bez možnosti praktické aplikace, pokud není vymezena (např. že při dostatečném opakování měření bude průměr korespondovat se skutečností definice), není jí přiřazen měřitelný znak (např. počet opakování měření), hodnotící škála (např. vysoká, střední, nízká přesnost) ad. Smyslem je umožnit objektivní hodnocení dané vlastnosti nezávisle na hodnotiteli; vlastnosti a jejich měřitelné znaky by proto měla být v co možná největší míře definovány kvantitativně a hodnotově neutrálně. V ideálním případě by tedy opakované hodnocení skončilo se stejným výsledkem bez ohledu na hodnotící osobu.

Stanovení relevance

Pojetí relevance je pro výsledek analýzy podcílů zcela zásadní – tzn., že jinak definovaná relevance vede k jiným výsledkům. Je tedy nutné stanovit ji správně s ohledem na obecné principy vědecké práce a na zadání této analýzy. Pro účel této studie relevanci podcílů vymezujeme na základě tří atributů:

¹⁵ Viz Hák, T., Janoušková, S., Moldan, B. 2015. Sustainable Development Goals: A need for relevant indicators. *Ecological Indicators* 60: January 2016, 565–573

¹⁶ Vlastností rozumíme nějaký rys nebo znak, který k dané entitě přirozeně patří.

¹⁷ Operacionalizace je procesem rozvinutí specifických výzkumných procedur (operací), které vyústí v empirickém pozorování daných abstraktních konceptů v reálném světě. Operacionalizace se tedy dotýká přechodu od teorie k empirii, od zadání výzkumu a vymezení jeho předmětu až k technikám sběru a zpracování dat.

- Aplikovatelnost v ČR – podcíl se týká fenoménů vyskytujících se v České republice, resp. ovlivňujících ČR (např. problematika moří a oceánů)
- Dosažení podcíle – podcíl se týká fenoménů, jejichž žádoucí či plánované stavy/hodnoty nebyly dosud dosaženy (jako dosažené se rozumí ty podcíle, u nichž je trend rozvoje stabilní a lze předpokládat, že se situace v dalších 15 letech nebude výrazně měnit)
- Kompetence – analýza se zaměřuje pouze na domácí dimenzi udržitelného rozvoje, která je v gesci ÚV ČR (RVUR); vnější dimenzi, zejména zahraniční rozvojovou spolupráci, zahraniční a bezpečnostní politiku a multilaterální organizace analyzuje Ministerstvo zahraničních věcí v rámci aktualizace Koncepce ZRS.

Tyto atributy relevance v dalším kroku slouží jako výběrové kritérium¹⁸. Výsledné hodnocení relevance podcíle je výsledkem souhrnného hodnocení všech tří kritérií: Podcíl je v této studii vyhodnocen jako relevantní pro ČR a dále hodnocen, pokud se týká fenoménů vyskytujících se v České republice, resp. ovlivňujících ČR nebo pokud se týká fenoménů, jejichž žádoucí či plánované stavy/hodnoty nebyly dosud dosaženy (nebo byly dosaženy jen částečně). Pokud se podcíl týká rozvojové agendy, je v gesci ministerstva zahraničí a nebyl v této studii analyzován a hodnocen.

¹⁸ Kritériem rozumíme hledisko pro srovnávání či posuzování více jevů; tj. určovací, rozlišovací znak.

SDG 1: Vymýtí chudobu ve všech jejích formách všude na světě

Podcíl	Relevance		
	Applikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
1.1 Do roku 2030 odstranit extrémní chudobu všude na světě; extrémní chudoba je v současnosti definována jako život za méně než 1,25 dolaru na den	ANO	DOSAŽEN	MPSV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Extrémní příjmová chudoba vyjádřená příjmem menším než 1,25 dolaru na den se týká nejchudších zemí světa. ČR se v globálním kontextu řadí mezi bohaté a hospodářsky vyspělé země s tradičně ukotveným systémem sociální ochrany, který občanům garantuje ochranu minimálního příjmu prostřednictvím systému pomoci v hmotné nouzi. Nicméně chudoba jako multidimenzionální jev podmíněný mnoha faktory strukturálními (hospodářská situace) i individuálními (různé druhy znevýhodnění) se projevuje různým způsobem a v různých oblastech života (Šimíková, 2012). V hospodářsky vyspělých zemích má podobu sociálního vyloučení, která neodráží jen příjmovou a materiální situaci, fyzické strádání či přímo ohrožení života, ale také možnost uplatňovat sociální, občanská a politická práva (Šimíková, 2012). Sociální exkluze je tedy fenomén širší a je jak důsledkem chudoby, tak faktorem, který k ní vede a brání jejímu řešení. V ČR je chudoba ve formě sociálního vyloučení rostoucím a naléhavým problémem s typickým nadresortním charakterem, jehož komplexní a koncepční uchopení se dosud nedaří zcela uspokojivě řešit. Podle aktualizované Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR (GAC, 2015) se počet obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách zvýšil téměř o polovinu z 60 až 80 tisíc v roce 2006 (první analýza) na 95 až 115 tisíc osob v roce 2015. Celkový počet sociálně vyloučených lokalit se prakticky zdvojnásobil z 310 na 606 (GAC, 2015), a v některých krajích (Karlovarském a Moravskoslezském) dokonce ztrojnásobil. Růst počtu lokalit byl doprovázen snížením jejich průměrného počtu obyvatel z 271 v roce 2006 na 188 osob v roce 2014. Sociálně vyloučené lokality se „rozptylují“ do většího počtu menších lokalit, a sociálně vyloučení se stěhují nebo jsou stěhovány do více odlehlých obcí s málo funkční infrastrukturou (GAC, 2015). Vzrůstá také počet seniorů ve vyloučených lokalitách, i když ty jsou stále charakteristické výrazně mladší věkovou strukturou oproti celkové populaci (7 % osob nad 60 let oproti 24 % v populaci celkem) (GAC, 2015). Nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách je enormní a pohybuje se podle odhadů mezi 90 % – 100 % (GAC, 2015).</p> <p>Za extrémní formu vyloučení lze v hospodářsky vyspělých a „vysokopříjmových“ zemích považovat bezdomovectví. Podle „Koncepte prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020“ (MPSV, 2013) je počet osob bez přístřeší v ČR odhadován na 30 tisíc, další výrazně vyšší počty žijí v nejistém nebo nevyhovujícím bydlení. Počet potenciálních bezdomovců byl odhadnut až na 100 tis. osob.</p> <p>Problematiku chudoby a sociálního vyloučení z koncepčního hlediska řeší</p>		

	<p>zejména strategické dokumenty v gesci MPSV (Strategie sociálního začleňování 2014–2020, Koncepce sociálního bydlení ČR 2015–2025 a jiné strategické dokumenty na národní, samosprávné regionální a obecní úrovni).</p> <p>Z hlediska podcíle 1.1 je pro ČR relevantní zejména problematika extrémní formy sociálního vyloučení, za kterou lze považovat život v sociálně vyloučených lokalitách a bezdomovectví v návaznosti na další sociálně problémové jevy s negativními dopady na jedince, rodiny, komunity (obce) a společnost jako celek.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
1.2 Do roku 2030 snížit alespoň o polovinu podíl mužů, žen a dětí všech věkových kategorií, kteří žijí v chudobě tak jak je definována v národní legislativě	ANO	NEDOSAŽEN	MPSV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Rizikem chudoby jsou ohroženi zejména dlouhodobě nezaměstnaní, více ženy než muži, více děti a senioři než osoby v „produktivním“ věku, samoživitelky, lidé s nízkým vzděláním a kvalifikací a lidé s nízkou mzdou (tzv. „<i>working poor</i>“).</p> <p>V kontextu demografického stárnutí roste riziko snížení příjmu pod hranici chudoby u nejvyšších věkových skupin, zejména žen, včetně rizika ztráty (adekvátního) bydlení, institucionalizace, více či méně latentní ohrožení sociálně patologickými jevy (zneužívání, podvodné jednání, ohrožení práv v institucích dlouhodobé péče i v rodinách atd.). V minulých letech rostl počet důchodců s exekucí, kterých v červnu 2016 bylo již téměř 85 tisíc (na konci roku 2015 80 tis.), a u více než 45 tis. přitom Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) nemohla exekuci provést kvůli nízké výši důchodu. Za 1. pololetí 2016 byla ze starobních důchodů stržena celkem téměř miliarda, resp. 973 milionů, za rok 2015 celkem to bylo 1,84 mld., z celkem 314,9 mld. výdajů na starobní důchody v roce 2015).</p> <p>ČR jako člen EU formuluje svou politiku v oblasti snižování chudoby a sociálního začleňování v kontextu cílů EU v rámci tzv. „otevřené metody koordinace“, která respektuje národní specifika a priority, a podílí se na naplňování společných cílů, včetně návrhu a sledování indikátorů sociálního vyloučení a rizika chudoby. V rámci Strategie Evropa 2020 se ČR zavázala zachovat počet osob ohrožených chudobou či sociálním vyloučením na úrovni z roku 2008 (15,3 % celkové populace) a usilovat o snížení jejich počtu o 30 tisíc. V Česku do kategorie „vázně materiálně deprivovaných“ („<i>severely materially deprived</i>“) v roce 2015 spadalo 5,2 %, resp. 538 tisíc lidí (v EU to podle Eurostatu bylo celkem 41 milionů lidí, resp. 8,2 % obyvatel). V roce 2014 do této kategorie spadalo 6,7 % obyvatel. Chudobou nebo sociálním vyloučením („<i>at-risk-of-poverty after social transfers</i>“) bylo v ČR ohroženo 9,7 %. Při zahrnutí všech sledovaných forem chudoby (indikátorů) a sociálního vyloučení bylo v ČR chudobou a vyloučením v roce 2014 ohroženo 14,8 % obyvatel, což je ve srovnání s dalšími zeměmi EU relativně nízký podíl. Hodnocení míry chudoby a sociálního vyloučení prostřednictvím ukazatelů, které měří zejména příjmové nerovnosti, by však nemělo vést k přehlédnutí relativně významných rozdílů a heterogenity uvnitř takto relativně široce definovaných skupin.</p>		

	<p>Přestože v současné době dosahuje nezaměstnanost v ČR jedné z nejnižších hodnot v EU (ke konci června 2016 bylo evidováno 384 tis. nezaměstnaných, nejméně od roku 2008, spolu s Německem byla v ČR druhá nejnižší nezaměstnanost v EU) v dlouhodobějším horizontu rostl počet dlouhodobě nezaměstnaných (déle než 12 měsíců), který se od konce roku 2008 více než zdvojnásobil. Jejich podíl na celkovém počtu nezaměstnaných se zvýšil z 28,8 % na konci roku 2008 na 45,3 % k 30. 6. 2014. Přestože v posledních letech docházelo k poklesu celkové i dlouhodobé nezaměstnanosti, v červnu 2016 byl podíl dlouhodobě nezaměstnaných 42,5 % (celkem 163,4 tis. osob). Průměrná délka evidované nezaměstnanosti se prodloužila ze 413 dní na konci prosince 2008 na 739 v červnu 2016. Nezaměstnaných bylo ke konci srpna celkem 393 tis. osob, z toho 54 % (210 tis.) žen, nezaměstnanost žen byla 5,9 %, mužů 4,8 %).</p> <p>Chudobou a vyloučením jsou v ČR ohroženi zejména dlouhodobě nezaměstnaní a osoby s dlouhodobě nízkými příjmy. V kontextu celoživotní perspektivy je důležitá nezaměstnanost mladých lidí a předčasný odchod ze vzdělávání. V EU bylo v roce 2015 celkem 17 % lidí ve věku 20–24 let mimo zaměstnání a vzdělávání (tzv. NEET – „<i>Neither in Employment nor in Education or Training</i>“). V ČR se podíl tzv. NEET snížil o 3 procentní body z 13,7 v roce 2006 na 10,8 % v roce 2015. Národním cílem ČR je snížit do roku 2020 podíl žáků předčasně opouštějících vzdělávání na 5,5 %. Míra nezaměstnanosti mladých do 25 let vzrostla z 9,9 % v roce 2008 na 19,5 % v roce 2012, na konci roku 2015 poklesla na 13,4 %. Absolventi a mladiství se na celkové nezaměstnanosti k červnu 2016 podíleli 3,8 % (14 618 osob). ČR si v oblasti nezaměstnanosti stanovila cíl snížení míry nezaměstnanosti mladých osob (15–24 let) do roku 2020 o třetinu a míry nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací o čtvrtinu oproti roku 2010. Další skupinou ohroženou dlouhodobou nezaměstnaností jsou osoby se zdravotním postižením (OZP). Ke konci srpna 2016 bylo úřady práce evidováno více než 55 tis. OZP, což představovalo 14,3 % z celkového počtu nezaměstnaných.</p> <p>ČR by se v kontextu tohoto podcíle měla zaměřit na prioritní naplnění stanovených cílů, prevenci předčasného odchodu ze vzdělávání se zaměřením na znevýhodněné skupiny a jejich integraci a úspěch ve vzdělávání jako primárního nástroje snižování a mezigeneračního přenosu chudoby a sociální exkluze. V rámci uvedeného podcíle je vhodné zaměřit se na kumulované formy sociálního vyloučení a sociálního znevýhodnění a nediskriminační přístup k ochraně před hmotnou nouzí a sociálním vyloučením a na prevenci a minimalizaci dopadů sociálního vyloučení, včetně dopadů na zdraví a rovnost příležitostí ve vzdělávání a dalších oblastech prostřednictvím dlouhodobé a preventivně orientované „multisektorové“ sociální politiky s jasnou politickou podporou a zapojením všech relevantních aktérů / stakeholderů („<i>whole-society approach</i>“).</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
1.3 Zavést na úrovni států vhodné systémy sociální ochrany pro všechny včetně nejpotřebnějších, a do roku 2030 rozšířit jejich dosah na většinu chudých a ohrožených	ANO	NEDOSAŽEN	MPSV
<p>Analytický komentář</p> <p>Zajištění minimálního příjmu (životního a existenčního minima) a pomoc v hmotné nouzi je v ČR stanovena zákonem, zejména zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi a zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Životní minimum je v legislativě ČR chápáno jako minimální společensky uznaná hranice příjmů nezbytná k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb. Existenční minimum je nižší než životní minimum a je definováno jako minimální hranice peněžních příjmů, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití. Tuto redukci životního minima nelze podle zákona použít u nezaopatřeného dítěte, příjemce starobního důchodu, osoby invalidní ve třetím stupni invalidity a u osoby starší 68 let. Částky životního a existenčního minima v roce 2016 byly 3 410 Kč, resp. 2 200 Kč na měsíc. Tyto částky slouží pro stanovení výše finanční pomoci osobám, resp. domácnostem v hmotné nouzi (společně posuzovaným osobám) podle věku a počtu osob v domácnosti. V rámci pomoci v hmotné nouzi jsou přitom poskytovány jak opakované měsíční dávky (Příspěvek na živobytí a Doplatek na bydlení), tak jednorázové okamžité dávky (Mimořádná okamžitá pomoc), vyplácené osobám v situacích, které je nutno bezodkladně řešit. Základní dávkou pomoci v hmotné nouzi je „příspěvek na živobytí“, který byl v roce 2014 měsíčně vyplácen více než 161 tis. příjemcům (domácnostem), „doplatek na bydlení“ 73 tis, celková částka vyplacená na dávky hmotné nouze v roce 2014 byla celkem 11,4 mld. Kč (MPSV, 2015b). Počet osob v hmotné nouzi je zhruba dvakrát vyšší než počet vyplacených dávek (příjemcem dávky jsou „společně posuzované osoby“ a počet příjemců pomoci je násobně vyšší než počet dávek). Podle analýzy VÚPSV (Šimíková, 2012) k červnu 2011 tvořily nezaopatřené děti 38,5 % příjemců příspěvku na živobytí. V uplynulých letech počet příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi a celkové výdaje na tyto dávky rostly. Bez této pomoci by hmotnou nouzí byly ohroženy statisíce lidí v ČR.</p> <p>Z právního hlediska je tedy v ČR ochrana před hmotnou nouzí zajištěna, otázkou však zůstává dostupnost a účinnost sociální ochrany z důvodů objektivních nebo subjektivních pro všechny osoby v situaci hmotné nouze a sociálního vyloučení, efektivita programů sociální pomoci a ochrany při odstraňování příčin a trvání nepříznivé sociální situace atd. Pomoc v hmotné nouzi má být doprovázena sociální prací, místní samosprávou i úřady v práci však čelí personálním, finančním, popřípadě i metodickým a systémovým nedostatkům v této oblasti. Z hlediska podcíle je proto pro ČR relevantní téma dostupnosti sociálních ochrany a služeb pro všechny skupiny obyvatel na území ČR, rozvoj komunitních aktivit přispívajících k integraci znevýhodněných lidí do společnosti a zvýšení celkové soudržnosti ve společnosti.</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
1.4 Do roku 2030 zajistit, aby všichni muži a ženy, zejména chudí a zranitelní, měli stejná práva v přístupu k ekonomickým zdrojům i základním službám, na vlastnictví a možnost nakládat s půdou a stejná práva na další formy vlastnictví, dědictví, přírodní zdroje, příslušné nové technologie a finanční služby, jako například mikrofinancování	ANO	NEDOSAŽEN	MPSV
<p>Analytický komentář</p> <p>Systém sociální ochrany v ČR zajišťuje ochranu před příjmovou chudobou a současně je nástrojem redukce příjmových rozdílů a nerovností. Podílí se tedy na prevenci absolutní i relativní příjmové chudoby. Na druhé straně mohou některé skupiny obyvatel čelit v důsledku diskriminace znevýhodněnému přístupu k bydlení, zaměstnání a kvalitním veřejným službám na základě zdravotního postižení, pohlaví, věku, etnicity, státní příslušnosti či jiného důvodu.</p> <p>Právo na rovné zacházení a zákaz diskriminace ve věcech přístupu k zaměstnání, sociálního zabezpečení, přístupu ke zdravotní péči, vzdělání, bydlení a dalším službám na základě Listiny základních práv a svobod a evropské legislativy specifikuje zejména tzv. antidiskriminační zákon (zákon č. 198/2009 Sb., Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů). V oblasti sledování a podpory naplňování nediskriminace působí jak veřejné (např. veřejná ochránkyně práv atd.), tak neziskové instituce a organizace.</p> <p>V systému sociální ochrany je v definovaných životních situacích vedle finanční podpory a různých nástrojů ochrany na trhu práce poskytována podpora a pomoc v nepříznivých životních situacích také prostřednictvím systému sociálních služeb a sociální práce. V ČR existuje diverzifikovaný systém sociálních služeb s různými kompetencemi jednotlivých úrovní státní správy a samosprávy, který specificky vyžaduje úzkou spolupráci mezi státní správou (úřady práce atd.) a samosprávami (kraji, obcemi a jejich asociacemi a svazky). Mezi dlouhodobé problémy, které mají významný vliv na místní, včasnou a finanční dostupnost sociálních služeb pro všechny skupiny obyvatel patří nestabilní a krátkodobého financování systému sociálních služeb a značné regionální a územní rozdíly v dostupnosti i poptávce po sociálních službách. Ty jsou částečně způsobeny také výraznou decentralizací systému sociálních služeb s odlišnými přístupy a zdroji jednotlivých obcí, měst a regionů, odlišnou rozvinutostí občanské společnosti v různých regionech, neziskových či dobrovolnických organizací, které zejména pro některé druhy sociálních služeb a intervencí mají nezastupitelnou roli. Dostatečný příjem je přitom předpokladem dostupnosti některých sociálních služeb, například pro dlouhodobé podpory a péče pro seniory a osoby se zdravotním postižením. U multisektorových agend jako je např. sociálně právní ochrana dětí, ucelená rehabilitace osob se zdravotním postižením, integrovaná dlouhodobé péče, sociální inkluze apod. efektivitu, včasnost a dostupnost negativně ovlivňuje nedostatečná nadresortní koordinace a řízení, popř. fragmentované působení různých aktérů na místní a regionální úrovni.</p> <p>V rámci tohoto podcíle by pro ČR měl být prioritou rovný přístup k sociálním, zdravotním a dalším veřejným službám a prevence sociální exkluze v důsledku institucionalizace v ústavních zařízeních sociálních a služeb a dlouhodobé péče pro osoby se zdravotním postižením bez ohledu na příjem, pohlaví nebo věk.</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
1.5 Do roku 2030 posílit odolnost chudých a zranitelných a zmírnit jejich zranitelnost před extrémními klimatickými jevy a jinými ekonomickými, sociálními a environmentálními otrěsy a pohromami	ANO	NEDOSAŽEN	MPSV
	Analytický komentář Kromě běžných a pravidelných nástrojů sociální ochrany jsou využívány také jednorázové nástroje sociální ochrany a pomoci jak ze strany státu, tak ze strany samospráv (obcí a krajů). V rámci pomoci v hmotné nouzi jsou při mimořádných událostech využívány jednorázové sociální dávky. Rovněž obce v rámci svých rozpočtů vytváří rezervy pro mimořádné události a krizové situace. V případě přírodních či jiných živelných pohrom a událostí jsou obzvláště ohrožené zranitelné skupiny osoby, například lidé se zdravotním postižením, senioři vyššího věku, chronicky nemocní atd. V kontextu stárnutí populace nabývá na významu posílení integrované ochrany zranitelných skupin starších osob (např. vyššího věku bydlících samostatně apod.) v případě živelných a jiných mimořádných událostí, včetně období extrémních teplot v rámci krizového plánování a dalších strategií.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
1.a Zajistit výraznou mobilizaci prostředků z různých zdrojů, mimo jiné i dokonalejší rozvojovou spoluprací, a zajistit tak přiměřené a předvídatelné prostředky pro rozvojové země – zejména nejméně rozvinuté – na zavádění programů a politik na odstranění chudoby ve všech jejích formách	ANO	NEDOSAŽEN	MZV
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
1.b Vytvořit výrazné politické strategie na národní, regionální i mezinárodní úrovni, založené na genderově citlivých rozvojových strategiích na podporu chudých, které povedou ke zrychlení investic do opatření na odstranění chudoby	ANO	NEDOSAŽEN	MPSV (vláda)
	<p>Analytický komentář</p> <p>V žebříčku Světového ekonomického fóra zkoumajícího úroveň rovnosti žen a mužů ve 145 zemích světa se ČR v roce 2015 umístila až na 81. místě. V ČR jsou jedny z nejvyšších rozdílů v odměňování mezi ženami a muži („gender pay gap“) v Evropské unii. V roce 2014 byl gender pay gap v ČR 22,1 %, průměr v EU byl 16 %. Šlo o třetí nejhorší výsledek v EU-28 za daný rok (větších nerovností v platech žen a mužů dosáhlo jen Estonsko a Rakousko, v některých zemích jako je Slovinsko a Malta to bylo méně než 5 %). Rozdíl v průměrné výši starobního důchodu ke konci 1. čtvrtletí 2016 byl 2 251 Kč (12 602 Kč pro muže a 10 351 Kč pro ženy). Medián mezd ve 2. čtvrtletí 2016 byl u žen 20 567 Kč, zatímco u mužů byl 25 176 Kč. Ženy „obsazují“ méně placené profese a pozice, v důsledku přerušované kariéry při péči o děti a starší blízké osoby nebo osoby se zdravotním postižením, vyšší nezaměstnanosti a častějším kratším úvazkům mají také nižší příjmy ve stáří v důsledku nižší starobních důchodů. V roce 2014 bylo podle Eurostatu chudobou a sociálním vyloučením ohroženo 16,3 % žen, což bylo o 3 p.b. více než u mužů (13,3 %), obdobně domácnosti s dětmi byly více ohroženy chudobou než domácnosti bez dětí (16,7 % oproti 13,0 %). V případě „závažné materiální deprivace“ („severe material deprivation rate“) byl v roce 2015 rozdíl mezi ženami a muži 5,8 % oproti 4,6 %, ve věku nad 65 let ještě vyšší (4,8 % žen oproti 2,7 % mužů) (Pozn.: Indikátor míry materiální deprivace je definován jako podíl osob, které čelí nedostatku v nejméně 4 z 9 definovaných položek, jako je např. nemožnost z finančních důvodů zaplatit neočekávaný výdaj, dostatečně vytápět byt atd.).</p> <p>Ženy v současnosti tvoří 44 % ekonomicky aktivního obyvatelstva ČR. Zároveň tvoří 56 % studentů a studentek všech vysokých škol a 61 % jejich absolventů a absolventek. Přes výše uvedené skutečnosti zůstávají nadále výrazně podprezentovány v rozhodovacích pozicích v rámci veřejné i soukromé sféry. Vláda v červenci 2016 schválila „Akční plán pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích“, který počítá s podporou rodin (mj. podporou pro rodiče dětí do dvou let věku) nebo povinností zveřejňovat údaje o počtu žen a mužů ve vedoucích orgánech největších společností.</p> <p>Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014–2020 stanovuje jako jeden z cílů „Posílení nezávislosti žen i mužů v ekonomice, posílení ekonomického postavení žen. Snížení rozdílu v odměňování žen a mužů na průměr EU. Zvýšení zaměstnanosti žen na 65 %“. Jedním z pěti podcílů v rámci tohoto cíle je pak „Snížení rizika pádu do chudoby u žen, především pak ve fázi péče o další závislé osoby, v předdůchodovém a seniorském věku“.</p> <p>Strategie sociálního začleňování 2014-2020 (leden 2014) a další oficiální dokumenty ČR zabývající se chudobou a sociálním vyloučením konstatují vyšší míru ohrožení a reálné chudoby u žen oproti mužům jak v pracovním, tak i mimopracovním životě, tj. v oblasti pracovních příjmů i v oblasti sociálního zabezpečení (například výše důchodů a jiných dávek a benefitů</p>		

	<p>odvozených z výše předchozích či aktuálních pracovních příjmů) a kladou si za cíl snížení rozdílů mezi muži a ženami v oblasti příjmové chudoby a sociální ochrany a zabezpečení. Rozdíly mezi muži a ženami a vyšší míra ohrožení chudobou u žen má vícezdrojový, vícefaktorový a „strukturální“ charakter, tj. vychází nejen z nerovností v příjmech ze zaměstnání, častěji přerušované kariéry, případné diskriminace na základě pohlaví, ale i z výrazně častější péče o blízké (děti, starší osoby nebo blízké se zdravotním postižením atd.) a jejich nedostatečné odměnění, zohlednění a kompenzaci v současné a následné sociální ochraně a benefitech, což vede ke snížení příjmů žen, obtížný návrat na trh práce nebo postup v zaměstnání, nižší výši dávek odvozených z výše příjmů atd. Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020 také konstatuje nadprůměrnou míru chudoby v domácnostech jednotlivců 14,9 % (muži 11,5 %, ženy 17,2 %) a jako jeden z důvodů vyššího ohrožení žen chudobou uvádí omezené možnosti využívat práci na snížený úvazek. Neflexibilní trh práce a pracovní podmínky a nedostatečně senzitivní personální politiky zaměstnavatelů lze považovat za jeden z důležitých faktorů příjmových rozdílů a následně vyššího ohrožení žen chudobou a vyloučením. Genderově senzitivní nastavení politik sociální ochrany a zejména politiky posilující sladění pracovního a rodinného života a rovnoprávného postavení žen na trhu práce lze proto vidět jako klíčový faktor a nástroj genderově senzitivní politiky snižování míry chudoby a rozdílů mezi ženami a muži v této oblasti. Česká republika by se proto ve strategiích prevence ohrožení chudobou a politikách sociální ochrany měla obecně více zaměřit na genderovou citlivost těchto politik a jejich (potenciální) rozdílný a nerovný dopad na životy žen a mužů a posílení rovných příležitostí žen a mužů ve všech oblastech života.</p> <p>V rámci tohoto podcíle by ČR měla dále usilovat o snížení rozdílů v (ne)zaměstnanosti mezi muži a ženami, snížení nerovností v odměňování a zastoupení ve vedoucích a rozhodovacích funkcích, včetně zastoupení v politickém zastoupení, a rovné příležitosti pro ženy a muže ve všech oblastech života a v přístupu k veřejným službám.</p>
--	---

Zhodnocení cíle SDG 1

Z výše uvedených údajů a analýzy vývoje ukazatelů v jednotlivých oblastech v posledních letech a na základě priorit ČR formulovaných v koncepčních a strategických dokumentech je zřejmé, že většina podcílů (6 ze 7 podcílů) je pro ČR relevantních. Relevantnost těchto cílů dokládají dostupná data a obecně neuspokojivé hodnocení situace v uvedených oblastech v rámci relevantních dokumentů vládních a nevládních organizací.

Použitá literatura

EVROPSKÁ KOMISE, 2015. *Cíle strategie Evropa 2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/targets_cs.pdf

EVROPSKÁ KOMISE, 2016. *Eurostat database* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

GAC, 2015. *Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR (GAC, 2015)* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.esfcr.cz/detail-clanku/-/asset_publisher/BBFAoaudKGfE/content/analýza-socialne-vyloucenych-lokalit-v-cr

MPSV, 2007. *Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné

- z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/3858/Koncepce_podpory.pdf
- MPSV, 2009. *Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti na období 2009 až 2011* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/7440/NAP.pdf>
- MPSV, 2013. *Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020 (Praha, listopad 2013)* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/16893/bezdomovectvi.pdf>
- MPSV, 2014a. *Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/20851/NAP_311214.pdf
- MPSV, 2014b. *Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/strateg_zam_2020
- MPSV, 2014c. *Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020 (leden 2014)* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf
- MPSV, 2015a. *Národní strategie rozvoje sociálních služeb na rok 2015* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/21192/NSRSS.pdf>
- MPSV, 2015b. *Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/22668/rocenka_prace_2014.pdf
- MPSV, 2016. *Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016–2025* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/26520>
- ŠIMÍKOVÁ, I. (VÚPSV), 2012. *Analýza databáze příjemců dávek hmotné nouze zhodnocení role nákladů na bydlení a dávek spojených s bydlením ve vztahu k příjemcům dávek hmotné nouze (VÚPSV, Praha 2012)* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_350.pdf
- ÚŘAD VLÁDY ČR, 2014. *Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014–2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Projekt_Optimalizace/Strategie-pro-rovnost-zen-a-muzu-v-CR-na-leta-2014-2020.pdf
- ÚŘAD VLÁDY ČR, 2016. *Akční plán pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/vlada-schvalila-akcni-plan-pro-vyrovnane-zastoupeni-zen-a-muzu-v-rozhodovacich-pozicich-146798/>
- Vyhláška č. 389/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi* [online] [vid. 2016a-11-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-389>
- Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu* [online] [vid. 2016b-11-23]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-110>
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi* [online] [vid. 2016c-11-23]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-111>
- Zákon č. 198/2009 Sb., Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon)* [online] [vid. 2016d-11-23]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-198>

SDG 2: Vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
2.1 Do roku 2030 vymýtit hlad a zajistit přístup všem lidem, zejména chudým a ohroženým, včetně malých dětí, k bezpečné, výživné a dostačující stravě po celý rok	ANO	DOSAŽEN	MPSV, MŠMT
	<p>Analytický komentář</p> <p>Osobám, či rodinám, které nemají dostatečné příjmy a jejichž celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb na úrovni ještě přijatelné pro společnost a současně si tyto příjmy nemohou z objektivních důvodů zvýšit (uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo využitím majetku) a vyřešit tak svoji nelehkou situaci vlastním přičiněním, poskytuje ČR dávky hmotné nouze. Jednou z těchto dávek je příspěvek na živobytí, který je mj. možno využít pro zajištění k přístupu k potravinám (viz zákon č. 111/2006 Sb.). Pro nezaměstnané, kteří mohou být ohroženi hladem, je dle definovaných postupů vyplácena podpora v nezaměstnanosti (viz zákon 435/2004 Sb. o zaměstnanosti). Pro děti v ČR je zprostředkované dotované školní stravování, které jim umožňuje přístup ke kvalitní a vyvážené stravě připravené podle výživových norem, přičemž je určen finanční normativ na stravování dělený podle věkových skupin. Snahou je, aby k takovému typu stravování měli přístup všichni žáci. V některých případech je toto stravování pro rodiny v tíživé životní situaci i přesto obtížně dostupné. ČR proto využívá finančních prostředků z Fondu evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD), a z tohoto fondu je dětem do 15 let ve školách, které se zapojí do projektu na podporu bezplatného školního stravování, vyplácena přes úřady práce dávka na školní stravování. V současnosti je do projektu zapojeno cca 200 škol v kraji Jihomoravském, Libereckém, Vysočině a Praze (blíže viz http://www.mpsv.cz/cs/19255) a je plánováno, že fond bude využíván ve větší míře i do budoucna. Významnou roli z hlediska zajišťování potravin v současnosti hrají rovněž potravinové banky, které předávají získané potraviny zpravidla charitativním organizacím, které se zabývají bojem s hladem a chudobou a potraviny předávají potřebným, např. lidem bez domova.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
2.2 Do roku 2030 odstranit všechny formy podvýživy a do roku 2025 dosáhnout mezinárodně dohodnutých cílů ohledně zakrnění a hubnutí dětí mladších pěti let a vyřešit výživové potřeby dospívajících dívek, těhotných a kojících žen a starších osob	ANO	DOSAŽEN	MZ, MPSV
<p>Analytický komentář</p> <p>Z předešlého je zřejmé, že ČR vyvíjí velkou snahu zajistit základní životní potřeby pro své obyvatele (ad podcíl 2.1). Obyvatelé ČR procházejí také pravidelnými lékařskými prohlídkami každé dva roky (Vyhláška č. 317/2016 Sb.), které jsou umožněny díky povinnému zdravotnímu pojištění (za vybrané skupiny obyvatel toto pojištění hradí stát). V rámci těchto prohlídek by případy podvýživy měly být zachyceny. Některé studie však upozorňují na skutečnost, že plošný screening podvýživy chybí a informace o stravování u dospělé populace, specificky pak seniorů, u nichž se podvýživa může snadno vyskytnout, lze získat jen z dotazníků, jimiž se sledují jiné nemoci. Autoři apelují na zaměření pozornosti k tomuto tématu. Zároveň však i tyto studie konstatují, že informovanost obyvatel ČR o nutnosti konzumace vyvážené stravy napříč populací roste (viz např. Hrnčiarikova & Zadak, 2010).</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
2.3 Do roku 2030 zdvojnásobit zemědělskou produktivitu a příjmy malých zemědělců – zejména žen, původních obyvatel, rodinných farmářů, pastevců a rybářů – pomocí zajištění bezpečného a rovného přístupu k půdě, dalším výrobním zdrojům (a vstupům), znalostem, finančním službám, trhům a vytvářením příležitostí k vytváření přidané hodnoty a přístupu k zaměstnání v nezemědělském sektoru	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, (MPO, MF)
<p>Analytický komentář</p> <p>České zemědělství je charakterizováno výrazným zastoupením velkých podniků, čímž se zásadně lišíme od evropské struktury zemědělství. V EU tvoří farmáři a jejich rodinní příslušníci 83 % stálé pracovní síly v zemědělství, u nás je to jen 21 %. Početně tvoří drobní pěstitelé nebo chovatelé bez podnikatelského osvědčení 37 % evidovaných zemědělských subjektů. Velikostní struktura zemědělských podniků v ČR je daná výměrou obhospodařované zemědělské půdy. Celkově 64 % podniků obhospodařujících zemědělskou půdu mělo výměru do 10 ha a připadala na ně pouze 2,2 % celkové výměry zemědělské půdy. Velikostní skupiny podniků jsou vymezeny speciálním klasifikačním systémem zemědělských podniků, který vychází z ekonomické kategorie standardní produkce (zdroj dat 1).</p> <p>Sledování produktivity malých podniků v ČR není přesně podchyceno, tyto podniky nejsou sledovány a hodnoceny v systému FADN ČR, kde nedosahují často standardní produkce podniku. ČSÚ poskytuje data o fyzických osobách, ale to není přesné, některé rodinné farmy mohou mít status právnické osoby. Podle ČSÚ (nic přesnějšího není k dispozici) jsou zcela vyrovnaně zastoupeny muži a ženy, z toho 12 % žen farmu se statutem fyzické osoby řídí. Část rodinných farem sdružuje Asociace soukromého zemědělství, která ale o rodinných farmách nevede žádné statistiky ani neprovádí žádná šetření.</p> <p>Rodinné farmy a družstevní farmy jsou obvykle větší v počtu pracovníků na hektar a jsou méně ziskové než společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti. Zdvojnásobení příjmů se v současných podmínkách jeví spíše</p>			

	<p>nereálné. Pozitivní je, že rodinné farmy diverzifikují svou činnost, je zde často vidět zpracování vlastních komodit, prodej ze dvora, agroturistika a také lepší zapojení ve spolcích, MAS apod. Počet rodinných farem se v ČR zvyšuje, stejně jako poptávka po ekologických potravinách, kterou produkují ve větší míře menší farmy.</p> <p>V průměrech za jednotlivé typy regionů dle jejich venkovskosti (typologie EU) se struktura podniků podle počtu zaměstnanců výrazně neliší, přičemž nejmenší rozdíly jsou mezi převážně venkovskými a přechodnými regiony.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
2.4 Do roku 2030 zajistit/zavést systémy udržitelné výroby potravin a (zavést) odolné zemědělské postupy, které zvýší produktivitu a výrobu a pomohou zachovat ekosystémy posilující schopnosti půdy přizpůsobit se klimatické změně, extrémnímu počasí, suchu, záplavám a dalším pohromám, a které postupně zlepší kvalitu půdy	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, TAČR, NAZV (MŽP)
	<p>Analytický komentář</p> <p>Termín do roku 2030 je pro dosažení cíle příliš krátký. Je vyvíjena snaha na jeho splnění, ale současně existují faktory, které dosažení tohoto cíle odsouvají.</p> <p>Pozitivní trend: K tomuto cíli byla vypsaná veřejná soutěž na podporu vědy a výzkumu v zemědělství. Vítězné návrhy projektů jsou zaměřeny na zvýšení produkčního potenciálu a technologií, přispívají k potravinové bezpečnosti ČR, tj. k zajištění dostatečného množství produkce kvalitních a bezpečných potravin tuzemského původu. Nové poznatky a jejich realizace přispějí k udržitelnému využívání přírodních zdrojů s minimalizací zátěže životního prostředí a k zavádění systémů hospodaření vedoucích k omezení negativních dopadů klimatických změn na funkce ekosystémů v zemědělství, lesním a vodním hospodářství.</p> <p>Centrální pracoviště po vyhodnocení dopadů zemědělské politiky přehodnocuje nastavené standardy správné práce a zpřísňuje je hlavně v oblasti ochrany půdy a retence vody v krajině (zdroj 1).</p> <p>Negativní trendy: Na druhé straně dochází k stále větší degradaci zemědělské půdy vlivem hospodaření (nízká zásobenosti organickými látkami omezená rozmanitost plodin, nízké hnojení statkovými hnojivy vlivem snížení stavu skotu, aj.) Velkým a neřešeným problémem je zatížení půdy těžkou mechanizací, které zhutňují povrch půdy i půdní podloží. Pedokompakce citelně snižuje retenční schopnosti půdy, úrodnost (díky zásobování rostlin vláhou), přispívá ke zvýšení eroze aj. degradačních procesů (zdroj 2). Další velmi negativní a nevratná ztráta zemědělské půdy je zastavění půd, přičemž investoři staveb nemají žádné omezení (např. využití vodopropustné materiály na velkých plochách) Dosud nebyla dostatečně zmapována situace degradace půd a bilance organické hmoty v půdě. Chybí informace (data z relevantních studií) o ekonomickém hodnocení dopadů udržitelného zemědělství (např. náklady, přínosy).</p> <p>Predikce: Efektivní délka vegetačního období (EDVO) a efektivní suma globální radiace (EGR) jsou indikátory, které můžeme použít pro vyhodnocování produkční schopnosti území z pohledu zemědělské výroby.</p>		

	<p>Mezi léty 1961–1990 a 1991–2014 došlo k poměrně výraznému snížení EDVO v oblasti jižní Moravy a severozápadních Čech. Přes nárůst teplot, který obecně potenciálně trvání vegetační doby a tedy i EDVO prodloužil se EDVO na řadě míst snižuje a tento trend v JMK, je ve vztahu ke zbytku území jednoznačný. Ke snížení došlo v oblastech s podprůměrnými srážkovými úhrny a bylo tedy způsobeno zvýšením nedostatku vláhy. Vývoj klimatické změny je pro nejbližších 30 let spíše pozitivní pro nejnižší položené oblasti kraje, ale spíše negativní až velmi negativní pro tradiční zemědělské oblasti. Je třeba upozornit na značnou variabilitu mezi použitými modely pro tuto predikci (zdroj 3).</p> <p>Celkový vývoj, který má zabránit katastrofám typu povodně, extrémní sucho je závislý na politické ochotě si plně uvědomit závažnost situace s degradací půdy a zavést přísnější ochranu rizik, která zahrnuje zvýšení ekologické stability krajiny (krajinných prvků) a razantní zlepšení plošné a liniové péče o zemědělskou a lesní půdu (změna těžebních technologií tj. dopravní a těžební praxe).</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
2.5 Do roku 2020 zajistit zachování genetické rozmanitosti osiv, pěstovaných plodin, hospodářských a domácích zvířat a jejich divoce žijících příbuzných druhů, mimo jiné pomocí správně spravovaných a diverzifikovaných semenných a rostlinných bank na národní, regionální i mezinárodní úrovni a zajistit přístup ke spravedlivému sdílení přínosů z využívání genetických zdrojů a tradičních poznatků, v souladu s mezinárodními dohodami	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, MŽP
	<p>Analytický komentář</p> <p>Vláda ČR schválila dne 9. března 2016 svým usnesením Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016–2025. Jde o dokument, který má být podle článku 6 Úmluvy o biologické rozmanitosti (Úmluva, Rio de Janeiro, 1992) hlavním strategickým materiálem ochrany biologické rozmanitosti každé smluvní strany Úmluvy. Úmluva je celosvětově hodnocena jako klíčový dokument v ochraně biologické rozmanitosti na všech třech úrovních (genová, druhová a ekosystémová). Další navazující mezinárodní strategie byly v letech 2005 a 2016. (zdroj 4).</p> <p>Evropská komise má k dispozici souhrnnou analýzu ekonomických rizik spojených se ztrátami evropské biodiverzity, kdy je odhadováno, že neplnění hlavního cíle výše uvedené Strategie EU pro oblasti biodiverzity do roku 2020 způsobuje ekonomice EU každoroční ztráty v objemu 50 miliard €. V ČR doposud obdobná analýza zpracována nebyla, avšak je evidentní, že zjištění prezentována v zahraničí lze převzít i na území ČR. Co doposud chybí je jak veřejný, tak politický zájem o ochranu biodiverzity, a to i na základě nízkého povědomí o rizicích a ekonomických důsledcích, které úbytek biodiverzity způsobuje. Většina navrhovaných opatření je v gesci MŽP a z menší části MZe. Do roku 2020 lze využít čerpání prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF), kde je ochrana biodiverzity provázána napříč většinou vypsanych programů.</p> <p>Pozitivním trendem je dlouhodobé, pravidelné, opakované a standardními metodami prováděné sledování cílových druhů i jimi osídleného prostředí. Monitoring druhové diverzity v ČR je poměrně rozsáhlý a zahrnuje především Sledování stavu druhů v souladu se směrnicí o stanovištích, zahrnuje mj. monitoring netopýrů, velkých šelem, floristické záznamy získané při mapování biotopů, existuje jednotný program sčítání ptáků v ČR aj.</p>		

Informace o nepůvodní flóře ČR patří k nejlepším v Evropě. V ČR bylo zaznamenáno 1 454 nepůvodních druhů rostlin, a z nich 61 je považováno za invazní. Nejčastěji se realizují opatření na likvidaci druhů bolševník velkolepý, křídlatka a netýkavka. Další druhy se z prostředí odstraňují místně podle potřeby. K zásahu na omezení invazních druhů rostlin lze využívat dotačních titulů. Data o invazních nepůvodních druzích živočichů a jejich šíření jsou ve srovnání s rostlinami k dispozici v mnohem menší míře, navíc málo ucelené a roztržité, zejména u bezobratlých, kde se shromažďují informace především o ekonomicky a epidemiologicky závažných druzích (škůdcích). Z celkem 595 nepůvodních druhů živočichů na našem území je 113 z nich v ČR považováno za invazní.

Zemědělská krajina – Střednědobé vyhodnocení Strategie EU, které představila EK v roce 2015, konstatuje přetrvávající pokles biodiverzity v ČR v zemědělské krajině i na celoevropské úrovni. Druhovná bohatost vázaná na zemědělskou krajinu vykazuje v ČR v mnoha ukazatelích trvalý pokles. V letech 1982–2007 poklesla početnost druhů ptáků zemědělské krajiny téměř na polovinu. Indikátor běžných druhů ptáků zemědělské krajiny v ČR (stav v roce 2000 je brán jako 100 %) klesl z 91 % v roce 2007 na 75,9 % v roce 2013, hodnota ptačího indexu stanoveného na základě jednotného výběru druhů v EU činila v roce 2008 více než 97 %. Obdobný nepříznivý trend lze sledovat i u dalších skupin organismů.

Rozloha zemědělské půdy v ČR činila v roce 2010 4,229 mil. ha, přičemž tato hodnota dlouhodobě klesá. Polovina zemědělského půdního fondu se nachází v LFA (méně příznivé oblasti). V LFA v ČR převládají podniky právnických osob, kdy je vysoký podíl půdy v zemědělství v dlouhodobém nájmu, resp. pachtu. (podíl 74 % z celkové rozlohy ZPF), což významně limituje ochotu i možnosti zemědělců zavádět dlouhodobá opatření. V obecné rovině lze konstatovat, že snížená motivace k dlouhodobějšímu a udržitelnému hospodaření se zemědělskou půdou je hlavní příčinou neuspokojivého stavu zemědělské krajiny. Jedním z důsledků je pak rostoucí zaměření na velkoplošnou, vysoce mechanizovanou rostlinnou produkci (zejména obilnin a olejnin).

V období 2007–2011 klesaly poměrně rychle také stavy hospodářských zvířat. Trend poklesu stavů hospodářských zvířat byl zaznamenán ve většině zemí EU, a to v důsledku ekonomických potíží odvětví živočišné výroby. Tyto skutečnosti mají za následek mimo jiné zhoršené využití trvalých travních porostů (nižší potřeba produkce krmiv a pastvy), chudé osevní postupy (malý rozsah pěstování pícnin na orné půdě) a nedostatek statkových hnojiv, což má v celkovém důsledku nepříznivé dopady na zachování půdní struktury, úrodnosti a posílení biodiverzity v zemědělské krajině.

Se zemědělskou produkcí na větších plochách, které jsou upřednostňovány s cílem dosažení co největšího, ovšem dlouhodobě neudržitelného výnosu, jsou přímo spojené i další negativní jevy. Jedná se zejména o nadměrné využívání dusíkatých a fosfátových hnojiv. V rámci zemědělského hospodaření je sice kladen stále větší důraz na takové používání hnojiv, které by zabránilo jak emisím N a P do vody, tak do ovzduší, přesto stále dochází, mimo jiné v důsledku erozního smyvu, k nadměrnému vyplavování látek (především živin a pesticidů) z půdy, které dále vstupují do říčních sítí a vodních nádrží. Plochy takto zranitelných oblastí, které jsou vymezeny podle nitrátové směrnice (91/676/EHS), se tak nadále rozšiřují.

Pozitivní trend pro zachování biodiverzity je, že se zvyšuje podíl výměry ekologicky obdělávané půdy a integrované produkce ovoce a zeleniny. Do ekologického zemědělství nově vstupují spíše menší rodinné farmy s výměrou v řádu desítek hektarů. (viz cíl v bodě 2.3)

Zemědělská půda v soustavě Natura 2000 představuje 4,42 % zemědělské půdy (rok 2013). Za zemědělské systémy s vysokou přírodní hodnotou (HNV), které přispívají k zachování biologické rozmanitosti i ekosystémových služeb, jsou považovány zejména travní porosty. V ČR se většina travních porostů nachází ve znevýhodněných oblastech (zvláště horských LFA), kde tvoří 90 % zemědělské půdy.

Problematika využití geneticky modifikovaných zemědělských plodin představuje velmi kontroverzní téma. Ve srovnání s jinými částmi světa však EU přistupuje ke geneticky modifikovaným (GM) plodinám se značnou obezřetností a využívá při tom princip předběžné opatrnosti. V ČR se mohou produkčně pěstovat pouze takové GM plodiny, které prošly přísným schvalovacím procesem na úrovni EU, zahrnující mj. posouzení případných rizik GM plodin pro zdraví lidí a zvířat i životní prostředí. V ČR se v současné době pěstuje pouze GM kukuřice pro produkční účely (od roku 2005), přičemž tvoří výrazně menšinový podíl na celkové ploše zemědělské produkce. Lze předpokládat, že zájem českých pěstitelů o pěstování GM plodin se bude vyvíjet úměrně s mírou tolerance GMO evropskými spotřebiteli, a s tím spojeným vývojem legislativy v EU. Obdobným rizikem může být zavádění nových druhů / plodin s invazním potenciálem nebo vlivem na genofond původních druhů.

Lesní ekosystémy – Výměra lesních pozemků byla v roce 2014 téměř 34 % rozlohy ČR. Tato výměra se zvětšuje každý rok přibližně o 2000 ha. Bohužel, zalesňováním původně nelesních ploch někdy dochází k ničení hodnotných stanovišť v krajině. Plocha jehličnatých dřevin se zejména od nabytí účinnosti zákona č. 289/1995 Sb., o lesích postupně snižuje. Plocha porostlá smrkem klesla oproti roku 2000 o 77 279 ha, oproti tomu se zvyšuje podíl listnatých dřevin, zejména dubu a buku. Vzdělává se podíl přirozené obnovy. Podíl listnatých dřevin při umělé obnově se dlouhodobě pohybuje kolem 38 %. Další zlepšování je však oslabováno setrvačností způsobů hospodaření včetně zásahů do druhové i prostorové skladby porostů. Největším rizikem pro udržení listnatých dřevin a jedle v porostech a budoucí růst jejich podílu je jejich poškozování a postupná likvidace dlouhodobě přemnoženou spárkatou zvěří na většině území ČR.

Vodní a mokřadní ekosystémy – Díky nárůstu počtu čistíren odpadních vod sice výrazně pokleslo znečištění vodních toků, ale vlivy z bodových ani plošných zdrojů znečištění nebyly dosud omezeny na úroveň zaručující ochranu biodiverzity, a to zejména díky postupující intenzifikaci zemědělství. Nejvýznamnějším problémem je v této souvislosti kvalita povrchových vod, především jejich eutrofizace. Také negativní dopad acidifikace na biodiverzitu přetrvává, zejména v oligotrofních horských lesních ekosystémech. Postupně jsou zjišťovány negativní vlivy mikropolutantů (farmak, látek osobní spotřeby, hormonálních a dalších perzistentních organických látek). ČR se stala smluvní stranou Stockholmské úmluvy, která požaduje zákaz v prostředí se dlouhodobě vyskytujících organických znečišťujících látek nebo jejich postupné vyřazování z produkce, použití, exportu či importu. Klíčové příležitosti pro ochranu kvality vod jsou zejména v oblasti nových technologií, výzkumu a

	<p>úpravy podmínek dotačních programů.</p> <p>Celostátně jednotné priority jsou stanoveny v plánech oblastí povodí, ve většině případů ale nejsou dostatečně realizovány. Aktualizace plánů povodí pro druhé plánovací období již proběhla. V případě zprůchodňování migračních překážek jsou priority vymezeny Konceptí zprůchodnění říční sítě ČR. Úroveň zatížení vodních ekosystémů jako vodních zdrojů průmyslem, zemědělstvím a dalšími odvětvími je prověřováno především v rámci EIA. V posledních letech lze rovněž pozorovat rozvoj výstavby malých vodních elektráren, kdy je nezbytné vždy v každém individuálním případě definovat limity z hlediska ovlivnění charakteru toku, průtoků, fragmentace atd., které je nezbytné dodržovat.</p> <p>Mezi další příležitosti k posílení biodiverzity vodních ekosystémů patří revize zarybnovacích plánů v tekoucích vodách s ohledem na dnešní stav tekoucích vod a dále účinná prevence, regulace invazních nepůvodních druhů a jejich odstraňování z prostředí (zdroj 6,7).</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
2.a Zvýšit investice, mimo jiné i prostřednictvím posílené mezinárodní spolupráce, do venkovské infrastruktury, zemědělského výzkumu a nadstavbových služeb, vývoje technologií a genových bank zvířat a rostlin za účelem zlepšení zemědělských výrobních kapacit v rozvojových zemích, zejména v těch nejméně rozvinutých	ANO	DOSAŽEN	MPO, MZe, MŽP, MŠMT, MZV, MV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Posouzení dosažení cíle je však obtížné neboť chybí kvantifikace.</p> <p>Národní programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a agrobiodiverzity byl zahájen již v roce 1993 jako standardní řešení pro zabezpečení práce s genetickými zdroji rostlin na území ČR. Koordinaci programu zajišťuje Genová banka Výzkumného ústavu rostlinné výroby, v. v. i. Genetická rozmanitost je v zemědělství řešena genovou bankou. Posláním genové banky (GB) je dlouhodobé uchovávání diversity semeny množených kolekcí genetických zdrojů rostlin a jejich poskytování uživatelům. Touto činností plní VÚRV, v.v.i. národní legislativu i mezinárodní závazky v ochraně biodiverzity. Uchovávané vzorky jsou získávány z vlastních plodinových kolekcí a ze spolupracujících řešitelských pracovišť zodpovědných za jednotlivé plodinové sbírky.</p> <p>V současné době je ve skladu GB uloženo více než 40 tisíc genetických zdrojů, což představuje 96 % všech českých kolekcí generativně množených druhů, které jsou využívány pro výživu a zemědělství. V roce 2009 proběhla dostavba nových a rekonstrukce původních klimatizovaných komor, takže celková kapacita skladu GB se zdvojnásobila. (zdroj 5).</p> <p>Rovněž genofond hospodářských zvířat je udržován např. v chovech původních plemen skotu, koz, ovcí. V resortu zemědělství je ochrana genetické rozmanitosti organismů významných pro výživu a zemědělství řešena zákonem č. 148/2003 Sb. o genetických zdrojích rostlin a mikroorganismů, zákonem č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat (plemenářský zákon) a několika souvisejícími vyhláškami. V gesci Ministerstva zemědělství existuje v návaznosti na tuto</p>		

	<p>legislativu Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství.</p> <p>V kontextu mezinárodní pomoci rozvojovým zemím je zapojeno Ministerstvo zahraničních věcí (MZV), které podporuje rozvojové země s extrémní chudobou v oblastech (nejvýrazněji, voda, energie a zemědělství). České subjekty, ať už soukromé či nevládní, pomáhají v mnoha zemích najít, ochránit či vyčistit zdroje pitné vody nebo vodu přivést k uživatelům a rovněž významně přispěly ke zlepšení produkce potravin i vzdělanosti a v boji s chorobami. MZV jako koordinátor spolupracuje s institucemi státní správy, nevládními organizacemi (platforma FoRS), se soukromými subjekty (platforma PPZRS), vysokými školami, výzkumnými institucemi, kraji a obcemi. Objem finančních prostředků na rozvojovou spolupráci se pohybuje kolem 4 mld. ročně. ČR realizovala projekty v zemích s přednostním zájmem v Angole, Bosně a Hercegovině, Jemenu, Moldavsku, Srbsku, Mongolsku, Vietnamu a Zambii. MZe se zase podařilo uskutečnit projekty v dalších rozvojových zemích světa, např. Etiopii, Gruzii, Chile, Indonésii, Keni, Kyrgyzstánu, Ukrajině Peru, a Uzbekistánu (zdroj 8,9).</p> <p>CzechInvest organizuje Technologické mise, jež mají za cíl podporovat mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje. Od tradičních obchodních misí se liší svým důrazem na hledání dlouhodobých partnerství ve VaV, která jsou výhodná pro všechny zúčastněné strany (zdroj 10).</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
2.b Napravit a předcházet obchodním omezením a pokřivením na světových zemědělských trzích, mimo jiné prostřednictvím souběžného odstranění všech forem dotací na vývoz a dalších opatření s obdobným účinkem, v souladu s mandátem rozvojového kola v Dauhá	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, MF, MPO, EU
	<p>Analytický komentář</p> <p>Hlavním deklarovaným smyslem zemědělských politik vyspělých států je zajistit dostatečné a stabilní příjmy svým zemědělcům spolu s péčí o krajinu. Silná ochranná opatření na ochranu svého zemědělského sektoru praktikují všechny vyspělé země s výjimkou Austrálie a Nového Zélandu. V reálu jsou tedy zájmy zemědělců (těch je nyní v zemích EU 5 % z ekonomicky aktivního obyvatelstva, v ČR 3 %) paradoxně stavěny vysoko nad zájmy spotřebitelů. Protekcionismus totiž vytváří vyšší ceny potravin, než jaké jsou na světových trzích, a navíc spotřebitelé platí za potraviny dvakrát. Jednou v obchodě a jednou ve formě daní, které se přetaví do zemědělských dotací. Nejpoužívanějším nástrojem zemědělského ochránářství a tedy bariérou pro import jsou dovozní cla a celní eskalace, které zase poškozují chudší země světa. Země s velkým vlivem zemědělců se nechtějí svých peněz vzdát. Jedině tak ale mohou dostat více peněz nové země. Ačkoli v podstatě celá EU dnes deklarativně hovoří o potřebě nutných změn, dávají si představitelé zemědělských institucí velký pozor na to, aby hovořili přímo o snížení finančních podpor. Jednání v souladu s mandátem rozvojového kola v Dauhá v oblasti zemědělství se soustředily především na tři oblasti – přístup na trh, domácí podpory a exportní subvence. EU přislíbila otevřít své trhy novým importům tím, že sníží svá dovozní cla na zemědělské produkty v průměru o 60 %. Za citlivé bude moci označit pouze 4 % produktů. Jestliže se podaří výsledky jednání implementovat, půjde o historicky největší otevření trhů dojednaných v rámci GATT/WTO. Největší užitek z toho budou mít zejména</p>		

	<p>rozvojové země vytvářející zemědělské produkty (Brazílie a Argentina) a vyspělé země (Austrálie, Nový Zéland a USA). Radikální snížení čeká také domácí dotace, které nejvíce poškozují obchod. EU přistoupila na redukci těchto podpor o 80 %. Všechny formy exportních subvencí měly být eliminovány do konce roku 2013 u rozvinutých zemí, u rozvojových pak většina do roku 2016 a zbývající část má termín do roku 2021</p> <p>Současnou situaci ve WTO je však možné hodnotit spíše jako patovou. Dosavadní neúspěch se začíná negativně podepisovat na reputaci celé organizace. Nezbytné je zvolit nový přístup, proto se v současné době hledají cesty jak dál, aby nebyla narušena důvěra ve fungování této významné mezinárodní organizace. Vhodnou cestou vpřed se zdá být snížení nastavených ambicí (zdroj 11,12,13).</p> <p>Vhodné opatření, kterými se upevňuje postoj zemědělství, je diverzifikace zemědělské činnosti.</p> <p>Je to vhodné i proto, že podíl evropského zemědělství na světové zemědělské produkci a agroobchodu neustále klesá a tento trend se zcela jistě nezastaví. Důvodem jsou vyšší ceny, které v rámci EU v porovnání se světem obecně jsou. Není to přitom primárně vina zemědělců. Na vině je spíše evropská legislativa, která ukládá zemědělcům řadu povinností, jež nemusí zemědělci ve světě dodržovat a jež působí zvyšování nákladů. Ambice EU snížit byrokracii o 30 % a tím zvýšit konkurenceschopnost přichází zřejmě pozdě a není v ČR respektována.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
2.c Přijmout opatření k zajištění řádného fungování trhu potravinářských komodit a jejich derivátů a usnadnit včasný přístup k informacím o trhu, včetně informací o potravinových rezervách, s cílem přispět k omezení extrémní volatility cen potravin	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, MF
	<p>Analytický komentář</p> <p>Principem spekulací s potravinovými komoditami je oceňování budoucí úrody a uzavírání termínovaných prodejů k určitému datu a na určité množství. Finanční spekulanti totiž nakupují a prodávají ještě neexistující zemědělskou produkci. Cena stoupá, když investoři nakupují a klesá, když se rozhodnou prodat, což nutně destabilizuje cenu nejen na mezinárodních, ale i lokálních trzích. Hlavní problém pak představuje fakt, že s potravinami spekulují takoví aktéři (například investiční a penzijní fondy nebo banky), kteří nemají s produkcí potravin nic společného a nepocítí tak žádné důsledky svého chování. Nejničivější dopady cenové volatility pak pocítí lidé v rozvojových zemích, které jsou závislé na dovozu základních potravin a kde obyvatelstvo za nákup potravin vydá mezi 50–80 % svých veškerých příjmů. Nárůsty cen potravin v letech 2007/8 nebo 2011 o více jak 120 % nebyly v některých zemích ničím výjimečné (v Somálsku cena čiroku vyskočila o neuvěřitelných 240 %). Spekulace s potravinovými komoditami se staly kontroverzním důsledkem liberalizace trhů. Řešením by byla větší transparentnost a zpřísnění kontroly obchodování na komoditních trzích, konkrétní akce však zatím bohužel chybí. ČR jistě nehraje významnou roli na světových trzích, přesto je její postoj v této otázce důležitý.</p> <p>Co se týče cen potravin, spotřebitelské ceny potravinářského zboží byly v</p>		

	<p>předchozích 5 letech v ČR jednou z hybných sil inflace. V roce 2015 ale došlo k obratu ve vývoji a celkový růst cen se přibrzdil. Po 2,3% přírůstku v roce 2014 se meziročně snížily o 1,1 %. Podle HICP¹⁹ se ČR v roce 2015 zařadila mezi 10 zemí EU, u nichž byl vykázan v meziročním porovnání pokles cenové hladiny potravin a nealkoholických nápojů (o 0,9 %); v průměru EU 28 došlo – po nepatrném snížení v roce 2014 – ke stagnaci cenového vývoje této skupiny.</p> <p>Míra potravinové soběstačnosti je vypočtena jako podíl domácí spotřeby na celkové produkci dané komodity. V základních komoditách rostlinné výroby je ČR soběstačná. Míra soběstačnosti převyšuje 100 % u olejin, obilovin a cukru. U dalších výrobků rostlinné výroby ČR není soběstačná, jde především o zeleninu, brambory a ovoce. Celková soběstačnost se meziročně poměrně značně snížila (o 10,8 p. b.).</p> <p>Míra soběstačnosti je nejméně uspokojivá u zeleniny. Zelenina vykazuje dlouhodobě nízkou míru soběstačnosti a v roce 2015 ještě došlo k jejímu poklesu o 6,3 p. b. Mezi jednotlivými komoditami živočišného původu se míra soběstačnosti značně liší. Vysoká míra soběstačnosti – nad úroveň 100 % – je u hovězího masa a mléka. Soběstačnost v produkci nativního mléka dosáhla 131,6 %, což je meziroční růst o 0,5 p. b. Taky u hovězího masa dosahuje míra soběstačnosti trvale vysoké úrovně. Z hlediska míry soběstačnosti u živočišných komodit je nejhorší situace u vepřového masa. Čeští producenti (zejména zpracovatelé) stále nejsou schopni čelit zahraniční konkurenci. Nízká míra soběstačnosti je také u drůbeže. V roce 2015 míra soběstačnosti ještě poklesla o 5,5 p.b.</p>
--	---

Zhodnocení cíle SDG 2

Cíl SDG 2 byl zapracován do Strategie resortu Ministerstva zemědělství ČR s výhledem do roku 2030, která má přesah do resortu životního prostředí. Strategie má 4 základní jednotící dlouhodobé priority v rámci perspektivy trvale udržitelného rozvoje, které jsou dále konkrétně a v odpovídající míře komplexnosti implementovány do strategických priorit jednotlivých sektorů a dílčích oblastí:

- Konkurenceschopné a udržitelné zemědělství, potravinářství, lesní a vodní hospodářství.
- Trvale udržitelné potravinové zabezpečení a přiměřená soběstačnost.
- Udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu.
- Vyvážený územní rozvoj hospodářství a komunit včetně vytváření pracovních míst.

Tyto základní jednotící dlouhodobé priority jsou s ohledem na svoji dosažitelnost a udržitelnost implementovány prostřednictvím hlavních cílů v rámci perspektivy rozvoje hospodaření a kvality života na venkově a uplatnění hlediska spotřebitelů:

- Podpora podnikání se zvláštním zřetelem na mikro, drobné a střední podniky.
- Podpora mikroregionů a lokálních ekonomik.
- Funkční a spravedlivá organizace trhů.
- Kvalitní a bezpečné potraviny.
- Přiměřená potravinová soběstačnost.
- Podpora exportu zejména s ohledem na vyšší přidanou hodnotu.
- Obnova úrodné, funkční a estetické krajiny, podpora mimoprodukčních funkcí.
- Vyšší přidaná hodnota v celém produkčním řetězci.
- Kvalita života na venkově.
- Zaměstnanost na venkově.

¹⁹ Výpočty ÚZEI z údajů Eurostatu.

Tyto hlavní cíle jsou v rámci jednotlivých sektorů a dílčích oblastí v návaznosti na konkrétní priority těchto oblastí dále rozpracovány do strategických cílů, dílčích cílů a jednotlivých opatření, které budou v rámci implementace průběžně vyhodnocovány, aktualizovány a případně doplňovány. Strategie zároveň pro každý sektor a dílčí oblast rozšiřuje současné a doplňuje nové indikativní ukazatele, které budou v rámci monitoringu sloužit k průběžnému vyhodnocování trendu žádoucího vývoje.

Dosažení cílů ve strategii bude komplikováno vnějšími i vnitřními vlivy na hospodářící subjekty v krajině a navazující subjekty, jako je např. obchod a zpracovatelský průmysl. Již v tak složité situaci přírodních podmínek a změny klimatu, je nutné vyvarovat se nadbytečným komplikacím, které přináší jak spekulanti s půdou, nekalé praktiky výroby a prodeje. Na předním místě bude pozornost v ČR věnována ochraně půdního fondu a vodním zdrojům. S ohledem na omezené vodní bohatství území ČR je nutné trvale posilovat veřejné mínění pro chápání strategického významu půdy a vody jako nezbytného faktoru pro život a hospodářský vývoj státu. S ohledem na vývoj změn klimatu a ekonomické situace je třeba se primárně věnovat oblastem jako je podpora přirozených retenčních schopností krajiny a souvisejících faktorů (zdroj 14).

Použitá literatura

- CESKOPROTICHUDBE.CZ, 2010. *Je snižování globální chudoby pouze politickým mýtem?* [online] [vid. 2011-04-19]. Dostupné z: <http://www.ceskoprotichudobe.cz/?id=15-clanky&tema=12&idc=467>
- CZECHINVEST, nedatováno. *Mezinárodní spolupráce* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/mezinarodni-spoluprace-vvi>
- DG ENVIRONMENT, 2016. *Strategic Plan 2016-2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/amp/doc/env_sp_2016-2020_en.pdf
- HLAVIČKOVÁ, Zuzana, 2016. *Zahraniční rozvojová spolupráce ČR*. MZV ČR, Česko proti chudobě.
- HRNCIARIKOVA, D. a Z. ZADAK, 2011. *Malnutrition in seniors in the Czech Republic* [online]. roč. 2, č. 2, s. 111–114. Dostupné z: [doi:http://dx.doi.org/10.1016/j.eurger.2011.01.014](http://dx.doi.org/10.1016/j.eurger.2011.01.014)
- MZE, 2015a. *Světová obchodní organizace – WTO* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/mezinarodni-organizace/svetova-obchodni-organizace-wto.html>
- MZE, 2016. *Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/koncepce-a-strategie/strategie-resortu-ministerstva-1.html>
- MZE, VÚRV, 2015b. *Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a agrobiodiverzity* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/geneticke-zdroje/narodni-program/narodni-program-konzervace-a-vyuzivani-2.html>
- MŽP, 2016. *Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016–2025* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://chm.nature.cz/strategicke-dokumenty/strategie-ochrany-biodiverzity-ceske-republiky/>
- SÁŇKA, M., 2016. *Technická zpráva projektu AdaptaN „Pedokompakce a retenční funkce zemědělské půdy jako indikátor hospodaření s vodou v zemědělské krajině“*.
- TRNKA, M. a kol., 2016. *Souhrnná výzkumná zpráva „Odborné analýzy lesnicko-hospodářské, klimatologické, pedologické a zemědělské pro účely řešení projektu číslo EHP-CZ02-OV-1-039-2015“ s názvem: Komplexní plánovací, monitorovací, informační a vzdělávací nástroje pro adaptaci území na dopady klimatické změny s hlavním zřetelem na zemědělské a lesnické hospodaření v krajině*.

- ÚZEI, nedatováno. *Zpráva o stavu zemědělství ČR* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.uzei.cz/ostatni-publikace/>
- VURV, nedatováno. *Oddělení genové banky* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.vurv.cz/index.php?p=oddeleni_genove_banky&site=vyzkum
- Vyhláška č. 17/2015 Sb., o školním stravování, kterou se mění vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů* [online] [vid. 2016a-11-23]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-107>
- Vyhláška č. 317/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 70/2012 Sb., o preventivních prohlídkách* [online] [vid. 2016b-11-23]. Dostupné z: <https://www.sbirka.cz/POSL4TYD/NOVE/16-317.htm>
- WTO, 2008. *Revised draft modalities for agriculture* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/tratop_e/agric_e/ag_modals_may08_e.htm
- WTO, 2011. *Europa: WTO trade negotiations: Doha Development Agenda, Press. MEMO/11/751, Final Report of the High-Level Trade Experts Group: World Trade and the Doha Round* [online]. [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-11-751_en.htm?locale=en
- Zákon 435/2004 Sb. o zaměstnanosti* [online] [vid. 2016c-11-23]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zamestnanost/>
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi* [online] [vid. 2016d-11-23]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-111>

SDG 3: Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
3.1 Do roku 2030 celosvětově snížit míru mateřské úmrtnosti na méně než 70 na 100 tisíc porodů	ANO	DOSAŽEN	MZ
	<p>Analytický komentář</p> <p>Cíl se jeví obsolentní – mateřská úmrtnost je v ČR minimální (cca 10 žen na 100 000 porodů). Mateřská úmrtnost se podle definice WHO vykazuje jako celkový počet úmrtí žen v těhotenství, za porodu a do 42. dne šestinedělí na 100 000 živě narozených dětí (celková mateřská úmrtnost, pregnancy related mortality ratio). Mateřská úmrtnost v ČR je spojena nejčastěji s gynekologickými onemocněními rodiček. Faktorem snižujícím mateřskou úmrtnost je preventivní péče o těhotné ženy zajištěná gynekology.</p> <p>Průměrný počet lékařů gynekologů na 10 000 žen zůstává dlouhodobě stabilní. Celkový počet ošetření na jednoho lékaře se stejně jako počet registrovaných pacientek připadajících na 1 lékaře snížil. Více než polovina žen ve věku 15–49 let užívá hormonální nebo nitroděložní antikoncepci. Zvýšil se absolutní i relativní počet pacientek s nově zjištěným karcinomem. V roce 2013 bylo v ČR evidováno 106 516 porodů a 175 275 gynekologických operací.</p> <p>Hlavním problémem oboru gynekologie nejsou umírající matky při porodu, ale ženy s gynekologickými nádory a karcinomy prsu, které se u ženského pohlaví vyskytují nejvíce a jsou u žen druhou nejčastější příčinou úmrtí.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
3.2 Do roku 2030 zabránit úmrtím novorozenců a dětí mladších pěti let, jimž je možné předejít. Všechny země budou usilovat o snížení novorozenecké úmrtnosti na úroveň maximálně 12 úmrtí na 1000 živě narozených dětí a snížení úmrtnosti dětí mladších pěti let na úroveň 25 a méně na 1000 živě narozených dětí	ANO	DOSAŽEN	MZ
	<p>Analytický komentář</p> <p>Cíl se jeví poněkud obsolentní a je relevantní chudším zemím. Kojenecká a novorozenecká úmrtnost jsou sledovány a jsou na jedné u nejnižších evropských úrovní. Cíle bylo v kojenecké úmrtnosti dosaženo v r. 1981. Nicméně v rámci republiky je to významný ukazatel.</p> <p>K prudkému snížení úmrtnosti dochází v devadesátých letech minulého století a od té doby stále kojenecká úmrtnost klesá. V rámci Evropy i rozvinutých zemí světa máme jednu z nejnižších kojeneckých úmrtností. Mezi regiony NUTS v rámci ČR však jsou diametrální rozdíly. Nejhorší parametry dosahuje NUTS II Severozápad, kraje Ústecký a Karlovarský, kde je kojenecká úmrtnost nejvyšší. I zde je však splněn podcíl udržitelnosti.</p> <p>Od roku 2014 byla vytvořena perinatologická centra ve většině krajů, která pečují o patologické novorozence, v Ústeckém kraji, kde je kojenecká úmrtnost nejvyšší, jsou centra v Mostě a Ústí nad Labem</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
3.3 Do roku 2030 ukončit epidemii AIDS, tuberkulózy, malárie a zanedbávaných tropických nemocí a bojovat proti hepatitidě, vodou přenášeným nemocem a ostatním přenosným nemocem	ANO	DOSAŽEN (částečně)	MZ, MPSV, MO, MV, MD, MF, MŠMT, MPO, MMR, MZe, MZV – municipality
	<p>Analytický komentář</p> <p>Cíl je relevantní. Případů HIV+ přibývá a přibývá i onemocnění AIDS. Náhle vznikají epidemie infekčních nemocí, kde byl očekáván předpoklad dodržení zásad hygieny. Problém je aktuální, prevence se netýká jen veřejného zdravotnictví, ale i dalších rezortů, bez jejichž zapojení a pomoci není možno problém řešit. Prevence a výchova k získání ohleduplného sexuálního chování nenaplnuje očekávání, byla zrušena síť center veřejného zdraví ve všech institucích veřejného zdraví, která dříve výchovu systematicky prováděla. Závažné je to, že nejvíce ohroženou skupinou jsou narkomané. Narkomanie je většinou spojena s kriminální činností. Drogy se aplikují skrytě. Závislí jsou většinou osoby sociálně vyloučené, nezaměstnané, a konečně i HIV+. Obtížně se k jejich sociálně vyloučeným skupinám proniká. Nejvíce je postižený Ústecký kraj, kde se kumulují sociální problémy, výroba drog, kriminalita, závislost na marihuaně a pervitinu, HIV + a AIDS.</p> <p>Problematika hepatitidy B, C, D je díky způsobu přenosu parenterálně podobná.</p> <p>Znečištění pitné vody fekálním znečištěním způsobilo onemocnění 5000 obyvatel Prahy virovým alimentárním onemocněním v roce 2014. Závada, ze které epidemie vznikla, byla technická (míšení vody odpadní a pitné) při čemž výrobce ji vůbec nepředpokládal. Neuvažoval bazální zásady realizace rozvodu a uvažoval vodu, jako produkt, který prodává, nikoli za životní potřebu, která při bakteriologické kontaminaci může život obyvatel ohrozit.</p> <p>Epidemie hepatitid v roce 2016 v ČR souvisejí se základními hygienickými nedostatky. Čisté ruce jsou základním předpokladem prevence a to nikdo dostatečně nezdurazňuje. Virus hepatitidy A persistuje v prostředí a může kontaminovat při zpracování potravin, ty by však měly být upravovány tak, aby případná kontaminace nevznikla, nebo byla zničena. Produkty by měly být kontrolovány stejně jako výrobní proces. Totéž platí o viru hepatitidy E.</p> <p>Nepříjemným faktem je velká mobilita nemocných i lidí v infekčním stadiu nemoci, a nedostatečná kontrola osob zaměstnaných ve výrobě potravin. Potravinářský průkaz je považován za šikanu a nezávadná produkce potravin stojí pouze na odpovědnosti výrobce. Řešením je očkování senzitivních skupin i výrobců, důsledné kontroly včetně stěrů a odběru vzorků a posílení kapacit mikrobiologie a virologie.</p> <p>Význam onemocnění přenosných potravinami a vodou narůstá mimo jiné s rozvojem globalizace.</p> <p>Cestování velkého množství lidí do vzdálených destinací, soužití sociálních skupin s různými kulturními a hygienickými návyky, dovoz polotovarů i hotových potravin nebo jejich složek a přísad na místa vzdálená od jejich</p>		

	<p>vzniku a výroby a ztížené možnosti kontroly procesu jejich výroby a zpracování usnadňují množení a šíření infekčních agens. Specifické prostředí pro šíření infekcí vytvářejí velkochovy drůbeže a dobytka.</p> <p>Zdrojem prezentovaných dat o výskytu infekčních onemocnění přenášených potravinami a vodou v ČR je informační systém EPIDAT. Při hodnocení dat a údajů hlášených do EPIDATU je nutno brát v úvahu řadu faktorů, které v praxi ovlivňují přesnost hlášení. Například dospělí, jinak zdraví jedinci, často nevyhledají lékařskou pomoc a onemocnění není hlášeno. Někdy je onemocnění vykazováno jako průjem nebo gastroenteritida předpokládaného infekčního původu a není znám původce onemocnění.</p> <p>Naopak zvýšený záchyt některých onemocnění souvisí se zkvalitněním mikrobiologické diagnostiky. (Akční plán č. 2 c Národního programu Zdraví 2020)</p> <p>Tropická onemocnění souvisejí s možností změny klimatu. Proto je potřebné v rámci surveillace sledovat přichozí nemocné a přenašeče nemocí a jejich biotopy. Systematické sledování výskytu klíšťat a jejich infekciozity bylo nahrazeno paušálně reklamou na očkovací látky a provádí se pouze v rámci grantů. Stejná situace platí pro sledování výskytu komárů včetně tropických.</p> <p>V současné době probíhá epidemie meningitidy, která je přenášena vzduchem a kapénkami kontaminovanými předměty. Zdrojem je nemocný. Aplikace ranního filtru při příjmu dítěte do školky není populární, je však účelná a vyloučí zdroj nemoci přenášené vzduchem. Je považována za obsoletní.</p> <p>V souvislosti s klimatickými změnami a posunem biotopů přenašečů nemocí je nutno sledovat tropické komáry a jejich infekciozitu a znát zdravotní stav osob vracějících se z tropů a také přistěhovalců, kteří mohou být přenašeči rezistentních kmenů mycobacteria tuberculosis, jimiž v Evropě jsou Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Litva, Lotyšsko, Moldávie, Rumunsko, Rusko a Ukrajina.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
3.4 Do roku 2030 snížit pomocí prevence a léčby o třetinu předčasnou úmrtnost na nepřenositelné choroby; podporovat duševní zdraví a duševní pohodu	ANO	DOSAŽEN (částečně)	MZ, MZe, MPSV, MŠMT, zaměstnavatelé, odbory, kraje, vysoké školy, zřizovatelé škol, MD, SMO, municipality, MŽP
	<p>Analytický komentář</p> <p>Cíl je relevantní. Psychiatrická péče je poddimenzovaná na úrovni Bulharska a východních zemí. Probíhá transformace psychiatrické péče. Úmrtnost na kardiovaskulární a některá nádorová onemocnění se snižuje.</p> <p>V roce 2014 Eurostat publikoval informace očekávaných let dožití v rozsahu své působnosti, ČR se podobá východním zemím, NUTS Severozápad dosahuje v roce 2013 stejných hodnot jako Balkánské země a méně rozvinuté</p>		

	<p>části Turecka. V rámci republiky jde i o významnou disparitu proti ostatním NUTS v ČR.</p> <p>Střední délka života není nejuvěrnějším ukazatelem veřejného zdraví, zahrnuje i možnost dosažení zdravotní péče, měl by proto být doplněn dalším ukazatelem – střední délka života prožitá ve zdraví.</p> <p>Dosud neproběhla transformace psychiatrické péče, jejíž strategie byla zpracována v roce 2012.</p> <p>Do prevence je nezbytné zapojit i ostatní rezorty – školství (pohyb dětí, prevence obezity, zdravé návyky, výživa), zemědělství, životního prostředí (znečištění ovzduší aerosolem se podílí na vzniku a zhoršování kardiovaskulárních nemocí, nádorových nemocí, diabetu, obezity, chronických dýchacích nemocí, chronických nervových chorob) MPSV je významným partnerem MZ při zajištění transformace psychiatrické péče.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
3.5 Posílit prevenci a léčbu užívání návykových látek, včetně užívání narkotik a škodlivého užívání alkoholu	ANO	NEDOSAŽEN	MZ
	Analytický komentář		
	Dostupnost alkoholu dětem a reklama na alkohol je významná pivo je synonymem přátelství a chlapecké povahy. Tolerance přijímání alkoholu obyvateli ČR je vysoká. Prevenci řeší akční plán zdraví 2020.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
3.6 Do roku 2020 celosvětově snížit na polovinu počet úmrtí a zranění při dopravních nehodách	ANO	NEDOSAŽEN	MV, MD
	Analytický komentář		
	S omezováním nejvyšší povolené rychlosti (r. 2001) došlo v silničním provozu ke snížení počtu dopravních nehod se smrtelnými následky. Tento trend mírně přetrvává až do současnosti (802 případů v r. 2010 a 738 případů v r. 2015); počet zraněných však průběžně stále stoupá (24 384 vs. 26 966 případů mezi roky 2010 a 2015) (MD, 2016).		
	Rezervy jsou jak na straně dopravní infrastruktury (v opravě a údržbě komunikací, řešení kritických míst, stavu vozidel ad.), tak v dopravním chování účastníků silničního provozu (řidiči pod vlivem návykových látek, špatně viditelní chodci či cyklisté ad.).		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
3.7 Do roku 2030 zajistit všeobecný přístup ke službám pro sexuální a reprodukční zdraví, jako jsou programy plánovaného rodičovství, informace a vzdělávání nebo zahrnutí problematiky reprodukčního zdraví do národních strategií a programů	ANO	DOSAŽEN	MZ
	Analytický komentář Průměrný počet lékařů gynekologů na 10 000 žen zůstává dlouhodobě stabilní. Celkový počet ošetření na jednoho lékaře se stejně jako počet registrovaných pacientek připadajících na 1 lékaře snížil. Více než polovina žen ve věku 15–49 let užívá hormonální nebo nitroděložní antikoncepci. Zvýšil se absolutní i relativní počet pacientek s nově zjištěným karcinomem. V roce 2013 bylo v ČR evidováno 106 516 porodů a 175 275 gynekologických operací.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
3.8 Docílit všeobecného zabezpečení zdraví, včetně ochrany finančních rizik, přístupu ke kvalitní základní zdravotní péči a přístupu k bezpečným, účinným, kvalitním a cenově dostupným základním léčivům a očkovacím látkám pro všechny	ANO	DOSAŽEN	MZ
	Analytický komentář V současné době existuje povinné zdravotní pojištění, které platí zaměstnanec prostřednictvím zaměstnavatele, u nezaměstnaných, mladých a seniorů je placeno státem. Je možnost volby pojišťoven, které se poskytováním liší rozsahem „nadstandardní“ péče. Pojištění je realizováno na základě solidarity a altruismu. Existují výjimečné způsoby léčby, které jsou velmi nákladné (např. protonová terapie) a vznikají kolize mezi využíváním těchto služeb v ČR a mimo ni pro rozdíly cen této služby. Postupy patrně před zavedením nebyly s pojišťovnami dořešeny. Cenová dostupnost léků je velmi důležité kritérium pro pacienty s chronickými nemocemi, chronickou bolestí, vrozeným postižením apod. Výdělečné možnosti těchto nemocných osob jsou omezené a tedy i možnost hrazení nákladných léků. Očkovací látky jsou aplikovány podle očkovacího kalendáře zajišťujícího povinná očkování dětí a jsou poskytovány zdarma. Podle expozice rizikům u dospělých také v rámci ZPP. Přístup k očkování mají všichni. V místech sociálně vyloučených se vyskytuje méně lékařů na počet pojištěnců, dostupnost lékaře může být komplikována chybějící veřejnou dopravou. V některých místech problémy řeší obec (stabilizace a podmínky pro lékaře), jinde kraj – strategické dokumenty řešící vyloučené oblasti samostatně. Zdravotní plány obcí se místními nedostatky zabývají. Očkovací látky reguluje svojí činností tzv. NIKO – Národní komise pro očkovací látky, která je poradním orgánem Ministerstva zdravotnictví. Ta		

	neřeší „dostupnost“, ale speciální případy zdravotních indikací a kontraindikací vakcinace, jako je používání kombinovaných vakcín u alergiků, očkování osob s handicapem. Některé vakcíny pro osoby s imunosupresí t.č. nejsou na trhu dostupné.
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
3.9 Do roku 2030 podstatně snížit počet úmrtí a onemocnění vlivem nebezpečných chemických látek a znečištěného vzduchu, vody a půdy	ANO	NEDOSAŽEN	MZ, MŽP
<p>Analytický komentář</p> <p>Nebezpečné chemické látky a ostatní chemické látky jsou pod kontrolou evropské legislativy, veřejného zdraví, životního prostředí a celní správy. Pro prevenci rizik na pracovišti jsou prováděny preventivní prohlídky zaměstnanců a měření koncentrací rizikových látek a dalších faktorů. Podkladem jsou mezinárodní závazky ČR vůči Mezinárodní organizaci práce zakotvené v českých zákonech. Úmrtí na otravy jsou velmi vzácná.</p> <p>Znečištění životního prostředí se v posledních dvaceti letech významně snížilo. Jsou odstraňovány staré zátěže – zejména kontaminace půdy (jednotnou databázi vytvořila CENIA). U každé zátěže musí být provedeno hodnocení pravděpodobného zdravotního rizika včetně počtu dotčených osob. K dispozici veřejně tato hodnocení nejsou. Rovněž nejsou k dispozici, ale ani nejsou všude řešeny, pozůstatky po horní činnosti, dokonce ani ne po středověkém dolování. Např. na Kutnohorsku existují významně kontaminované půdy As, Pb, Sb, Cd, Zn, Cu i v rozpustné podobě a poznatky o této kontaminaci zatím nebyly podkladem pro systematickou preventivní činnost v území a reálná zdravotní rizika nejsou řešena. Podobná situace je zřejmě i v Příbrami.</p> <p>Staré ekologické zátěže jsou odstraňovány s podporou Operačního programu Životní prostředí - prioritní osa 3.</p> <p>Pitná voda je systematicky sledována Ministerstvem zdravotnictví, KHS, výrobci a Zdravotními ústavy. MZ spravuje databázi o kvalitě pitných vod. V letních měsících jsou prováděny kontroly koupacích vod, výsledky jsou bezprostředně veřejnosti dostupné na webech KHS, ročně je zpracováván MZ report pro Evropskou komisi.</p> <p>Znečištění ovzduší v některých parametrech překračuje imisní limity ve všech krajích a tak ČR přijala Střednědobou sektorovou strategii zlepšení kvality ovzduší do roku 2020. I přes zlepšující se zdravotní stav a kvalitu ovzduší stále existuje zdravotní riziko dopadů. Aerosolové částice i benzo(a)pyren plošně pokrývají velkou část ČR jako důsledek neproběhlé restrukturalizace průmyslu a energetiky, včetně malé domácí, stále většinou využívající hnědé uhlí. Ve velkých městech je dominantním zdrojem znečištění stále narůstající automobilová doprava.</p> <p>Významné zlepšení kvality ovzduší v devadesátých letech mělo pozitivní efekt. Kotěšovec et al. odhadli, že v důsledku pozitivních změn ve znečištění ovzduší umíralo v období let 1995 až 2004 každoročně v průměru o 195 mužů a 92 žen méně. Odborníci zkoumali úmrtnost v bývalých okresech Chomutov, Most, Teplice, Ústí nad Labem a Děčín, kde žije okolo 620 tisíc obyvatel. Počet</p>			

	<p>zemřelých pak porovnávali podle dvou základních období: s vysokým znečištěním (1982 až 1994) a nižším znečištěním ovzduší (1991 až 2004) (Kotěšovec et al, 2007).</p> <p>Publikace Šráma o negativním vlivu na dýchací funkce, úmrtnost, nemocnost, markery oxidačního stresu, genetické poškození, nálezy doplňují (Šrám 2007, 2010, 2011, 2012).</p> <p>Současné programy zlepšení kvality ovzduší v zónách a aglomeracích byly napadeny u soudu, vzhledem k současnému znečištění a budoucí limitům PM_{2,5} nejsou ambiciózní, podobně u benzo(a)pyrenu.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
3.a Posílit uplatňování rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace (WHO) o kontrole tabáku ve všech zemích dle potřeby	ANO	DOSAŽEN (částečně)	MPO, MZ, MŠMT
	<p>Analytický komentář</p> <p>V roce 2012 byla podepsána prezidentem a ratifikována Úmluva o tabáku WHO. Jednoznačným cílem úmluvy je neustálé snižování míry užívání tabáku. S ohledem na mezinárodní rozsah „tabákového“ problému je spolupráce napříč státy nezbytným předpokladem pro jeho úspěšné zvládnutí. Poslední posílení boje proti kouření u nás proběhlo v roce 2016 (Zákon 180/2016):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochránit opatření veřejného zdraví od komerčních zájmů tabákového průmyslu. • Provést daňová opatření za účelem snížení poptávky po tabáku. • Ochránit lidi před vystavením tabákovému kouří. • Regulovat složení tabákových výrobků. • Usměrňovat balení a označení tabákových produktů. • Varovat lidi před nebezpečím tabáku. • Zakázat reklamu, propagaci a sponzorování tabáku. • Pomoci lidem ukončit závislost na tabáku. • Kontrolovat ilegální obchod s tabákovými výrobky. • Zakázat prodej tabákových výrobků nezletilým. • Podpořit ekonomicky schůdnou alternativu k pěstování tabáku. <p>Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU se týká obsahu základních toxinů v cigaretách, kterými jsou nikotin, oxid uhelnatý a dehet. Chybí další škodliviny, které je nákladné analyzovat (nitrosaminy, kovy, arsen, aldehydy) a požaduje odstrašující značení balíčků cigaret vzbuzující odpor, reguluje dostupnost výrobků z tabáku, náhradní elektronické cigarety.</p> <p>Chybí síť odvykacích zařízení a poraden odvykání kouření, prevence je více provozována na úrovni projektové.</p> <p>Incidence pravděpodobných dopadů kouření (karcinomy plic, močového měchýře) ukazuje na nedostatečnou prevenci návyku kouřit, toleranci kouření včetně kontrolních orgánů (policie), účinnost odvykání, snadnou dostupnost pro mládež a velkou závislost kuřáků.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
3.b Podporovat výzkum a vývoj vakcín a léků na přenosné i nepřenosné choroby, které primárně postihují především rozvojové země, poskytnout přístup k cenově dostupným základním lékům a vakcínám v souladu s Deklarací z Dohá o Dohodě TRIPS a veřejném zdraví, která potvrzuje právo rozvojových zemí plně využít ujednání v Dohodě o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, pokud jde o flexibilitu v ochraně veřejného zdraví a zejména v přístupu k lékům pro všechny	ANO	DOSAZEN	MZ
	Analytický komentář Situace je řešena částečně zákonem 378/2007 Sb. Zákon o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech). Vakcíny jsou vyráběny významnými farmaceutickými firmami ve světě i v ČR. Podle zákona 378/2007 může SÚKL v mimořádných případech zajistit vakcíny pro mimořádné očkování. V ČR je naplňován „Očkovací kalendář“ podle Vyhl. 537/2006 Sb., proti TBC se očkuje v indikovaných případech. Proti záškrtu; dávivému/černý kašli, onemocnění vyvolanému původcem Haemophilus influenzae; dětské obrně; žlutence typu B; tetanu, jsou povinná v dětském věku. Proti dalším infekcím se provádí očkování u specifických oslabených skupin populace (senioři, diabetici apod.) např. proti chřipce nebo meningitidě.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
3.c Podstatně zvýšit financování zdravotnictví a nábor, rozvoj, školení a retence pracovníků ve zdravotnictví v rozvojových zemích, zejména v těch nejméně rozvinutých a v malých ostrovních rozvojových státech	ANO	NEDOSAZEN (v některých oborech)	MZ
	Analytický komentář Problémem je generační výměna lékařů péče pro dospělé a péče o děti a dorost, základních oborů a preventivních oborů, kde medicínsky vzdělané osoby mizí a nenastupují. Dochází k nedostatku specialistů vzhledem k přibývání chronických nemocí charakteristických pro stáří a k odchodům lékařů. Některé obory jsou neatraktivní a tak vymírají (veřejné zdraví).		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
3.d Zvýšit kapacitu všech zemí, zejména rozvojových, pro včasné varování, snižování rizik a řízení národních a globálních zdravotních rizik		DOSAŽEN (částečně)	
	<p>Analytický komentář</p> <p>Akční plán č. 6 „Zvládnutí infekčních onemocnění“ programu Zdraví 2020 předpokládá obnovu kapacit fungujících v oboru prevence infekčních onemocnění v rámci KHS, zdravotních ústavů a dalších.</p> <p>Pandemický plán aktivizuje složky záchranného systému včetně KHS kooperaci mezinárodní v případě ohrožení pandemiemi infekčních nemocí.</p> <p>Riziko hladu a bídy v chudých zemích není řešeno, není řešen náhled našich občanů na obyvatele chudých zemí, není řešen společný přístup resortů k problematice imigrace, strategie absentuje.</p> <p>Náš systém je zranitelný a nepřipravený imigrační vlnu. Civilizační vývoj a ekonomická situace dávají perspektivu na zvládnutí problému, pokud nastane.</p>		

Zhodnocení cíle SDG 3

Podcíle 3.1 a 3.2 – snížení mateřské, kojenecké úmrtnosti a úmrtnosti dětí do pěti let je dosaženo.

Podcíl 3.3. – snížení incidence AIDS, není dosaženo a onemocnění i HIV pozitivita přibývá současně s narkomanií. U ostatních infekcí je cíle dosaženo. Incidence tbc je nízká. Ale při příchodu imigrantů z oblastí s vysokým výskytem lze očekávat nárůst incidence, pokud nebudou včas zachyceni, vyšetřeni a léčeni. Hepatitis B, C, D souvisí s narkomanií. Virová žloutenka A je nemoc špinavých rukou stejně jako ostatní alimentární nákazy. Epidemie, které se vyskytují, souvisí s nedodržováním základních hygienických pravidel, technologických pravidel (rozvod pitné vody), mobilitou obyvatel včetně nemocných, sanitací. Podcíl 3.4. není dosaženo. Souvisí částečně s demografickým vývojem tj. stárnutím populace a s prevencí, která nebyla dříve realizována u nemocných osob. Je plněn částečně, léčba akutních zhoršení kardiovaskulárních nemocí je účinná, dostupná a zlepšuje se. Podcíl není plněn v případě prevence a časné diagnostiky některých nemocí nádorových, diabetu, chronických nervových nemocí včetně demencí, duševních onemocnění zejména úzkostí a depresí, nemocí pohybového aparátu. Politická odpověď na uvedené výzvy je vysoká. Byly zpracovány akční plány k Národní strategii ochrany a podpory zdraví, které naplnění podcílů udržitelného rozvoje řeší. Podmínkou je řešení generační obměny pracovníků ve zdravotnictví, dostatečná motivace obyvatel i zdravotníků a dalších zúčastněných k prevenci a k tomu směřované specializační vzdělávání zdravotníků lékařů i nelékařů.

Použitá literatura

- ČSÚ, 2014. *Přirozený pohyb obyvatelstva na území České republiky v letech 1919–2014 (relativní údaje)* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20548157/130055150105b.pdf/58d46219-3249-4618-8f64-4ac8b0a55ad3?version=1.0>
- ČSÚ, nedatováno. *Databáze, registry* [online] [vid. 2016-10-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-registry>
- EUROSTAT, 2014. *Eurostat regional yearbook 2014* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5786129/KS-HA-14-001-00->

- EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EU, 2014. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků a o zrušení směrnice 2001/37/ES* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/dir_201440_cs.pdf
- KOTĚŠOVEC, F. a J. SKORKOVSKÝ, 2007. Porovnání úmrtnosti v severozápadních Čechách ve dvou obdobích vysokého a nižšího znečištění ovzduší. *Ochrana ovzduší*. roč. 20, č. 5–6, s. 19–23.
- MD, 2016. *Statistika nehodovosti*. [online] [vid. 2017-02-08]. Dostupné z: <http://www.mdcz.cz/Statistiky?mssfd=Silni%20c4%8dn%20c3%ad+doprava&mssff=Nehody+v+silni%20c4%8dn%20c3%ad+doprav%20c4%9b%2c+p%25%99i+ker%20c3%bdch+do%25%a1lo+ke+zran%20c4%9bn%20c3%ad+nebo+usmrcen%20c3%ad+osob>
- MZ, 2013. *Strategie reformy psychiatrické péče* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.reformapsychiatrie.cz/wp-content/uploads/2013/10/SRPP_publicace_web_9-10-2013.pdf
- MZ, 2014a. *Koncepce hygienické služby a primární prevence v ochraně veřejného zdraví* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: file:///C:/Users/Majka/Downloads/Koncepce_hygienick%C3%A9_slu%C5%BEby_2013.pdf
- MZ, 2014b. *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci_8690_3016_5.html
- MZ, 2015a. *Akční plán č. 1: Podpora pohybové aktivity na období 2015–2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015b. *Akční plán č. 10: Celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015c. *Akční plán č. 11: Elektronizace zdravotnictví* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015d. *Akční plán č. 12: Rozvoj zdravotní gramotnosti na období 2015–2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015e. *Akční plán č. 13: Rozvoj ukazatelů zdravotního stavu obyvatel* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015f. *Akční plán č. 2: Správná výživa a stravovací návyky populace na období 2015–2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015g. *Akční plán č. 3: Duševní zdraví* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015h. *Akční plán č. 4: Omezení zdravotně rizikového chování* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015i. *Akční plán č. 5: Snižování zdravotních rizik ze životního a pracovního prostředí na období 2015–2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html

zdravi-2020_10814_3016_5.html

- MZ, 2015j. *Akční plán č. 6: Zvládání infekčních onemocnění na období 2015–2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015k. *Akční plán č. 7: Rozvoj programů zdravotního screeningu v ČR* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015l. *Akční plán č. 8: Zvýšení kvality, dostupnosti a efektivity následné, dlouhodobé a domácí péče* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- MZ, 2015m. *Akční plán č. 9: Zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/verejne/dokumenty/akcni-plany-pro-implementaci-narodni-strategie-zdravi-2020_10814_3016_5.html
- Protihlukové akční plány a postup podle Dir. 49/2006* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/hlukovemap/obsah/akcni-plany_3408_30.html
- SAY, Lale, Doris CHOU, Alison GEMMILL, Özge TUNÇALP, Ann-Beth MOLLER, Jane DANIELS, A Metin GÜLMEZOĞLU, Marleen TEMMERMAN a Leontine ALKEMA, 2014. Global causes of maternal death: a WHO systematic analysis. *The Lancet Global Health*. roč. 2, č. 6, s. e323–e333.
- SKORKOVSKÝ, J., E. RYCHLÍKOVÁ, F. KOTĚŠOVEC a Radim J. ŠRÁM, 2011. Sledování denní úmrtnosti ve třech lokalitách s různými koncentracemi PM10 v ovzduší – Česká Republika. *Ochrana ovzduší*. roč. 5–6, s. 23–29.
- ŠRÁM, Radim J., 2009. Vliv znečištěného ovzduší na zdravotní stav populace - nové poznatky 2008-2009. *Ochrana ovzduší*. roč. 21, č. 5–6, s. 4–8.
- ŠRÁM, Radim J., 2011. Možné důsledky znečištění ovzduší pro populaci Moravskoslezského kraje. *Ochrana ovzduší*. roč. 23, č. 5–6, s. 4–7.
- ŠRÁM, Radim J., 2012. Vliv znečištění na zdravotní stav populace. *Ochrana ovzduší*. roč. 5, s. 4–9.
- SZÚ, nedatováno. *Infekce v ČR - EPIDAT* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/publikace/data/infekce-v-cr>
- ÚZIS, 2013. *Činnost oboru gynekologie a péče o ženy v roce 2013* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/rychle-informace/cinnost-oboru-gynekologie-pece-zeny-roce-2013>
- ÚZIS, nedatováno. *ÚZIS – databáze DPS* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/cz/dps/index.html>
- VLÁDA ČR, 2011. *Pandemický plán České republiky* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/obsah/pandemicky-plan-cr_1093_5.html
- VLÁDA ČR, 2012. *Národní program řešení problematiky HIV/AIDS v České republice na období 2013 – 2017* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/obsah/narodni-program-reseni-problematiky-hiv/aids_1688_1.html
- WHO, 2003. *Rámcová úmluva o kontrole tabáku* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://euroskop.cz/gallery/64/19273-who_ramcova_umluva_o_kontrola_tabaku.pdf

SDG 4: Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
4.1 Do roku 2030 zajistit, aby všechny dívky a chlapci ukončili bezplatné, rovnoprávné a kvalitní primární a sekundární základní vzdělání, které bude mít odpovídající a efektivní studijní výsledky	ANO	NEDOSAŽEN	MŠMT (MPSV – koordinace vnitrostátní politiky týkající se rovnosti žen)
	<p>Analytický komentář</p> <p>Tento podcíl má tři základní aspekty: (i) bezplatnost primárního a sekundárního vzdělávání, (ii) rovnoprávnost přístupu ke vzdělávání a také (iii) rovnost podmínek přístupu ke vzdělávání kvalitnímu s efektivními studijními výsledky. Novela školského zákona 561/2004 Sb. v paragrafu 2 (bod c) zaručuje bezplatné základní a střední vzdělávání státních občanů ČR nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí. Tento paragraf v bodě a) rovněž uvádí, že rovný přístup ke vzdělání má každý státní občan ČR nebo jiného členského státu Evropské unie a to bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana. Z hlediska zákona je tedy situace v prvních dvou aspektech podcíle splněna, nicméně v třetím aspektu daného podcíle existuje v ČR potenciál pro další rozvoj českého školství.</p> <p>Výzkum PISA (<i>Program for international students assessment</i>) pořádaný OECD z r. 2012 prokázal jednu z důležitých socioekonomických disparit ve vzdělávání. Výzkum matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti 15 letých žáků pomocí vztahu mezi indexem ESCS (index sociálního, ekonomického a kulturního statusu) a výsledky žáků v jednotlivých gramotnostech určuje míru rovného přístupu ke vzdělání. ČR patří s 51 body k zemím s největším vlivem socioekonomického zázemí na vzdělávací výsledky žáků, hodnota průměru zemí OECD je 39 bodů (Palečková a Tomášek, 2013).</p> <p>Dalším důležitým aspektem týkajícím se míry dosažené gramotnosti (formy určitých studijních výsledků) jsou rozdíly ve výsledcích žáků mezi školami. Zatímco uvnitř škol jsou rozdíly mezi žáky pod průměrem zemí OECD, mezi školami jsou rozdíly značné. Je zde patrná tendence žáků s podobnými zázemím shromažďovat se v konkrétních školách, existuje zde tedy selektivní tendence českého vzdělávacího systému (Palečková & Tomášek, 2013). Rovnost podmínek vzdělávání v ČR se tedy pro různé skupiny liší. Nutnost řešení daného problému je reflektována také v „Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015–2020“, který jednoznačně hovoří o nutnosti zkvalitnění vzdělávání jak po stránce zvýšení kvality výuky, tak po stránce zajištění materiálního vybavení škol, a to například také proto, aby nedocházelo k odlivu dětí na víceletá gymnázia a další typy výběrových škol, které nerovnosti ve vzdělávání posilují (MŠMT, 2015a). Podpora rovného přístupu ke vzdělávání je rovněž akcentována ve Strategii sociálního začleňování 2014–2020 (MPSV, 2014).</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
4.2 Do roku 2030 zajistit, aby všechny dívky a chlapci měli možnost kvalitního rozvoje v raném dětství, aby měli přístup k předškolní péči a vzdělání tak, že budou připraveni pro základní vzdělávání	ANO	NEDOSAZEN	MŠMT (případně MZ – jesle a MPSV – podpora zajištění spolupráce při získávání dětí ze sociálně vyloučených skupin pro předškolní vzdělávání)
	Analytický komentář Pozitivní vliv na kvalitu vzdělávání má včasný nástup do předškolního vzdělávání (rozvoj sociálních dovedností, rozvoj kognitivních a psychomotorických znalostí a dovedností). U 4 a 5 letých dětí je podíl v předškolním vzdělávání shodný s OECD. V úrovni tříletých dětí činí počet dětí v předškolním vzdělávání 59 % oproti 74 % průměru zemí OECD. Zde lze tedy pro ČR spatřovat potenciál pro další rozvoj (OECD, 2015). MŠMT proto v „Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015–2020“ preprimární vzdělávání uvádí jako jednu z priorit dalšího rozvoje a to zejména ve dvou směrech relevantních pro podcíl 4.2: a) systematické posilování sítě mateřských škol a jejich kapacit vytvářením podmínek pro to, aby každé dítě, jehož zákonní zástupci o to požádají, mohlo být přijato do předškolního vzdělávání a b) cílené zvyšování účasti na předškolním vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením (MŠMT, 2015a). Již nyní je vyhláškou ze dne 21. 5. 2012 (č. 214/2012 Sb.), kterou se mění vyhláška č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 43/2006 Sb. paragraf 6 odstavec 6 přesně specifikuje případy osvobození od úplaty za předškolní vzdělávání tak, aby nedocházelo k vyloučení dětí ze socioekonomicky znevýhodněných rodin. Školský zákon (561/2004 Sb. ve znění 82/2015 Sb.) také stanovuje povinnost bezúplatně zařadit přednostně do předškolního vzdělávání děti ve věku 5–6 let, které v následujícím roce začnou realizovat povinnou školní docházku. Významná je v novele školského zákona také změna rozsahu předškolního vzdělávání od 2 do 6 let (par. 34). Podpora rovného přístupu ke vzdělávání je rovněž akcentována ve Strategii sociálního začleňování 2014–2020 (MPSV, 2014).		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
4.3 Do roku 2030 zajistit rovný přístup všech žen a mužů k cenově dostupnému a kvalitnímu odbornému, učňovskému a vyššímu vzdělání, včetně univerzitního	ANO	NEDOSAZEN	MŠMT (MPSV – koordinace vnitrostátní politiky týkající se rovnosti žen)
	Analytický komentář V ČR existuje vysoká míra vazby mezi rodinným zázemím a mírou dosaženého vzdělání. 71 % populace ve věku 25–34 let má stejný stupeň vzdělání jako rodiče. To je nejvyšší podíl mezi zeměmi OECD (tam činí 52		

	<p>%) . Tato závislost ukazuje výrazné disparity mezi rodinami s různým stupněm vzděláváním rodičů (OECD, 2015).</p> <p>Vyšší úroveň vzdělání přitom představuje vyšší pravděpodobnost zaměstnanosti v budoucnosti (MŠMT, 2015c). Zatímco nezaměstnanost populace s terciárním vzděláním se v ČR pohybuje okolo 2 %, u populace se základním či nižším vzděláním kolem 20 % (v zemích OECD průměrně 16 %). Rovněž příjmy jsou u lidí s vyšším stupněm vzdělání vyšší (OECD, 2015). Sociální a ekonomické disparity mezi rodinami tedy jednoznačně naznačují nutnost se podcílem a jeho plněním v ČR zabývat, což do určité míry rovněž reflektuje „Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015–2020“ (MŠMT, 2015a).</p> <p>Ve vztahu k tomuto cíli (a podcílům – 4.4. a 4.5.) lze také považovat za důležitou Strategii romské integrace do roku 2020 (ÚV, 2015), která ve svých podcích hovoří o podpoře této cílové skupiny v oblasti přechodu mezi školami různých stupňů. V tomto smyslu je třeba brát v úvahu při naplňování daného podcíle SDG zejména podcíl strategie „Podpora Romů při dosahování sekundárního a terciárního vzdělávání“ této strategie. Podpora rovného přístupu ke vzdělávání je rovněž akcentována ve Strategii sociálního začleňování 2014–2020 (MPSV, 2014)</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
4.4 Do roku 2030 výrazně zvýšit počet mladých a dospělých, kteří mají příslušné dovednosti včetně technických a odborných, které budou předpokladem pro zaměstnání, důstojné pracovní zařazení a pro podnikání	ANO	NEDOSAŽEN	MŠMT (MMR jako gestor OP; MPSV podpora Romů – gesce, koordinace vnitrostátní politiky týkající se rovnosti žen)
	Analytický komentář Zde existuje vazba na podcíl 4.1 a 4.3, resp. 8.6. Obecně je ve všech rámcových vzdělávacích programech akcentována nutnost rozvoje klíčových kompetencí. Tyto kompetence (soubor vědomostí, dovedností, schopností, hodnot a postojů) mají za cíl utvořit u žáků obecné předpoklady (jdoucí nad rámec vzdělávacího obsahu) k uplatnění v osobním i profesním životě. Jedním z cílů zavedení kompetencí byla flexibilita žáků ve vztahu k uplatnění se na trhu práce, tedy schopnost rychlého přizpůsobení se prudkým změnám ve společnosti a v požadavcích na pracovní výkon (včetně pružné změny oboru, ve kterém byl jedinec vzdělán – rekvalifikace). ČR při reformě školství do velké míry zohlednila evropské trendy. Jedním z dokumentů, na který bylo a je v ČR v rámci kompetencí navazováno, je dokument Klíčové schopnosti pro učení – Evropský referenční rámec (Evropská komise a Evropská rada, 2008). Hledání efektivních cest k rozvoji klíčových a dalších (např. odborných) kompetencí žáků je jedním z trendů současného vzdělávání v ČR. Na to reagují také například Krajské akční plány, které za klíčová témata v rozvoji vzdělávání na dané úrovni považují podporu kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě; rozvoj kariérového poradenství či rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání (MŠMT,		

	<p>2015b). Dále je nutno s ohledem na daný podcíl v českém prostředí reagovat na silící zájem pracovního trhu o zaměstnance technických oborů. Z tohoto důvodu „Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015–2020“ akcentuje polytechnické vzdělávání a jeho rozvoj jako jednu z oblastí pro další rozvoj nadstavbových kompetencí žáků. MŠMT se proto zaměřuje na nutnost podpory programů OP VVV cílící právě na technické vzdělávání (zejména v citlivém období volby dalšího profesního směřování – období nižšího sekundárního vzdělávání) a na úpravy stávajících Rámcových vzdělávacích programů (dále RVP) (MŠMT, 2015). Akcent na přírodovědné a technické vzdělávání pro revize Rámcových vzdělávacích programů (RVP) Dlouhodobý záměr zmiňuje pro období vyššího sekundárního vzdělávání, a to ve smyslu vytyčení specifických vzdělávacích cílů promítajících se v úpravách RVP (MŠMT, 2015a). Podpora rovného přístupu ke vzdělávání je rovněž akcentována ve Strategii sociálního začleňování 2014–2020 (MPSV, 2014).</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
<p>4.5 Do roku 2030 eliminovat genderové nerovnosti ve vzdělávání a zajistit rovný přístup ke všem úrovním vzdělání a odborné přípravy pro znevýhodněné – osoby se zdravotním postižením, původní obyvatelstvo či ohrožené děti</p>	ANO	NEDOSAŽEN	MŠMT (MPSV podpora Romů – gesce, koordinace vnitrostátní politiky týkající se rovnosti žen)
	<p>Analytický komentář</p> <p>Dlouhodobý záměr (MŠMT, 2015a) zmiňuje potřebu genderové rovnosti přístupu ke vzdělávání zejména s odkazem na „Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014–2020“ (Úřad vlády ČR, 2014). V rámci aktivit MŠMT vznikl dokument Stav genderové rovnosti a návrh střednědobého strategického plánu v oblasti genderové rovnosti v resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Ten uvádí několik okruhů střednědobých cílů, kterými se má české školství v oblasti genderu zabývat. Jsou jimi: a) zvýšení prostupnosti dívčích a chlapeckých vzdělávacích trajektorií (odstranění stereotypů při volbě další kariérní dráhy a zaměření se primárně na vlastní schopnosti a zájmy; b) vyrovnání genderového rozdílu ve školních výkonech (dívký a chlapci by v průměru měli dosahovat obdobných výsledků a obdobné míry rozvinutí svého individuálního potenciálu; c) podpora genderové perspektivy v kurikulu (porozumění genderové problematice). Z hlediska pozitivního vlivu na kvalitu vzdělávání lze jako důležitý genderový cíl rovněž uvést změnu podílu mužů a žen v učitelských pozicích všech stupňů vzdělávání, včetně terciárního vzdělávání. Platí, že nižší je stupeň vzdělání, tím větší je podíl žen působících ve školství (ČSÚ, 2014b).</p> <p>Dlouhodobý záměr akcentuje prostupnost vzdělávacího systému pro všechny jedince ve společnosti bez ohledu na pohlaví, rasu, věk a případné postižení. Společné vzdělávání dětí, žáků a studentů v rámci hlavního vzdělávacího proudu je jednou z priorit MŠMT. Tuto nutnost definuje v oddíle 2 „Strategie rozvoje regionálního školství“ (Snižování nerovností ve vzdělávání). Jedná se tedy o podcíl, ve kterém ČR spatřuje potenciál k dalšímu rozvoji.</p> <p>Aktuální novela školského zákona garantuje právo dětí na tzv. podpůrná</p>		

opatření. Tato opatření pomohou překonávat jejich znevýhodnění – ať už se jedná o děti a žáky ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí, děti a žáky zdravotně postižené a znevýhodněné nebo žáky (mimořádně) nadané. Problematice je věnována pozornost rovněž v Krajských akčních plánech, resp. místních akčních plánech. Podle výkonových ukazatelů Statistické ročenky školství bylo v roce 2015 evidováno celkem 109 390 žáků s nějakou formou postižení (postižení mentální, sluchové, zrakové, vady řeči, tělesně postižení, děti s autismem, s vývojovými poruchami učení a chování), kteří byli individuálně integrováni nebo byli zařazeni do nějakého druhu speciálních tříd (MŠMT, 2015d). Statistické ročenky z předchozích let ukazují, že počet žáků s nějakou formou postižení přibývá (roste např. počet dětí s autismem, poruchami učení, či vadami řeči). Před českým školstvím tak stojí poměrně závažný úkol při integraci těchto žáků.

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
4.6 Do roku 2030 zajistit, aby všichni mladí a značná část dospělých mužů i žen dosáhli čtenářské a matematické gramotnosti	ANO	NEDOSAŽEN	MŠMT MPSV (podpora Romů – gesce, koordinace vnitrostátní politiky týkající se rovnosti žen)
<p>Analytický komentář</p> <p>Pojem matematické a čtenářské gramotnosti není konsenzuálně vymezen. Je tedy nanejvýš obtížné určit míru, do jaké by obě gramotnosti měly být dosaženy. V ČR se s pojmy čtenářské a matematické gramotnosti často pojí s výzkumem OECD PISA. V tomto výzkumu je za základní úroveň považována druhá úroveň, na které žák ovládá čtenářské dovednosti, které mu umožní zapojit se do života společnosti. Dokáže například vyhledat jednu nebo více informací, nalézt význam určité části textu a na nižší úrovni provést svůj vlastní úsudek. V rámci tohoto výzkumu se úroveň čtenářské gramotnosti českých patnáctiletých žáků stále snižovala (mezi lety 2000–2009). Ve výzkumu z roku 2012, kde byla čtenářská gramotnost vedlejší oblastí, došlo ke zlepšení žáků na úroveň z roku 2000. I tak je úroveň čtenářské gramotnosti českých žáků pohybuje na průměru zemí OECD. V ČR je nejvyšší zastoupení žáků na třetí úrovni způsobilosti (31,3 %) a na druhé úrovni způsobilosti (26,4 %) (Palečková a Tomášek, 2013). Úrovní je celkem šest. V oblasti čtenářské gramotnosti tedy existuje prostor pro další rozvoj a také pro odstranění disparit – rozdílů mezi žáky jednotlivých škol v dosahování úrovní většiny testovaných gramotností viz podcíl 4.1 a 4.3. V matematické gramotnosti se žáci ČR umístili na průměru zemí OECD. Mezi lety 2003 a 2012, kdy byla matematika hlavní testovanou oblastí, došlo u českých žáků k poklesu jejich výkonu (o 17 bodů). Ze zemí, kde žáci dosahovali v matematice nadprůměrných výsledků, se tedy ČR ocitla na průměru zemí OECD. I přes tento neúspěch je však třeba poznamenat, že v roce 2012 došlo k otočení negativního trendu z let 2006 a 2009, kdy byla matematika vedlejší testovanou oblastí. Oproti roku 2009 došlo u českých žáků v roce 2012 ke zlepšení o 9 bodů (Palečková a Tomášek, 2013). I přes postupné zlepšování trendu je další rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti prioritou MŠMT a obě gramotnosti se promítly mj. ve vyhlášení podpory pro tvorbu a realizaci Místních akčních plánů (MŠMT, 2015d).</p>			

	Z hlediska zajištění funkční, tedy matematické a čtenářské gramotnosti u dospělých je důležitý cíl Strategie integrace Romů do roku 2020, kde je specifickým cílem „Podpora doplnění vzdělání u dospělých Romů a celoživotní učení“. Cílem je zvýšení schopností této části populace obstat v běžném životě, ale také zvýšit své šance na trhu práce. Podpora rovného přístupu ke vzdělávání je rovněž akcentována ve Strategii sociálního začleňování 2014–2020 (MPSV, 2014).
--	--

Podcíl	Relevance		
	Applikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
4.7 Do roku 2030 zajistit, aby všichni studenti získali znalosti a dovednosti potřebné k podpoře udržitelného rozvoje, mimo jiné prostřednictvím vzdělávání o udržitelném rozvoji a trvale udržitelném způsobu života, o lidských právech, genderové rovnosti, dále pomocí podpory kultury míru a nenásilí, globálního občanství i docenění kulturní rozmanitosti a příspěvku kultury k udržitelnému rozvoji	ANO	NEDOSAŽEN	MŠMT, MŽP (při tvorbě strategie VUR 2008–2015 tato ministerstva úzce spolupracovala, obě tento druh vzdělávání řeší)
	Analytický komentář <p>K r. 2015 skončila platnost „Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR pro roky 2008–2015“, která stanovovala priority a strategická opatření v oblasti vzdělávání pro udržitelný rozvoj (MŠMT, MŽP, 2008). Problematika udržitelného rozvoje se však stále objevuje v RVP zpravidla jako součást průřezového tématu environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech případně jako doplnění specifických vzdělávacích oblastí o konkrétní příklady (např. chování za mimořádných událostí); je také součástí některých žákovských kompetencí. Pro oblast formálního vzdělávání je vzdělávání pro udržitelný rozvoj opatřeno právě RVP, dále je přístup k němu rozpracován v „Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015–2020“. V Dlouhodobém záměru je však pozornost věnována také oblasti neformálního vzdělávání, konkrétně potřebě nabídky programů vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR). Mimoto je zmíněna důležitost dalších aktérů ve vzdělávání, jakými jsou nevládní neziskové organizace a nutnost propojenosti (síťování) škol, veřejných institucí, podniků i rodin při tomto druhu vzdělávání. Opominuto není celoživotní vzdělávání – další vzdělávání pedagogických pracovníků i vzdělávání veřejnosti. Problematiku udržitelného rozvoje částečně rovněž řeší Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na leta 2016–2025. Tento program zmiňuje problematiku vzdělávání pro udržitelný rozvoj v úrovni terciárního vzdělávání a hovoří o nutnosti propojení EVVO a UR ve veřejných politikách a strategiích za účelem posílení postavení a porozumění dané problematice (MŽP, 2016). Je tedy zřejmé, že i tento cíl vidí ČR jako potenciál pro další rozvoj v oblasti vzdělávání.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
4.a Vybudovat a vylepšit genderově citlivá vzdělávací zařízení, která budou vhodná pro děti i lidi se zdravotním postižením, a poskytnout bezpečné, nenásilné, inkluzivní a efektivní vzdělávací prostředí pro všechny	ANO	NEDOSAŽEN	MŠMT
	Analytický komentář viz podcíl 4.5		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
4.b Do roku 2020 výrazně na celém světě rozšířit počet stipendií pro studenty z rozvojových zemí – zejména těch nejméně rozvinutých, malých ostrovních rozvojových a afrických států – pro zápis do vysokoškolského vzdělávání, učňovské přípravy a vzdělávacích programů v informačních a komunikačních technologiích, technologických, stavebních a vědeckých oborech v rozvinutých i rozvojových státech	ANO	NEDOSAŽEN	MZV (hlavní gestor) MŠMT (spolugestor)
	Analytický komentář Vláda ČR nabízí v rámci programu zahraniční rozvojové spolupráce cizincům z rozvojových zemí stipendia k podpoře studia na veřejných vysokých školách v ČR. Poskytování stipendií se řídí Strategií poskytování vládních stipendií pro studenty z rozvojových zemí na období 2013–2018 (MZV, 2012). Návrh výše objemu prostředků je každoročně předkládán vládě ČR ke schválení v rámci materiálu Plán zahraniční rozvojové spolupráce. Prostředky jsou pro příslušný rok zahrnuty do rozpočtové kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva zdravotnictví v položce Zahraniční rozvojová spolupráce/Program vládních stipendií. Prozatím se systematicky udílená stipendia týkají pouze terciárního vzdělávání.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
4.c Do roku 2030 výrazně zvýšit počty kvalifikovaných učitelů, a to i prostřednictvím mezinárodní spolupráce pro vzdělávání učitelů v rozvojových zemích, zejména těch nejméně rozvinutých, a malých ostrovních rozvojových státech	ANO	NEDOSAZEN	MZV
	Analytický komentář		

Zhodnocení cíle SDG 4

Z předchozího je zřejmé, že většina podcílů (devět podcílů z deseti) je pro ČR relevantních. Relevantnost těchto cílů dokládají dostupná data, jejich důležitost a zájem ČR o jejich naplňování vyplývá také z „Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015–2020“ (MŠMT, 2015a). Je tedy zřejmé, že v cíli 4 spatřuje ČR možnost pro další zkvalitnění vzdělávacího systému. Za důležitá témata ve vzdělání lze potom považovat zajištění rovnosti podmínek ve vzdělávání zvýšením kvality nižšího sekundárního vzdělávání na základních školách pro všechny cílové skupiny (viz podcíl 4.1, resp. 4.5) a cílené zvyšování účasti všech dětí na předškolním vzdělávání, včetně dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením (viz podcíl 4.2). Důležitým cílem pro české vzdělávání by měla rovněž být podpora různých cílových skupin (včetně ohrožených) při dosahování středoškolského a vysokoškolského vzdělání (viz podcíl 4.3), a také podpora žáků ve studiu těch oborů (např. technických), pro které najdou na trhu práce dobré uplatnění. V rámci České republiky by mělo dále dojít k systemtickému zvyšování funkčních gramotností žáků (matematické, čtenářské, finanční, přírodovědné, atp.), které by jim usnadnily jejich osobní i profesní život (viz podcíl 4.6). S ohledem na závěry uvedené u podcíle 4.7 by ČR měla rovněž zvážit další strategický postup ve zvyšování povědomí celé veřejnosti napříč populacemi o Cílech udržitelného rozvoje v současnosti.

Použitá literatura

- ČSÚ, 2014a. *Graf podíl učitelů na jednotlivých typech škol podle pohlaví* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20541835/30000414k04.pdf/1c36bae7-8e79-48c2-a3c5-1e808158d603?version=1.1>
- ČSÚ, 2014b. *Úroveň vzdělání obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20536250/17023214.pdf/7545a15a-8565-458b-b4e3-e8bf43255b12?version=1.1>
- MPSV, 2014. *Strategie sociálního začleňování 2014–2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf
- MŠMT, 2013. *Návrh střednědobého strategického plánu v oblasti genderové rovnosti v resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/31791?highlightWords=STAV+GENDEROV%C3%89+ROVNOST>
I

- MŠMT, 2015a. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015–2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-3>
- MŠMT, 2015b. *Příloha č. 2 k Č.j.: MSMT 7246/2015 1 Postupy KAP pro výzvu č.2* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Vyzva_KAP/Prilohac_2_Postupy_KAP.pdf
- MŠMT, 2015c. *Statistické ročenky školství, výkonové ukazatele. Kapitola A – Vzdělávání v ČR – souhrn – indikátor A1.2.8* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://toiler.uiv.cz/rocenka/rocenka.asp>
- MŠMT, 2015d. *Výzva Místní akční plány rozvoje vzdělávání Č.j. MŠMT – 24153/2015-3* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Vyzva_MAP/Vyzva_02_15_005_MAP.pdf
- MŠMT, MŽP, 2008. *Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj (2008–2015)* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/strategie-vzdelavani-pro-udrzitelny-rozvoj-ceske-republiky>
- MZV, 2012. *Strategie poskytování vládních stipendií pro studenty z rozvojových zemí na období 2013–2018* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/dvoustranna_zrs_cr/stipendia/strategie_poskytovani_vladnich.html
- MŽP, 2016. *Státní program environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025/\\$FILE/OF-DN-SP_EVVO_EP_2016_2025-20160725.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025/$FILE/OF-DN-SP_EVVO_EP_2016_2025-20160725.pdf)
- OECD, 2015. *Education at a Glance: OECD Indicators*. OECD Publishing.
- PALEČKOVÁ, J. a V. et al. TOMÁŠEK, 2013. *Hlavní zjištění výzkumu PISA*. Praha: Česká školní inspekce.
- ÚŘAD VLÁDY, 2015. *Strategie integrace Romů do roku 2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/justice/discrimination/files/roma_czech_republic_strategy2_cs.pdf
- ÚŘAD VLÁDY ČR, 2014. *Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014–2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Projekt_Optimalizace/Strategie-pro-rovnost-zen-a-muzu-v-CR-na-leta-2014-2020.pdf

SDG 5: Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
5.1 Celosvětově skoncovat se všemi formami diskriminace žen a dívek	ANO	NEDOSAŽEN	Vláda ČR, MZ
	<p>Analytický komentář</p> <p>Již formulace tohoto podcíle implikuje, že se všemi formami diskriminace žen a dívek nebylo dosud na celosvětové úrovni skončováno, což také dokládají periodické zprávy o plnění Úmluvy OSN o odstraňování všech forem diskriminace žen (CEDAW) z pera výboru pro CEDAW (např. <i>Report of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women</i>, 2014a) i konkrétní periodické zprávy za jednotlivé země (např. <i>Report of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women – Czech Republic</i>, 2014b).</p> <p>Podobné vyznění má Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2016–2020 (Úřad vlády ČR, 2016), kde si vláda klade v kapitole 7. Rovnost žen a mužů ve vnějších vztazích řadu specifických cílů směřujících k odstraňování všech forem diskriminace žen na globální úrovni. Např. specifický cíl 2. Stanovení dlouhodobého, systematického a jednotného přístupu k podpoře programů mezinárodní rozvojové spolupráce pro posílení postavení žen, specifický cíl 3. Zajištění pokrytí spolupráce a podpory (včetně finanční) mezinárodních institucí řešících problematiku genderové rovnosti či úkol 4. Posílení genderového hlediska v rámci humanitární pomoci formou cílených programů a plánů. Většina úkolů je zde směřována k Ministerstvu zahraničí, ale konečnou zodpovědnost za vnější vztahy samozřejmě nese vláda ČR.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
5.2 Eliminovat všechny formy násilí vůči ženám a dívkám ve veřejné i soukromé sféře, včetně obchodu s lidmi a sexuálního či jiného vykořisťování	ANO	NEDOSAŽEN	MV, MZ, MPSV, MS, MŠMT, ÚV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Jak zdůrazňuje v pořadí druhý Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015–2018 (Úřad vlády ČR, 2015a), ženy a dívky dnes v ČR čelí mnoha formám násilí od domácího, přes sexuální obtěžování až po nebezpečné pronásledování či sexuální zneužívání. Např. podle výzkumu Sociologického ústavu AV zažila každá třetí žena některou formu násilí ze strany partnera (Pikálková, 2003), což koresponduje s mezinárodními zjištěními (FRA, 2015), a proFem, jedna z nejstarších neziskových organizací zaměřujících se na násilí na ženách, uvádí, že se s domácím či genderově podmíněným násilím setkala 59 % mladistvých (Maříková a Špačková, 2014). Statistiky MV zřejmě podhodnocují rozsah obchodování s lidmi, ale přesto ukazují, že mezi roky 2012 a 2015 bylo identifikováno 226 obětí. Ze 187, u kterých bylo možno určit pohlaví, bylo 100 žen (MVČR, 2016).</p>		

	<p>Samotná existence již druhého Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí v pořadí samozřejmě znamená, že se zdaleka nepodařilo eliminovat všechny formy násilí vůči ženám a dívkám ve veřejné i soukromé sféře, ačkoliv lze konstatovat, že během uplynulých deseti let vláda ČR přijala řadu zákonů a opatření, které situaci v této oblasti výrazně zlepšily (Smetáčková, 2015). Avšak sama vláda ČR se ve svém prohlášení z února 2014 zavazuje k potlačování genderově podmíněného násilí, což se promítá i do Vládní strategie (2016). Konkrétně je akční plán rozdělen do 7 strategických oblastí a obsahuje celkem 70 opatření, která ukazují šíři a hloubku problému, jehož řešení je však spíše o cestě, než o konečném vyřešení. Podobně vláda ČR přijala i Národní strategii boje proti obchodování s lidmi v ČR na období 2016–2019 (MVČR, 2016), která formuluje priority v této oblasti, návrhy opatření a 13 konkrétních úkolů. Jejím východiskem je, že ČR zůstává zdrojevou, transitní i cílovou zemí pro obchodování s lidmi.</p> <p>Ve stejném duchu hovoří i stínové zprávy o stavu genderové rovnosti v ČR, ve kterých zástupci akademického a neziskového sektoru hodnotí aktivity vlády (např. Smetáčková, 2015; Uhde, 2015) a zprávy výboru CEDAW (např. OSN, 2014).</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
5.3 Odstranit všechny škodlivé praktiky jako jsou dětské, předčasné a nucené sňatky či ženská obřízka	NE		
<p>Analytický komentář</p> <p>Z formulace podcíle není jasné, zda se myslí odstranit všechny škodlivé praktiky v globálním měřítku nebo v rámci ČR. V prvním případě viz diskuse podcíle 5.1, ve druhém je možné konstatovat, že podobné praktiky v ČR zatím nejsou relevantní. To se však může rychle změnit s masivnějším příchodem migrantů z islámských zemí, jak to lze pozorovat např. v Německu či ve Francii, kde se potýkají jak s dětskými sňatky, tak i s ženskou obřízkou.</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
5.4 Uznávat a oceňovat neplacenou péči a domácí práce pomocí zajištění veřejných služeb, infrastruktury a politik sociální ochrany a prosazování sdílené odpovědnosti v rámci domácnosti a rodiny podle zvyklostí dané země	ANO	NEDOSAŽEN	MPSV, MF
<p>Analytický komentář</p> <p>Pokud jde o uznávání a oceňování neplacené péče a domácí práce je třeba v první řadě zmínit, historický vývoj v této oblasti. Po roce 1989 totiž pravicové vlády razily politiku re-familiarizace (Hantrais, 2003), kdy se usilovně snažily přenést péči o děti z veřejných institucí (jesle, MŠ) do rodin. Za tímto účelem byl demontován systém jeslí a výrazně i systém školek.</p> <p>Výsledkem je, že české ženy dnes čelí jednomu z nejvyšších dopadů mateřství na zaměstnanost v celé EU. Rozdíl v zaměstnanosti žen s dětmi do šesti let a bezdětnými je 32,3 % (Formánková a Sokačová, 2015). Mezi lety 2008–2014 míra zaměstnanosti žen s dětmi do šesti let mezi lety 2008–2014 dokonce klesla.</p>			

	<p>Je tedy patrné, že se nijak nezlepšuje situace v oblasti sdílené odpovědnosti v rámci domácnosti a rodiny, kdy ženy nesou (výrazně) větší díl odpovědnosti. Uznávání a oceňování neplacené péče a domácí práce je čistou fikcí a prakticky vůbec nejsou zajišťovány potřebné veřejné služby, infrastruktury, nemluvě o politice sociální ochrany.</p> <p>Řada současných politicko-sociálních opatření naopak prohlubuje prekarizaci ženské práce a utužování genderově specifických pracovních trajektorií, které brání sdílené odpovědnosti v rámci domácnosti a rodiny. Např. Hašková, Křížková a Dudová (2015) ukazují, že:</p> <p><i>Osoba pobírající rodičovský příspěvek je např. sociálně pojištěna a zároveň si může od roku 2004 bez omezení přivydělat, ale až do nedávné doby nesmělo její dítě navštěvovat zařízení péče o děti na delší než velmi limitovanou dobu. V současné době se limit vztahuje (pouze) na děti mladší dvou let. Vzhledem k tomu, že zařízení péče o děti mladší tří let navíc po ztrátě státních dotací významným způsobem zdražila a zároveň (i v důsledku zdražení) jejich počet klesl na minimum, stalo se pro mnohé rodiny doslova finančně nevýhodné, aby se matka vrátila do stálého zaměstnání, ztratila nárok na rodičovský příspěvek a zároveň platila drahé služby péče o takto malé děti. (str. 5)</i></p> <p>Dalším indikátorem (ne)sdílení odpovědnosti je podíl mužů, kteří zůstávají na tzv. rodičovské dovolené, resp. pobírají rodičovský příspěvek. Ten činí cca 1,7–1,8 %. Muži také věnují péči o děti a domácnost cca třetinu času ve srovnání se ženami, přičemž hlavním faktorem ovlivňujícím nerovnou dělbu práce v rodině je přítomnost malých dětí (Sirovátka a Bartáková, 2008).</p> <p>Nerovná dělba práce v rodině se zpětně promítá do postavení žen na pracovním trhu. Návrat na pracovní trh po rodičovské dovolené je velmi problematický a zpravidla znamená výrazné zhoršení pozice dané ženy (Sirovátka a Bartáková, 2008). V současné době sice MPSV usiluje o prosazení týdenní „otcovské“ dovolené, ale ta znamená jen malý, byť významný krok správným směrem.</p> <p>(Ne)sdílení se samozřejmě netýká jen péče o děti a domácnost, ale i péče o další závislé členy rodiny, kterou opět disproporčně vykonávají ženy (Hrkal et al., 2011).</p> <p>Neplacená péče a domácí práce nejsou státem uznávány, natož oceňovány. Současný stav je pochopitelně nejproblematičtější pro samoživitelky (a jejich děti) a pro důchodkyně, které tak platí daň za nedocení jejich neplacené péče a domácí práce. Není proto překvapivé, že samoživitelky jsou v ČR skupinou nejohroženější chudobou: „Osob z neúplných rodin s dětmi byla příjmovou chudobou ohrožena více než třetina (34,4 %)“ (ČSÚ, 2016). Nedávné změny v systému sociálních příplatků jejich pozici dále zhoršily, když byla zrušena řada výhod, které měly za cíl ulehčit jejich úděl (Křížková a Dudová, 2015). I v případě samoživitelek platí, že by muži měli sdílet minimálně péči o děti, což se však zpravidla neděje a situace v oblasti placení výživného je také tristní.</p>
--	--

Podíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
5.5 Zajistit ženám rovné příležitosti a plnou a efektivní účast na rozhodování na všech úrovních v politickém, ekonomickém i veřejném životě	ANO	NEDOSAZEN	VLÁDA
<p>Analytický komentář</p> <p>Jak se uvádí v Akčním plánu pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích na léta 2016–2018 (Úřad vlády ČR, 2016):</p> <p><i>[Ženy] zůstávají nadále výrazně podreprezentovány v rozhodovacích pozicích v rámci veřejné i soukromé sféry. V současné vládě ČR jsou tři ženy z celkem 17 ministryň a ministrů (18 %). Ženy tvoří 19,5 % v dolní komoře Parlamentu ČR a 18,5 % v Senátu²⁰. Podíl žen v zastupitelstvech měst a obcí je 27 %²¹. Ženy tvoří pouze 12 % členek a členů představenstev a pouze 9 % výkonných řídicích pozic firem obchodovaných na burze²². Tyto údaje staví ČR na zadní místa ve srovnání v rámci EU²³.</i></p> <p>Opět lze konstatovat, že samotná existence Akčního plánu pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích dokládá, že podíl 5.5 není dosažen a uvedené statistiky ukazují, že k jeho naplnění je ještě dlouhá cesta.</p> <p>Ve stejném duchu vyznívají i další výše zmiňované dokumenty, jako zprávy CEDAW (např. OSN, 2014), stínové zprávy (např. Smetáčková, 2015; Uhde, 2015) či další vládní dokumenty (např. Vládní strategie, 2016; Zpráva za rok 2014, 2015).</p>			

²⁰ Blíže viz <http://padesatprocent.cz/cz/zeny-v-politice>, Fórum 50% [cit. 2014-11-16].

²¹ Blíže viz Fórum 50%. 2014. *Analýza výsledků voleb do zastupitelstev měst a obcí 2014 z hlediska zastoupení žen* [online]. Praha: Fórum 50% [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: http://aa.ecn.cz/img_upload/666f72756d35302d6669313030313139/analyza_komunal_2014_vysledky_3.pdf

²² Blíže viz Women and men in decision making [databáze online]. 2015. S.l.: European Commission. Dostupné z: http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/gender-decision-making/database/index_en.htm.

²³ Blíže viz World Economic Forum, 2014. *The Global Gender Gap Report 2014* [online]. Geneva: World Economic Forum [cit. 2014-12-10]. Dostupné z: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/economies/#economy=CZE>

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
5.6 Zajistit všeobecnou dostupnost služeb sexuálního a reprodukčního zdraví a reprodukčního práva, jak bylo dohodnuto v souladu s Akčním programem Mezinárodní konference o populaci a rozvoji a Pekingskou akční platformou a závěrečnými dokumenty návazných konferencí	ANO	NEDOSAŽEN	MZ, ÚV
	<p>V ČR je bohužel rutinně porušováno právo žen na volbu způsobu a místa porodu. Konkrétně, ženy nemohou родit v domácím prostředí či v porodních domech za asistence jimi vybraných porodních asistentek (duly). Podobně je jim zpravidla odíráno právo mít u sebe svou porodní asistentku v nemocničním zařízení. K věci se vyjádřil Ústavní soud, který konstatoval: „Právo na svobodnou volbu místa a způsobu porodu – z hlediska rodičů – je limitováno jen zájmem na bezpečném porodu a zdraví dítěte, tento zájem však nelze vykládat jako jednoznačnou preferenci porodů ve zdravotnických zařízeních.“</p> <p>Problém je již se zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, který podmiňuje činnost porodní asistentky indikací lékaře, což je v rozporu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES, o uznávání odborných kvalifikací, se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 80/155/EHS o koordinaci ustanovení daných zákonem, předpisem nebo správním opatřením, týkajícím se zahájení a provozování činnosti porodních asistentek a se zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnických nelékařských povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče.</p> <p>Dále je však problém umocněn dvěma vyhláškami MZ (vyhlášky č. 99/2012 Sb. a č. 92/2012 Sb.), které znemožňují porodním asistentkám, jež nepracují v konkrétní porodnici, vykonávat své povolání v plném rozsahu svých zákonných kompetencí – vedení fyziologického porodu bez dohledu a indikace lékaře, rozpoznávání patologií u porodu atd. Stanovují pro ně totiž nesplnitelné požadavky na personální zabezpečení zdravotních služeb (č. 99/2012 Sb.) a na technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče (č. 92/2012 Sb.).</p> <p>Byl dokonce zaznamenán pokus kriminalizovat porodní asistentku za poskytnutí péče v rámci svých kompetencí, tj. za chyby při domácím porodu. Dotyčná byla dokonce odsouzena ke dvěma rokům vězení s podmínkou na pět let a osvobodil ji až Nejvyšší soud po zásahu Ústavního soudu (iDnes.cz, 2014).</p> <p>Reprodukční práva žen jsou však dnes porušována i v jiných ohledech (umělé zasahování do porodu, provádění nástřihu hráze bez souhlasu ženy, neschválená separace zdravého dítěte po porodu atd.). Z tohoto důvodu se také řada žen soudí s ČR. V současnosti jsou dvě žaloby (spojené do jednoho řízení) projednávány před Evropským soudem pro lidská práva, a řada stížností je řešena před českými soudy, kdy se předpokládá, že většina z nich skončí u Evropského, protože české soudy zpravidla straní nemocnicím proti rodičkám. Pravomocně již byl rozhodnutí případ Hanzelkovi proti ČR ve prospěch stěžovatelů (Kancelář vládního zmocněnce, 2014), kdy šlo o to, že matka odešla po porodu z nemocnice (ambulantní porod), ale doktoři na ni zavolali polici, která ji pod pohrůzkami dopravila zpět do nemocnice.</p> <p>I proto Rada vlády pro rovnost žen a mužů ustavila v roce 2013 pracovní</p>		

	skupinu k porodnictví, která má: „navrhnout změny, doporučení, prováděcí mechanismy a postupy tak, aby systém těhotenské, porodní a poporodní péče byl bezpečný, kvalitní, respektující různou hodnotovou orientaci rodičů a nárok na svobodu volby rodičů vybrat si způsob, okolnosti a místo porodu“ (Úřad vlády ČR, 2015b). Jde již o třetí pokus dojít k nějakému řešení, neboť podobné pracovní skupiny ustavili v minulosti jak ministr zdravotnictví Heger, tak i zmocněnkyně pro lidská práva Šimůnková. Bohužel předchozí pokusy zkrachovaly na neochotě porodníků uznat právo žen na volbu způsobu a místa porodu.
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
5.a Provést reformy, které ženám zajistí rovná práva k ekonomickým zdrojům, možnost vlastnictví a hospodaření s pozemky i dalších forem vlastnictví, přístup k finančním službám, dědictví a přírodním zdrojům v souladu s národní legislativou.	ANO	NEDOSAŽEN	VLÁDA
	Analytický komentář Je nutné konstatovat, že tato oblast je v ČR prakticky neprobádaná a žádné reformy podobného charakteru dosud nebyly přijaty. Formálně mají ženy rovná práva, ale stejně jako v jiných oblastech, jedna věc je formální rovnost před zákonem, jiná faktické zajištění rovných práv. Z literatury například víme, že v zahraničí je často nerovný přístup žen a mužů k finančním službám v případě podnikání. V českém kontextu Rada vlády pro rovnost žen a mužů zkoušela přimět MF, aby se věnovalo této otázce a realizovalo šetření zaměřené na tuto problematiku. Bohužel nic takového se zatím nestalo. V první řadě je proto třeba důkladně zmapovat situaci a poté přistoupit k případným reformám.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
5.b Rozšířit možnosti využívání moderních technologií, zejména informačních a komunikačních, pro posilování postavení žen	ANO	NEDOSAŽEN	VLÁDA
	Analytický komentář Česká vláda dosud téma genderové rovnosti a moderních technologií vůbec neuchopila. Neobsahují jej ani klíčové strategické dokumenty k digitalizaci: Státní politika v elektronických komunikacích – Digitální Česko v. 2.0: Cesta k digitální ekonomice (MPO, 2013), Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 (2014) či Strategie digitální gramotnosti ČR na období 2015 až 2020 (MPSV, 2015), které vytyčují úkoly vlády v této oblasti do roku 2020. Podobně je genderově slepý i Akční plán Strategie digitální gramotnosti ČR na období 2015 až 2020 (MPSV, 2016). Pokud jde o vládu, lze tedy konstatovat, že o informačních a komunikačních technologiích se uvažuje jako o genderově neutrálních a žádná opatření pro posilování postavení žen jejich prostřednictvím neexistují. To však neznamená, že stejná slepota panuje i v podnikatelském či akademickém sektoru. Řada nadnárodních korporací, jako je např. Microsoft, IBM či Google přijímá vlastní opatření, která cílí na dívky a ženy. Zmínit lze např. Letní školy pro dívky, kterou organizuje jak Microsoft, tak IBM.		

	<p>Podobně např. ČVUT či VUT obracejí svou pozornost k dívkám. ČVUT pořádala v srpnu 2016 v Praze již druhý ročník Letní IT školy pro nadané středoškolačky a již pět let realizuje projekt „Holky pozor!“ (www.holkypozor.cz, www.facebook.com/holkypozor/)s cílem přitáhnout talentované středoškolačky ke studiu technických oborů. Na Fakultě informačních technologií na VUT v Brně běží již několik let projekt „FIT sluší dívkám“ (http://www.fit.vutbr.cz/holky/index.html), který je zaměřený na popularizaci technického VŠ vzdělání u studentek středních škol. V rámci tohoto projektu se od roku 2008 uskutečňuje zejména pro dívky ve věku 12–19 let letní škola se zaměřením na IT a programování.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
5.c Přijmout a posílit vhodné politiky a vymahatelné právní předpisy pro prosazování rovnosti žen a mužů a posilování postavení žen a dívek ve všech sférách	ANO	NEDOSAŽEN	VLÁDA
	<p>Analytický komentář</p> <p>Přestože vláda ČR přijala od roku 1989, kdy se dostala genderová rovnost poprvé do jejího hledáčku, celou řadu politik a právních předpisů pro prosazování rovnosti žen a mužů a posilování postavení žen a dívek ve všech sférách, jsme stále jen na začátku cesty k genderové rovnosti žen a mužů. Vládní politiky zůstávají zpravidla jen na papíře a nepromítají se do každodenního chodu jednotlivých rezortů, v řadě oblastí chybí důležité právní předpisy a řada z těch, které existují je problematicky vymahatelná.</p> <p>Vláda sice přijala Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2016–2020 (2016) a od roku 1989 přijímá každý rok dokument Priority a postupy vlády při prosazování rovnosti žen a mužů, ale jejich realizaci má na každém rezortu zaručovat jeden úředník/ice v rámci poloviny svého úvazku. Tato alokace lidských zdrojů mluví za vše.</p> <p>Jedním z klíčových problémů z hlediska rovnosti žen a mužů je postavení matek-samoživitelek, které jsou jednou z nejohroženějších skupin, pokud jde o chudobu. Vláda však dosud nebyla schopna prosadit ani zákon o náhradním výživném (v minulosti tři pokusy), nemluvě o efektivních opatřeních v rámci rodinné politiky. Výčet oblastí, kde chybí potřebná legislativa, by násobně přesahoval rozsah této analýzy.</p> <p>Současný antidiskriminační zákon (Zákon č. 198/2009 Sb. Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů) je exemplárním příkladem bezzubé právní normy, která prakticky neposkytuje ochranu před diskriminací. Zřejmě především proto je v praxi minimálně využíván a žalob z důvodu diskriminace na základě pohlaví je jako šafránu. První návrhy zákona přitom obsahovaly řadu účinných institutů a sankcí. Během legislativního procesu však byla norma tak okleštěna, že z ní zůstala jen prázdná proklamace.</p>		

Zhodnocení cíle SDG 5

Z analýzy vyplývá, že všechny cíle s výjimkou 5.3 jsou pro ČR relevantní. Řada cílů se potkává s Vládní strategií pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2016–2020 (Vládní strategie, 2016) a některé pokrývají

akční plány vlády (5.2, 5.5), je však evidentní, že k jejich dosažení všech cílů je ještě dlouhá cesta. Nejdále je ČR v řešení cíle 5.2 a to především díky opatřením proti domácímu násilí. Cíle 5.2, 5.4 a 5.5 jsou v analyzovaných dokumentech zastoupeny kvantitativními indikátory s jasně stanovenými cílovými hodnotami, přijatými na národní úrovni (v případě cíle 5.4 se však jedná jen o procento částečných úvazků). Dosavadní vývoj těchto indikátorů v ČR prozatím naznačuje, že není příliš realistické těchto cílových hodnot dosáhnout. Řada cílů (5.6, 5.a, 5.b, 5.c) je kvalitativního charakteru a dokud nebudou definovány jasné mezinárodně odsouhlasené indikátory, je obtížné vývoj v ČR v oblastech, které pokrývají, kvantitativně hodnotit.

Zároveň je však nutné podotknout, že současné podcíle v rámci SDG5 razantně zužují koncept genderové rovnosti, protože staví na binární definici genderu. Genderová rovnost se totiž netýká jen dívek a žen, ale i dalších skupin vymezených konceptem gender. Předkládané pojetí zneviditelňuje například gaye, lesby či transgender lidi. Proto bych na závěr poznamenal, že je velmi problematické, když se v rámci jisté záslužného úsilí o genderovou rovnost přehlíží důležité rozměry problému a diskriminace celých skupin lidí.

Použitá literatura

- ČSÚ, 2016. *Šetření příjmových a životních podmínek domácností*. Praha: Český statistický úřad.
- FORMÁNKOVÁ, L. a L. SOKAČOVÁ, 2015. Trh práce a politika zaměstnanosti. In: I. SMETÁČKOVÁ, ed. *Stínová zpráva o stavu genderové rovnosti v České republice v roce 2015*. Praha: Česká ženská lobby.
- FRA – AGENTURA EVROPSKÉ UNIE PRO ZÁKLADNÍ PRÁVA, 2015. *Násilí na ženách: průzkum napříč EU* [online] [vid. 2015-10-05]. Dostupné z: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-factsheet_cs.pdf
- HANTRAIS, L., 2003. *Family Policy Matters*. Bristol: Policy Press.
- HAŠKOVÁ, H., A. KRŽÍKOVÁ a R. DUDOVÁ, 2015. *Ekonomické dopady mateřství: co znamená odpovědnost za péči o dítě/děti pro ženy z hlediska jejich pracovního uplatnění a ekonomického postavení?* Praha: Sociologický ústav AV ČR.
- IDNES.CZ, 2014. *Porodní asistentka Köningsmarková je nevinná, rozhodl definitivně soud* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/porodni-asistentka-konigsmarkova-definitivne-zprostena-pzb-/domaci.aspx?c=A141219_143140_domaci_skr
- KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE, 2014. *Tiskové prohlášení Ministerstva spravedlnosti k rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Hanzelkovi proti České republice* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/ms/ms.aspx?o=23&j=33&k=2375&d=339788>
- MAŘÍKOVÁ, H. a M. ŠPAČKOVÁ, 2014. *Násilí ve vztazích očima teenagerů/-ek*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.
- MPO, 2013. *Státní politika v elektronických komunikacích – Digitální Česko v. 2.0: Cesta k digitální ekonomice* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Digitalni-Cesko-v--2-0_120320.pdf
- MPSV, 2015. *Strategie digitální gramotnosti ČR na období 2015 až 2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/21499/Strategie_DG.pdf
- MPSV, 2016. *Akční plán Strategie digitální gramotnosti ČR na období 2015 až 2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://ipk.nkp.cz/programy-podpory/strategie-digitalni-gramotnosti/akcni-plan-strategie-digitalni-gramotnosti-cr-na-obdobi-2015-az-2020>
- MŠMT, 2014. *Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/34429/>
- MVČR, 2016. *Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v České republice na období 2016–2019*

[online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-dokumenty-982041.aspx>

OSN, 2014. *Report of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women*. New York.

PIKÁLKOVÁ, S., 2003. *Mezinárodní výzkum násilí na ženách: k prvním výsledkům šetření v České republice*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

SIROVÁTKA, T. a H. BARTÁKOVÁ, 2008. Harmonizace rodiny a zaměstnání v České republice a role sociální politiky. In: O. (eds.) SIROVÁTKA, T., HORA, ed. *Rodina, děti a zaměstnání v české společnosti*. Brno: Albert, s. 63–97.

SMETÁČKOVÁ, I., ed., 2015. *Stínová zpráva o stavu genderové rovnosti v České republice v roce 2015*. Praha: Česká ženská lobby.

UHDE, Z. (ed.), 2015. *Shadow Report: Czech Republic The 63rd CEDAW Session*. Praha.

ÚŘAD VLÁDY ČR, 2014a. *Report of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women – Czech Republic*. Praha.

ÚŘAD VLÁDY ČR, 2014b. *Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014–2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Projekt_Optimalizace/Strategie-pro-rovnost-zen-a-muzu-v-CR-na-leta-2014-2020.pdf

ÚŘAD VLÁDY ČR, 2015a. *Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015–2018* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/priuradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/vlada-schvalila-akcni-plan-prevence-domaciho-a-genderove-podmineneho-nasili-na-leta-2015--2018-126943/>

ÚŘAD VLÁDY ČR, 2015b. *Východiska Pracovní skupiny k porodnictví při Radě vlády pro rovnost žen a mužů* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Pracovni_skupina_k_porodnictvi/Aktualizovana-vychodiska-Pracovni-skupiny-k-porodnictvi--kveten-2016.pdf

ÚŘAD VLÁDY ČR, 2015c. *Zpráva za rok 2014 o rovnosti žen a mužů a o naplňování Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014–2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.infoprovsechny.cz/request/4358/response/6405/attach/7/Priloha_5_Material.pdf

ÚŘAD VLÁDY ČR, 2016. *Akční plán pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích na léta 2016–2018* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/akcni-plan-pro-vyrovnane-zastoupeni-zen-a-muzu-v-rozhodovacich-pozicich-na-leta-2016---2018-147260/>

SDG 6: Zajistit všem dostupnost vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
6.1 Do roku 2030 zajistit univerzální a rovný přístup k bezpečné a cenově dostupné pitné vodě pro všechny	ANO	DOSAŽEN	MZe, MŽP, MZ, kraje, obce
	<p>Analytický komentář</p> <p>Univerzální a rovný přístup k pitné vodě je v ČR zajištěn. Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů dosáhl v roce 2015 94,2 % (ČSÚ, 2016). Naprostá většina domácností je tedy zásobována z veřejných vodovodů, kvalita vody je pravidelně a komplexně sledována hygienickou službou. Meziročně se daří zvyšovat již tak vysoký podíl obyvatel připojených k vodovodní síti (CENIA, 2015). Výjimkou je relativně malý počet domovních studní, které by však rovněž měly být plně pod hygienickou kontrolou. Občasné havárie nebo jiné nedostatky jsou včas zjišťovány a bezprostředně odstraněny. Pokud existuje výpadek dodávek pitné vody, je plně nahrazen sítí mobilních cisteren, které mají k dispozici vodárenské společnosti, případně obce. V každém případě je k dispozici zásobování plně zabezpečenou balenou pitnou vodou, jež je cenově dostupná.</p> <p>Pozn.: Hygienická kontrola pitné vody je zajištěna zpravidla v rámci úpraven pitné vody a následným přidavkem plynného nebo chemicky vázaného chloru. Stálo by za to prozkoumat, zda tato praxe není v některých případech nadbytečná a naopak nevede k potenciální tvorbě chlorovaných derivátů, které mohou být karcinogenní.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
6.2 Do roku 2030 zajistit spravedlivě všem odpovídající sanitační a hygienická zařízení a skoncovat s vylučováním na volných prostranstvích, se zvláštním ohledem na potřeby žen, dívek a lidí v těžké situaci	ANO	DOSAŽEN	MZe, MZ, obce
	<p>Analytický komentář</p> <p>Přístup k odpovídajícím sanitačním a hygienickým zařízením je v ČR vyřešen. Podíl obyvatel zásobovaných z vodovodů pro veřejnou potřebu tvoří 94,2 % populace, na kanalizace je napojeno cca 84 % obyvatel (ČSÚ, 2016), zbývající část obyvatel využívá pitné vody z vlastního zdroje a sběr odpadních vod realizuje jinými způsoby, které jim umožňuje zákon č. 150/2010 Sb. (Novela zákona o vodách) např. domácími čistírnami odpadních vod či jímkami. Skupinou, která má největší problémy s dostupností hygienických zařízení, jsou lidé bez domova. Pro zajištění jejich hygienických potřeb slouží zejména nízkoprahová denní centra pro bezdomovce (MPSV, 2013). Hradecký (2006) uvádí, že lidé bez domova kromě denních center využívají pro vykonávání osobní hygieny také bezplatných WC v hypermarketech, pro vylučování také veřejná prostranství v dosahu svých obydlí. Přístup k pitné vodě je realizován z různých zdrojů kromě denních center a hypermarketů to mohou být benzinové pumpy nebo místní zdroje (voda z pump v obcích).</p>		

	<p>V ČR je vylučování na veřejnosti, resp. jeho zákaz zajištěn zákonem č. 200/1990 Sb. – Zákon o přestupcích. Veřejné vylučování lze klasifikovat jako veřejné pohoršení podle § 47 bodu c), resp. znečištění veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu nebo veřejně prospěšného zařízení dle bodu d), lze tedy jeho porušení sankcionovat. V řadě měst ČR jsou k dispozici veřejné toalety a přehled o jejich rozmístění zajišťují některé on-line aplikace (např. https://www.wckompas.cz/). S pomocí WC karty vydávané spolkem Pacienti IBD z.s. se mohou pacienti s nespecifickými střevními záněty a dále pacienti trpící jiným závažným střevním onemocněním (např. celiakycí a stomici) prokázat provozovateli toalet a získat rychlejší případně bezplatný přístup k jejímu využití. Povinnost poskytnutí pomoci lidem s kartou není zákonem ustanovena, ale i neformální iniciativa může v řešení obtížných situací pomoci. Problém s veřejným vylučováním se tak dotýká v ČR větší měrou zejména lidí bez domova, kteří mají ztížený přístup k sanitačnímu a hygienickému zařízení. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o lidi bez prostředků, není možné je finančně sankcionovat. Řešením pro tuto skupinu obyvatel by byla snazší, zejména bezplatná dostupnost hygienických a sanitačních zařízení v průběhu celého dne. I když se situace v ČR podle sčítání lidí, domů a bytů týká pouze 11 500 obyvatel ČR (ČSÚ, 2011), existuje zde prostor pro zlepšení.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
<p>6.3 Do roku 2030 zlepšit kvalitu vody snížením jejího znečišťování, zamezením vyhazování odpadů do vody a minimalizací vypouštění nebezpečných chemických látek do vody, snížit na polovinu podíl znečištěných odpadních vod a podstatně zvýšit recyklaci a bezpečné opětovné využívání vody v celosvětovém měřítku</p>	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, MŽP, MZ, kraje, obce
	<p>Analytický komentář</p> <p>Kvalita vody v přirozených tocích a nádržích stejně jako kvalita podzemní vody by měla dosahovat dobrého ekologického a chemického stavu v souladu s požadavky Rámcové směrnice o vodní politice, jež je plně transponována do České legislativy Vodním zákonem (zákon č. 150/2010 Sb.) Zákonem o vodovodech a kanalizacích (Zákon č. 274/2001Sb.) a dalšími právními předpisy, zejména evropskými transponovanými do národní legislativy (Rámcová vodní směrnice 200/60 ES, Směrnice o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním 2006/118 ES, Nitrátová směrnice, ad.). Celkově je však zejména ekologický stav nevyhovující. Na znečištění se podílejí bodové zdroje (zejména nedostatečně čištěné odpadní vody z měst a obcí), ale v rostoucí míře i plošné zdroje ze zemědělské činnosti. Zejména jsou vodní toky a nádrže postiženy eutrofizací, jejíž hlavní příčinou je nadměrný přísun živin dusíku a fosforu. Koncentrace CHSKCr ve vodních tocích mezi lety 2000 a 2014 víceméně stagnují, což nelze vyhodnotit jako pozitivní trend. Mezi lety 2013 a 2014 pak došlo k mírnému zvýšení nejen u CHSKCr (o 2,6 %), ale také průměrné koncentrace celkového fosforu o 7,4 % aBSK5 o 3,2 %, Na třetině profilů byly v roce 2014 překročeny normy environmentální kvality v ukazateli celkový fosfor. Stanovený cíl dobrého ekologického stavu splňuje pouze pětina útvarů povrchových vod (CENIA, 2015).</p> <p>Není plně vyřešeno čištění odpadních vod z malých obcí. Kompetence jsou v oblasti tohoto podcíle roztržštěné. Podílí se na nich orgány MZe, MZ, MŽP, kraje, obce a hygienické služby. Zlepšování celkového stavu pokračuje, avšak velmi pomalu a finančně nadměrně nákladně. Nedostatečně je rozvinuto čištění prostřednictvím přírodně blízkých metod (například biologické rybníky).</p>		

	Monitoring, data a výzkumné práce jsou dostatečně rozvinuty MZe (2016d).
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
6.4 Do roku 2030 podstatně zvýšit efektivitu využívání vody ve všech sektorech a zajistit udržitelný odběr a dodávky pitné vody tak, aby byl vyřešen nedostatek vody a podstatně se snížil počet lidí trpících jejím nedostatkem	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, MŽP
	Analytický komentář <p>Využívání vodních zdrojů je svěřeno do společné kompetence MŽP a MZe. Hlavní úlohu mají podniky Povodí, což jsou státní podniky v rámci resortu MZe. V průběhu posledních dekad lze pozorovat výrazné zlepšení ve využívání vodních zdrojů, zejména klesla spotřeba pitné vody. Klesají jak celkové odběry povrchové a podzemní vody, tak spotřeba vody např. v průmyslu, energetice či v domácnostech, která v roce 2014 činila 87,3 l/obyv./den (CENIA (2015)). Přesto je možno nadále zlepšovat účinnost využití zdrojů vod. Týká se to například určování podílů vod využívaných jednotlivými uživateli (např. zemědělci, malé vodní elektrárny), stanovení minimálních vodních průtoků apod. Zvláštní otázkou je využívání podzemních vod, které představují velice cenný, avšak výrazně omezený zdroj, který po legislativní stránce není plně ošetřen. Otázka vodních zdrojů nabývá v současné době značné důležitosti vzhledem k probíhající změně klimatu, jež bude pravděpodobně spojena s výrazným výskytem suchých období. S tím souvisí potřeba zajištění dostatečných zdrojů vody, a proto bude nutno řešit řadu kontroverzních otázek, například konflikt mezi velkoplošným zemědělstvím a potřebou zadržovat vodu v krajině nebo návrhy na výstavbu nových přehrad. Monitoring a data jsou plně k dispozici (MZe, 2016d).</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
6.5 Do roku 2030 zavést integrovanou správu vodních zdrojů na všech úrovních, a to i pomocí přeshraniční spolupráce tam, kde je to vhodné	ANO	DOSAŽEN	MŽP, MZe, MZV, obce, kraje, MV, MZ
	Analytický komentář <p>Na národní úrovni existuje plně integrovaná správa MZe (2012). Klíčovou úlohu hrají podniky Povodí a jejich plány různých úrovní (MZe, 2016d). Mimo centrální úroveň (MŽP, MZe) a další úrovně veřejné správy hrají své role další centrální orgány, což je IZS v rámci MV a Hygienická služba v rámci MZ. ČR je „střechou Evropy“ a součástí povodí tří velkých evropských řek, jejichž problematikou se zabývají mezinárodní komise pro ochranu Labe, Dunaje a Odry, takže svou kompetenci zde má i MZV (MZe, 2016c).</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
6.6 Do roku 2020 zajistit ochranu a obnovu ekosystémů související s vodou, včetně hor, lesů, mokřad, řek, zvodní (aquifers) a jezer	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, MŽP, MŠMT, vysoké školy, AV ČR
<p>Analytický komentář</p> <p>Ochrana a obnova ekosystémů souvisejících s vodou je průřezové téma, které je v ČR řešeno zejména v rámci ochrany přírody a krajiny a ochrany lesů. Obecně neexistuje ekosystém, který by nesouvisel s vodou, proto je možné dát rovnítko, mezi ochranou vyžadovanou v rámci tohoto cíle a ekosystémovou ochranou. Tento podcíl se tedy silně překrývá s cílem <i>SDG15: Chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity</i>. Ekosystémová ochrana v rámci ochrany přírody a krajiny využívá nástroje obecné ochrany krajiny, které zahrnují územní systémy ekologické stability, významné krajinné prvky, krajinný ráz a krajinné parky a nástroje zvláštní ochrany přírody a krajiny, která vymezuje 6 kategorií zvláště chráněných území (zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny). Obecná i zvláštní ochrana přírody uplatňuje metody revitalizace krajiny a vodních toků, urbánní hydrologie a je věnována i pozornost ekologickým službám spojeným s vodou. Program revitalizace říčních systémů byl přijat již v roce 1992 na základě usnesení vlády ČR č. 373. Situace však není v této oblasti dosud uspokojivá, o čemž svědčí nové výzvy Operačního programu životní prostředí vyhlášené v lednu 2017: 500 mil. Kč z těchto výzev by mělo jít na udržení vody v krajině a 150 mil. Kč na zprůchodnění vodní sítě (http://www.mzp.cz/cz/news_170110_vyzvy_OPZP_krajina_ovzdusi).</p> <p>Fungující a zdravé lesní ekosystémy jsou zásadní pro udržení vody v krajině, podporu vodního režimu a ochranu proti nepříznivým klimatickým projevům. Hospodaření v lesích je v ČR definováno v rámci Zásad státní lesnické politiky (usnesení vlády č. 854 ze dne 21. listopadu 2012) a Národního lesnického programu (usnesení vlády č. 1221 ze dne 1. října 2008), které si kladou za cíl zlepšení zdravotního stavu a ochrany lesů omezením holosečí, podporou a zaváděním přírodě blízkých způsobů hospodaření, podporováním přirozené obnovy a přírodě bližší druhové dřevinné skladby. Navzdory tomu bylo poškození lesních porostů v roce 2015 vyjádřené procentem defoliace stále na vysoké úrovni. V kategorii starších porostů (60 let a více) činil součet tříd defoliace 2 až 4 u jehličnanů 73,0 % a u listnáčů 39,3 %. V mladších porostech (do 59 let) je situace příznivější, v případě jehličnanů spadalo do 2. až 4. třídy 25,6 % porostů, u listnáčů pak 22,7 %. Příznivější je situace v případě přírodě bližší druhové dřevinné skladby, kde stoupá podíl listnáčů (26,5 % z celkové plochy lesů v roce 2015). Jedná se však o velmi pomalý proces. Co se týče hospodaření v lesích, došlo v letech 2014 a 2015 k poklesu podílu plochy lesů, které jsou obhospodařovány podle zásad trvale udržitelného hospodaření, ze 70 % na 68,2 % (CENIA, 2016).</p> <p>Problematika vody v krajině se stala velmi důležitým tématem také v souvislosti se změnou klimatu. Zde je věnována pozornost protipovodňové ochraně a boji proti suchu (například ambiciózní vědecký projekt Intersucho, probíhající od roku 2012 a monitorující sucho ve střední Evropě – http://www.intersucho.cz/). Velká pozornost je věnována současným způsobům hospodaření v krajině včetně agroenvironmentálních opatření, a</p>			

	nově též agroenvironmentálně-klimatických opatření (MZe, 2016a). V této oblasti existuje rozsáhlý výzkum, rovněž dotační programy včetně prostředků z forezních fondů. Příkladem výzkumu je projekt <i>Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice</i> (MZe, 2016d).
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
6.a Do roku 2030 rozšířit mezinárodní spolupráci a podporu budování kapacit v rozvojových zemích v rámci programů a činností souvisejících s vodou a sanitačními zařízeními zahrnující zadržování, odsolování a efektivní využívání vody, čištění odpadních vod a využívání technologií pro recyklaci a opětovné využívání vody	ANO	NEDOSAŽEN	MZV
Analytický komentář			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
6.b Podporovat a posilovat zapojení místních komunit do zlepšování správy vodních zdrojů a sanitačních zařízení	ANO	DOSAŽEN	MZV
Analytický komentář			
<p>Podcíl lze interpretovat na základě prozatímně přiřazeného indikátoru, který cíl operacionalizuje jako podíl místních administrativ s funkčními politikami a postupy, které zahrnují místní komunity do správy vodních zdrojů a sanitárních zařízení (IAEG-SDGs, 2016).</p> <p>V ČR je správa vodních zdrojů centralizovaná a zainteresování místních komunit do její správy je poměrně novým tématem (Slavíková a Jílková, 2011). Centrálně je správa vodních toků řízena zákonem o vodách (zákon č. 150/2010 Sb), jehož účelem je mj. chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod a to mj. proto, aby se s jeho pomocí přispívalo k zásobování obyvatelstva pitnou vodou, což se v ČR velmi dobře daří (viz podcíl 6.1., 6.2). Zákon rovněž stanovuje povinnosti začleňovat do zásadních rozhodovacích procesů veřejnost a to při zpracování plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik.</p>			

	<p>Z pohledu některých autorů je přes tyto možnosti dané zákonem participace veřejnosti poměrně slabá. Je to dáno dílem malou snahou rozhodujících činitelů zajišťujících správu vodních zdrojů začleňovat veřejnost do rozhodovacích procesů, dílem proto, že zájem ze strany veřejnosti je i díky malé tradici participace na rozhodovacích procesech týkajících se vodního managementu poměrně malý (blíže viz Slavíková a Jílková, 2011). Lze se domnívat, že prostor pro participaci veřejnosti na zlepšování správy vodních zdrojů existuje.</p>
--	--

Zhodnocení cíle SDG 6

Cíl 6 je pro ČR plně relevantní. Zdroje vod jsou omezené, v souvislosti s probíhající změnou klimatu je třeba se připravit na nedostatek zdrojů byť geograficky nebo časově omezený. Kvalita pitné vody je uspokojivá, i když i zde je třeba usilovat o zlepšení. Kvalita vody v tocích a nádržích uspokojivá není. Podzemní voda je obecně dobré kvality, avšak její ochranu je třeba prohloubit, protože znečištění je v tomto případě v zásadě nevratné. S vodou úzce souvisí SDG 15 (ekosystémy). SDGs se specificky nevěnují přírodním pohromám. S vodou je spojena problematika povodní (viz SDG 15 – ekosystémy). Monitoring v rámci SDG 6 je dostatečně zajištěn, data a indikátory jsou k dispozici. Systém kompetencí veřejné správy je poněkud komplikovaný, ale v zásadě dobře funguje. Vědecké poznání je na uspokojivé úrovni.

Použitá literatura

- CENIA, 2015. *Zpráva o životním prostředí České republiky 2014* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publicace
- CENIA, 2016. *Zpráva o životním prostředí České republiky 2015* [online] [vid. 2017e-02-06]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publicace
- ČSÚ, 2011. Sčítání lidu, domů a bytů: Výsledky sčítání bezdomovců. [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/sldb/vysledky_scitani_bezdomovcu
- ČSÚ, 2016. *Statistická ročenka České republiky 2015* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-ceske-republiky-2015>
- ESDN, 2014. *A renewed policy Framework for sustainable development* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.sd-network.eu/pdf/conferences/2014_rome/ESDN_Conference_2014_Discussion_paper_final_mod.pdf
- EUROSTAT, 2016. *The EU and the Sustainable Development Goals: A first statistical glance.*
- EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EU, 2000. *Rámcová směrnice vodní politiky (2000/60/ES)* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/predpisy-es-eu/Legislativa-EU_x1991-2000_Smernice-2000-60-Vodnihosp.html
- EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EU, 2006. *Směrnice o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu 2006/118 ES* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ochrana-vody/smernice-o-ochrane-podzemnich-vod/>
- HRADECKÝ, I, 2006. *Konflikt, bezdomovci a veřejný prostor. Profily bezdomovství v České republice. Zpracováno pro Evropskou observatoř bezdomovství (The European Observatory on Homelessness).* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.nadeje.cz/img-content/files/docs/odborne/2006kbvp_tz_cz.pdf
- IAEG – SDGs, 2016. *SDG Indicators.* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné

z:<http://unstats.un.org/sdgs/metadata/>

- ICSU, 2015. *Review of targets for the sustainable development goals: the science perspective* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.icsu.org/publications/reports-and-reviews/review-of-targets-for-the-sustainable-development-goals-the-science-perspective-2015>
- MPSV, 2013. *Koncepce prevence řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020*. [online] [vid. 2016-11-25]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/16893/bezdomovectvi.pdf>
- MZE, 2012. *Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství do roku 2015* [online]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/osveta-a-publikace/publikace-a-dokumenty/koncepce-vodohospodarske-politiky/>
- MZE, 2016a. *AEKO – agroenvironmentálně -klimatická opatření* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/opatreni/m10-agroenvironmentalne-klimaticke/>
- MZE, 2016b. *Nitrátová směrnice. Portál EAGRI* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ochrana-vody/nitratova-smernice/>.
- MZE, 2016c. *Plány mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry, Dunaje* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/priprava-planu-povodi-pro-2-obdobi/plany-mezinarodnich-oblasti-povodi/>
- MZE, 2016d. *Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/koncepce-a-strategie/strategie-resortu-minsterstva-1.html>
- MŽP, 2016a. *Konference „Voda v krajině – naděje pro budoucnost“* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/voda_v_krajiny_konference_2016
- MŽP, 2016b. *Politika ochrany klimatu v ČR* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_tz090507pok/\\$FILE/POK_final.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_tz090507pok/$FILE/POK_final.pdf)
- MŽP, 2016c. *Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020, ve znění návrhu aktualizace roku 2016* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi
- MŽP, 2016d. *Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.vodavkrajine.cz/>
- MŽP, 2016e. *Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie
- Nářízení vlády č. 235/2016 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 262/2012 Sb. o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.sbirka.cz/POSL4TYD/NOVE/16-235.htm>
- RVUR, 2015. *Vyhodnocení Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR 2010–2015*.
- RVUR, 2016. *Situační zpráva ke strategickému rámci udržitelného rozvoje České republiky* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelny-rozvoj/dokumenty/Situacni-zprava-ke-Strategickemu-ramci-udrzitelneho-rozvoje-CR-2016.pdf>
- SEI, 2015. *Sustainable Development Goals for Sweden* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.sei-international.org/mediamanager/documents/Publications/SEI-WP-2015-10-SDG-Sweden.pdf>
- Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách, Euronovela 20/2004 Sb.* [online] [vid. 2016-11-25]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/chronologicky-prehled/Legislativa-MZe_puvodni-zneni_zakon-2004-20-voda.html
- Zákon č. 200/1990 Sb. Zákon o přestupcích.* [online] [vid. 2016-11-25]. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>

Zákon č. 150/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. [online] [vid. 2016e-11-25]. Dostupné z:

<http://eagri.cz/public/web/mze/voda/legislativa/chronologicky-prehled-pravnich-predpisu/predpisy-mze/zakon-2010-150-novela-vodniho-zakona.html>

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny [online] [vid. 2017a-02-06]. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114>

Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví [online] [vid. 2016c-11-24]. Dostupné z:

<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-258>

Zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích [online] [vid. 2016d-11-24]. Dostupné z:

<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-274>

Usnesení vlády ČR č. 373 ze dne 20. května 1992 k programu revitalizace říčních systémů [online] [vid. 2017b-02-06]. Dostupné z:

https://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/D4E28643222F3AC3C12571B6006EB7AA

Usnesení vlády ČR č. 854 ze dne 21. listopadu 2012 k zásadám státní lesnické politiky [online] [vid. 2017c-02-06]. Dostupné z:

<http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/lesnictvi/koncepce-a-strategie/zasady-statni-lesnicke-politiky.html>

Usnesení vlády ČR č. 1221 ze dne 1. října 2008 o Národním lesnickém programu pro období do roku 2013 [online] [vid. 2017d-02-06]. Dostupné z:

<http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/lesnictvi/koncepce-a-strategie/narodni-lesnicky-program-pro-obdobi-do.html>

SDG 7: Zajistit přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
7.1 Do roku 2030 zajistit všem přístup k cenově dostupným, spolehlivým a moderním energetickým službám	ANO	NEDOSAŽEN	MPO, MV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Tento podcíl má 3 aspekty: cenovou dostupnost, spolehlivost a modernost energetických služeb. Na evropské úrovni se těmito aspekty zabývá zejména „Energie 2020: Strategie pro konkurenceschopnou, udržitelnou a bezpečnou energii“ (EK, 2010a), která zdůrazňuje nutnost poskytnout občanům cenově dostupné, spolehlivé a bezpečné energetické služby. Za moderní jsou považovány zejména nízkouhlíkové energetické služby, které současně splňují výše uvedené podmínky. Důraz je mimo jiné kladen na bezpečnost jaderné energetiky a implementaci směrnic o jaderné bezpečnosti (ER, 2009, 2014b) a jaderném odpadu (ER, 2011). V ČR těmito třem aspektům věnuje pozornost Státní energetická koncepce (MPO, 2014). Cenová dostupnost je posuzována prostřednictvím konečných cen elektřiny a zemního plynu a podílu výdajů na energii na celkových výdajích domácností. Cílem je udržet konečné ceny pod úrovní EU28 a podíl výdajů snížit pod 10 %. Cenovou dostupnost energetických služeb pro jednotlivé skupiny obyvatel koncepce neřeší. Spolehlivost energetických služeb Koncepce posuzuje např. prostřednictvím diverzifikace energetických zdrojů, importu, dovozní závislosti, soběstačnosti v dodávkách elektřiny a bezpečnosti provozu infrastruktury. Energetická infrastruktura v ČR vyžaduje modernizaci přenosové soustavy a její posílení zajišťující kapacity pro nárůst spotřeby a připojení nových zdrojů ve vybraných regionech. Dobudovat infrastrukturu je třeba pro obnovitelné zdroje energie. Modernost (nízkouhlíkovost) energetických služeb plánuje koncepce dosáhnout zejména prostřednictvím zvyšování podílu jaderné energetiky a obnovitelných zdrojů v celkovém energetickém mixu. Podíl jaderné energie by tak v roce 2040 měl dosáhnout 25–33 % (v současnosti 18,5 %), podíl obnovitelných a druhotných zdrojů 17–22 % (v současnosti 8,7 %), zatímco podíl uhlí by měl klesnout na 11–17 % (v současnosti 37,2 %) (MPO, 2014). Energetická bezpečnost a spolehlivost je dále v ČR zmiňována v „Bezpečnostní strategii ČR“ (MZV, 2015), která v článku 28 uvádí nutnost zajištění strategických surovin a energií, a je řešena v rámci bezpečnostního výzkumu Ministerstva vnitra. Jedním z výstupů, je např. publikace „Environmentální bezpečnost“ (Hák a kol, 2015), která energetickou bezpečnost definuje jako nutnost zajištění energetických zdrojů, infrastruktury dodávek a snižování dopadů a rizik spojených s využíváním energie.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
7.2 Do roku 2030 podstatně zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na celosvětovém energetickém mixu	ANO	NEDOSAŽEN	MPO, MŽP
	Analytický komentář <p>Na základě dokumentu Evropské komise „Pracovní plán pro obnovitelné zdroje energie. Obnovitelné zdroje energie v 21. století: cesta k udržitelnější budoucnosti“ (EK, 2007b) přijaly Evropský parlament a Evropská rada v roce 2009 směrnici, která požaduje, aby v roce 2020 přinejmenším 20 % spotřeby konečné energie bylo kryto z obnovitelných zdrojů (EP, 2009). Tohoto cíle má být dosaženo prostřednictvím individuálních národních cílů. Dále směrnice požaduje, aby všechny země EU pokrývaly přinejmenším 10 % spotřeby paliv v dopravě z obnovitelných zdrojů. V roce 2010 stanovený cíl 20 % obnovitelných zdrojů energie přejala „Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (EK, 2010b) a byla schválena „Energie 2020: Strategie pro konkurenceschopnou, udržitelnou a bezpečnou energii“ (EK, 2010a), jež stanovuje priority, na které se při dosahování tohoto cíle zaměřit. V roce 2014 Evropská rada přijala tzv. energeticko-klimatický balíček 2030 (ER, 2014a), který schválil zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů na 27 % v roce 2030. I tento cíl bude závazný po EU jako celek, zatímco jednotlivé státy se k němu přihlásí prostřednictvím závazků a cílů vycházejících z potřeby dosáhnout celkového cíle na úrovni EU a z naplňování současných individuálních národních cílů pro rok 2020. Individuální národní cíl pro podíl obnovitelných zdrojů pro ČR, vycházející ze Směrnice, je 13 %. Na konci roku 2015 vydalo MPO revidovaný „Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů“ (MPO, 2015). Ten je v souladu se Státní energetickou koncepcí (MPO, 2014) a Státní politikou životního prostředí ČR (MŽP, 2012) a předpokládá po rok 2020 dosažení 15,3% podílu energie z obnovitelných zdrojů a 10 % podílu energie z obnovitelných zdrojů na spotřebě paliv v dopravě. Státní energetické koncepce navíc stanovuje indikativní ukazatele a cílové hodnoty pro rok 2040, které předpokládají podíl obnovitelných a druhotných zdrojů na primární energetické spotřebě 17–22 % a na výrobě elektřiny 18–25 %. Ze současných hodnot výše uvedených indikátorů (CENIA, 2015) se zdá realistické, že přinejmenším cíle pro rok 2020 budou splněny.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
7.3 Do roku 2030 celosvětově zdvojnásobit energetickou účinnost	ANO	NEDOSAŽEN	MPO, MŽP
	Analytický komentář <p>V souladu se strategiemi „Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (EK, 2010b) a „Energie 2020: Strategie pro konkurenceschopnou, udržitelnou a bezpečnou energii“ (EK, 2010a) přijali v roce 2012 Evropský parlament a Evropská rada směrnici o energetické účinnosti, která požaduje, aby do roku 2020 došlo k poklesu primární energetické spotřeby o 20 % ve srovnání s projekcemi (EP, 2012). Obdobně</p>		

jako v případě obnovitelných zdrojů energie se u výše uvedené Směrnice jedná o cíl pro EU, přičemž jednotlivé členské státy si stanovují specifické národní cíle. V roce 2014 Evropská rada přijala tzv. energeticko-klimatický balíček 2030 (ER, 2014a), který schválil spotřeby primárních energetických zdrojů o 20 % do roku 2030. V ČR byl výše uvedený cíl pro rok 2020 implementován v rámci Státní energetické koncepce (MPO, 2014) a Státní politiky životního prostředí ČR (MŽP, 2012). V roce 2016 MPO zpracovalo již čtvrtý „Národní akční plán energetické účinnosti“ (MPO, 2016b), který v souladu s požadavky Směrnice z roku 2012 definuje národní cíle pro energetickou účinnost, které jsou k 31. 1. 2015 stanoveny na 50,67 PJ (14,08 TWh) nových úspor v konečné spotřebě energie do roku 2020. Na základě provedeného hodnocení (MPO, 2016a) je realistické těchto cílů dosáhnout. Na národní úrovni je možné energetickou účinnost vyjádřit jako podíl HDP a spotřeby primárních energetických zdrojů. Jedním z cílů Státní energetické koncepce (MPO, 2014) pro rok 2040 je pokles energetické náročnosti na polovinu, což odpovídá zdvojnásobení energetické účinnosti (energetická náročnost je inverzní ukazatel k energetické účinnosti počítaný jako podíl spotřeby primárních energetických zdrojů a HDP). Vzhledem k tomu, že mezi lety 2000 a 2014 došlo k poklesu energetické náročnosti o téměř 30 % (CENIA, 2015), je tento cíl realistický.

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
7.a Do roku 2030 zlepšit mezinárodní spolupráci ve zpřístupňování výzkumu a technologií čisté energie, včetně energie z obnovitelných zdrojů, energetické účinnosti a pokročilých a čistších technologií fosilních paliv	ANO	NEDOSAŽEN	MŠMT, MPO, TAČR
	<p>Analytický komentář</p> <p>Formulace tohoto cíle, který žádá zlepšení mezinárodní spolupráce ve zpřístupňování výzkumu v oblasti energetiky, není v EU a ČR v souladu s aktuálními politikami a strategiemi, které se zvláště zaměřují na mezinárodní spolupráci a zvláště na zpřístupňování výsledků výzkumu. Na evropské úrovni věnuje výzkumu v oblasti energetiky pozornost „Evropský strategický plán pro technologie v energetice (SET-Plan) (EK, 2007a, 2009), kde je zdůrazněna nutnost mezinárodního výzkumu a přenosu výsledků výzkumu do praxe. Důležitost mezinárodní spolupráce ve výzkumu je zmiňována v „Energie 2020: Strategie pro konkurenceschopnou, udržitelnou a bezpečnou energii“ (EK, 2010a)“, jde však zejména o spolupráci na úrovni EU, ostatní státy jsou často vnímány jako konkurence. Energetickým tématům věnuje dále velkou pozornost „Rámcový program pro výzkum a inovace EU (HORIZONT 2020)“, který obsahuje společenskou výzvu „Bezpečná, čistá a účinná energie“ (H2020, 2016). Zpřístupňování výsledků mezinárodního výzkumu a jejich zavádění do praxe je zpravidla ve větší či menší míře součástí všech projektů programu HORIZONT 2020, zkušenosti výzkumníků účastnících se projektů však ukazují, že někdy bývá zanedbávána (expertní názor autorů studie). V ČR určuje koncepční a organizační rámec výzkumu „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2016–2020“ (UV, 2015), zatímco tematické zaměření výzkumu určují „Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“ (UV, 2012). Národní politika přímo uvádí že, i přes zlepšení kvality výzkumu zůstává domácí výzkumný systém poměrně uzavřený mezinárodní spolupráci. Další slabinou je pak přenos poznatků výzkumu a vývoje vznikajících ve veřejném výzkumu do praxe. Národní priority orientovaného výzkumu věnují energetickým tématům</p>		

	pozornost v rámci priority 3.2. „Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů“. Důležitým nositelem aplikovaného výzkumu v ČR je Technologická agentura ČR. Ta ve svých programech klade důraz na spolupráci výzkumné a podnikové sféry a na přenos poznatků do praxe. Tyto podmínky jsou ve výzkumných projektech TAČR stále přísněji sledovány a je požadováno jejich striktní dodržování.
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
7.b Do roku 2030 rozšířit infrastrukturu a vylepšit technologie pro dodávky moderních a udržitelných energetických služeb pro všechny v rozvojových zemích, zejména v nejméně rozvinutých a malých ostrovních rozvojových státech	NE	NEDOSAŽEN	MZV
	Analytický komentář		

Zhodnocení cíle SDG 7

Z analýzy vyplývá, že všechny cíle s výjimkou 7.b jsou pro ČR relevantní. Cíle 7.2 a 7.3 jsou v analyzovaných dokumentech zastoupeny kvantitativními indikátory s jasně stanovenými cílovými hodnotami, přijatými na mezinárodní úrovni. Dosavadní vývoj těchto indikátorů v ČR prozatím naznačuje, že je realistické těchto cílových hodnot dosáhnout. Cíle 7.1 a 7.a jsou více kvalitativního charakteru a dokud nebudou definovány jasné mezinárodně odsouhlasené indikátory, je obtížné vývoj v ČR v oblastech, které pokrývají, kvantitativně hodnotit. Analýza ovšem naznačuje, že v současné době ČR vykazuje v těchto oblastech určité nedostatky, které má však zájem v dalších letech řešit.

Použitá literatura

CENIA, 2015. *Zpráva o životním prostředí České republiky 2014* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publicace

EUROPEAN COMMISSION (EK), 2007a. *A European strategic energy technology plan (SET-PLAN): Towards a low carbon future.*

EUROPEAN COMMISSION (EK), 2007b. *Renewable energy road map. Renewable energies in the 21st century: Building a more sustainable future.*

EUROPEAN COMMISSION (EK), 2009. *Investing in the Development of Low Carbon Technologies (SET-Plan).*

EUROPEAN COMMISSION (EK), 2010a. *Energy 2020: A strategy for competitive, sustainable and secure energy.*

EUROPEAN COMMISSION (EK), 2010b. *EUROPE 2020 – A strategy for smart, sustainable and inclusive growth.*

- EUROPEAN COUNCIL (ER), 2009. *Council Directive 2009/71/EURATOM of 25 June 2009 establishing a Community framework for the nuclear safety of nuclear installations.*
- EUROPEAN COUNCIL (ER), 2011. *Council Directive 2011/70/EURATOM of 19 July 2011 establishing a Community framework for the responsible and safe management of spent fuel and radioactive waste.*
- EUROPEAN COUNCIL (ER), 2014a. *Conclusions of the European Council meeting of 23 and 24 October 2014.*
- EUROPEAN COUNCIL (ER), 2014b. *Council Directive 22014/87/EURATOM of 8 July 2014 amending Directive 2009/71/Euratom establishing a Community framework for the nuclear safety of nuclear installations.*
- EUROPEAN PARLIAMENT AND COUNCIL (EP), 2009. *Directive 2009/28/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the promotion of the use of energy from renewable sources and amending and subsequently repealing Directives 2001/77/EC and 2003/30/EC.*
- EUROPEAN PARLIAMENT AND COUNCIL (EP), 2012. *Directive 2012/27/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on energy efficiency, amending Directives 2009/125/EC and 2010/30/EU and repealing Directives 2004/8/EC and 2006/32/EC.*
- HÁK, T. a kol., 2015. *Environmentální bezpečnost.* Praha: Ekopress, s.r.o.
- HORIZONT 2020 (H2020), 2016. *Společenské výzvy* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.h2020.cz/cs/spolecenske-vyzvy>
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2014. *Státní energetická koncepce.*
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2015. *Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů.*
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2016a. *4. zpráva o pokroku plnění cílů energetické účinnosti v ČR.*
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2016b. *Národní akční plán energetické účinnosti.*
- MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ (MZV), 2015. *Bezpečnostní strategie ČR.*
- MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (MŽP), 2012. *Státní politika životního prostředí ČR 2012–2020.*
- ÚŘAD VLÁDY (UV), 2012. *Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.*
- ÚŘAD VLÁDY (UV), 2015. *Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016–2020.*

SDG 8: Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
8.1 Udržovat ekonomický růst na hlavu v závislosti na podmínkách jednotlivých zemí, zejména minimálně 7% růst HDP ročně v nejméně rozvinutých zemích	ANO	DOSAŽEN (částečně, průběžný cíl)	Průřezové téma, do kterého je v rámci svých gesčních odpovědností zapojen Úřad vlády (jeho sekce VVI), MPO, MF, MZe, MŽP, MMR, MD.
	<p>Analytický komentář</p> <p>Téma zdravého a stabilního hospodářského růstu je pro ČR a EU jedno ze stěžejních témat, jak ukazuje dokument „Národní program reforem ČR“ schvalovaný každoročně vládou ČR a předkládaný Evropské komisi k posouzení a navržení nových opatření v oblasti hospodářské politiky s cílem zajistit hospodářský růst a zaměstnanost. Strategie podpory hospodářského růstu se dle Národního programu reforem opírá o (i) výzkum, vývoj a inovace; (ii) podporu investic novými finančními produkty a investičními pobídkami; (iii) digitální ekonomiku; (iv) rozvoj dopravní infrastruktury; (v) zvyšování energetické účinnosti; a (vi) ochranu životního prostředí.</p> <p>Nominální výše HDP na os. v ČR je v mezinárodním srovnání stále pod průměrem EU-28, stejně tak výše HDP na os. ve standardu kupní síly eliminující efekt fluktujících směnných kurzů, která v r. 2015 činila 85 % průměru EU-28 (Eurostat, 2016c). Ani úroveň tzv. skutečné individuální spotřeby, která obsahuje nejen výdaje domácností, ale i zboží a služby poskytované domácnostem zdarma, jako je školství či zdravotní péče, nedosahuje evropského průměru. ČR v tomto ukazateli byla v r. 2015 na úrovni 76 % evropského průměru EU-28 (Eurostat, 2016a). Po recesi, která byla způsobena globální finanční a ekonomickou krizí odstartovanou v r. 2008, se hospodářství EU a ČR opět zregenerovalo a dostalo se do fáze konjunktury. ČR za 2. čtvrtletí 2016 vykazuje meziroční růst HDP na úrovni 2,6 % (ČSÚ, 2016a).</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
8.2 Dosáhnout vyšší úrovně ekonomické produktivity pomocí diverzifikace, technologického rozvoje a inovací, mimo jiné také zaměřením se na odvětví s vysokou přidanou hodnotou a s vysokým podílem lidské práce	ANO	NEDOSAŽEN	Úřad vlády (sekce VVI) převodem agendy RIS3 z MŠMT, MPO
	Analytický komentář Produktivitu práce lze vyjádřit jako množství HDP vyprodukované za 1 pracovní hodinu. Dle (Eurostat, 2016b) roste produktivita práce v ČR mírně nadprůměrně oproti EU-28 (mezi lety 2010–2015 vzrostla o 8,2 %). V Národní výzkumné a inovační strategii pro inteligentní specializaci ČR (2016) je konstatováno, že v ČR z hlediska diverzifikace, která je potřebná pro dlouhodobě zdravou ekonomiku, chybí především silný sektor endogenních firem, tedy těch firem, jejichž strategie a obchod jsou řízeny z ČR. Sektor endogenních firem je v ČR slabý jak z hlediska počtu podniků, tak i jejich ekonomické síly a inovačních schopností. S tím souvisí příliš silná vazba českého hospodářství na aktivity zahraničních firem působících v ČR – přes 63 % firem s více než 1000 zaměstnanci bylo v r. 2012 ve vlastnictví zahraniční subjektů (Úřad vlády, 2016b), mnohé endogenní firmy jsou navíc svým odbytem na nadnárodních firmách závislé. Zahraniční firmy však v ČR realizují ponejvíce aktivity, které jsou typické svou nízkou přidanou hodnotou – výroba, montáž a logistika. Oblasti s vysokou přidanou hodnotou, jako je výzkum a vývoj, strategické rozhodování a obchod, jsou soustředěny v provozovnách lokalizovaných mimo ČR. Celková diverzifikace a technologický rozvoj endogenních podniků nabývají pro ČR na významu v souvislosti s postupnou ztrátou konkurenční výhody pramenící z dřívějších nízkých nákladů na pracovní sílu a služby. Důsledkem je pokles tempa přímých zahraničních investic a reálná hrozba jejich částečného odlivu (Úřad vlády, 2016b). V této souvislosti je také významný dokument Národní inovační strategie 2012–2020 (MPO, 2011), jehož smyslem je najít cesty k podpoření významu inovačních firem v ČR.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
8.3 Podporovat politiky orientované na rozvoj, které podporují produktivní činnosti, vytváření důstojných pracovních míst, podnikání, kreativitu a inovace, a podporují vznik a růst oficiálních mikropodniků, malých a středních podniků, mimo jiné prostřednictvím zpřístupňování finančních služeb	ANO	NEDOSAŽEN	MF pro oblast šedé ekonomiky, podpůrně MPO jako zaštiťující gestor pro oblast podpory MSP
	Analytický komentář Dle Gyomai a Van de Ven (2014) tvoří v ČR ekonomika nezachycená v HDP cca 8,1 % HDP. Největší podíl na ekonomice nezachycené v HDP činí nesprávně uvedené údaje o hospodaření registrovaných subjektů a nelegální činnost neregistrovaných subjektů. V mezinárodním srovnání mezi zeměmi OECD existují významné rozdíly v podílu ekonomiky nezachycené v HDP (Norsko 1 %, Slovensko 15,6 %, Itálie 17,9 %). Představu o míře problému šedé ekonomiky v souvislosti s nelegálním zaměstnáváním si lze v ČR udělat např. z provedených kontrol registrovaných subjektů daňových úřadů a také Celní správy v souvislosti s nelegálním zaměstnáváním cizinců. Statistika nelegálního počtu zaměstnaných v ČR neexistuje. Za nelegální práci ukládá postihy Státní úřad inspekce práce. Za podpůrný cíl v rámci SDG 8.3 lze definovat podporu inovací a vznik a růst registrovaných drobných, malých a středních podniků mj. prostřednictvím zpřístupňování finančních služeb. Malé a střední podniky (MSP) jsou na základě nařízení komise (ES) č. 800/2008 definované počtem zaměstnanců (do 250 zaměstnanců), obratem (do 50 mil. EUR) a aktivy/majetkem (nepřesahují 43 mil. EUR). Celkový podíl zaměstnanců v rámci MSP v ČR činil v r. 2014 59,4 % všech zaměstnanců v podnikatelské sféře (MPO, 2015). Potřebu podpory vzniku malých a středních podniků v ČR reflektuje Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020 (MPO, 2013). Dle (MPO, 2011) je vznik MSP z velké míry závislý na přístupnosti rizikového kapitálu. Kapitálové vstupy soukromých investorů do nově vznikajících firem v ČR nejsou zvykem, v mezinárodním srovnání v tomto směru ČR významně zaostává. Inovativní finanční nástroje budou dle Národního programu reforem (2016) implementovány více resorty, tedy nejen MPO, ale i MŽP, MMR, MD a v rámci Magistrátu hlavního města Prahy. Dostupnost finančních služeb je také sledována v rámci SDG 8.10.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
8.4 Postupně až do roku 2030 zlepšovat efektivní využívání globálních zdrojů ve spotřebě i výrobě a učinit vše potřebné pro to, aby ekonomický růst nebyl spojen s poškozováním životního prostředí, v souladu s desetiletým rámcovým programem trvale udržitelné spotřeby a výroby, v jehož čele stojí rozvinuté země	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, MPO (v oblasti energetiky provázanost s SDG 7)
	Analytický komentář Celkovou spotřebu zdrojů na území dané země nejlépe vystihuje indikátor domácí materiálová spotřeba měřící celkové množství materiálů přímo využitých ekonomikou (= množství nerostných surovin vytěžených v dané zemi + fyzické dovozy – fyzické vývozy). Spojitost mezi ekonomickým růstem a domácí materiálovou spotřebou zachycuje indikátor materiálové náročnosti vztahující materiálovou spotřebu na jednotku HDP. V tomto indikátoru zaznamenává ČR trvalý pokles. Dle (ČSÚ, 2012) rokem 2007 skončilo období relativního decouplingu, při kterém byla snižována materiálová náročnost ekonomiky, avšak domácí materiálová spotřeba narůstala. Po roce 2007 zaznamenáváme absolutní decoupling, při kterém celková domácí materiálová spotřeba klesá bez ohledu na růst HDP. V mezinárodním srovnání se zeměmi EU je ČR v hodnotě domácí materiálové spotřeby per capita však stále nad průměrem – v r. 2015 v ČR činila domácí materiálová spotřeba 15,6 t na os.; v EU-28 13,2 t na os. (Eurostat, 2016a). Jiná rovina daného indikátoru sleduje využívání a ochranu zdrojů vyskytujících se na území dané země. V tomto směru se politika životního prostředí ČR orientuje na ochranu vod, prevenci vzniku odpadů a využívání odpadů jako náhrady přírodních surovin, udržitelné využívání půdního a horninového prostředí. Z (MŽP, 2015) vyplývá, že se postupně daří většinu stanovených cílů v těchto oblastech naplňovat.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
8.5 Do roku 2030 dosáhnout plné a produktivní zaměstnanosti a zajistit důstojnou práci pro všechny ženy a muže, včetně mladých lidí a osob se zdravotním postižením, a zajistit stejnou odměnu za rovnocennou práci	ANO	NEDOSAŽEN	MPSV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Tento cíl v sobě sdružuje více aspektů: (i) dosažení plné zaměstnanosti i pro ohrožené skupiny; (ii) zajištění důstojného zaměstnání; (iii) zajištění stejné odměny za rovnocennou práci.</p> <p>Ad (i) Míra nezaměstnanosti je z velké míry provázaná s hospodářskými cykly země. V době konjunktury, kterou nyní prožívá ČR (viz i SDG 8.1), dochází k významnému poklesu míry nezaměstnanosti až na úroveň 3,9 % v 2. čtvrtletí 2016 (ČSÚ, 2016c). Dle evropského srovnání (Eurostat, 2016a) má ČR jednu z nejnižší míry nezaměstnanosti v EU-28. Dle Kamenického a Kučery (2016) však přetrvávají na trhu práce konkrétní strukturální problémy – relativně vysoká nezaměstnanost osob se základním vzděláním a dlouhodobá nezaměstnanost některých osob (28,5 % uchazečů o pracovní poměr bylo na úřadech práce registrováno déle než 2 roky). V současné době naopak podniky v některých odvětvích hlásí nedostatek pracovních sil. Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020 ČR (MPSV, 2013) mezi znevýhodněnými skupinami na trhu práce jmenuje mladé lidi a osoby se zdravotním postižením, pro které jsou strategií navržena další opatření k posílení jejich zaměstnanosti. V oblasti zaměstnanosti žen ČR dosahuje dlouhodobě v rámci zemí EU-28 vysokých hodnot (Kamenický a Kučera, 2016).</p> <p>Ad (ii) UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights v r. 2006 definoval následující požadavky na důstojné zaměstnání: Důstojné zaměstnání je takové, které reflektuje základní práva člověka v souvislosti s bezpečností a ochranou zdraví při práci (dále rozvedeno v rámci SDG 8.8) a finanční odměnou, která v dostatečné míře zaopatřuje zaměstnaného a jeho rodinu. V souvislosti s finanční odměnou lze jmenovat nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě. Ta stanovuje nejnižší přípustnou odměnu za práci v pracovně-právním vztahu. Ne všechny země EU mají zákonem stanovenou minimální mzdu. Dle (EK, 2015) je poměr minimální mzdy k průměrné mzdě v ČR nejnižší v porovnání s ostatními zeměmi EU s uzákoněnou minimální mzdou. Kontrolní činnost v oblasti odměňování zaměstnanců vykonává Státní úřad inspekce práce.</p> <p>Ad (iii) Ženy v ČR mají po 35. roku nižší výdělků oproti mužům. Dle Kamenického a Kučery (2016) to souvisí především s nutností skloubit pracovní a rodinný život, kdy aspirace žen se snižují a ty jsou následně ochotné přijmout i méně kvalifikovanou práci, než měly dřív. Rozdílné výdělků však souvisejí také s rozdíly ve finanční odměně za stejně kvalifikovanou práci. Dle (EK, 2014) průměrný rozdíl v odměně mužů a žen za stejně kvalifikovanou práci činí v zemích EU 16 %, v ČR je to 22 %.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
8.6 Do roku 2020 podstatně snížit podíl mladých lidí, kteří nepracují ani nestudují	ANO	NEDOSAŽEN (průběžný cíl)	MPSV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Tento cíl je úzce provázán s SDG 8.5. V kontextu ČR je znevýhodněná skupina mladých definována jako skupina lidí do 25 let věku, případně u absolventů vysokých škol do 30 let věku. Ze zkušenosti je patrné, že absolventi vysokých škol mají výrazně menší problémy s nalezením práce než absolventi středních škol či VOŠ (MPSV, 2013). Znevýhodnění skupiny mladých se projevuje především v době ekonomické recese. Dle MPSV (2013) spočívá problém vyšší nezaměstnanosti mladých v rozdílu mezi požadavky pracovního trhu a získanými kvalifikacemi v rámci vzdělávacího procesu, neadekvátními očekáváními mladých, nedostatku pracovních zkušeností a nedostatečném kariérovém poradenství. Přestože je současná úroveň nezaměstnanosti nízká, jedná se o dlouhodobé téma, které se může stát během další recese aktuální.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
8.7 Přijmout okamžitá a účinná opatření k vymýcení nucené práce, skoncovat s moderními formami otroctví a s obchodováním s lidmi a dosáhnout zákazu a odstranění nejhorších forem dětské práce, včetně nábory a využívání dětských vojáků, a do roku 2025 odstranit dětskou práci ve všech jejích formách	ANO	DOSAŽEN (částečně)	MV v souvislosti s obchodováním s lidmi, MPSV v souvislosti s dětskou prací
	<p>Analytický komentář</p> <p>Cíl dosažen z části – skoncování s obchodováním s lidmi nedosaženo; odstranění dětské práce – dosaženo v rámci skupiny dětí do 15 let).</p> <p>Cíl lze rozdělit na dva podcíle: (i) skoncování s obchodováním s lidmi, mezi které patří moderní formy otroctví; a (ii) odstranění dětské práce.</p> <p>Ad (i) Dle Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v ČR na období 2016–2019 (MV, 2016) je v ČR evidován problém obchodování s lidmi za účelem sexuálního a pracovního vykořisťování. V obou případech se v kontextu právní úpravy ČR jedná o trestný čin. ČR je zemí zdrojovou (občané ČR jsou obchodováni především do zemí západní Evropy), cílovou (do ČR jsou obchodováni občané především z východní Evropy) a tranzitní. Mezi oběťmi obchodování jsou i děti. Jak pachatelé, tak oběti pocházejí převážně se sociálně znevýhodňujícího prostředí.</p> <p>Ad (ii) Zaměstnávání dětí se v ČR řídí právní úpravou vycházející ze směrnice Rady ES č.94/33/EC. Ochrana dětí je součástí zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti. Zákon chrání práva dětí zákazem práce do věku 15 let a vymezuje činnosti, na které se zákaz práce nevztahuje. Dle § 121 je dovolenými činnostmi umělecká, sportovní, kulturní a reklamní činnost. Zákon pro tyto činnosti specifikuje detailní podmínky, které musí být při</p>		

	zaměstnávání dětí splněny.
--	----------------------------

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
8.8 Chránit práva a podporovat bezpečné a stabilní pracovní podmínky pro všechny pracující, včetně pracujících migrantů – zejména žen, a lidí s nebezpečným povoláním	ANO	DOSAŽEN	MPSV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Zákoník práce č. 262/2006 Sb. mezi hlavními zásadami pracovně-právních vztahů definuje mj. uspokojivé a bezpečné podmínky pro výkon práce a spravedlivé odměňování zaměstnance. Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci (BOZP) jsou dále definované řadou zákonů a jejich navazujících vyhlášek. Mezi zákony týkající se BOZP lze jmenovat zákon č. 309/2006 Sb. o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zákon č. 206/2015 Sb. o pyrotechnice, Zákon č. 61/1988 Sb. o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, Zákon č. 174/1968 Sb. o státním odborném dozoru nad bezpečností práce.</p> <p>Co se týče cizinců (dle zákona č. 435/2004 Sb. se cizincem na pracovním trhu míní osoba, která není občanem Evropské unie nebo není rodinným příslušníkem občana Evropské unie), ti mají v zaměstnaneckém poměru stejná práva jako občané ČR. Proto se na ně vztahují také požadavky na BOZP, nebo např. na ochranu žen na trhu práce v souvislosti s porodem dítěte – dle § 191 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen na dobu mateřské a rodičovské dovolené omluvit nepřítomnost ženy a následně ji zařadit zpět do pracovního procesu na základě původní pracovní smlouvy.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
8.9 Do roku 2030 navrhnout a realizovat politiky podpory udržitelného cestovního ruchu, který vytváří pracovní místa a podporuje místní kulturu a produkty	ANO	NEDOSAŽEN	MMR
	<p>Analytický komentář</p> <p>Vzhledem k provázanosti cestovního ruchu s řadou odvětví ekonomiky (ubytovací a restaurační zařízení, doprava, kulturní a doplňkové služby) je přesný podíl cestovního ruchu na tvorbě HDP těžko měřitelný. Pro získání odhadu lze vyjít ze Satelitního účtu cestovního ruchu, podle kterého v r. 2014 činil pro ČR podíl tohoto odvětví na HDP cca 2,8 % a podíl na celkové zaměstnanosti cca 4,5 % (ČSÚ, 2016b). Podíl na HDP postupně klesá, přestože v absolutním vyjádření vykazuje odvětví cestovního ruchu růst. Je to způsobeno rychlejším nárůstem HDP v jiných odvětvích. ČR má zájem na dalším rozvíjení cestovního ruchu. Dle SWOT analýzy (MMR, 2013) je slabou stránkou cestovního ruchu v ČR přílišná sezónnost nabídky, koncentrace zahraničních návštěvníků do Prahy, stagnace domácí i zahraniční poptávky po turistice a nedostatečný posun v nabídce šetrných forem cestovního ruchu, jako je např. agroturistika.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
8.10 Posílit kapacitu domácích finančních institucí na podporu a rozšíření přístupu k bankovníctví, pojišťovnictví a finančním službám pro všechny	ANO	DOSAZEN	MF
	Analytický komentář Dostupnost finančních služeb je dle Inter-Agency and Expert Group SDG doporučeno měřit indikátorem počtu poboček komerčních bank a počtu bankomatů na 100 tis. obyvatel. V ČR sleduje počet bankomatů Sdružení pro bankovní karty, dle kterého počet bankomatů v ČR průběžně narůstá. V r. 2013 bylo v ČR 42 bankomatů na 100 tis. obyvatel (SBK, 2016). Jak počet bankomatů, tak počet poboček bank je ponecháván čistě na rozhodnutí bankovních institucí bez zásahů veřejné autority. Žádný vládní dokument počet poboček bank a bankomatů v ČR nevnímá jako nedostatečný.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
8.a Zvýšit podporu konceptu „Pomoc na podporu obchodu“ (Aid for Trade) pro rozvojové země, zejména těch nejméně rozvinutých, mimo jiné prostřednictvím programu „Prohloubený integrovaný rámec obchodní technické asistence pro nejméně rozvinuté státy (Enhanced Integrated Framework for Trade-Related Technical Assistance to Least Developed Countries, EIF)	ANO	NEDOSAZEN (průběžný cíl)	MPO ve spolupráci s MZV
	Analytický komentář Program „Aid for trade“ je součástí zahraniční rozvojové spolupráce, pro který je v rámci ČR vytipováno 10 prioritních států – Afghánistán, Bosna a Hercegovina, Etiopie, Moldavská republika, Mongolsko, Gruzie, Kambodža, Kosovo, Palestina a Srbsko (MPO, 2016). V r. 2016 bylo na tyto projekty vyčleněno celkem 6 mil. Kč, realizováno je 7 projektů.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
8.b Do roku 2020 rozvinout a uvést v život globální strategii pro zaměstnávání mladých a realizovat Globální pakt pro pracovní místa Mezinárodní organizace práce	ČÁSTEČNĚ ANO	DOSAŽEN	MPSV
	Analytický komentář <p>Vznik globální strategie pro zaměstnávání mladých je globálním cílem, který není na národní úrovni měřitelný. V rámci Globálního paktu pro pracovní místa je kladen důraz na respektování základních práv pracujících (provázanost s SDG 8.5, 8.8 – blíže tam), podporu rovnosti žen a mužů (provázanost s SDG 8.5 – blíže tam), na posílení sociální ochrany a možnost sociálního dialogu v oblasti zaměstnanosti. Z hlediska sociální ochrany pracujících je v ČR propracovaná politika státní sociální podpory, dále politika pomoci v hmotné nouzi osobám s nedostatečnými příjmy a podpora v nezaměstnanosti při ztrátě zaměstnání. K umožnění sociálního dialogu na národní úrovni byla již na počátku 90. let založena Rada hospodářské a sociální dohody ČR (tzv. tripartita), jež svou činností přispívá k uchování sociálního smíru v ČR. Možnost kolektivního vyjednávání v rámci zaměstnaneckých vztahů má ČR zakotvenu zákoníkem práce č. 262/2006 Sb. a zákonem č. 2/1991 Sb. o kolektivním vyjednávání. Dle Eurofound (2015) je míra pokrytí zaměstnanců kolektivním vyjednáváním ČR dlouhodobě stabilní na úrovni 40–60 %.</p>		

Zhodnocení cíle SDG 8

Pro ČR je relevantních 9 z 12 definovaných SDG cílů. Některé cíle jsou dlouhodobé a průběžné (např. udržení dlouhodobého a zdravého růstu, udržení nízké úrovně nezaměstnanosti včetně nezaměstnanosti mladých). Nelze u nich tedy deklarovat dosažení, přestože ČR momentálně v těchto oblastech vykazuje velmi dobré výsledky. Dosažení jiných SDG cílů se pro ČR obtížně určuje z důvodu chybějících cílových hodnot definovaných na mezinárodní úrovni. Protože jednotlivé resorty v rámci svých strategických dokumentů vnímají rezervy v naplněnosti těchto cílů v českém kontextu a chtějí zlepšit stávající stav, byly i tyto cíle definovány jako „nedosažené“.

Použitá literatura

- CESCR (UN COMMITTEE ON ECONOMIC, SOCIAL AND CULTURAL RIGHTS), 2006. *General Comment No. 18: The Right to Work (Art. 6 of the Covenant)*, 6 February 2006, E/C.12/GC/18 [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.refworld.org/docid/4415453b4.html>
- ČSÚ, 2016a. *HDP, národní účty* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hdp_narodni_ucty
- ČSÚ, 2016b. *Satelitní účet cestovního ruchu* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/satelitni_ucet_cestovniho_ruchu
- ČSÚ, 2016c. *Zaměstnanost, nezaměstnanost* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/zamestnanost_nezamestnanost_prace
- EK, 2014. *Jak odstranit platovou nerovnost mezi ženami a muži v Evropské unii* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/gender_pay_gap/140319_gpg_cs.pdf
- EK, 2015. *Industrial relations in Europe 2014*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

- EUROFOUND, 2015. *Collective bargaining in Europe in the 21st century*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- EUROSTAT, 2016a. *Eurostat Yearbook* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Europe_in_figures_-_Eurostat_yearbook
- EUROSTAT, 2016b. *Labour productivity per hour worked* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tsdec310>
- EUROSTAT, 2016c. *Purchasing power parities* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/purchasing-power-parities/data/main-tables>
- GYOMAI, G. a P. VAN DE VEN, 2014. The non-observed economy in the system of national accounts. *OECD Statistics Brief*. roč. 18, s. 1–12.
- KAMENICKÝ, J. a L. KUČERA, 2016. *Tendence makroekonomického vývoje a kvality života v České republice v roce 2015* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/tendence-makroekonomickeho-vyvoje-a-kvality-zivota-v-ceske-republice-v-roce-2015>
- MMR, 2013. *Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014-2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: [http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-\(1\)](http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-(1))
- MPO, 2011. *Národní inovační strategie ČR 2012-2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mpo/strategie/narodni-inovacni-strategie-ceske-republiky?typ=download>
- MPO, 2013. *Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014-2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument119071.html>
- MPO, 2015. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2014* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/assets/cz/podpora-podnikani/msp/2015/11/Zpr_va_2014_5.11.pdf
- MPO, 2016. *Zahraniční rozvojová spolupráce ČR v gesci MPO – program Aid for Trade* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument149659.html>; <http://www.mpo.cz/dokument176066.html>
- MPSV, 2013. *Strategie politiky zaměstnanosti* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/strateg_zam_2020/strategiepz2020.pdf
- MV, 2016. *Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v ČR na období 2016-2019* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-dokumenty-982041.aspx>
- MŽP, 2012. *Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotního_prostředí
- MŽP, 2014. *Zpráva o životním prostředí ČR* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_zivotního_prostředí_publikace/\\$FILE/SOPSZP-ZPRAVA_ZPCR_2014-20160201.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_zivotního_prostředí_publikace/$FILE/SOPSZP-ZPRAVA_ZPCR_2014-20160201.pdf)
- SBK, 2016. *Statistiky sdružení pro bankovní karty* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/profil_statistiky.html
- ÚŘAD VLÁDY ČR, 2016a. *Národní program reform* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/NPR-2016_CS.pdf
- ÚŘAD VLÁDY ČR, 2016b. *Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=741706>

SDG 9: Vybudovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a inovace

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
9.1 Rozvinout kvalitní, spolehlivou, udržitelnou a odolnou infrastrukturu, zahrnující i regionální a přeshraniční infrastrukturu, na podporu ekonomického rozvoje a zvýšené kvality života, se zaměřením na ekonomicky dostupný a rovný přístup pro všechny	ANO	NEDOSAŽEN	MD (dopravní infrastruktura), MPO (energetická infrastruktura), MV (komunikační a informační infrastruktura)
<p>Analytický komentář</p> <p>Na evropské úrovni se vědeckým výzkumem zabývá „Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (EK, 2010), jejímž cílem je mimo jiné dosáhnout pro EU jako celek v roce 2020 podílu celkového výzkumu a vývoje na HDP 3 %. Tento cíl je transponován na úroveň jednotlivých států prostřednictvím národních cílů. V případě ČR se jedná o cíl dosáhnout podílu veřejného výzkumu na HDP 1 %. Technologickou vybaveností průmyslových odvětví věnuje dále velkou pozornost „Rámcový program pro výzkum a inovace EU (HORIZONT 2020)“. Ten obsahuje prioritu II. „Vedoucí postavení evropského průmyslu“, kterého má být dosaženo prostřednictvím průmyslových a průlomových technologií a inovací v malých a středních podnicích. HORIZONT 2020 také obsahuje společenskou výzvu „Bezpečná, čistá a účinná energie“, která zahrnuje vývoj nových znalostí a technologií pro energetický průmysl (H2020, 2016). V ČR určuje koncepční a organizační rámec výzkumu „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2016–2020“ (UV, 2015), zatímco tematické zaměření výzkumu určují „Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“ (UV, 2012). Národní politika přímo uvádí že, i přes zlepšení kvality výzkumu zůstává domácí výzkumný systém poměrně uzavřený mezinárodní spolupráci. Další slabinou je pak přenos poznatků výzkumu a vývoje vznikajících ve veřejném výzkumu do praxe. Národní priority orientovaného výzkumu se věnují tématům souvisejícím s technologickou vybaveností průmyslových odvětví v rámci priorit 3.1. „Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech“ a 3.2. „Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů“. Důležitým nositelem aplikovaného výzkumu v ČR je Technologická agentura ČR. Ta ve svých programech klade důraz na spolupráci výzkumné a podnikové sféry a na přenos poznatků do praxe, mimo jiné s cílem zlepšovat technologickou vybavenost průmyslových odvětví. Tyto podmínky jsou ve výzkumných projektech TAČR stále přísněji sledovány a je požadováno jejich striktní dodržování. Co se týče podílu celkového výzkumu a vývoje na HDP, ČR dosahuje mírně nadprůměrných hodnot ve srovnání s průměrem EU (2 % oproti 2,03 % v roce 2014), řada bývalých států EU15 však dosahuje výrazně vyšších hodnot (např. Německo 2,87 %, Rakousko 2,99 % nebo Švédsko 3,16 %). V počtu výzkumných a vývojových pracovníků na milion obyvatel je ČR nadprůměrná (8816 pracovníků oproti 8224 pracovníků) (Eurostat, 2016). Co se týče národního cíle strategie Evropa 2020, ČR pro rok 2014 vykázala podíl veřejného výzkumu na HDP v hodnotě 0,64 % (UV, 2015b). Od roku 2011 tento podíl stagnuje, proto není zřejmé, jestli se do roku</p>			

	2020 podaří zvýšit tento podíl na 1 %.
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
9.2 Podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a do roku 2030 významně zvýšit podíl průmyslu na zaměstnanosti a HDP, a to s ohledem na podmínky v jednotlivých zemích, a zdvojnásobit jeho podíl v nejméně rozvinutých státech	ANO	DOSAŽEN (částečně)	MPO (podíl průmyslu na HDP), MPO, MPSV, MŠMT, MZP, ad. (udržitelná industrializace)
	Analytický komentář <p>ČR ve srovnání se státy EU dosahuje nejvyšších hodnot v podílu přidané hodnoty z průmyslu na celkové přidané hodnotě a v podílu zaměstnanosti v průmyslu (32,1 % ku 19 % v EU28, respektive 28,9 % ku 15,5 % v roce 2015) (Eurostat, 2016). Vzhledem k této situaci se další výraznější zvyšování podílu průmyslu na přidané hodnotě a zaměstnanosti nedá očekávat. Co se týče dalšího udržitelného rozvoje průmyslu, zásadní je v současnosti probíhající přechod k tzv. průmyslu 4.0, který transformuje výrobu ze samostatných automatizovaných jednotek na plně integrovaná automatizovaná a průběžně optimalizovaná výrobní prostředí, a to za vzniku nové globální sítě založené na propojení výrobních zařízení do kyberneticko-fyzikálních systémů – CPS (Cyber-Physical Systems). Tento přechod bude mít dopad na trh práce, vzdělávací soustavu, právní rámec a regulační prostředí, efektivitu využívání zdrojů, atd. (MPO, 2015b). Tyto jednotlivé aspekty jsou podrobněji řešeny v rámci dalších cílů, zejména SDG 4: Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny, SDG 7: Zajistit přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny, SDG 8: Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny, SDG 12: Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu a SDG 16: Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
9.3 Zlepšit přístup malých průmyslových a jiných podniků – zejména v rozvojových zemích – k finančním službám, včetně dostupných úvěrů, a jejich začleňování do hodnotových řetězců a trhů	ANO	NEDOSAŽEN	MPO, ČMZRB, CzechInvest, MPSV, MZV, MŠMT, MMR, MZe, TAČR
	Analytický komentář Podíl malých a středních podniků (MSP) na celkovém počtu aktivních podnikatelských subjektů byl v ČR v roce 2014 99,8 %, zatímco podíl zaměstnanců MSP na celkovém počtu zaměstnanců činil 59,4 % (MPO, 2015c). V ČR se tedy jedná o výraznou část podnikatelské sféry. V roce 2012 byl přijat dokument „Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020“ (MPO, 2012), který definuje několik typů finanční podpory pro naplňování svých priorit, a to dotace, zvýhodněné úvěry, zvýhodněné záruky a rizikový kapitál. Navazující „Akční plán podpory malých a středních podnikatelů na rok 2016“ (MPO, 2016), uvádí konkrétní aktivity vedoucí ke zlepšení přístupu MSP k finančním zdrojům. Jedná se o 1) Posílení role Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s. (ČMRZB) a akceleraci národních podpůrných mechanismů; 2) Přípravu výzev programů poskytujících zvýhodněné úvěry a zvýhodněné záruky za úvěry pro MSP; 3) Podporu inovačních projektů MSP prostřednictvím rizikového kapitálu; 4) Podporu zvyšování počtu realizovaných nových podnikatelských záměrů (startups) začínajících MSP v hospodářsky problémových regionech, přispívajících rozvoji těchto regionů a zvyšování zaměstnanosti a 5) Přípravu nového implementačního mechanismu pro realizaci finančních nástrojů. Významný zdroj financí pro MSP představoval v minulých letech Operační program podnikání a inovace, spravovaný MPO, finanční podpora MPS je však zahrnuta i v programech MPSV (aktivní politika zaměstnanosti, grant Educa, podpora sociálního podnikání), MZV (projekty ekonomické diplomacie a podpora exportérů, projekty zahraniční rozvojové spolupráce), MŠMT (programy KONTAKT II, EUREKA, EUROSTARS, GESHER/MOST), MMR (národní program podpory cestovního ruchu) a MZe (program rozvoje venkova ČR) (MPO, 2015c). Možným zdrojem financí pro MSP jsou dále projekty TAČR, a to zejména její programy alfa, gama, epsilon a omega, a Rámcový program EU HORIZONT 2020 (viz. cíl 9.5).		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
9.4 Do roku 2030 zmodernizovat infrastrukturu a zdokonalit vybavení průmyslových podniků tak, aby byly udržitelné, účinněji využívaly zdroje; dále využívat více čistých a k životnímu prostředí šetrných technologií a výrobních procesů; zapojí se všechny státy s ohledem na své možnosti	ANO	NEDOSAŽEN	MPO, MZP
Analytický komentář			
<p>Na obecné úrovni se modernizaci a inovacím věnuje „Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012 až 2020“ (MPO, 2011a), jejímž základním cílem je posílení významu inovací jako zdroje konkurenceschopnosti ČR a jejich přínosů pro dlouhodobý hospodářský růst, pro tvorbu kvalitních pracovních míst a pro rozvoj kvality života. Obdobné zaměření má „Národní inovační strategie ČR“ (MPO, 2011b), která považuje za důležité zejména transfer znalostí mezi podnikovým a akademickým sektorem a zlepšení vnitřních podmínek a celkové připravenosti akademických institucí na spolupráci s podniky a komercializaci výsledků výzkumu. Inovacemi v průmyslu se dále zabývá „Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020“ (MPO, 2012), která konstatuje, že absence moderních technologických zařízení je jedna z přetrvávajících bariér konkurenceschopnosti českých podnikatelů. Strategická priorita č. 3 tohoto dokumentu – Podpora podnikatelské a inovační infrastruktury – proto cílí na rozvoj podnikatelské infrastruktury s akcentem na spolupráci firem a vědeckovýzkumných a vzdělávacích institucí, zatímco Strategická priorita č. 5 – Udržitelné hospodaření s energií a rozvoj inovací v energetice – má za cíl podporu podnikatelských aktivit v oblasti úspor energie a obnovitelných a druhotných zdrojů energie. Pro modernizaci průmyslové infrastruktury je zásadní ochota podniků investovat do nových technologií. To je v ČR dlouhodobě na komparativně vysoké úrovni. V roce 2013 dosahovaly celkové environmentální investice v oblasti průmyslu 0,36 % HDP, což bylo vysoko nad průměrem EU 0,1 % (Eurostat, 2016). Na procesní úrovni řeší environmentální aspekty udržitelnosti průmyslových podniků koncept udržitelné spotřeby a výroby. V roce 2005 byl přijat dokument „Rámcový program udržitelné spotřeby a výroby ČR“ (MŽP, 2005), jehož strategickým cílem je dosažení udržitelné spotřeby a výroby ve specifických podmínkách ČR. Podrobně se jednotlivými aspekty udržitelné spotřeby a výroby zabývá SDG 12: Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu. Využíváním energie, které rovněž významným způsobem přispívá k environmentální udržitelnosti průmyslu, se podrobně zabývá SDG 7: Zajistit přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny. Pro celkovou udržitelnost průmyslu bude dále zásadní přechod k průmyslu 4.0 (viz. cíl 9.2).</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
9.5 Posílit vědecký výzkum, zlepšit technologickou vybavenost průmyslových odvětví ve všech zemích, zejména rozvojových, a do roku 2030 podporovat inovace a významně zvýšit počet výzkumných a vývojových pracovníků na jeden milion obyvatel a výdaje na soukromý i veřejný výzkum a vývoj	ANO	NEDOSAŽEN	MPO, MŠMT, TAČR
	Analytický komentář Na evropské úrovni se vědeckým výzkumem zabývá „Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (EK, 2010), jejímž cílem je mimo jiné dosáhnout pro EU jako celek v roce 2020 podílu celkového výzkumu a vývoje na HDP 3 %. Tento cíl je transponován na úroveň jednotlivých států prostřednictvím národních cílů. V případě ČR se jedná o cíl dosáhnout podílu veřejného výzkumu na HDP 1 %. Technologickou vybaveností průmyslových odvětví věnuje dále velkou pozornost „Rámcový program pro výzkum a inovace EU (HORIZONT 2020)“. Ten obsahuje prioritu II. „Vedoucí postavení evropského průmyslu“, kterého má být dosaženo prostřednictvím průmyslových a průlomových technologií a inovací v malých a středních podnicích. HORIZONT 2020 také obsahuje společenskou výzvu „Bezpečná, čistá a účinná energie“, která zahrnuje vývoj nových znalostí a technologií pro energetický průmysl (H2020, 2016). V ČR určuje koncepční a organizační rámec výzkumu „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2016–2020“ (UV, 2015), zatímco tematické zaměření výzkumu určují „Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“ (UV, 2012). Národní politika přímo uvádí že, i přes zlepšení kvality výzkumu zůstává domácí výzkumný systém poměrně uzavřený mezinárodní spolupráci. Další slabinou je pak přenos poznatků výzkumu a vývoje vznikajících ve veřejném výzkumu do praxe. Národní priority orientovaného výzkumu se věnují tématům souvisejícím s technologickou vybaveností průmyslových odvětví v rámci priorit 3.1. „Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech“ a 3.2. „Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů“. Důležitým nositelem aplikovaného výzkumu v ČR je Technologická agentura ČR. Ta ve svých programech klade důraz na spolupráci výzkumné a podnikové sféry a na přenos poznatků do praxe, mimo jiné s cílem zlepšovat technologickou vybavenost průmyslových odvětví. Tyto podmínky jsou ve výzkumných projektech TAČR stále přísněji sledovány a je požadováno jejich striktní dodržování. Co se týče podílu celkového výzkumu a vývoje na HDP, ČR dosahuje mírně nadprůměrných hodnot ve srovnání s průměrem EU (2 % oproti 2,03 % v roce 2014), řada bývalých států EU15 však dosahuje výrazně vyšších hodnot (např. Německo 2,87 %, Rakousko 2,99 % nebo Švédsko 3,16 %). V počtu výzkumných a vývojových pracovníků na milion obyvatel je ČR nadprůměrná (8816 pracovníků oproti 8224 pracovníků) (Eurostat, 2016). Co se týče národního cíle strategie Evropa 2020, ČR pro rok 2014 vykázala podíl veřejného výzkumu na HDP v hodnotě 0,64 % (UV, 2015b). Od roku 2011 tento podíl stagnuje, proto není zřejmé, jestli se do roku 2020 podaří zvýšit tento podíl na 1 %.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
9.a Napomáhat rozvoji udržitelné a odolné infrastruktury v rozvojových zemích prostřednictvím lepší finanční, technologické a technické podpory africkým, nejméně rozvinutým, vnitrozemským rozvojovým a malým ostrovním rozvojovým státům	NE	NEDOSAŽEN	MZV
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
9.b Podporovat rozvoj technologií, výzkumu a inovací v rozvojových zemích, včetně zajišťování příznivého politického prostředí mimo jiné pro průmyslovou diverzifikaci a výrobu zboží s přidanou hodnotou	ANO		MZV
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
9.c Výrazně zvýšit přístup k informačním a komunikačním technologiím a usilovat o poskytování všeobecného a cenově dostupného	ANO		MZV
	Analytický komentář		

**přístupu k internetu
v nejméně
rozvinutých státech
do roku 2020**

Zhodnocení cíle SDG 9

Z analýzy vyplývá, že cíle 9.1 – 9.5 jsou pro ČR relevantní, zatímco cíle 9.a – 9.c nikoliv. Cílům 9.1 – 9.5 je v ČR přikládána významná důležitost na úrovni strategických dokumentů, i když monitorování pokroku v některých oblastech (např. v případě udržitelné industrializace) může být problematické z důvodu kvalitativního charakteru daného problému. Většina z cílů 9.1 – 9.5 nebyla dosud dosažena, s výjimkou části cíle 9.2, který požaduje do roku 2030 významně zvýšit podíl průmyslu na zaměstnanosti a HDP. ČR již nyní dosahuje ve srovnání se státy EU nejvyšších hodnot v podílu přidané hodnoty z průmyslu na celkové přidané hodnotě a v podílu zaměstnanosti v průmyslu. Analýza dále odhalila významné překryvy mezi podcíli tohoto cíle (např. mezi 9.2 a 9.4 a mezi 9.3 a 9.5) a mezi tímto cílem a dalšími cíli (např. mezi 9.2 a SDG7, SDG8, SDG12 a SDG16 a mezi 9.4 a SDG7 a SDG12).

Použitá literatura

CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU A MINISTERSTVO DOPRAVY (CDV A MD), 2013. *Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy.*

EUROPEAN COMMISSION (EK), 2010. *EUROPE 2020 – A strategy for smart, sustainable and inclusive growth.*

EUROPEAN PARLIAMENT AND COUNCIL (EP), 2013. *Regulation No 1315/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 on Union guidelines for the development of the trans-European transport network and repealing Decision No 661/2010/EU.*

EUROSTAT, 2016. *Databáze Eurostatu* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

HORIZONT 2020 (H2020), 2016a. *Společenské výzvy* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.h2020.cz/cs/spolecenske-vyzvy>

HORIZONT 2020 (H2020), 2016b. *Vedoucí postavení evropského průmyslu* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.h2020.cz/cs/vedouci-postaveni-evropskeho-prumyslu>

MINISTERSTVO DOPRAVY (MD), 2013a. *Dopravní politika ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050.*

MINISTERSTVO DOPRAVY (MD), 2013b. *Dopravní sektorové strategie 2. fáze.*

MINISTERSTVO DOPRAVY (MD), 2016. *Ročenka dopravy České republiky 2015.*

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2011a. *Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro období 2012 až 2020.*

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2011b. *Národní inovační strategie České republiky.*

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2012. *Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020.*

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2014. *Státní energetická koncepce.*

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2015a. *Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů.*

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2015b. *Průmysl 4.0.*

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2015c. *Zpráva o vývoji malého a středního*

podnikání a jeho podpoře v roce 2014.

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO), 2016. *Akční plán podpory malých a středních podnikatelů na rok 2016.*

MINISTERSTVO VNITRA (MV), 2012. *Koncepce rozvoje komunikační infrastruktury veřejné správy 2013–2017.*

MINISTERSTVO VNITRA A KOL. (MV A KOL.), 2014. *Strategie rozvoje infrastruktury pro prostorové informace v ČR do roku 2020.*

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (MŽP), 2005. *Rámec programů udržitelné spotřeby a výroby České republiky.*

THE OFFICE OF THE GOVERNMENT OF THE CZECH REPUBLIC (UV), 2015. *National reform programme of the Czech Republic.*

ÚŘAD VLÁDY (UV), 2012. *Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.*

ÚŘAD VLÁDY (UV), 2015. *Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016–2020.*

SDG 10: Snížit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
10.1 Do roku 2030 postupně dosáhnout a udržet růst příjmů spodních 40 procent populace na úrovni vyšší než je celostátní průměr	ANO	DOSAZEN, trend však nežádoucí	MPSV
	Analytický komentář <p>Dle Kahance et al (2012) bylo během socialismu Československo zemí rovnostářskou, poté začala míra nerovnosti významně narůstat, především úbytkem střední třídy. Dle dat Světové banky je tendence k navyšování sociální nerovnosti v ČR stále přítomná. Zatímco průměrný příjem na osobu spodních 40 % obyvatel vzrostl mezi roky 2007 a 2012 o 0,6 %, pro celou populaci činil růst 1,9 % (WB, 2016a). Znamená to, že se ČR od stanoveného cíle udržení růstu příjmů spodních 40 % populace na úrovni vyšší, než je celostátní průměr, spíše vzdaluje. S hodnotou Giniho koeficientu na úrovni 0,262 pro r. 2013 (OECD, 2016a) se však stále řadíme spíše k zemím OECD s rovnejším rozložením příjmů napříč společnostmi.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
10.2 Do roku 2030 posilovat a podporovat sociální, ekonomické a politické začleňování všech, bez ohledu na věk, pohlaví, zdravotní postižení, rasu, etnický původ, náboženské vyznání a ekonomické či jiné postavení	ANO	DOSAZEN	MPSV
	Analytický komentář <p>V rámci EU je v souvislosti se sociálním vyloučením sledován indikátor míry ohrožení chudobou, který zachycuje procento osob žijících pod úrovní 60 % mediánového ekvivalizovaného příjmu. Hodnota tohoto indikátoru je pro ČR nejnižší v rámci zemí EU-28. Dle Strategie sociálního začleňování (MPSV, 2014) je míra ohrožení chudobou nízká díky sociálním transferům, které z takto definované chudoby vymaní cca 20 % populace, a to přestože má ČR relativně nízký podíl výdajů na sociální ochranu vztaheno k HDP. Za nejohroženější skupinu osob sociálním vyloučením jsou považovány dlouhodobě nezaměstnané osoby a osoby žijící v neúplných rodinách (MPSV, 2014).</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
10.3 Zajistit rovné příležitosti a snížit nerovnosti, zejména odstraňováním diskriminačních zákonů, politik a postupů, a podporou	ANO	NEDOSAZEN	Úřad vlády
	Analytický komentář <p>Dle zprávy ECRI (2015) je v ČR nejpalčivějším problémem v oblasti diskriminace v současné době nerovný přístup k Romům, který je navíc posilován nevhodnými výroky některých předních politiků ČR. Byla schválena</p>		

vhodných právních předpisů, politik a postupů	<p>Strategie romské integrace do roku 2020 (ÚV, 2015) stanovující cíle a prostředky, jak jich dosáhnout. Nově se také jako nový negativní fenomén, taktéž posilovaný projevy politiků, v ČR objevuje islamofobie, a to i přes velmi nízký počet muslimů v ČR. ECRI dále v ČR monitoruje i nárůst případů antisemitismu.</p> <p>ČR sice definuje v trestním zákoníku jako trestný čin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§356), hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob (§355), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§352), dle ECRI (2015) je však počet případů řešených v rámci trestního řízení neúměrně nízký oproti skutečnému výskytu těchto případů v praxi.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
10.4 Přijmout politická opatření, zejména v oblasti fiskální, mzdové a v oblasti sociální ochrany a postupně dosáhnout větší rovnosti	ANO	DOSAŽEN (průběžný cíl)	MPSV
<p>Analytický komentář</p> <p>Cíl 10.4 souvisí také s cíli 10.1 a 10.2. Tento cíl je měřen indikátorem podílu příjmů z práce na celkových příjmech domácností. Do příjmů z práce jsou kromě mzdy započítávány i sociální transfery. Celkové příjmy z domácností jsou dále tvořeny příjmy z kapitálu – např. dividendami z kapitálu či úroky. Pokud produktivita práce roste rychleji než příjmy z práce, klesá podíl příjmů z práce a narůstá podíl příjmů z kapitálu na tvorbě celkových příjmů domácností. Protože příjmy z kapitálu bývají ve společnosti nerovnoměrně rozloženy, klesající podíl příjmů z práce na celkovém příjmu domácností vede k prohloubení sociální nerovnosti. V rozvinutých ekonomikách je převažujícím trendem rostoucí podíl příjmů z kapitálu na příjmech domácností. ČR je dle dat ILO et OECD (2015) v tomto směru výjimkou. V ČR mezi roky 1996–2004 vzrostl podíl příjmů z práce, přestože ve stejném období dle Giniho koeficientu nerovnoměrnost rozdělení ve společnosti spíše vzrostla.</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
10.5 Zlepšit regulaci a monitoring globálních finančních trhů a institucí a posílit uplatňování těchto regulací	NE		
<p>Analytický komentář</p> <p>Jedná se o cíl monitorovatelný na nadnárodní úrovni. Na národní úrovni není aplikovatelný.</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
10.6 Zajistit větší zastoupení a silnější hlas pro rozvojové státy v rozhodování v mezinárodních ekonomických a finančních institucích s cílem vytvořit efektivnější, věrohodnější, spolehlivější a legitimnější instituce	NE		
	Analytický komentář Jedná se o cíl monitorovatelný na nadnárodní úrovni. Na národní úrovni není aplikovatelný.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
10.7 Usnadňovat řízenou, bezpečnou a zodpovědnou migraci a mobilitu lidí, zahrnující uplatňování plánovaných a dobře řízených migračních politik	ANO (v širším pojetí než definováno ukazatelem cíle)	NEDOSAZEN	MV
	Analytický komentář Strategie migrační politiky ČR (MV, 2015) a Národní program reform (ÚV, 2016) akcentují v souvislosti s pracovní migrací zrychlení a usnadnění procedur pro vstup migrantů na český trh práce. Migrační politika má zajistit možnost pružně reagovat na potřeby pracovního trhu a umožnit českým zaměstnavatelům rychle najít a zaměstnat osoby ze třetích zemí na pozice, které nelze obsadit jinak. Cíl 10.7 je monitorován ukazatelem nákladů, které nese v souvislosti s hledáním práce zaměstnanec. V tomto směru žádné strategické dokumenty ČR otázku nákladů zaměstnanců nezmiňují, spíše se orientují na problém časových prodlev, které působí problémy jak zaměstnavatelům, tak potenciálním zaměstnancům. Náklady nesené zaměstnanci nejsou monitorovány.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
10.a Uplatňovat zásadu zvláštního a diferencovaného přístupu k rozvojovým zemím, zejména k těm nejméně rozvinutým, v souladu s dohodami Světové obchodní organizace	NE		
	Analytický komentář ČR je součástí jednotné obchodní zóny EU. Na zboží pocházející mimo zemí EU je aplikován jednotný systém cel. Cíl 10.a lze tedy monitorovat pouze na úrovni EU. Monitoring na úrovni jednotlivých členských států není relevantní.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
10.b Podporovat oficiální rozvojovou pomoc (ODA) a finanční toky zahrnující přímé zahraniční investice do států, které to potřebují nejvíce, zejména nejméně rozvinuté, africké země, malé ostrovní a vnitrozemské rozvojové státy, v souladu s jejich národními plány a programy	ANO	NEDOSAŽEN	MZV, MF subgesce v oblasti financování
	Analytický komentář Oficiální rozvojová pomoc je směřována do nejméně rozvinutých zemí, jejichž seznam je veden OECD. Dlouhodobým cílem OSN je dle OECD (2016b) směřovat minimálně 0,7 % hrubého národního příjmu jako oficiální rozvojovou pomoc do těchto regionů. ČR v r. 2015 věnovala na oficiální rozvojovou pomoc 0,12 % hrubého národního příjmu, což ji řadí mezi rozvinuté ekonomiky spíše s menším příspěvkem.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
10.c Do roku 2030 snížit náklady na převody remitencí migrantů na méně než 3 procenta a eliminovat transakční kanály s náklady vyššími než 5 procent	ANO	NEDOSAŽEN	MF
	Analytický komentář Remitence jsou finanční prostředky, které migranti posílají do země svého původu, často např. k podpoře vlastní rodiny. Vysoké náklady na převod remitencí zhoršují finanční situaci rodin podporovaných migranty, a proto doléhají negativně především na migranty z rozvojových zemí. Světová banka monitoruje procentuální náklady na převod relativně malých částek remitencí. V hledáčku Světové banky je ČR jako země zdrojová – náklady na převod remitencí pocházejících z ČR se na začátku roku 2016 pro cílové země Ukrajinu a Vietnam pohybovaly při převodu 200 USD mezi 4 % a 15 %, při převodu 500 USD mezi 3 % a 9 %. Rozdíly vycházejí z nabídek vybraných monitorovaných institucí poskytujících tyto služby (WB, 2016b). Výše nákladů na transfer remitencí však zajímá i české občany pracující v zahraničí. Dle Kamenického a Kučery (2015) je nyní ČR čistým příjemcem remitencí – čeští občané pracující v zahraničí posílají více peněz do ČR, než posílají migranti pracující v ČR do svých původních zemí.		

Zhodnocení cíle SDG 10

Přestože se ČR řadí mezi země s nízkými sociálními nerovnostmi, šest z deseti cílů SDG 10 bylo identifikováno jako relevantních k dalšímu řešení a monitoringu. Některých cílů nebylo dosaženo – např. zajištění rovných příležitostí či otázky přínosu ČR k rovnosti mezi zeměmi navzájem. Některé oblasti je potřeba nadále monitorovat, přestože ČR stanovené cíle v současné době splňuje. Sledování těchto oblastí je nutné např. z důvodu negativních nastavených trendů.

Použitá literatura

- ECRI, 2015. *Zpráva ECRI Česká republika, Pátý monitorovací cyklus. European Commission against Racism and Intolerance* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/ecri/Country-by-country/Czech_Republic/CZE-CbC-V-2015-035-CZE.pdf
- ILO ET OECD, 2015. *The Labour Share in G20 Economies, Report prepared for the G20 Employment Working Group, Antalya, Turkey 2015, International Labour Organisation et OECD* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/g20/topics/employment-and-social-policy/The-Labour-Share-in-G20-Economies.pdf>
- KAHANEC, M., et al., 2012. *Growing Inequalities and their Impacts in the Czech Republic and Slovakia. Country report for the Czech Republic and Slovakia* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://gini-research.org/system/uploads/511/original/Czech_Slovak.pdf?1377869960
- KAMENICKÝ, Jiří a Lukáš KUČERA, 2015. *Tendence makroekonomického vývoje a kvality života v České republice – v roce 2015. ČSÚ* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/tendence-makroekonomickeho-vyvoje-a-kvality-zivota-v-ceske-republice-v-roce-2015>
- MPSV, 2014. *Strategie sociálního začleňování 2014–2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf
- MV, 2015. *Strategie migrační politiky* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-migracni-politiky-cr.aspx>
- OECD, 2016a. *Gini index statistics* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=IDD>
- OECD, 2016b. *Official development assistance data* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://data.oecd.org/oda/net-oda.htm>
- ÚŘAD VLÁDY ČR, 2015. *Strategie romské integrace.*
- ÚŘAD VLÁDY ČR, 2016. *Národní program reform* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/NPR-2016_CS.pdf
- WB, 2016a. *Global Database of Shared Prosperity. The World Bank* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/SI.POV.GINI>
- WB, 2016b. *Remittance Prices Worldwide. The World Bank* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://remittanceprices.worldbank.org>

SDG 11: Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
11.1 Do roku 2030 zajistit všem přístup k odpovídajícímu, bezpečnému a cenově dostupnému bydlení a základním službám, zlepšit podmínky bydlení ve slumech	ANO (částečně)	DOSAŽEN (částečně)	MMR, MPSV
<p>Analytický komentář</p> <p>Tento podcíl pro účely analýzy nutno rozdělit na dvě části – zajištění odpovídajícího bydlení a zlepšení podmínek ve slumech. Obě mají, byť z různých důvodů, poměrně nízkou relevanci pro ČR. V ČR je zajištění adekvátního bydlení osobní odpovědností jednotlivce (MMR, 2016). Dostupnost a kvalita tak odpovídá společenskoekonomickým podmínkám a možnostem jednotlivců. Role státu je v odpovědnosti za vytváření podmínek, které jednotlivcům umožní naplnění práva na bydlení. Data ukazují, že finanční dostupnost staršího i nového bydlení se za poslední období (od r. 2011–12) pro byty i rodinné domy zlepšuje. Jinou otázkou je sociální bydlení. Hlavní vizí sociálního bydlení je vytvoření nového systému (současný systém je neudržitelný), který bude navazovat na současný systém intervencí ze strany státu, krajů a obcí v oblasti bydlení, sociálních služeb a sociálních dávek. Cílem navrhovaného systému sociálního bydlení je zajistit osobám, které splní zákonem stanovená kritéria, důstojné podmínky pro bydlení a rovněž snížit pravděpodobnost pádu do chudoby (MPSV, 2015). Důležitou součástí je prevence, tedy předcházení stavu bezdomovectví ad. nežádoucích jevů (MPSV, 2013).</p> <p>Dostupnost základních služeb může být charakterizována indikátorem „výdaje domácností na bydlení na celkových výdajích domácností na konečnou spotřebu“ – ČR se řadí, vedle Dánska, Finska, Francie, atd. mezi země s relativně vysokým podílem výdajů domácností na bydlení (v roce 2014 to bylo 26,5 %, přičemž od roku 2012 klesá). Vysokou zátěž náklady na bydlení jednotlivé státy – včetně ČR – kompenzují nejruznějšími příspěvky a dávkami na bydlení (Kamenický, 2012). Ze srovnání údajů za jednotlivé evropské státy však vyplývá, že ČR nevydává mimořádně vysoké částky v podobě sociálních dávek určených na bydlení. Největší zátěž náklady na bydlení mohou pociťovat domácnosti jednotlivců, zejména seniorů, a neúplné domácnosti s jedním rodičem a závislými dětmi. V období 2011–15 byly proto národní nástroje finanční podpory bydlení výrazně zacíleny na zvýšení dostupnosti bydlení pro seniory – pečovatelské byty, komunitní domy seniorů, ad.</p> <p>Současný návrh české strategie UR (RVUR, 2016b) uznává význam „přiměřeného a cenově dostupného bydlení“ pro rozvoj živých a soudržných měst. V souvislosti s tím dává státu nový úkol – vytvořit standardy dostupnosti veřejných služeb v municipalitách dle jejich typu a velikosti.</p> <p>Zvyšování kvality bydlení je dlouhodobým politickým cílem vlády. Problém, zatím neuspokojivě řešen, je skupina velmi chudých vlastníků v neatraktivních lokalitách. Nelze však hovořit o slumech v pojetí OSN.</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
11.2 Do roku 2030 poskytnout všem přístup k bezpečným, finančně dostupným, snadno přístupným a udržitelným dopravním systémům zlepšit bezpečnost silničního provozu zejména rozšířením veřejné dopravy se zvláštním důrazem na potřeby lidí v těžké situaci jako ženy, děti, osoby se zdravotním postižením a starší osoby	ANO	NEDOSAŽEN	MD, KÚ, MÚ
	<p>Analytický komentář</p> <p>Města i regiony v ČR jsou vystaveny trendu rostoucí mobility. Její negativní důsledky lze do velké míry eliminovat rozvojem systémů veřejné dopravy (jejichž základem je poskytování služeb ve veřejné dráží osobní a silniční linkové dopravě). ČR se hlásí k podpoře veřejné dopravy jako prostředku pro zajištění kvalitních veřejných služeb pro cestující. Zodpovědnými orgány za její rozvoj a provoz jsou ministerstvo dopravy (nadregionální doprava), kraje (regionální doprava, dopravní obslužnost kraje) a některé obce (místní doprava, dopravní obslužnost obce). Veřejná doprava se významně podílí na přepravě osob – cca 60 % osob je přepravováno veřejnou dopravou, z velké části městskou (MD, 2015). Městská hromadná doprava je zajišťována městy – ta obvykle mají vlastní integrovaný dopravní systém (buď pro samotné území města, nebo i pro jeho okolí), jehož provoz je kvůli široké dostupnosti dotován městem. Tu navíc zvyšují systémy slev (žáci, důchodci ad.) a předplatného. Ve srovnání s použitím individuální automobilové dopravy zaznamenává veřejná doprava na přepraveného cestujícího výrazně méně nehod. Objednavatelé dopravy od svých dodavatelů vyžadují dodržování standardu dostupnosti pro handicapované spoluobčany.</p> <p>EK (2015) vidí současný dopravní systém jako neudržitelný (závislost na ropě, vysoká spotřeba energie, emise, hluk, nehodovost). Apeluje na zvýšení nemotorizované dopravy, elektromobility a sesouladění plánů mobility s plány městského rozvoje.</p> <p>Veřejná doprava neplní pouze funkci přepravy osob a zajištění veřejné dopravní obslužnosti území. Vedle těchto základních funkcí má veřejná doprava i další funkce: sociální (ne všichni mohou používat individuální automobilovou dopravu), prostorová (automobilová doprava je prostorově náročnější), ekologická (nižší produkce škodlivých látek), bezpečnostní (oproti automobilům méně nehod) a funkce vyváženého regionálního rozvoje. Přes tato pozitiva však v meziročním srovnání lze u většiny regionů pozorovat negativní trend ve využívání veřejné dopravy (RVUR, 2016a). To je důsledkem neustálého omezování nabídky spojení ze strany objednatelů dopravy (zejména kraje) a zdražování jízdného. Ke zdražování MHD v krajských městech dochází od 90. let – v některých letech skokově (např. r. 2003), v celém období pak trvale (viz např. Ostrava, 2011).</p> <p>Nutno brát do úvahy i ekonomický aspekt – sektor veřejné dopravy jako celek je závislý na prostředcích z veřejných rozpočtů (tzv. veřejná doprava dotovaná). Osobní železniční doprava je na dotacích z veřejných zdrojů kriticky závislá; je bez nich nemyslitelná nejenom investiční činnost, ale i provozní operace hlavního železničního přepravce (Tomeš, Pospíšil, 2017). Celkově je veřejná doprava dotována z veřejných rozpočtů (státní rozpočet, krajské a obecní rozpočty) sumou cca 19 mld. Kč ročně (MD, 2016).</p> <p>V plnění tohoto podcíle má ČR značné rezervy – udržení dopravní obslužnosti i malých měst a obcí, zachovat a rozvíjet osobní železniční dopravu a zejména před českými městy stojí zásadní, politicky mimořádně obtížný úkol – přenesení osobní automobilové přepravy na veřejnou dopravu (RVUR, 2016b).</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence

	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
11.3 Do roku 2030 posílit inkluzivní a udržitelnou urbanizaci a kapacity pro participativní, integrované a udržitelné plánování a správu	ANO	NEDOSAŽEN	MMR, MV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Schopnost zapojovat veřejnost je znakem dobrého vládnutí i na místní úrovni. V českém prostředí se po r. 1990 participace omezovala často jen na odborníky a místní elity, což vedlo k nezájmu o ni. V současnosti se nejčastěji uplatňuje při strategickém, územním a finančním plánování a při posuzování vlivů koncepcí, územních plánů a záměrů na životní prostředí (Maier, 2012). Nástrojem pro kultivaci plánování a debaty o lokálních problémech s veřejností, jež je součástí komplexního strategického procesu vycházejícího z analýzy udržitelného rozvoje, je místní Agenda 21 (MV, 2014). Zapojuje se do ní stále více obcí (mezi roky 2006 a 2014 počet zapojených obcí stoupl ze čtyřiceti na 134 a dotčených obyvatel z 800 tisíc na 5,3 miliónu). Zapojování veřejnosti do rozhodování a spolupráci nestátních aktérů systematicky rozvíjejí dvě organizace: Národní síť Zdravých měst (místní Agenda 21) a Národní síť Místních akčních skupin (MAS) (tj. komunitou podporovaný místní rozvoj). MAS sdružují v podobě právního subjektu zástupce veřejné správy, neziskového a ekonomického sektoru, aby společně plánovali lokální rozvoj na subregionální úrovni financovaný z evropského Společného strategického rámce. Přibližně 180 certifikovaných MAS působí na venkově²⁴ a pokrývá více než 94 % území ČR.</p> <p>Vládnutí v ČR je nesporně demokratické, existují však strukturální slabiny v oblasti efektivit vládnutí, participace a politické kultury (SB, 2016; EIU, 2016). K rozšiřování forem reprezentace, participace a deliberace tak zůstává ještě velký prostor. Jemnější nástroje k měření kvality vládnutí ve všech jeho aspektech a tím spíše výstupy takových měření zatím chybějí.</p> <p>V ČR žije většina obyvatel (přes 60 %) v obcích nad 5 000 obyvatel. Střední a malá města stabilizují sídelní struktury a lidé z okolí v nich nacházejí práci i služby. Mnoho lidí se ale stěhuje „za lepším“ do metropolitních prostorů, zejména Prahy, v menší míře pak do Brna, Plzně a některých dalších center. Jedním z důsledků je růst příměstského osídlení. Suburbanizace je jev s mnoha neudržitelnými aspekty – zabírání volné půdy, zhoršená průchodnost krajiny a stabilita ekosystémů, růst nákladů na veřejnou infrastrukturu, přibývání automobilové dopravy (dojíždka do škol a zaměstnání). Velmi negativním jevem spojeným s urbanizací je růst sociálně vyloučených lokalit, kde se soustřeďují chudí a nezaměstnaní lidé bez perspektivy. Jejich počet se v uplynulém desetiletí zdvojnásobil počet a přibýlo jich ve všech krajích.</p> <p>Navržený indikátor OSN (indikátor 11.3.1 – poměr záboru půdy k růstu populace) se u nás zatím nesleduje. V evropském měřítku však platí, že od pol. 50. let 20. stol. se celková plocha měst v EU zvýšila o 78 %, přičemž počet obyvatel vzrostl jen o 33 % (EU, 2012). Dnes mají oblasti Evropy klasifikované jako „příměstské“ stejné množství zastavěné půdy jako městské oblasti, ale jsou pouze z poloviny tak hustě osídlené. EU (2011) proto navrhuje, aby do r. 2020 politiky EU zohledňovaly svůj přímý a nepřímý dopad na využívání půdy v EU a ve světě, a aby rychlost záboru půdy byla v souladu s cílem dosáhnout nulového čistého přírůstku záboru půdy do roku</p>		

²⁴ Konkrétně se jedná o území s celkovým počtem 10 000–100 000 obyvatel bez města nad 25 000 obyvatel.

	<p>2050.</p> <p>K celkovému – a plošnému – zhodnocení udržitelnosti urbanizace V ČR chybí data i metody (výjimkou jsou např. města provádějící audit udržitelného rozvoje dle MA21); lze ale usuzovat, že i přes dílčí pozitivní trendy (zeleň, cyklostezky, úsporné budovy, mezi obecní spolupráce, nestátní aktéři ad.) zatím nelze urbanizaci v ČR hodnotit jako udržitelnou.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
11.4 Zlepšit úsilí na ochranu a záchranu světového kulturního a přírodního dědictví	ANO	NEDOSAŽEN	MK, MŽP
<p>Analytický komentář</p> <p>Pro tento podcíl je jedním z nejdůležitějších dokumentů „Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví“ (v r. 1972 ji přijalo UNESCO). Je to mezinárodní právně závazný dokument, který spojuje princip ochrany kulturního dědictví s ochranou přírody. Bývalé Československo ratifikovalo Úmluvu v r. 1991 a od té doby se podařilo zapsat na Seznam světového dědictví UNESCO již 12 míst z ČR. Naplňování Úmluvy, konkrétně péči o kulturní dědictví, má v ČR na starost ministerstvo kultury. Péči o památky UNESCO v ČR zajišťuje Národní památkový Ústav. “České dědictví UNESCO” je sdružení obcí a měst ČR, na jejichž území se nachází památka zapsaná na Seznam. Vedle celých obcí či jednotlivých budov UNESCO uznává i památky nehmotné – v ČR jsou to Slovácký verbuňk, Masopust, sokolnictví a Jízda králů (Národní památkový ústav, 2007).</p> <p>V souladu s tímto pojetím podcíl zahrnuje kulturní a přírodní dědictví. Rozdílem je to, že kulturní dědictví bylo postupně vytvořeno člověkem, zatímco přírodní dědictví tvoří jevy přírodního charakteru mající natolik významnou hodnotu, že je třeba je náležitě chránit, aby mohly být předány jakožto dědictví budoucím generacím.</p> <p>Koncentrace památek UNESCO v ČR vzhledem k rozloze státu patří mezi nejvyšší na světě. Všechny „světové památky“ jsou zatím z oblasti kulturního dědictví. Pokud jde o přírodní dědictví, ČR příliš o zápisy přírodních statků neusilovala. V ČR došlo k tak rozsáhlému ovlivnění přírody lidskou činností, že zde lze nalézt jen málo nedotčených nebo velmi málo dotčených přírodních území (péči o ně má ministerstvo životního prostředí v rámci systému chráněných území). Např. také vzhledem k vysoké urbanizaci našeho území není ani do budoucna snadné hledat témata, která by vyhověla podmínkám vynikající univerzální hodnoty v kritériích pro přírodní památky (Národní památkový ústav, 2009).</p> <p>V širším slova smyslu lze na světové kulturní a přírodní dědictví pohlížet nejen jako na kulturní a přírodní památky, které byly výběrovým procesem zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO, ale jako na pozůstatky minulosti, ať už kulturního nebo přírodního charakteru, mající podobu nejrůznějších lokalit, objektů či hodnot, přičemž jejich význam spočívá mimo jiné v možnosti poznání historického vývoje a dění.</p> <p>Vlastník kulturní památky je podle zákona o státní památkové péči povinen o svoji kulturní památku pečovat – udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Zákon umožňuje, aby byl vlastníkově kulturní památky poskytnut příspěvek ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu obce či kraje. MK zřídilo program „Podpora pro památky UNESCO“ v roce 2008. Dále má program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón (příspěvky na obnovu kulturních památek nacházejících se v nejcennějších částech historických měst prohlášených za památkové rezervace nebo památkové zóny).</p>			

	<p>V současném programovém období je možné financovat pouze obnovu národních kulturních památek, památek zapsaných v Seznamu UNESCO a památek v Indikativním seznamu kulturních památek vedeném MK. To je celkově méně než polovina památek, které byly podpořeny v minulém programovém období, a pouze 1 % z jejich celkového počtu (cca 40 000). Z Integrovaného regionálního OP se čerpá během sedmi let 425 mil. EUR na obnovu asi 420 kulturních památek; na podporu obnovy zbývajících památek disponovalo MK v r. 2015 rozpočtem 510 mil. Kč. Potřeba finančních prostředků na obnovu kulturních památek se odhaduje na 4 mld. Kč ročně zatímco IROP se státními zdroji může pokrýt 2,2 mld. Kč ročně. Lze tedy hovořit o výrazném podfinancování v této oblasti i malým využitím možných zdrojů.</p> <p>Proto se usiluje o zvýšení celkového objemu finančních prostředků pro MK na Program regenerace městských památkových rezervací (MPR) a městských památkových zón (MPZ) o 100 mil. Kč, na Podporu obnovy kulturního dědictví prostřednictvím obcí s rozšířenou působností o 200 mil. Kč a na Program obnovy a rozvoje venkova u MMR o 100 mil. Kč. MZ by mělo založit nový program na podporu obnovy kulturního dědictví venkova.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
11.5 Do roku 2030 výrazně snížit počet úmrtí a dalších negativních dopadů přírodních katastrof zahrnujících pohromy spojené s vodou. Týká se to také přímých ekonomických ztrát ve vztahu ke globálnímu HDP. Zvláštní pozornost je nutné věnovat ochraně chudých a zranitelných lidí	ANO	DOSAŽEN (částečně)	VLÁDA
	<p>Analytický komentář Hrozby přírodního původu lze rozdělit na hrozby způsobené neživou přírodou (dále se dělí na meteorologické a geologické), a na hrozby související s živými organismy. V podmínkách ČR převládají nebezpečí přírodního původu abiotického charakteru, dominantně vyvolaná specifickým průběhem meteorologických jevů. Nejvýznamnějším přírodním extrémem v ČR jsou povodně. V poslední době ČR zažila katastrofální povodeň na Moravě a Odře (1997) nemající u nás ve 20. století obdoby (ztráty na životech – 52 osob; materiální škody – 62 mld. Kč). Další povodeň byla ve východních Čechách (1998) (6 životů, škody 2 mld. Kč.), následovala povodňová pohroma na Vltavě, Labi a dalších vodních tocích (2002): zahynulo 19 osob, škody dosáhly 73 mld. Kč. Poslední velké záplavy (2013) zasáhly 700 obcí, vyžádaly si 8 životů, bylo hlášeno 96 tisíc pojistných událostí a škody za 8 mld. Kč (MŽP, 2013). Ochrana před povodněmi je řešena soustavou legislativních, ekonomických a institucionálních nástrojů. Základním právním předpisem v oblasti zvládání povodní jsou směrnice EU, v ČR je upravena vodním zákonem a prováděcími předpisy. Na jejich základě byl zpracován návrh plánů pro zvládání povodňových rizik (Vláda, 2015), která obsahují opatření pro zmírnění nepříznivých účinků povodní pro vymezené oblasti s významným povodňovým rizikem. ČR má “Koncepci environmentální bezpečnosti 2016–2020 s výhledem do roku 2030” respektující mezinárodní strategické dokumenty (např.</p>		

	<p>Strategickou koncepcí NATO, Strategií vnitřní bezpečnosti Evropské unie a aktivity OSN, zejména snižování rizik katastrof v Rámci ze Sendai²⁵). Z dalších strategických dokumentů ČR jsou důležité zejména Bezpečnostní strategie ČR, Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR a Státní politika životního prostředí. Vzhledem k již probíhajícím klimatickým změnám ČR v r. 2015 přijala “Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR” (již dříve MŽP předložilo návrh “Politiky na ochranu klimatu v ČR”). Cílem adaptace na změnu klimatu je včasné snížení zranitelnosti systémů (přírodních i socioekonomických) a zvýšení jejich resilience vůči přímým i nepřímým dopadům klimatické změny, aniž by byla ohrožena kvalita životního prostředí, bezpečnost obyvatel a ekonomický a společenský potenciál rozvoje společnosti.</p> <p>V ČR existuje od r. 2000 (základy byly položeny již v r. 1993) Integrovaný záchranný systém (IZS). Ten vznikl z potřeby každodenní spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek při řešení mimořádných událostí (požárů, havárií, dopravních nehod, atd.). Spolupracují na něm záchranné a bezpečnostní složky, orgány státní správy a samosprávy, fyzické a právnické osoby při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události. Na řízení IZS se významně podílí i kraje svými Operačními středisky Hasičského záchranného sboru. Pokud složky IZS provádějí koordinaci záchranných a likvidačních prací, řídí se pokyny: starosty obce s rozšířenou působností, hejtmana kraje, v Praze primátora hlavního města Prahy, ministerstva vnitra.</p> <p>Podněty pro práci IZS pocházejí mj. z tzv. tísňového volání (linky 150, 155, 158, 156 a 112). Nový informační systém IZS (2016) přinesl velké zlepšení – umožňuje předat jakoukoliv informaci kterékoliv složce IZS do 4 sekund. Každá tato informace má svou důležitost a její zdržení by mohlo znamenat ohrožení zdraví a života. Systém se osvědčil, jak dokládají data z r. 2016 – za první polovinu letošního roku vyjžděli hasiči k 49 321 událostem, z toho 34 678 událostí bylo v součinnosti s ostatními složkami IZS. Celkem hasiči poskytli pomoc 32 836 osobám.</p> <p>Součástí ochrany obyvatel je i finanční pomoc obětem živelních katastrof. V případě potřeby vláda vyhláší rozsáhlé programy na pomoc při odstraňování následků povodní (např. dotace pro obce na zajištění náhradního ubytování ad.) (MMR, 2013). Ty slouží i jako pomoc těm, kteří jsou v krizové situaci následkem živelní katastrofy – ztráta všeho majetku, chudí, ad. Pro běžné potřeby obětí neštěstí (požár atd.), resp. ro pomoc nad rámec toho, co alokuje stát, je nutná připravenost obcí a měst. Ty by měly mít finanční rezervu (nebo jiný mechanismus) pro rychlou/okamžitou pomoc postiženým obyvatelům. Právě rychlost poskytnutí finanční pomoci je však v praxi častým problémem (Audity MA21).</p> <p>Pro kvantitativní zhodnocení podcíle „snížit počet úmrtí a dalších negativních dopadů přírodních katastrof“ chybí detailnější či specifické indikátory (současné indikátory škod jsou úměrné velikosti katastrofy a nelze je tedy porovnávat).</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	

²⁵ Rámec pro snižování rizika katastrof – Sendai 2015–2030
[http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/environmentalni_bezpecnost/\\$FILE/OKR-ramec_snizovani_rizika_katastrof_sendai-20160606.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/environmentalni_bezpecnost/$FILE/OKR-ramec_snizovani_rizika_katastrof_sendai-20160606.pdf)

11.6 Do roku 2030 snížit nepříznivý dopad životního prostředí měst na jejich obyvatele, zejména zaměřením pozornosti na kvalitu ovzduší a nakládání s komunálním i jiným odpadem	ANO	NEDOSAŽEN	MZ, MŽP, MÚ, kraje
	<p>Analytický komentář</p> <p>Města jsou centra rozvoje, zároveň však působí na své obyvatele mnohými negativními dopady. Kvůli stále silnějšímu provozu na silnicích přibývá lidí vystavených nadměrnému hluku a smogu. Ačkoliv se podařilo razantně snížit některé typy znečištění ovzduší, stále přetrvávají velké regionální rozdíly v kvalitě ovzduší. Emise SO₂ klesly o 93 %, ale koncentrace karcinogenního benzo(a)pyrenu a mikročásteček polévatého prachu (PM₁₀) zůstává vysoká a přestala klesat. Množství benzo(a)pyrenu a PM₁₀ překračuje limity v místech, kde žije zhruba polovina, respektive čtvrtina obyvatel. Znečištěné ovzduší ohrožuje nejvíce chronicky nemocné nebo starší lidi (RVUR, 2016b).</p> <p>Znečištění ovzduší není rovnoměrně rozloženo. Postihuje hlavně tři typy míst, každý z jiných příčin, v nichž dochází k překračování imisních limitů znečišťujících látek v ovzduší. V některých průmyslových aglomeracích pochází z velkých provozů spalujících uhlí (metalurgie, elektrárny); ve velkých městech se skládá zejména z výfukových plynů; řada venkovských obcí či menších měst trpí spalováním pevných paliv k domácímu vytápění.</p> <p>ČR má dostatečnou legislativní podporu pro snížení nepříznivých dopadů životního prostředí měst na jejich obyvatele. Jsou to např. dokumenty Zdraví pro všechny v 21. Století (snížení expozice obyvatelstva zdravotním rizikům souvisejícím se znečištěním vody, vzduchu a půdy), SPŽP ČR 2012–2020 (zlepšení kvality ovzduší v místech, kde jsou překračovány imisní limity, a zároveň udržení kvality v územích, kde imisní limity nejsou překračovány), Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší ad. Kromě toho vláda každoročně analyzuje zdravotní rizika spojená s kvalitou ovzduší (MŽP 2014) – zahrnuty jsou suspendované částice frakce PM₁₀ a PM_{2,5}, oxid dusičitý a škodliviny s karcinogenním účinkem – arsen, nikl, benzen a benzo(a)pyren (BaP). Z těchto analýz vyplývá, že znečištění ovzduší měst a městských aglomerací stále ovlivňuje zejména doprava, která je zde dominantním a v podstatě plošně působícím zdrojem znečištění ovzduší. Další spolupůsobící zdroje (teplárny, domácí vytápění, průmysl) mají více lokální význam. Specifickou oblastí je Moravskoslezský kraj s dlouhodobě zvýšenými hodnotami škodlivin.</p> <p>Přes pokračující pokles emise od roku 2000 se kvalita ovzduší na území ČR tedy nezlepšuje. V r. 2014 se požadové hodnoty průměrných ročních koncentrací v ČR pohybovaly od 15 do 19 µg/m³. Roční koncentrace ve městech, resp. obydlených oblastech kolísaly mezi 17 až 48 µg/m³; maximální 1hodinové koncentrace ale mohou v extrémně zatížených lokalitách v období nepříznivých rozptylových podmínek dosáhnout i více než 500 µg/m³. Situace je poměrně závažná – odhad zvýšení předčasné úmrtnosti na úrovni 5,7 % představuje cca 5 tis. osob, které zemřely předčasně spolupůsobením expozice prachu frakce PM₁₀ (MZ 2015; MŽP 2015a).</p> <p>Od r. 2009 množství vyprodukovaných komunálních odpadů stagnuje (MŽP, 2015b). I přes negativní jev, že v nakládání s komunálními odpady i nadále převažuje skládkování, dochází od roku 2009 k poklesu tohoto způsobu odstraňování ve prospěch materiálového a energetického využití. Nebezpečné odpady představují poměrně malý díl z celkové produkce všech odpadů (cca 5 %). Jednoznačné vývojové trendy u produkce nebezpečných odpadů nelze popsat – jejich produkce se odvíjí zejména od stavu ekonomiky a průmyslu. Zvýšené množství vyprodukovaných nebezpečných odpadů v některých letech ovlivňovaly sanace starých ekologických zátěží.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
11.7 Do roku 2030 zajistit všeobecný přístup k bezpečné, inkluzivní a přístupné městské zeleni a veřejnému prostoru, zejména pro ženy a děti, starší osoby a osoby se zdravotním postižením	ANO	NEDOSAŽEN	VLÁDA
	<p>Analytický komentář</p> <p>Udržitelný rozvoj měst je spojen se zachováním prvků a zvyšováním rozlohy ploch přírodního charakteru. Atraktivitu měst zvyšuje vznik a obnova přírodě blízké zeleně v sídelním prostředí, která umožní existence přírodních prvků v umělém prostředí silně urbanizované krajiny. MMR (2010) mezi hlavní problémy života ve městech řadí – vedle nevhodného funkčního využití a uspořádání území, nekvalitního stavu městské zástavby a devastace krajiny – také nedostatek zelených ploch a jejich zastavování. To negativně ovlivňuje kvalitu života ve městě a snižují jeho atraktivitu. Kromě samotné existence městské zeleně s převážně rekreační funkcí je důležitá také její snadná pěší dostupnost – tento faktor významně snižuje mobilitu.</p> <p>Pozitivním jevem je, že mezi lety 2009 a 2015 vzrostl podíl městské zeleně v ČR o téměř 6000 ha, ať již se jedná o okrasné zahrady, uliční a sídlištní zeleň, parky či jiné plochy funkční a rekreační zeleně (RVUR, 2016b). Důležité je však měřítko hodnocení – význam zeleně roste s velikostí obce, tj. čím větší obec, tím větší potřeba zelených ploch. Detailní informace o přístupu (dostupnosti) městské zeleně však chybí (zpracovávají si je sama města pomocí GIS).</p> <p>MŽP a SFŽP poskytují dotace na rozvoj a podporu veřejné zeleně (do Programu podpory sídelní zeleně už MŽP investovalo celkem 210 mil. Kč). Pozitivním signálem je, že zájem o příspěvek obvykle převyšuje vymezené finanční prostředky (v r. 2015 to bylo 191 žádostí za 67 mil. Kč s realizací v r. 2016) (Moderní obec, 2015). Zároveň to značí, že v mnoha obcích a městech je v této oblasti neuspokojivý stav.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
11.a Podporovat pozitivní ekonomické, sociální a environmentální vazby mezi městskými, příměstskými a venkovskými oblastmi zlepšením národního a regionálního rozvoje a plánování	ANO	NEDOSAŽEN	VLÁDA
	<p>Analytický komentář</p> <p>Pro tento podcíl je relevantní koncept územní soudržnosti. Ta je chápána jako snaha o zajištění srovnatelných podmínek pro život obyvatel a vytvoření prostředí pro vyvážený rozvoj regionů a obcí.</p> <p>Různé typy území – rozvojové, stabilizované a periferní – mají různé problémy vyplývající z jejich postavení a charakteristik (Postránecký, 2013). Lze tak vymezit tři typy venkovských oblastí, ve kterých se prosazují odlišné trendy:</p> <p>i) Venkovské oblasti v zázemí velkých měst (příměstský venkov) – jsou ovlivněny převážně suburbanizací a zaznamenávají výrazný nárůst své populace, což ovlivňuje jejich rozvojové a zvláště investiční priority (součásti</p>		

	<p>rozvojových území).</p> <p>ii) Průměrně rozvinuté venkovské oblasti ve větší vzdálenosti od velkých sídelních center (mezilehlý venkov), ale s dobrým dopravním spojením, ve kterých se nachází rekreační potenciál pro zázemí městských oblastí (součásti stabilizovaných území). Tyto venkovské oblasti stále procházejí procesem hospodářské diversifikace. Je potřeba zachovat jejich zemědělský potenciál, zvýšit tempo hospodářské diversifikace a posílit jejich vztahy se středními a malými městy.</p> <p>iii) Periferní venkovské oblasti (odlehlý venkov), řídko obydlené, izolované od spádových měst a hlavních dopravních sítí (součásti periferních území). Největší problémy periferních regionů způsobuje nedostatečné dopravní napojení na regionální centra, což vyvolává potíže při dojížděcí za prací. Odlehlost se podílí na udržování vyšší než průměrné nezaměstnanosti, nízké úrovni příjmů obyvatel, základních služeb a celkovém útlumu ekonomických aktivit v území, který není plně kompenzován příjmy z cestovního ruchu a zemědělství. Periferní regiony trpí nezájmem investorů, kteří do nich neumísťují nové výroby.</p> <p>Specifika sídelní struktury ČR neumožňuje snadná řešení – kromě socioekonomických faktorů hraje důležitou roli i propojenost jednotlivých municipalit mezi sebou i vzdálenosti k větší centrům, geografické podmínky a další faktory. Teoreticky jsou tyto záležitosti rozpracovány ve Strategii regionální rozvoje, která je zaměřena právě na řešení specifík funkčních území, které vyžadují provázané intervence zohledňující komplexnost problémů, se kterými se daná území musí potýkat. V souladu s Územní agendou Evropa 2020 se jedná i o promítnutí tzv. <i>place-based approach</i> (přístup založený na identifikaci a uspokojování místních potřeb).</p> <p>V praxi se vazby mezi městskými a venkovskými oblastmi posilují např. v rámci Programu rozvoje venkova 2014–2020 (MZe, 2015). Podporován je komunitně vedený místní rozvoj (metoda LEADER), která přispívá k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce aktérů na místní úrovni.</p> <p>Důležitým cílem regionálního rozvoje v ČR je zabránit prohlubování negativních disparit v periferních územích s cílem jejich dlouhodobé stabilizace a snaha o jejich následný rozvoj s ohledem na místní potenciál. Zde se situaci nedaří ale zlepšit, naopak se zhoršuje. Je proto nezbytné těmto územím věnovat aktivnější a cílenější podporu, která bude založena na aplikaci a kombinaci rozvojových nástrojů finančního i nefinančního charakteru.</p> <p>Nezbytnou podmínkou rozvoje sídel je strategické plánování. Strategické řízení na obecní úrovni, jehož součástí je plánování, znamená plnění strategických potřeb obce při reflektování národních priorit pro rozvoj regionů. Mezi základní strategické dokumenty řešící směřování rozvoje sídel patří územně plánovací dokumentace – územní plán mají ze zákona za povinnost pořizovat všechny obce a města. K novějším dokumentům patří zejména strategické plány rozvoje měst (SPRM), na jejichž základě město může realizovat konkrétní projekty. Jedním z nástrojů SPRM napomáhající při realizaci investičních projektů je tzv. integrovaný plán rozvoje města (IPRM). Pro střední města, tzv. regionální póly růstu, jsou vytvářeny integrované plány rozvoje území (IPRÚ) a v největších městských aglomeracích se realizují integrované územní investice (ITI). Existují programy, ze kterých se financuje nejen tvorba těchto strategických dokumentů, ale i projekty na jejich následné plnění.</p> <p>Z vystoupení některých politiků i současné zprávy OECD (OECD, 2016) se zdá, že princip subsidiarity v praxi naráží na velký počet obcí. Podle některých analýz to však není překážka k uplatňování metod strategického plánování. Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy může dojít i při stávajícím počtu</p>
--	--

	obcí při větším využití existující institucionální kapacity v regionech. Jedná se zejména o místní akční skupiny, DSO, mikroregiony a obce s rozšířenou působností. Je však nutné, aby byly důsledně využívány prvky strategického řízení, aby se zástupci obcí podíleli na tvorbě či aktualizacích místních strategií a vytvářeli i relevantní strategické plány vlastního rozvoje (Skála, 2016).
--	--

Podcíl	Relevance		
	Applikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
11.b Do roku 2020 výrazně zvýšit počet měst a obcí, které přijímají a realizují integrované politiky a plány na podporu inkluze, účinného využívání zdrojů, zmírňování a adaptace na změnu klimatu, odolnost vůči katastrofám, a vypracovat a realizovat komplexní řízení rizik katastrof na všech úrovních v souladu se Sendaiským rámcem pro DRR 2015 – 2030	ANO	NEDOSAŽEN	VLÁDA
	<p>Analytický komentář</p> <p>Tento cíl požaduje na obcích a městech tvorbu integrovaných politik rozvoje a integrovaného plánování. V ČR je strategické plánování rozvoje území stejně jako územní plánování jedním ze strategických nástrojů pro správu a rozvoj daného území (státu, kraje, obce). Územní plánování je proces, jehož hlavním cílem (dle zákona o územním plánování a stavebním řádu č.183/2006 Sb.) je vytvářet předpoklady pro udržitelný rozvoj území a pro výstavbu (Půček a Koppitz, 2012). Při strategickém plánování rozvoje území se (1) hodnotí současná situace území a možné vývojové trendy, (2) stanovují se cíle a indikátory rozvoje území, (3) se vypracovává strategie či plány k dosažení těchto cílů a (4) stanovují se postupy pro monitorování výsledků.</p> <p>Územně plánovací dokumentace (ÚPD) komplexně řeší funkční využití území, vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí. Schválená ÚPD je právně závazným dokumentem pro vlastníky pozemků a výkon státní správy na úseku územního plánování. Indikátor “pokrytí území schválenou ÚPD” (podíl výměry katastrálních území s platnou ÚPD obcí k celkové rozloze státu v %) vyjadřuje míru koncepčního a plánovitého využívání území na úrovni měst a obcí. V r. 2014 byla jeho hodnota přes 92 % (RVUR, 2016). Jiným měřítkem může být realizace místní Agendy 21 v ČR. MA 21 je oficiální metodou podpory kvality veřejné správy v ČR, která sleduje nastavení klíčových procesů postupu k UR na úrovni územní veřejné správy (zejména města, ale i kraje, obce, mikroregiony). Audit zpracovaný pro zhodnocení udržitelnosti rozvoje je základem pro strategické řízení komplexního rozvoje na místní úrovni (NSZM, 2017). Od r. 2006 byl zaznamenán růst počtu municipalit realizujících MA21 – nyní je v Databázi MA21 registrováno celkem 82 měst a obcí různých kategorií (a dalších 136 zájemců) (CENIA, 2016).</p> <p>Význam strategického řízení a plánování na úrovni sídel v ČR byl za posledních dvacet let hojně rozebírán (viz např. Maier, 2012). Všeobecně se předpokládá, že strategické a programové dokumenty, jako nepřímý a specifický nástroj regionální politiky, pozitivně přispívají k zajištění stability, dynamického rozvoje a snižování regionálních rozdílů. Dalším předpokladem je jejich významná role a nezastupitelnost pro hospodářskou a sociální soudržnost (viz např. Asociace krajů, 2014). Každé území, ve kterém je záměrem podpořit jeho rozvoj, je specifické a to nejen svými vstupními parametry, ale také problémy kterým je nutné čelit. Regionální a lokální rozvoj je třeba systematicky plánovat, mít strategii jak postupovat a tím určovat směr a možnosti ovlivňování rozvoje určeného území a dosáhnout vytýčených cílů. Sama existence rozvojových (územně-plánovacích, strategických ad.)</p>		

	dokumentů však ještě neznamená zlepšení. Ke zlepšení a odstranění některých problémů rozvoje je možné pouze za předpokladu úspěšné realizace určitých rozvojových aktivit, strategických záměrů a cílů (více o nástrojích strategického plánování viz podcíl 11.a).
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
11.c Podporovat nejméně rozvinuté země, mimo jiné prostřednictvím finanční a technické pomoci, při stavbě udržitelných a odolných budov s využitím místních materiálů	ANO		MZV
	Analytický komentář		

Zhodnocení cíle SDG 11

Analýza ukázala, že z 10 hodnocených podcílů je 9 relevantních pro tuto studii. Všech 10 podcílů je aplikovatelných v ČR, jeden se týká zahraniční pomoci a proto je v gesci ministerstva zahraničí. SDG11 je pro ČR vzhledem k její sídelní struktuře velmi významný (přes 6 tis. sídel různých typů). Přitom pouze dva podcíle byly dosaženy, a to pouze částečně. Analýza také ukázala obtížnost hodnocení tohoto cíle – pro řadu jevů není v ČR dostatečná datová a informační základna.

V neposlední řadě je nutno podotknout, že reporting SDG11 je mimořádně extenzivní – problematika udržitelných a rezilientních měst zahrnuje širokou škálu jevů, které spadají do gescie mnoha rezortů.

Použitá literatura

Asociace krajů, 2014. *Metodika strategického řízení a plánování krajů ČR*. Zpracovala Fakulta stavební ČVUT a Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství

CENIA, 2016. *Portál MA 21* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://ma21.cenia.cz>

EIU, 2016. *Democracy Index 2015*. London: Economist Intelligence Unit.

EK, 2015. *Vize dopravní politiky 2050*.

EU, 2011. *Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje. (COM(2011) 571)*.

EU, 2012. *Pokyny týkající se osvědčených postupů pro omezení zakrývání půdy, zmírnění jeho důsledků a jeho kompenzaci. SWD(2012) 101 final/2* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/environment/soil/sealing_guidelines.htm

KAMENICKÝ, J., 2012. Spotřeba domácností má významný sociální rozměr. *Statistika a my*. roč. 6.

MAIER, K., 2012. *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada.

MD, 2015. *Ročenka dopravy 2015*.

MD, 2016. *Dotace do pravidelné veřejné přepravy osob*. [online] [vid. 2017-02-08].

<http://www.mdcr.cz/Statistiky/Souhrnne-ukazatele/Souhrnne-ukazatele-ekonomiky-dopravniho-sektoru/Dotace-do-pravidelne-verejne-prepravy-osob>

MMR, 2010. *Zásady urbánní politiky*.

MMR, 2013. *Přehled programů na pomoc při odstraňování následků povodní* [online] [vid. 2016-11-

23]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/5980b07d-8552-4ed6-82bb-8b2c68af1e5e/Povodnove-podpory-23-7-2013_2.pdf

MMR, 2016. Koncepce bydlení České republiky do r. 2020 (revidovaná).

MODERNÍ OBEC, 2015. *Obce a města podaly 191 žádostí o dotaci na veřejnou zeleň* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/obce-a-mesta-podaly-191-zadosti-o-dotaci-na-verejnou-zelen/>

MPSV, 2013. *Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020*.

MPSV, 2015. *Koncepce sociálního bydlení ČR 2015–2025*.

MV, 2014. *Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014 – 2020*.

MZ, 2015. *Zpráva o zdraví obyvatel České republiky*.

MŽP, 2013. *Ekonomické dopady povodní*. Praha: VÚV TGM.

MŽP, 2015a. *Informace o zdravotních rizicích spojených s kvalitou ovzduší v roce 2014* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zdravotni_dusledky_znecisteni_ovzdusi/\\$FILE/OOO-zdravotni_rizika_CRI_2014-20160202.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zdravotni_dusledky_znecisteni_ovzdusi/$FILE/OOO-zdravotni_rizika_CRI_2014-20160202.pdf)

MŽP, 2015b. *Zpráva o stavu životního prostředí České republiky*.

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV, 2007. *Mezinárodní dokumenty o ochraně kulturního dědictví* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pravni-predpisy-a-mezinarodni-dokumenty/mezinarodni-dokumenty-icomos.pdf>

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV, 2009. *Světové kulturní a přírodní dědictví UNESCO*.

NSZM, 2017. *Metodika hodnocení udržitelných měst*. Audit udržitelného rozvoje pro realizátory MA21 v ČR.

OSTRAVA, 2011. Vývoj cen jízdného [online] [vid. 2017-02-08]. Dostupné z http://www.mhd-ostrava.cz/?s=shrnuti_pj

POSTRÁNECKÝ, J. 2013. Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020. *Urbanismus a územní rozvoj*, XVI/6, 3-8.

PŮČEK, M. a D. KOPPITZ, 2012. *Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony*. Praha: NSZM.

RVUR, 2016a. *Situační zpráva ke strategickému rámci udržitelného rozvoje České republiky* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelny-rozvoj/dokumenty/Situacni-zprava-ke-Strategickemu-ramci-udrzitelneho-rozvoje-CR-2016.pdf>

RVUR, 2016b. *Strategický rámec Česká republika ČR2030*.

SB, 2016. World Governance Indicators. *Světová banka* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.aspx#home>

SKÁLA, V. 2016. *Strategické plánování regionálního rozvoje a velký počet malých obcí v ČR*. *Deník veřejné správy*, 3/2016 [online] [vid. 2017-02-08]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6720165>

TOMEŠ, Z., POSPÍŠIL, T. 2017. Finanční analýza celkových nákladů osobní železniční dopravy v ČR. MU Brno. [online] [vid. 2017-02-08]. http://www.itregep.cz/media/65145/financni_analyza_celkovych_nakladu.pdf

TZB-INFO, 2016. *Po půl roce hasiči hodnotí nový informační a komunikační systém*. [online] [vid. 2017-02-08]. Dostupné z: <http://www.tzb-info.cz/pozarni-bezpecnost-staveb/14568-popul-roce-hasici-hodnoti-novy-informacni-a-komunikacni-system>

SDG 12: Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
12.1 Uplatňovat desetiletý rámec programů pro udržitelnou spotřebu a výrobu se zapojením všech států v čele s rozvinutými a s přihlédnutím k rozvoji a schopnostem států rozvojových	ANO	DOSAŽEN (částečně)	MŽP, MPO
	<p>Analytický komentář</p> <p>Implementovat desetiletý rámec programů pro udržitelnou spotřebu a výrobu (USV) v rámci strategických dokumentů ČR si vzala za cíl Rada vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR). Na svém 9. zasedání dne 14. 6. 2005 byl přijat dokument „Rámec programů udržitelné spotřeby a výroby České republiky“ (MŽP, 2005), dále „Rámec“, zpracovaný Pracovní skupinou RVUR pro udržitelnou spotřebu a výrobu (PS USV). V usnesení č. 2. RVUR dále uložila PS USV „rozpracovat Rámec do konkrétních programů pro jednotlivé prioritní oblasti, zpracovat vyhodnocení plnění Rámce za období 2005–2006 a předložit je Radě vlády pro udržitelný rozvoj do 31. března 2007 a alokovat na jeho plnění potřebné rozpočtové prostředky. PS USV však v následujících letech přestala vyvíjet činnost a implementace desetiletého rámce postrádala potřebné institucionální a finanční zázemí. V období 2005–2010 bylo realizováno několik projektů v oblasti USV, které naplňovaly dílčí aspekty Rámce a byly financovány především z evropských zdrojů či zdrojů na podporu VaV (např. CENIA, 2007 či Henelová a Dobeš, 2005). Rámec jako celek nebyl naplněn a především nebyl konkretizován pro jednotlivé prioritní oblasti (vzdělávání a přenos informací, integrace politik, strategií a programů, eko- efektivnost v životním cyklu, místní iniciativy USV, udržitelná veřejná správa, podmínky trhu). Dílčí aspekty USV byly promítnuty do Národního programu čistší produkce (Usnesení vlády č. 165/2000) a Programu podpory environmentálních technologií v ČR (MŽP, 2009).</p> <p>Období 2010–2015 lze charakterizovat menším zájmem o téma USV, resp. jeho transformací pod jiné strategické koncepty – např. oběhové hospodářství, podporované Evropskou komisí (EK, 2014), prevenci vzniku odpadů (viz dílčí cíl 12.5), podpora eko-značení (CENIA, 2016) či společenská odpovědnost firem, podporovaná v ČR několika asociacemi a poměrně široce zaváděná především ve větších podnicích (viz dílčí cíl 12.6). Na institucionální úrovni byla činnost PS USV obnovena pod novým subjektem – CBCSD (Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj). Mezi soukromé subjekty, které se snaží prosazovat USV, patří EMPRES, který inicioval Vizi 2024 – platformu pro podporu oběhového hospodářství v ČR. Z hlediska ústředních orgánů státní správy má silnou vazbu na téma oběhového hospodářství a USV Ministerstvo průmyslu a obchodu.</p> <p>Na místní úrovni je koncept USV aplikován především v municipalitách zapojených do programu Místní Agenda 21, kde se stal jedním z deseti témat Auditů udržitelného rozvoje (téma 3). Přehled dobré praxe na místní úrovni v oblasti USV uvádí Národní síť zdravých měst (NSZM, 2015). Informační roli v oblasti USV má především CENIA, která v rámci publikační činnosti vydala dvojjazyčné skládačky „Udržitelná výroba“ a „Udržitelná spotřeba“ (CENIA, 2008a, 2008b). Podpoře dílčích aspektů USV se věnuje několik neziskových organizací (CEMC, Institut cirkulární ekonomiky, Arnika).</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
12.2 Do roku 2030 dosáhnout udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a jejich efektivního využívání	ANO	NEDOSAŽEN ²⁶	MŽP, MPO
	<p>Analytický komentář</p> <p>Udržitelné hospodaření s přírodními zdroji je důležitou součástí evropské environmentální agendy. „Přírodní bohatství“ je jednou z tematických priorit 7. EAP (Akční program Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 (EK, 2014). Téma je promítnuto do zásadního strategického dokumentu Unie – Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (EK, 2010). Cílem této strategie je mj. do roku 2020 dosáhnout „green economy“, tedy chytřejší a na zdroje méně náročnější ekonomiky. Jedním z nástrojů EK pro tento cíl je „Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje“ (EK, 2011). Ke starším strategickým dokumentům v dané oblasti patřila „Strategie pro udržitelné využívání přírodních zdrojů“, kterou Evropská komise přijala v roce 2005 (EK, 2005), stanovující pokyny pro činnost Evropské unie (EU) na příštích 25 let, pokud jde o účinnější a trvalejší využívání přírodních zdrojů po celý jejich životní cyklus. Problém těchto koncepčních materiálů je, že obsahují jen velmi málo kvantifikovaných cílů, neboť a) ty lze v udržitelném hospodaření s přírodními zdroji jen velmi těžko operacionalizovat; b) situace v jednotlivých evropských zemích je velmi odlišná. Jedním z mála kvantifikovaných cílů je požadavek poklesu absolutního množství odpadů produkovaných na obyvatele do roku 2020.</p> <p>K relevantním domácím strategickým dokumentům patří Surovinová politika v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (2010–2030), dosud neschválený dokument Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO). Předchozí schválená verze surovinové politiky pochází z roku 2008 (MPO, 2008). Nejkontroverznější částí této politiky je prolomení územně ekologických limitů těžby hnědého uhlí v severních Čechách (Usnesení vlády č. 827/2015), které není v souladu s požadavky udržitelného rozvoje, vývojem v oblasti ochrany klimatu (odklon od uhlí), ani díky podcíle SDG 12.2. Jak ukazuje studie Centra pro otázky životního prostředí (Melichar et al, 2012), externí náklady posunutí linií těžby na velkolomu Bílina budou činit 10,3 mld. Kč. Schváleným strategickým dokumentem MPO je Politika druhotných surovin ČR 2014 – 2034 (MPO, 2014), jejíž hlavní vizí je „přeměna odpadů na zdroje“. Tato politika byla schválena Usnesením vlády č. 755/2014. Zahrnuje celkem 10 hlavních komodit a zdrojů druhotných surovin, jejichž celková produkce v roce 2011 činila 22,6 mil. tun. Statistika ČSÚ (2015b) ukazuje produkci druhotných surovin v roce 2014 18,7 mil. tun.</p> <p>Klíčovým indikátorem v oblasti tohoto podcíle je „produktivita využívání zdrojů“. Ten je dán poměrem hrubého domácího produktu (HDP) a domácí materiálové spotřeby (DMC – měří celkové množství materiálů přímo spotřebovaných v hospodářství). Hodnota tohoto indikátoru se v případě ČR v období 2000–2015 zlepšila o 44 % (Eurostat, 2016). Jinými slovy, česká</p>		

²⁶ Vzhledem k tomu, že podcíl není kvantifikován, a k jeho cílovému roku zbývá 14 let, je těžké v současné době posoudit jeho dosažení. Relevantní indikátory (produktivita využívání zdrojů) se vyvíjejí dobře, otázkou je vývoj v dalších letech a omezení vývozu environmentální zátěže do zahraničí.

	<p>ekonomika vyprodukuje na 1 kg spotřebovaných materiálních zdrojů o 44 % více produktů a služeb (vyjádřených jako HDP) – stává se více „dematerializovaná“. Vyjádřeno v hmotnostních jednotkách, domácí materiálová spotřeba poklesla v období 2008 – 2013 18,6 tun na 14,7 tun na osobu (ČSÚ, 2014). Přesto materiálová náročnost českého hospodářství zůstává nad průměrem zemí EU 15 a EU 28 a podíl obnovitelných zdrojů na domácí materiálové produkci patří mezi nejnižší v EU (CENIA, 2015).</p> <p>Z poklesu materiálové náročnosti, respektive nárůstu materiálové produktivity, je možné usuzovat na zvyšující se efektivitu přeměny vstupních materiálových toků na ekonomický výstup a také na pokles zátěže životního prostředí na jednotku HDP. Toho bylo dosaženo v důsledku zavádění moderních technologií, změn ve struktuře ekonomiky a zvyšující se míry recyklace. Dále je možné předpokládat zvyšování konkurenceschopnosti v důsledku snižování výrobních nákladů ze strany nákupu surovin a dalších materiálů potřebných na výrobu. Na druhou stranu, v důsledku exportního charakteru českého hospodářství, dochází v čím dál vyšší míře k přesunu environmentální zátěže do zahraničí, což není v souladu s principem udržitelného rozvoje (ČSÚ, 2015a). Problematikou spotřeby materiálů se zabývají vybrané neziskové organizace (např. Hnutí Duha, 2008).</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
12.3 Do roku 2030 snížit v přepočtu na hlavu na polovinu globální plýtvání potravinami na maloobchodní a spotřebitelské úrovni a snížit ztráty potravin v celém výrobním a zásobovacím procesu, včetně posklizňových ztrát	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, MZe, MPO, MF
	<p>Analytický komentář</p> <p>Podcíl 12.3 je možné rozdělit na několik témat – potravinovou bezpečnost, plýtvání s potravinami, zodpovědnou spotřebu potravin a udržitelný cyklus potravin. Potravinový a nápojový hodnotový řetězec způsobuje v zemích EU 17 % přímých emisí skleníkových plynů a 28 % spotřeby zdrojů surovin. Evropské spotřební návyky mají globální dopady, zejména v souvislosti se spotřebou živočišných bílkovin. V rámci uvedeného řetězce se spotřebuje velké množství vysoce kvalitní vody, jež je pro úspěšnou výrobu v tomto odvětví nepostradatelná. Pouze v EU se však každoročně proplývá 90 milionů tun potravin, tj. 180 kg na osobu. Velkou část tvoří potraviny, jež jsou nadále vhodné k lidské spotřebě EK (2011). Citovaný materiál EK uvádí ambicióznější cíl (ve srovnání s SDG cílem) snížení využívání zdrojů v rámci potravinového řetězce o 20 % a snížení množství požitelného potravinového odpadu v EU o 50 % do roku 2020 (NAT, 2016).</p> <p>Téma je v ČR poměrně nové a dosud se mu věnovali především vybrané neziskové organizace (Glopolis, Česká federace potravinových bank, Charita ČR, Armáda spásy, Člověk v tísni ad.), resp. velké společnosti v rámci svých CSR strategií, především pak obchodní řetězce (např. Makro Cash & Carry ČR, Kaufland, Lidl, Nestlé ČR, ad.). Klíčové termíny (např. potravinový odpad, potravinové ztráty) nejsou právně ani strategicky ukotveny, neexistuje věrohodná statistika. Z dostupných zdrojů lze vyčíst, že zdrojem 42 % potravinového odpadu v EU jsou domácnosti, 39 % výroba (vedlejší produkty, deformované a poškozené výrobky, nadvýroba), ve 14 % stravovací služby (různě velké porce nejsou možné, potíže při předvídání poptávky, nesplnění preferencí zákazníka), v 5 % velkoobchodní a maloobchodní sektor (EEA,</p>		

	<p>2015). Jiné zdroje uvádí dokonce 70% podíl domácností na vzniku potravinového odpadu (Fusions, 2015). Podle OSN (2016) je v ČR vyprodukováno 729 000 tun potravinového odpadu za rok, tj. 69 kg/osobu/rok (5,3 tuny za život člověka) – Broža, 2013. Klíčová pro dosažení cíle je tedy změna spotřebitelského chování domácností.</p> <p>Jedná se o mezioborové téma, týkající se životního prostředí (MŽP – potravinový odpad, dopady produkce a dovozu potravin, předcházení vzniku odpadů), zemědělství (MZe – udržitelná produkce potravin, biopotraviny, plýtvání potravinami), spotřebitelského chování a udržitelné spotřeby (MPO), okrajově MF (problematika uplatnění DPH při darování potravin). Dalšími aktéry jsou například Potravinářská komora ČR, která zpracovala dokument „Programy prevence vzniku odpadů“, který mapuje hospodaření s odpady vznikajícími v potravinářském průmyslu a předcházení vzniku odpadu v jednotlivých společnostech v ČR.</p> <p>Navrženým indikátorem podcíle 12.3 je „<i>global food loss index</i>“ – GFLI, který např. Organizace pro výživu a zemědělství FAO považuje ho za nedostačený z hlediska pokrytí celého podcíle (Gennari, 2015), přestože ho globálně sleduje. Hodnota indikátoru pro ČR není k dispozici.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
12.4 Do roku 2020 dosáhnout k životnímu prostředí šetrného nakládání s chemickými látkami a odpady během celého jejich životního cyklu, v souladu s dohodnutými mezinárodními rámci, a výrazně snížit jejich uvolňování do ovzduší, vody a půdy tak, aby se minimalizovaly nepříznivé dopady na lidské zdraví a životní prostředí	ANO	DOSAŽEN (částečně)	MŽP, MZe, MPO
	<p>Analytický komentář</p> <p>Ministerstvo životního prostředí je gestorem oblasti vztahující se k uvádění chemických látek na trh na národní úrovni a na úrovni Evropské unie. Na mezinárodní úrovni je v oblasti chemických látek gestorem Rotterdamské úmluvy, Stockholmské úmluvy a aktivit programu OSN pro životní prostředí (UNEP), včetně strategického přístupu k mezinárodnímu nakládání s chemickými látkami (SAICM). Jde o komplexní problematiku, s řadou právních předpisů jak na národní, tak evropské úrovni (MŽP, 2016). Klíčová chemická politika EU (tzv. REACH – EP, 2006) vstoupila v platnost 1. 6. 2007. REACH sjednocuje pravidla pro chemické látky, které jsou již na trhu i pro ty, které jsou zatím ve fázi vývoje. Zavádí systém registrace všech chemických látek vyráběných v množství nad 1 tunu ročně. Podle produkovaného množství či stupně možné nebezpečnosti pak část chemických látek bude muset být vyhodnocena z hlediska svých vlivů a v případě škodlivosti schválena k používání.</p> <p>Z hlediska institucionálního je podcíl relevantní pro MŽP (REACH, mezinárodní smlouvy), MZ – zdravotní aspekty expozice chemickým látkám a MPO – chemické látky a směsi, chemický zákon, klasifikace, označování a balení látek a směsí (MPO, 2016). Informační roli naplňuje CENIA (CENIA, 2016). Významným informačním nástrojem je Integrovaný registr znečištění (www.irz.cz), který IRZ je databází údajů o únicích vybraných znečišťujících látek (do ovzduší, vody, půdy), přenosech znečišťujících látek v odpadech a odpadních vodách a přenosech množství odpadů. Data do registru poskytují původci znečištění na základě příslušných právních předpisů.</p>		

	<p>Návrh indikátoru k danému podcíli (č. 12.4.1) vyjadřuje <i>počet signatářů mezinárodních multilaterálních smluv v oblasti nebezpečných odpadů a dalších chemikálií, kteří plní své závazky, dané těmito smlouvami (UN DESA, 2016)</i>. Statistický portál OSN k SDG indikátorům ukazuje, že ČR plní své závazky v případě tří smluv – Basilejské úmluvy o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování (1989), Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu (1998) a Stockholmské úmluvy o persistentních organických polutantech (2001). Informace o těchto mezinárodních smlouvách v oblasti nakládání s chemickými látkami a nebezpečných odpadů lze nalézt na stránkách MŽP http://www.mzp.cz/cz/mezinarodni_smlouvy.</p> <p>Návrh indikátoru č. 12.4.2 vyjadřuje produkci nebezpečných odpadů na hlavu a podle typu nakládání. Ty v ČR představují poměrně malý díl z celkové produkce všech odpadů, jen 4,9 %. V období 2009–2014 poklesla celková produkce nebezpečných odpadů o 27,6 %, i když se od roku 2013 zvýšila o 8,5 %. Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele v roce 2014 činila 148,8 kg na obyv., mezi lety 2009–2014 se snížila o 57,2 kg na obyv. Zvýšené množství vyprodukovaných nebezpečných odpadů ovlivňovaly sanace starých ekologických zátěží, které probíhaly v jednotlivých letech. Předcházet vzniku těchto odpadů je možné snížením obsahu nebezpečných látek ve výrobcích (CENIA, 2015).</p> <p>Podcíl je relevantní z hlediska ČR, ale obdobně jako např. podcíl 12.2 nemá jasně kvantifikovanou cílovou hodnotu. Naplnění první části podcíle (dosažení šetrného nakládání s chemickými látkami a odpady v souladu s mezinárodními rámci v roce 2020) je reálné. Při hodnocení druhé části podcíle (výrazně snížit uvolňování chemických látek a odpadů do ovzduší, vody a půdy) se musíme opírat o hodnocení trendu. Ten je relativně příznivý, ale důležité bude pokračování poklesu znečištění a produkce nebezpečných látek v ČR v dalších letech.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
12.5 Do roku 2030 výrazně snížit produkci odpadů s pomocí prevence, redukce, recyklace a opětovného používání	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, MPO
	<p>Analytický komentář</p> <p>Základním strategickým dokumentem v oblasti podcíle 12.5 je Plán odpadového hospodářství ČR (POH ČR) pro období 2015 – 2024 (MŽP, 2014a), schválený vládou ČR 22.12.2014. Plán představuje klíčový dokument pro realizaci dlouhodobé strategie nakládání s odpady, obalovými odpady a výrobky s ukončenou životností. Hlavními cíli strategie je předcházení vzniku odpadů, minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí, udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“ a maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství. Součástí POH je Program předcházení vzniku odpadů ČR (MŽP, 2014b). Plány odpadového pro svá administrativní území hospodářství mají zpracovány také jednotlivé kraje.</p>		

	<p>Problematika oběhového hospodářství je v Evropské unii zahrnovaná tzv. „balíčkem oběhového hospodářství“ (EK, 2014). Ten předpokládá vyšší míru recyklace, omezení skládkování a efektivnější nakládání s odpady. Akční plán stanoví řadu opatření, jejichž realizace by napomohla uzavřít cyklus oběhového hospodářství. Týkají se celého životního cyklu výrobku, tj. od výroby a spotřeby, přes nakládání s odpady až po využití druhotných surovin. V ČR spadá tato problematika vedle MŽP do gesce MPO, které přijalo dva důležité dokumenty (viz též cíl 12.2). Politika druhotných surovin ČR 2014 – 2034 (MPO, 2014), jejíž hlavní vizí je „přeměna odpadů na zdroje“ a Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti ČR v surovinových zdrojích (MPO, 2015).</p> <p>Navrženým cílem Evropské komise v rámci tohoto balíčku je dosáhnout recyklace 65 % komunálních odpadů. K splnění tohoto cíle má ČR daleko, neboť podle údajů MŽP (2015) končí 48 % komunálního odpadu na skládkách, pouze 35 % je materiálově využito. Podle údajů Eurostatu (2016) je míra recyklace komunálního odpadu v ČR ještě nižší – 24 %, hluboko pod průměrem zemí EU 28 (42 %) či sousedního Německa (65 %). Důvodem odlišnosti obou údajů je fakt, že statistika a výkaznictví v oblasti odpadového hospodářství je v ČR dlouhodobě poměrně komplikované, vícezdrojové a nekonzistentní s vykazováním v jiných evropských státech. Přejít na oběhové hospodářství bude vyžadovat zavedení jediného zdroje informací, jímž je výhradně evropský statistický systém (Ritschelová, 2016). Ani jiné indikátory odpadového hospodářství se v ČR nevyvíjí v souladu s dikcí cíle 12.5. Celková produkce odpadů zůstává v posledních 6 letech konstantní (32 mil. tun/rok), stejně tak jako produkce komunálních odpadů (5,3 mil tun).</p> <p>Podcíl 12.5 je pro ČR relevantní, ale vyžadovat úpravu sledovaných statistických dat o odpadech a druhotných surovinách. Navrženým SDG indikátorem (12.5.1) je „Národní míra recyklace a tuny recyklovaného materiálu“. Není zřejmé, o jaké odpady se jedná. Jak bylo uvedeno výše, míra recyklace komunálních odpadů je v ČR nízká, avšak u jiných druhů odpadů vysoká (98 % stavebních a demoličních odpadů je materiálově využito, celkově je opětovně využito 83 % odpadů). Implementace cíle v oblasti komunálních odpadů bude vyžadovat zvýšení úsilí o třídění a recyklaci a uzavření výrobních a spotřebních cyklů.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
12.6 Podporovat podniky, zejména velké a nadnárodní společnosti, aby přijaly udržitelné postupy a začlenily informace o udržitelnosti do svých pravidelných zpráv	ANO	ČÁSTEČNĚ	MPO
	Analytický komentář		
	<p>Podcíl je možné rozdělit na dvě části – a) přijetí udržitelných postupů do činnosti podniků a b) začlenění informací o udržitelnosti do svých pravidelných zpráv. První část je velmi komplexní a obtížně vyhodnotitelná. Primárním smyslem existence podniků je tvorba zisku, ostatní aktivity musí být podřízeny tomuto cíli a existující regulaci. Implementaci udržitelných postupů firmami lze proto měřit pouze nepřímo pomocí nefinančního reportingu – tedy část b) podcíle. Nefinanční reporting byl dosud v ČR i EU dobrovolný, avšak od začátku roku 2017 začne platit směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/95/EU, podle které se pro část velkých firem stane</p>		

	<p>povinným (EP a ER, 2014). Povinnost tohoto reportingu se bude týkat podniků s více než 500 zaměstnanci, s obratem nad 1,5 miliardy a půlmiliardovým majetkem. Dále tzv. „subjektů veřejného zájmu“ tedy např. bank, pojišťoven, či podniků klíčových pro fungování státu (jako je např. Čepro). Odhaduje se, že jde o zhruba 40 největších tuzemských podniků (BusinessInfo.cz, 2015).</p> <p>Tyto firmy budou podle směrnice: a) povinně podávat zprávy o environmentálních a sociálních záležitostech, zaměstnaneckých podmínkách, lidských právech a boji proti korupci a úplatkářství, b) povinně popisovat svůj byznys model, své výsledky a politiky týkající se výše uvedených témat a používané politiky řízení podniku a dozorčích orgánů a c) budou podpořeny v zapojení se do iniciativ, rámců a platforem, jako je např. Global Reporting Initiative (GRI), United Nations Global Compact, Směrnice OECD, ISO 26 000 či deklarace Mezinárodní organizace práce (ILO).</p> <p>Implementace směrnice je na jednotlivých státech unie a je možné, i když ne moc pravděpodobné, že některé vytvoří vlastní vnitrostátní rámce nebo implementují jiné rámce, jako je například systém pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS), směrnici Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) pro nadnárodní společnosti nebo normu Mezinárodní organizace pro normalizaci ISO 26000 a další (Flosman, 2016)</p> <p>Jaký je současný stav? Z nedávné studie KPMG vyplynulo (KPMG, 2015), že celosvětově 73 procent ze sta největších společností zveřejňuje zprávy o udržitelném rozvoji, z nichž 78 procent je připraveno dle výše zmiňovaného mezinárodně uznávaného rámce Global Reporting Initiative (GRI). Mezi roky 2011 a 2013 došlo k nárůstu počtu zpráv sestavených dle rámce GRI o devět procent. V ČR podle studie reportuje nefinanční ukazatele pouze 43 % firem, kterých se povinnost bude od roku 2017 týkat. Většina společností navíc v průzkumu KPMG uvedla, že informace o své odpovědnosti zveřejňovat chtějí.</p> <p>Problematika společenské odpovědnosti podniků byla do roku 2013 v gesci MPSV, od tohoto roku je v gesci MPO. Tento resort připravil strategický dokument "Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v České republice", schválený vládou dne 2. dubna 2014 (Usnesením č. 199/2014). Národní akční plán je rozdělen do deseti hlavních oblastí a obsahuje celkem 49 úkolů. Informace tomto plánu a souvisejících aktivitách lze nalézt na stránkách Národní politiky kvality (NPK, 2016). Společenskou odpovědnost firem v ČR aktivně podporuje několik asociací a neziskových organizací – např. Asociace společenské odpovědnosti, Business Leaders Forum, či Byznys pro společnost či Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj (CBCSD). Povzbudit domácí firmy k nefinančnímu reportingu se snaží několik soutěží, např. TOP Odpovědná firma.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
12.7 Prosazovat udržitelné postupy v zadávání veřejných zakázek v souladu s národními politikami a prioritami	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, MMR, MF
<p>Analytický komentář</p> <p>V Evropské unii upravují oblast podcíle 12.7 dvě normy – Směrnice ES o veřejných zakázkách č. 2004/17/ES a Směrnice ES o veřejných zakázkách č. 2004/18/ES. V ČR spadá tato oblast pod gesci MŽP a bývá tradičně nazývána „zelené nakupování“. Jde o takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Přednostně se při něm nakupují produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Aspekty, které se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby či zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli a podobně (CENIA, 2016). Zadavatelé veřejných zakázek mohou významně přispět k udržitelnému rozvoji tím, že budou využívat své kupní síly při výběru environmentálně šetrných výrobků a služeb. Zelené zakázky umožňují ušetřit peníze, materiály, energii, snížit objem odpadu a znečištění a zároveň tak chránit životní prostředí.</p> <p>MŽP proto navrhlo „Pravidla uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy“, které schválila vláda dne 14. 6. 2010 usnesením č. 465. Jeho cílem je prosadit systematické uplatňování ekologických požadavků při zadávání veřejných zakázek státní správou v určených skupinách výrobků.</p> <p>Při zadávání veřejných zakázek na nižších úrovních veřejné správy (obce, kraje) je ve většině případů uplatňována jednokriteriální zadávací dokumentace, kdy klíčovým kritériem je nejnižší cena. Prostor pro uplatňování environmentálních požadavků je přitom zakotven ve stávajícím zákoně č. 137/2006 Sb., o zadávání veřejných zakázek Existují také potřebné metodiky – např. pro nákup nábytku či výpočetní techniky či (CENIA (2016). CENIA zveřejnila také vzorové zadávací dokumentace. Neexistují však věrohodná data, jak jsou tato pravidla naplňována v praxi a jaká část zadávaných veřejných zakázek environmentální kritéria zohledňuje.</p> <p>V současné době je chystán systém „centrálního nákupu státu, (MF, 2016), jako součást „Smart governance“. Te bude znamenat centralizované, nadresortní nákupy vybraných komodit a služeb: ICT komodity; Vozový park a pohonné hmoty; Kancelářské potřeby, kancelářská technika; Energie a správa budov; Doprava a ubytování. Centrální nákup by mohl usnadnit a zefektivnit promítnutí environmentálních hledisek do nakupování veřejné správy. Ze stávajících zdrojů však není jasné, zda tak bude učiněno.</p> <p>Pro hodnocení podcíle je navržen indikátor 12.7.1 „Počet zemí, které implementují udržitelné postupy a akční plány v zadávání veřejných zakázek. Je zřejmé, že tento indikátor směřuje na benchmarking jednotlivých zemí (<i>mezi sebou</i>), nikoliv hodnocení implementace podcíle v <i>rámci země</i>.</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
12.8 Do roku 2030 zajistit, aby lidé v celém světě měli relevantní informace a povědomí o udržitelném rozvoji a životním stylu v souladu s přírodou	ANO	NEDOSAŽEN	MŠMT, MŽP
	<p>Analytický komentář</p> <p>Podcíl 12.8 má vazbu na podcíl 4.7, který se zaměřuje na znalosti a dovednosti studentů ve vztahu k udržitelnému rozvoji. Podcíl 12.8 je širší, vzhledem k zaměření na celou populaci a celý svět. Vzhledem ke své šíři je také poměrně těžko vyhodnotitelný a aplikovatelný. Tématiky je zaštitěn tzv. „vzděláváním k udržitelnému rozvoji“ (VUR), které aplikuje základní principy a témata udržitelného rozvoje do vzdělávání všech typů a úrovní. VUR ve vzdělávání výrazně akcentuje především propojování souvislostí a vzájemnou interakci mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními, ale i právními aspekty rozvoje, je významně interdisciplinární povahy a široce se opírá o společenskovední disciplíny. Jde tedy o širší koncept než tradičněji prosazované environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu (EVVO), které má především přírodovědné pozadí.</p> <p>Na úrovni OSN byl koncept VUR prosazován v rámci „Desetiletí pro udržitelný rozvoj“ na léta 2005 – 2014) pod koordinací UNESCO. Na něj navázal Globální akční program pro USV a tzv. cestovní mapa (roadmap) k jeho naplnění (UNESCO, 2014). V rámci Evropy bylo VUR podpořeno Strategií EHK OSN pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji, která byla přijata v roce 2005. V roce 2016 byla vyhodnocena její implementace (UN ECE, 2016). V tomto materiálu je jako pozitivní příklad (případová studie) zmíněna Škola pro udržitelný život, mezinárodní projekt několika neziskových organizací směřující na podporu VUR v rámci místních komunit (SEVER, 2016).</p> <p>Institucionálně téma VUR v ČR zaštitila „Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky pro roky 2008–2015“, která stanovovala priority a strategická opatření v oblasti vzdělávání pro udržitelný rozvoj (MŠMT, MŽP, 2008). Její platnost však skončila k roku 2015 a není zřejmé, zda bude aktualizována. Původně bylo deklarováno, že strategie bude realizována prostřednictvím dvouletých Akčních plánů, které stanoví konkrétní aktivity v jednotlivých strategických oblastech a odpovědnosti za jejich plnění. Akční plány měla zpracovávat Pracovní skupina pro VUR při Radě vlády pro udržitelný rozvoj. Ta byla po reorganizaci RVUR nahrazena Výborem pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji, jehož poslední zasedání se uskutečnilo 6. 10. 2015. Akční plán VUR byl přijat pouze na období 2011–2012, nelze však dohledat jeho vyhodnocení a ani akční plány na následující období.</p> <p>Podle dostupných výsledků šetření veřejného mínění v dané oblasti (IPSOS, 2016) je v současnosti povědomí české veřejnosti o udržitelném rozvoji a SDGs minimální. Celkových 82 % lidí ve věku 35–44 let nikdy neslyšelo o Cílech udržitelného rozvoje (SDGs). Na druhou stranu 63 % občanů je ochotno si připlatit za výrobek, který je šetrný k životnímu prostředí nebo je určitá částka z jeho prodeje určená na nějaký společensky prospěšný projekt. Pouze 18 % populace dobrovolně pomáhá neziskovkám či občanským sdružením, přičemž 66 ze 100 osob samo o sobě deklaruje, že by mohlo pomáhat více. Dotazování proběhlo na reprezentativním vzorku dospělě internetové populace mezi 1 000 respondenty.</p>		

	Pokud cíl směřuje především do zahraničí, pak je jeho relevance pouze částečná, v domácím prostředí je relevantní.
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
12.a Podporovat rozvojové země, aby posílily své vědecké a technologické kapacity, a přešly tak k udržitelnějšímu způsobu výroby a spotřeby	ANO	DOSAŽEN (částečně)	MZV
Analytický komentář <p>Z plánu zahraniční rozvojové vyplývá, že mezi hlavní témata zahraniční rozvojové spolupráce ČR v roce 2017 patří „udržitelné nakládání s přírodními zdroji“. Na toto téma je určeno celkem 82 mil. z celkově plánovaných 395 mil, tedy cca 21 %.</p> <p>Dále NEHODNOCEN – gesce MZV</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
12.b Vytvořit a zavést nástroje pro sledování dopadů udržitelného rozvoje na cestovní ruch, který vytváří pracovní místa a podporuje místní kulturu a produkty	ANO	NEDOSAŽEN	MMR, MŽP, MZe
Analytický komentář <p>Příslušnými resorty v oblasti podcíle jsou MMR, částečně MŽP a MZe. Jedná se z povahy věci o výrazně mezirezortní oblast. MMR připravilo „Koncepci státní politiky cestovního ruchu v ČR období 2014–2020“, která byla schválena vládou dne 27. 3. 2013 usnesením č. 220 (MMR, 2013). Koncepce představuje základní strategický střednědobý dokument v oblasti cestovního ruchu pro období 2014–2020. Jejím hlavním cílem je zvyšovat konkurenceschopnost celého odvětví cestovního ruchu na národní i regionální úrovni, udržení jeho ekonomické výkonnosti i jeho pozitivních dopadů na socio-kulturní a environmentální rozvoj ČR. Téma udržitelného rozvoje se v této koncepci zmiňováno, avšak není příliš operacionalizováno. V rámci Priority 2: Management cestovního ruchu je zmíněn cíl „Zintenzivnit rozvoj cestovního ruchu v souladu se zásadami udržitelnosti“, jako nástroj je uvedeno „Implementovat nástroje posilující udržitelný rozvoj cestovního ruchu (návštěvnický management, monitoring)“, dále „vytvoření manuálu UR cestovního ruchu. Termín „udržitelný cestovní ruch“ zmíněn v terminologickém slovníčku této strategie. Materiál odkazuje na evropskou strategii Evropská Agenda 21 pro cestovní ruch (WTO et al., 1997), která rozpracovala Agendu 21 pro oblast cestovního ruchu.</p> <p>Na tuto koncepci navazuje „Akční plán ke Koncepci státní politiky cestovního ruchu 2014–2020 (2015–2017) (MMR, 2014), který blíže specifikuje a konkrétněji rozpracovává její jednotlivá opatření a aktivity, respektive způsob jejich plnění a to včetně identifikace harmonogramu, realizátorů, výstupů, indikátorů a zdrojů financování. Tento Akční plán obsahuje celkem 10 opatření a „podpora udržitelného cestovního ruchu“ je jedním z nich. Navržené aktivity nejsou příliš ambiciózní: rozvoj infrastruktury přírodního</p>			

	<p>dědictví, podpora činnosti a vzniku nových geoparků, rozvoj udržitelné dopravy a podpora tvorby produktů udržitelného cestovního ruchu. Chybí však systematické vyhodnocování dopadů navržených opatření v oblasti UR a jejich indikátorů.</p> <p>Podpora environmentálně šetrného, místně zakotveného cestovního ruchu je cílem řady Místních akčních skupin, které v uplynulých dvou letech připravovaly strategie svého rozvoje, které se mají stát základem pro financování těchto aktivit v regionech. Vzhledem k značné administrativní náročnosti celého procesu a neustálým změnám metodik je rozsah a dosah této podpory v současné době (podzim 2016) značně nejistý (NSMAS, 2016).</p> <p>Lze shrnout, že cíl vytvoření a zavedení nástrojů pro sledování dopadů udržitelného rozvoje na cestovní ruch není v současné době v ČR příliš dobře uchopen. Jedná se o velmi decentralizovanou a trhem řízenou oblast, kde existuje velmi malý prostor státní pro intervence a strategické řízení. Větší šance na podporu realizace podcíle mají regiony, resp. municipality a především samotní aktéři v oblasti cestovního ruchu.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
12.c Usměřnit neefektivní dotace na fosilní paliva podporující nadbytečnou spotřebu odstraňováním pokřivení trhu v souladu s podmínkami v jednotlivých státech, mimo jiné prostřednictvím daňové restrukturalizace a rušením těchto škodlivých dotací tam, kde existují, aby byl zřejmý jejich dopad na životní prostředí. Je potřeba přitom brát plně v úvahu specifické potřeby a podmínky rozvojových zemí a minimalizovat možné negativní dopady na jejich rozvoj způsobem, který bude chránit chudé a dotčené komunity	ANO	NEDOSAŽEN	MF, MPO, MŽP
Analytický komentář			
<p>Jedná se o téma, které se z agendy neziskových a multilaterálních organizací postupně dostává do vládních agend. Například OECD (2015) upozornila, že její členské země (34 ekonomicky nejvyspělejších zemí) a 6 předních rozvíjejících se zemí vynaloží na dotace do sektoru s fosilními palivy až 180 miliard euro (4,9 bilionů Kč). To je téměř dvojnásobek peněz, než kolik by bylo potřeba ke splnění cílů stanovených na mezinárodních summitech o klimatických změnách (90 miliard euro). Tato organizace také vytvořila inventarizaci 250 mechanismů státních podpor fosilních paliv a zveřejňuje data o podpoře fosilních paliv za jednotlivé členské země, včetně ČR (OECD, 2016). Podle tohoto materiálu jsou fosilní paliva podporovány v ČR částkou zhruba 6 mld. Kč ročně. V roce 2009 přitom došlo k velkému jednorázovému navýšení této částky, neboť vláda vyčlenila na odstranění ekologických škod vzniklých v době před rokem 1994 částku 37 miliard Kč (cca 1,5 miliard eur), z níž mají být financovány projekty ekologické obnovy v místech uzavřených dolů po celé zemi.</p> <p>Tématu se věnuje Mezinárodní energetický úřad, který uvádí (IEA, 2015), že výroba paliv z neobnovitelných fosilních zdrojů pobírá každoroční dotace ve výši 550 miliard amerických dolarů. Naproti tomu „čistá“ energetika z obnovitelných zdrojů získává na dotacích jen 120 miliard. Z domácích neziskových organizací se tématu věnovalo např. Hnutí Duha, které již v roce 2015 vydalo publikaci „České perverzní dotace. Analýza veřejných podpor s negativním dopadem na životní prostředí“ (Hnutí Duha, 2005). Podle této studie přímé dotace pro fosilní paliva přišly v letech 1994 – 1998 české daňové poplatníky na 56 miliard korun a celková podpora dosáhla 197 miliard.</p> <p>Novější studie či vládní zdroje k dané problematice nejsou k dispozici, chybí tedy jak aktuální analýza stavu, tak domácí koncepce, jak tyto dotace snižovat. Některé současné vládní rozhodnutí, např. prolomení územně ekologických limitů těžby hnědého uhlí v severních Čechách (Usnesení vlády č. 827/2015) jdou proti dikci podcíle. Jiná vládní rozhodnutí naopak směřují k útlumu těžby fosilních paliv, resp. zmírnění sociálních dopadů tohoto útlumu (schválený vládní příspěvek pro zaměstnance dolů OKD, jejichž pracovní poměr skončí nebo již skončil v přímém důsledku restrukturalizace a útlumu těžby černého uhlí).</p>			

Zhodnocení cíle SDG 12

Oblast cíle 12 – udržitelná spotřeba a výroba – je pro průmyslově a exportně orientovanou ČR velmi relevantní. Platí pro většinu z 11 (9 z 11) podcílů. Jeden podcíl nebyl komplexně hodnocen a jeden je relevantní částečně. Podrobná analýza v oblasti jednotlivých podcílů dokládá, že v jejich implementaci má ČR ve většině případů rezervy. Přestože byla v uplynulém desetiletí učiněna řada eko-efektivních a strategických kroků směrem k udržitelnějším vzorcům výroby a spotřeby, a česká ekonomika se celkově dematerializovala, v řadě dílčích oblastí cíle zbývá učinit pokrok k dosažení úrovně nejvyspělejších zemí EU a světa. Implementace komplexního a dobře komponovaného (z hlediska složení podcílů) cíle

Použitá literatura

Podcíl 12.1

- CENIA, 2007. *Partnerství pro udržitelnou spotřebu a výrobu a metodika vstupního hodnocení možností inovací USV v podnicích* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: [http://www.cenia.cz/_C12572160037AA0F.nsf/\\$pid/CPRJ6WECYXIH/\\$FILE/EAP 1-07_clanek.pdf](http://www.cenia.cz/_C12572160037AA0F.nsf/$pid/CPRJ6WECYXIH/$FILE/EAP 1-07_clanek.pdf)
- CENIA, 2008a. *Udržitelná spotřeba. Životní prostředí České republiky* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/sites/default/files/UDRŽITELNÁ SPOTŘEBA.pdf>
- CENIA, 2008b. *Udržitelná výroba. Životní prostředí České republiky* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/sites/default/files/UDRŽITELNÁ VÝROBA.pdf>
- CENIA, 2016. *Ekologicky šetrné výrobky* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/ekoznaceni/ekologicky-setrne-vyrobky>
- ČESKÁ PODNIKATELSKÁ RADA PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ, 2016. *Pracovní skupina pro udržitelnou výrobu a spotřebu a čisté technologie* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.cbcsd.cz/portfolio-item/udrzitelna-vyroba-a-spotreba-usv-ciste-technologie/>
- EMPRESS, 2016. *Vize 2024. Platforma pro prosazení oběhového hospodářství v ČR* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.empress.cz/vize-2024/>
- EVROPSKÁ KOMISE, 2014. *Směrem k oběhovému hospodářství: Program nulového odpadu pro Evropu (COM (2014) 398)* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-and-investment/towards-circular-economy_en
- HENELOVÁ, V. a V. DOBEŠ, 2005. *Výzkum podpory udržitelné výroby a spotřeby, závěrečná zpráva projektu VaV č. 1C/4/25/4 Národního programu výzkumu.*
- MŽP, 2005. *Rámcový program udržitelné spotřeby a výroby České republiky* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/udrzitelna_spotreba_vyroba/\\$FILE/OPZP-Ramec_USV-20081015.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/udrzitelna_spotreba_vyroba/$FILE/OPZP-Ramec_USV-20081015.pdf)
- MŽP, 2007. *Národní program čistší produkce* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: [http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/MZPMSFHOFIAR](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/MZPMSFHOFIAR)
- MŽP, 2009. *Aktualizovaný program podpory environmentálních technologií v ČR (ETAP)* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/etap-menu>
- NSZM, 2015. *Dobrá praxe – ukázky řešení z měst, obcí a regionů* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <https://www.dobrapraxe.cz/cz/tema?tema=03>

Podcíl 12.2

- ČSÚ, 2014. *Účty materiálových toků – vybrané indikátory* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ucty-materialovych-toku-vybrane-indikatory-2014>
- ČSÚ, 2015a. *Indikátory materiálových toků: koncepční rámec, význam a zhodnocení vývoje v ČR* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20543803/e200813k.pdf/c8915b80-913d-4e57-8271-f8905a4b283c?version=1.0>
- ČSÚ, 2015b. *Produkce, využití a odstranění odpadu a produkce druhotných surovin – v roce 2014* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <https://www.czso.cz/csu/czso/produkce-vyuziti-a->

odstraneni-odpadu-2014

- EK, 2005. *Tematická strategie pro udržitelné využívání přírodních zdrojů COM(2005) 670* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2005:0670:FIN:EN:PDF>
- EK, 2010. *Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. COM(2010) 2020* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_cs.htm
- EK, 2011. *Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje COM(2011) 571* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0571&from=EN>
- EK, 2014. *General Union Environment Action Programme to 2020 Living well, within the limits of our planet, Luxemburg* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <http://ec.europa.eu/environment/action-programme/>
- EUROSTAT, 2016. *Resource efficiency indicators* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/environmental-data-centre-on-natural-resources/resource-efficiency-indicators/resource-efficiency-scoreboard>
- HNUTÍ DUHA, 2008. *Suroviny v popelnici* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: www.hnutiduha.cz/sites/default/files/publikace/typo3/suroviny_v_popelnici.pdf
- MELICHAR, J., V. MÁČA a M. ŠČASNÝ, 2012. *Externí náklady prolomení limitů těžby na Mostecku: Případ velkolomů Československé armády a Bílina*. Praha: Centrum pro otázky životního prostředí UK v Praze.
- MPO, 2008. *Surovinová politika v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <http://www.mpo.cz/dokument6621.html>
- MPO, 2014. *Politika druhotných surovin ČR 2014–2034* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <http://www.mpo.cz/dokument153352.html>

Podcíl 12.3

- BROŽA, M., 2015. *Udržitelný cyklus potravin, aneb o plýtvání jídlem z globálního pohledu, IC OSN* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://glopolis.org/cs/clanky/vystupy-z-konference-jak-nas-pristup-k-jidlu-ovlivnuje-svet/>
- EEA, 2015. *What are the sources of food waste in Europe?* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/external/preparatory-study-on-food-waste>
- FUSIONS, 2015. *FUSIONS Food waste data set for EU-28* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/docs/fw_expo2015_fusions_data-set_151015.pdf
- GENNARI, P., 2015. *Indicator 12.3.1 – Global Food Loss Index, FAO* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://unstats.un.org/sdgs/files/meetings/iaeg-sdgs-meeting-03/3rd-IAEG-SDGs-presentation-FAO--12.3.1.pdf>
- NAT, 2016. *Diskuse s komisařem Vytenisem Andriukaitisem o potravinovém odpadu* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <https://webapi.cor.europa.eu/.../COR-2016-00606-00-01-TCD-TRA-CS.docx>

Podcíl 12.4

- CENIA, 2015. *Zpráva o životním prostředí České republiky 2014* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publikace

- CENIA, 2016. *REACH* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/clp/o-clp>
- EP, 2006. *Nariadení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH)* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: [http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/CENMSFNL03V4/\\$FILE/REACHcz.pdf](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/CENMSFNL03V4/$FILE/REACHcz.pdf)
- MPO, 2016. *Chemické látky a směsi* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/prumysl-a-stavebnictvi/chemicke-latky-a-smesi/>
- MŽP, 2016. *Právní předpisy v oblasti chemických látek* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/pravni_predpisy_chemicke_latky_2012
- UN DESA, 2016. *SDG Indicators. Global Database.* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z <http://unstats.un.org/sdgs/indicators/database/>

Podcíl 12.5

- EUROSTAT, 2016. *Municipal waste statistics* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Municipal_waste_statistic
- EVROPSKÁ KOMISE, 2014. *Směrem k oběhovému hospodářství: Program nulového odpadu pro Evropu (COM (2014) 398)* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-and-investment/towards-circular-economy_en
- MPO, 2015. *Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti ČR v surovinových zdrojích* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument160364.html>
- MŽP, 2014a. *Plán odpadového hospodářství ČR* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/poh_cr_prislusne_dokumenty
- MŽP, 2014b. *Program předcházení vzniku odpadů ČR* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/predchazeni_vzniku_odpadu_navrh
- MŽP, 2015. *Indikátory odpadového hospodářství 2014* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/indikatory_opadov/\\$FILE/OODP-Indikatory_2014-20150915.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/indikatory_opadov/$FILE/OODP-Indikatory_2014-20150915.pdf)
- RITSCHELOVÁ, I., 2016. *Statistika oběhového hospodářství. Statistika a my* [online]. roč. 2. Dostupné z: <http://www.statistikaamy.cz/2016/02/statistika-obehoveho-hospodarstvi/>

Podcíl 12.6

- BUSINESSINFO.CZ, 2015. *Nová povinnost: číňme dobro!* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/dobro-z-povinnosti-69175.html>
- EP a ER, 2014. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/95/EU, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o uvádění nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0095&from=CS>
- FLOSMAN, M., 2016. *Na co by se měly české firmy připravit v oblasti nefinančního reportingu?* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/na-co-by-se-mely-pripravit-ceske-firmy-v-oblasti-nefinancniho-reportingu-72941.html>
- KPMG, 2015. *Currents of change. The KPMG Survey of Corporate Responsibility Reporting 2015* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <https://www.kpmg.com/CN/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/kpmg-survey-of-corporate-responsibility-reporting-2015-O-201511.pdf>
- NPK, 2016. *Národní politika kvality. Společenská odpovědnost a udržitelný rozvoj* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.npj.cz/cz/sekce-rady-kvality-cr/spolecenska-odpovednost->

organizaci/

Podcíl 12.7

CENIA, 2016. *Zelené nakupování* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www1.cenia.cz/www/zelene-nakupovani>

MF, 2016. *Centrální nákup státu* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/smart-governance/centralni-nakup-statu>

Podcíl 12.8

IPSOS, 2016. *Průzkum na téma udržitelný rozvoj* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <http://www.ipsos.cz/ipsos-partnerem-summitu-global-compact-2030-v-praze/>

MŠMT, MŽP, 2008. *Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky pro roky 2008-2015* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/strategie-vzdelavani-pro-udrzitelny-rozvoj-ceske-republiky>

SEVER, 2016. *Škola pro udržitelný rozvoj* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <http://www.skolaprozivot.cz/Skola-pro-zivot.html>

UN ECE, 2016. *10 years of UNECE Strategy for Education for Sustainable Development* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/esd/ESD_Publications/10_years_UNECE_Strategy_for_ESD.pdf

UNESCO, 2014. *UNESCO Roadmap for Implementing the Global Action Programme on Education for Sustainable development* [online] [vid. 24. listopad 2016]. Získáno z: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002305/230514e.pdf>

Podcíl 12.b

MMR, 2013. *Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR období 2014–2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: [http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-\(1\)](http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-(1))

MMR, 2014. *Akční plán ke Koncepci státní politiky cestovního ruchu 2014–2020 (2015-2017)* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Akzni-plan-ke-Koncepci-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-2014-20>

NSMAS, 2016. *Podpora tvorby SCLLD* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://nsmas.cz/podpora-tvorby-sclld/>

WTO, WTTC a Earth Council, 1997. *Agenda 21 for the Travel and Tourism Industry* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.e-unwto.org/doi/book/10.18111/9789284403714>

Podcíl 12.c

HNUTÍ DUHA, 2005. *České perverzní dotace. Analýza veřejných podpor s negativním dopadem na životní prostředí*. Brno-Praha: APEL.

IEA, 2015. *World Energy Outlook 2015* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.worldenergyoutlook.org/weo2015/>

OECD, 2016a. *Fossil fuel support country note: Czech Republic* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/site/tadffss/data/>

OECD, 2016b. *OECD Companion to the Inventory of Support Measures for Fossil Fuels 2015* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/site/tadffss/publication/>

SDG 13: Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejích dopadů

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
13.1 Ve všech zemích zvýšit odolnost a schopnost adaptace na nebezpečí související s klimatem a přírodními pohromami	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, MZ, MZe, MPO, MMR, MV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Z hlediska adaptace na změnu klimatu se všechny smluvní strany ratifikací UNFCCC (Rámcová úmluva OSN o změně klimatu z roku 1992) zavázaly v souladu s článkem 4 a 5 vynaložit veškeré úsilí pro přípravu národních, případně regionálních adaptačních strategií a podporovat výzkum v oblasti změny klimatu a jejích dopadů. V dubnu 2013 Evropská Komise zveřejnila „Strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu“ (EK, 2013). Dokument představuje dlouhodobou strategii (do roku 2020) pro zvýšení odolnosti EU vůči negativním dopadům změny klimatu na všech úrovních a v souladu s cíli strategie Evropa 2020. Vláda ČR schválila „Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR v roce 2015“ (MŽP, 2015). Jde o komplexní dokument, který se zabývá všemi klíčovými oblastmi lidských aktivit. Souhrn hlavních doporučení se týká: Lesní hospodářství – přírodě bližší hospodaření, změna druhové a prostorové skladby. Zemědělství – šetrné využívání území, kvalita půdy, půdoochranná a protierozní opatření, technologie, diverzifikace, zemědělství, odolné odrůdy a plemena. Vodní režim – rozsáhlý soubor doporučení počínaje plánováním přes využívání území, nové technologie a další. Urbanizovaná krajina – hydrologie měst. Biodiverzita a ekosystémové služby – komplexní soubor opatření. Zdraví a hygiena, infekční a neinfekční choroby. Doprava: hodnocení rizik, dlouhodobé investice. Průmysl a energetika – bezpečnost, kritická infrastruktura, mimořádné události. Ochrana obyvatelstva a životního prostředí, predikce živelních událostí, fungování IZS, úkoly veřejné správy. Strategie bude implementována prostřednictvím Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu. V současné době ještě není možné zhodnotit, zda je přijetí dokumentu dostatečnou zárukou relevantních změn. Plnění Strategie bude však vyhodnoceno v roce 2019 a dále pak každé 4 roky. Toto hodnocení bude možné využít také pro zhodnocení naplňování tohoto cíle. Podpora opatření pro přizpůsobení se negativním dopadům změny klimatu je dále jednou z důležitých priorit Státní politiky životního prostředí 2012–2020 (MŽP, 2016c), Koncepce environmentální bezpečnosti (MŽP, 2015) a Bezpečnostní strategie ČR (MV, 2015).</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
13.2 Začlenit opatření v oblasti změny klimatu do národních politik, strategií a plánování	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, MZ, MZe, MPO, MMR, MV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Nutnost začlenit opatření v oblasti změny klimatu do národních politik,</p>		

	<p>strategií a plánování je uznána v „Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR v roce 2015“ (MŽP, 2015). Opatření v oblasti změny klimatu se postupně začleňují do politik a strategií jednotlivých resortů a dalších institucí včetně zapojení soukromého sektoru a občanské společnosti. V některých případech, například ve strategických dokumentech MZE a MŽP, byla již řada opatření zahrnuta (viz. např. „Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodě blízkých opatření“ (MZe, 2010) a „Strategie ochrany půd před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice“ (MŽP, 2016e)). Byla ustavena a pracuje Meziresortní pracovní skupina pro otázky ochrany klimatu v rámci gesce MŽP. V této skupině jsou zastoupeny všechny významné resorty a organizace nevládního sektoru a podnikatelské subjekty. V této oblasti může sehrát rozhodující úlohu také Rada vlády pro udržitelný rozvoj.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
13.3 Zlepšit vzdělávání a zvyšování povědomí o klimatické změně, rozšířit lidské i institucionální kapacity pro zmírňování změny klimatu, adaptaci na ni, snižování jejích dopadů a včasné varování	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, MŠMT
	<p>Analytický komentář</p> <p>Vzdělávací obsah související se změnou klimatu se objevuje v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, konkrétně oblasti Člověk a příroda, a dále je součástí tematického okruhu Základní podmínky života průřezového tématu Environmentální výchova kurikula pro základní vzdělávání (viz MŠMT, 2015). Některé základní informace o daném fenoménu se tedy žáci dozvídají již v průběhu základního vzdělávání. V rámci průřezového tématu Environmentální výchova jsou pak globální ekologické problémy zmiňovány i ve vybraných Rámcových vzdělávacích programech pro vyšší sekundární vzdělávání, např. v Rámcovém vzdělávacím programu pro gymnázia (MŠMT, 2007). Vzděláváním souvisejícím s klimatickou změnou se dále zabývá Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a poradenství (EP) na léta 2016–2025. Nový státní program navazuje na EVVO v minulém období, avšak reaguje na současná témata a výzvy. Program podporuje rozvoj EVVO komplexně v celé šíři témat (sekce Příroda, Místo, sídlo a krajina, Udržitelná spotřeba a Klima). Nově zaměřené vzdělávací a osvětové programy umožní široké veřejnosti (významným cílovým skupinám) porozumět příčinám změny klimatu a jejím negativním dopadům v ČR, jakým je například sucho (MŽP, 2015). Celý program reaguje komplexním způsobem na současná témata a výzvy např. Pařížská dohoda o ochraně klimatu (UNFCCC, 2016).</p> <p>Efektivní vzdělávání je jedním z principů posilování institucionálních kapacit. Za další posilování institucionálních kapacit lze také považovat zefektivnění řízení a managementu pro zmírňování změny klimatu a adaptaci na ni, rozvoj lidských kapacit, či rozvoj vědy a výzkumu. Z těchto hledisek lze považovat za stěžejní dokumenty Strategie přizpůsobení se změně klimatu v ČR (MŽP, 2016f) a připravovaný dokument Politika ochrany klimatu v ČR (blíže viz cíle 13.1, 13.2). Za důležité z hlediska managementu a řízení klimatické změny, resp. včasného varování lze považovat Bezpečnostní strategii ČR (MV, 2015), resp. Koncept environmentální bezpečnosti na období 2016–2020 s výhledem do r. 2030 (MŽP, 2015).</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
13.a Uvést do praxe závazek přijatý vyspělými zeměmi v Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu a do roku 2020 společně dát k dispozici ze všech zdrojů 100 miliard ročně na řešení potřeb rozvojových zemí v souvislosti se smysluplnými opatřeními na zmírňování a transparentnosti při jejich zavádění a plně provoznit Zelený klimatický fond v co nejkratší době	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, MPO, MF, MZV
Analytický komentář			
<p>MŽP připravuje pro předložení vládě v r. 2016 Politiku ochrany klimatu v ČR (MŽP, 2016b). Dokument navazuje na materiály z Evropské unie, které jsou a budou postupně doplňovány zejména v reakci na Pařížskou dohodu o klimatu z prosince 2015, která stanovila cíl snížit emise skleníkových plynů tak, aby nedošlo k většímu nárůstu globální teploty než o 2°C se snahou co nejvíce se přiblížit hodnotě 1,5°C vzhledem k předindustriální úrovni (UNFCCC, 2016). Evropská stanoviska, jak toho dosáhnout, nejsou ještě plně vyjasněna. V každém případě se hlavní opatření zaměří na snížení emisí skleníkových plynů. V roce 2009 byl schválen tzv. klimaticko-energetický balíček EU 2020 (EK, 2009a) v kterém byl stanoven cíl snížit emise skleníkových plynů o 20 % (nebo dokonce o 30 %, pokud k tomu budou vytvořeny podmínky) ve srovnání se stavem v roce 1990. V roce 2010 byl tento cíl převzat do strategie „Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (EK, 2010). V roce 2014 pak Evropská rada přijala tzv. klimaticko-energetický balíček 2030 (ER, 2014), který schválil snížení emisí skleníkových plynů o 40 % do roku 2030 ve srovnání s rokem 1990. Obou těchto cílů by mělo být dosaženo prostřednictvím individuálních národních cílů vycházejících z potřeby dosáhnout celkového cíle na úrovni EU. Aktuální emisní bilance ukazuje, že ČR se podařilo mezi roky 1990 a 2014 snížit emise skleníkových plynů o 38,7 % (ČHMÚ, 2016). Stávající emisní projekce ukazují, že cíle pro roky 2020 a 2030 lze realizovat primárně na základě stávajících a dodatečných opatření v jednotlivých sektorech. Nicméně pro plnění dlouhodobějších cílů po roce 2030 bude zřejmě nutné přijmout nová strukturální opatření a plně využít všech dostupných nástrojů vedoucích k využití ekonomického potenciálu jednotlivých nízkouhlíkových technologií. Těmto otázkám se rovněž věnuje aktualizovaná Státní politika životního prostředí do r. 2020 (MŽP, 2016c). MZV je odpovědno za část cíle 13.a, která se týká závazku poskytnout 100 miliard ročně na řešení problémů rozvojových zemí souvisejících s klimatickou změnou. Cíle týkající se mezinárodní rozvojové spolupráce nejsou předmětem této studie, proto je v kolonce „Hodnoceno ve studii“ uvedeno u tohoto cíle „částečně ano“.</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
13.b Podporovat mechanismy pro zvyšování kapacit pro efektivní plánování a řízení v oblasti změny klimatu v nejméně rozvinutých zemích, se zaměřením na ženy, mládež, místní a přehlížené komunity	NE	NEDOSAŽEN	MZV
	Analytický komentář		

Zhodnocení cíle SDG 13

SDG 13 – Klima je od počátku chápán jen jako doplněk k cílům a politikám obsaženým v dokumentech v rámci Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (FCCC). V kontextu SDGs se zdůrazňují jednak nejdůležitější cíle na obecné rovině, jednak záležitosti, kterým se FCCC věnuje jen okrajově, například vzdělávání a výchova. Politika ochrany klimatu se v současné době zpracovává a bude předložena vládě v návaznosti na materiály EU, které rovněž zatím nejsou k dispozici. V každém případě je zřejmé, že základním úkolem je postupný přechod k bezuhlíkové ekonomice, což je úkol nesmírně náročný zvláště pro ČR, která se vyznačuje vysokým objemem emisí CO₂ na obyvatele a rovněž vysokou energetickou náročností národního hospodářství. Politika ochrany klimatu a jednotlivá opatření jsou postupně přijímána veřejnou správou, podnikatelským sektorem a podporována občanskou společností. Výzkum změny klimatu a jejích souvislostí, například ekonomických a sociálních, je málo rozvinut, a v této oblasti chybějí data i indikátory.

Použitá literatura

- ČHMÚ, 2016. *Výsledky inventarizací skleníkových plynů* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/oez/nis/nis_do_cz.html
- ČSÚ, 2015. *Statistická ročenka České republiky* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-ceske-republiky-2015>
- EK, 2009a. *Klimaticko-energetický balíček EU 2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://publications.europa.eu/resource/cellar/49c57f2a-3d7a-41d3-9471-fc2734119eba.0002.02/DOC_1
- EK, 2009b. *Směrnice o podpoře obnovitelných zdrojů energie EU* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=URISERV%3Aen0009>
- EK, 2010. *Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. COM(2010) 2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_cs.htm
- EK, 2011. *Plán přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství EU do r. 2050* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0112:FIN:CS:PDF>
- EK, 2013. *Strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/adaptacni_strategie_eu

- ER, 2014. *Klimaticko-energetický balíček EU 2030* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-strategy/2030-energy-strategy>
- ESDN, 2014. *A renewed policy Framework for sustainable development* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: [http://www.sd-network.eu/pdf/conferences/2014_rome/ESDN Conference 2014_Discussion paper_final_mod.pdf](http://www.sd-network.eu/pdf/conferences/2014_rome/ESDN_Conference_2014_Discussion_paper_final_mod.pdf)
- EUROSTAT, 2016. *The EU and the Sustainable Development Goals: A first statistical glance.*
- ICSU, 2015. *Review of targets for the sustainable development goals: the science perspective* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.icsu.org/publications/reports-and-reviews/review-of-targets-for-the-sustainable-development-goals-the-science-perspective-2015>
- IPCC, 2014. *5. hodnotící zpráva IPCC* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/souhrnna_zprava_ipcc_2015
- MV, 2015. *Bezpečnostní strategie České republiky 2015* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>
- MZE, 2010. *Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodě blízkých opatření* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemdelstvi/koncepce-a-strategie/koncepce-reseni-problematiky-ochrany.html>
- MZE, 2016. *Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemdelstvi/koncepce-a-strategie/strategie-resortu-ministerstva-1.html>
- MŽP, 2015. *Koncepce environmentální bezpečnosti, a to na období 2016–2020 s výhledem do r. 2030* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/aktualizace-koncepce-environmentalni-bezpecnosti-a-to-na-obdobi-2016-2020-s-vyhledem-do-roku-2030>
- MŽP, 2016a. *Konference „Voda v krajině – naděje pro budoucnost“* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/voda_v_krajiny_konference_2016
- MŽP, 2016b. *Politika ochrany klimatu v ČR* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_tz090507pok/\\$FILE/POK_final.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_tz090507pok/$FILE/POK_final.pdf)
- MŽP, 2016c. *Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020, ve znění návrhu aktualizace roku 2016* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi
- MŽP, 2016d. *Státní program environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025/\\$FILE/OF-DN-SP_EVVO_EP_2016_2025-20160725.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025/$FILE/OF-DN-SP_EVVO_EP_2016_2025-20160725.pdf)
- MŽP, 2016e. *Strategie ochrany půd před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.vodavkrajine.cz/>
- MŽP, 2016f. *Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie
- RVUR, 2015. *Vyhodnocení Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR 2010–2015.*
- RVUR, 2016. *Situační zpráva ke strategickému rámci udržitelného rozvoje České republiky* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelny-rozvoj/dokumenty/Situačni-zprava-ke-Strategickemu-ramci-udrzitelneho-rozvoje-CR-2016.pdf>
- SEI, 2015. *Sustainable Development Goals for Sweden* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.sei-international.org/mediamanager/documents/Publications/SEI-WP-2015-10->

SDG-Sweden.pdf

UNFCCC, 2016. *The Paris Agreement* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://unfccc.int/paris_agreement/items/9485.php

SDG 14: Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
14.1 Do roku 2025 předcházet a výrazně snižovat znečištění moří, zejména znečištění, které je způsobováno činností na pevnině, včetně odpadků a znečištění z živin	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, MŽP
<p>Analytický komentář</p> <p>Aktivita v ČR ovlivňuje znečištění moří způsobené činností na pevnině převážně řekami tekoucími do moře. Celkový (globální) podíl tohoto typu znečištění je odhadován na 44 %. Konkrétně se to týká například transportu dusičnanů; z toho důvodu je důležitá implementace nitrátové směrnice EU (Směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním způsobeném dusičnany ze zemědělských zdrojů), která je transponována do řady právních norem (viz SDG 6 – Voda). Plnění nitrátové směrnice je povinné v tzv. zranitelných oblastech, které jsou vymezeny v hranicích katastrálních území. Zranitelné oblasti jsou oblasti, kde se vyskytují vody znečištěné dusičnany ze zemědělských zdrojů. Zemědělské hospodaření ve zranitelných oblastech dále upravuje Akční program nitrátové směrnice. Od roku 2012 je celková plocha zranitelných oblastí v ČR dle Corine Land Cover 32 831 km². Podíl zranitelných oblastí na rozloze zemědělské půdy se zvětšuje. Mezi lety 2003-2007 činil 42,5 %, mezi lety 2007-2011 činil 47,7 % a od roku 2012 již 49 %. Dodržování podmínek nitrátové směrnice se od 1. ledna 2009 promítá také do Kontrol podmíněnosti (<i>Cross-compliance</i>), konkrétně do "Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů" (MZe, 2016). Smyslem aplikace podmínek nitrátové směrnice je snížení množství dusíkatých látek ve vodách. Vývoj koncentrací ukazatelů znečištění ve vodních tocích (index 2000=100) ukazuje, že ke snížení množství N-NO₃⁻ ve vodních tocích došlo mezi lety 2010-2011, poté nastala stagnace. K dalšímu poklesu pak došlo mezi lety 2013-2014, ovšem již v roce 2015 došlo opět k mírnému nárůstu množství těchto látek. Dle souhrnného hodnocení základních ukazatelů sledovaných podle ČSN 75 7221 je jakost vody v tocích ČR uspokojivá, ale stále je velká část toků hodnocena III. třídou (znečištěná voda) a horší (CENIA, 2016). Je tu tedy stále prostor pro zlepšení. Podíl ČR na globálním znečištění není jednoznačně vyčíslen, nicméně zlepšení kvality povrchových vod v ČR, zejména tekoucích, může vést ke zlepšení kvality vod moří.</p> <p>Dalším zdrojem znečištění moří pocházejícím mj. z ČR jsou tzv. lehké plastové tašky, které jsou používány v obrovském množství (10 milionu tun/rok celosvětově) a řekami se dostávají až do moří (přibližně 10 % vyrobeného množství), kde způsobují řadu ekologických problémů. Jejich používání bylo omezeno novelou zákona o obalech č. 477/2001 Sb., z června 2016, kterou se transponuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/720 (EP, 2015) a jejímž cílem je omezení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek). Posledním významnějším zdrojem znečištění moří, který lze přičíst částečně také ČR, je zámořská doprava zboží a surovin spotřebovaných v ČR (ropné znečištění, toxické látky, odpady). Podíl tohoto zdroje je odhadován na 12 % celkového znečištění. Přesná čísla za ČR neexistují, problematikou se zabývají především neziskové organizace (Greenpeace, Hnutí Duha).</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
14.2 Do roku 2020 udržetelně spravovat a chránit mořské a pobřežní ekosystémy, aby se zabránilo výrazným negativním dopadům, mimo jiné posilováním jejich odolnosti a opatřeními na jejich obnovu s cílem zajistit zdravé a produktivní oceány	NE		
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
14.3 Minimalizovat a řešit dopady okyselování oceánů, mimo jiné prohlubováním vědecké spolupráce na všech úrovních	ANO	NEDOSAZEN	MŽP
	Analytický komentář Okyselování oceánů je důsledkem růstu obsahu CO ₂ v atmosféře. V rámci politiky ochrany klimatu v ČR je příslušná problematika řešena (viz SDG 13 klima). Podíl znečištění moří pocházející z atmosféry je odhadován na 33 %. ČR patří k největším producentům skleníkových plynů na jednoho obyvatele (cca 11 tun CO ₂ v roce 2014 – viz CHMU, 2016), a proto je plnění cíle, tj. snižování původu okyselování oceánů, relevantní také pro vnitrozemskou ČR.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
14.4 Do roku 2020 dosáhnout účinné regulace rybolovu a skoncovat s nadměrným rybolovem, nezákonným, nehlášeným a neregulovaným rybolovem a nešetrnými metodami rybolovu,	NE		
	Analytický komentář		

<p>zavést vědecky podložené plány hospodaření s cílem obnovit populace ryb v co nejkratším možném čase přinejmenším na úroveň, která dokáže produkovat maximální udržitelný výnos podle biologických vlastností jednotlivých druhů</p>	
---	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
14.5 Do roku 2020 zakonzervovat alespoň 10 procent pobřežních a mořských oblastí v souladu s vnitrostátním i mezinárodním právem a na základě nejlepších dostupných vědeckých informací	NE		
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
14.6 Do roku 2020 zakázat některé formy dotací na rybolov, které přispívají k nadměrnému rybolovu, odstranit dotace, které přispívají k nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a upustit od zavádění obdobných nových dotací s vědomím, že odpovídající a efektivní zvláštní a diferencovaný přístup k rozvojovým a nejméně rozvinutým zemím by se měl stát nedílnou součástí vyjednávání Světové obchodní organizace o dotacích na rybolov ²⁷	NE		
	Analytický komentář		

²⁷ S ohledem na probíhající vyjednávání Světové obchodní organizace, Rozvojovou agendu a Dauhá a Honkongským ministerským mandátem.

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
14.7 Do roku 2030 zvýšit ekonomický přínos z udržitelného využívání mořských zdrojů, mimo jiné prostřednictvím řízeného rybolovu, akvakultury a cestovního ruchu pro malé ostrovní rozvojové a nejméně rozvinuté státy	NE		
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
14.a Rozšířit vědecké poznání, rozvíjet výzkumné kapacity a transfer námořních technologií s ohledem na kritéria a pokyny Mezivládní oceánografické komise o transferu námořních technologií a s cílem zlepšit zdraví oceánů a zvýšit přínos biologické rozmanitosti moří na rozvoj rozvojových zemí, zejména malých ostrovních rozvojových a nejméně rozvinutých států	NE		
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
14.b Zajistit malým rybářům přístup k mořským zdrojům a trhům	NE		
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
14.c Posílit ochranu a udržitelné využívání oceánů a jejich zdrojů prostřednictvím mezinárodního práva, jak je zapsáno v Úmluvě o mořském právu, která stanovuje právní rámec pro zachování a udržitelné využívání oceánů a jejich zdrojů, s odvoláním na článek 158 dokumentu „Budoucnost, jakou chceme“ (The Future We Want)	ANO		MZV
	Analytický komentář		

Zhodnocení cíle SDG 14

Tento cíl se týká ČR pouze velmi omezeně. Především jde o podíl ČR na znečišťování pobřežních oblastí moří prostřednictvím transportu znečištění řekami (nitráty, plastové obaly, toxické látky, ropné látky – Labe, Dunaj, Odra). Toto je předmětem péče o čistotu vody (SDG6 – Voda). ČR se díky vysoké produkci skleníkových plynů na jednoho obyvatel podílí na okyselování oceánů. Relevantní je proto účast ČR v mezinárodní diplomacii týkající se tematiky moří a oceánů (Úmluva o mořském právu a mnoho dalších), což je v kompetenci MZV. Problematice nepřímého, ale nezanedbatelného vlivu českých spotřebitelů na znečištění moří a neudržitelné využívání mořských zdrojů není věnována systematická vládní pozornost; řeší ho domácí a mezinárodní neziskové organizace.

Použitá literatura

- EP, 2015. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/720 ze dne 29. dubna 2015, kterou se mění směrnice 94/62/ES, pokud jde o omezení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek* [online] [vid. 2016-11-25]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A32015L0720>
- CENIA, 2016. *Zpráva o životním prostředí České republiky 2015* [online] [vid. 2017-02-2]. Dostupné z: http://www1.cenia.cz/www/sites/default/files/Zprava_ZP_2015_291116_0.pdf
- CHMU a MZP, 2016. *National Greenhouse Gas Inventory Report of the Czech Republic. Submission under the UNFCCC reported inventories 1990 – 2014* [online]. [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/oez/nis/NIR/CZE_NIR-2016-2014_UNFCCC.pdf
- MZE, 2016a. *Nitrátová směrnice. Portál EAGRI* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ochrana-vody/nitratova-smernice/>.
- MZE, 2016b. *Plány mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry, Dunaje* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/priprava-planu-povodi-pro-2-obdobi/plany-mezinarodnich-oblasti-povodi/>
- Nářízení vlády č.235/2016 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 262/2012 Sb. o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_narizeni-vlady-2016-235-novela-262-2012.html
- SEI, 2015. *Sustainable Development Goals for Sweden* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.sei-international.org/mediamanager/documents/Publications/SEI-WP-2015-10-SDG-Sweden.pdf>

SDG 15: Chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
15.1 Do roku 2020 zajistit ochranu, obnovu a udržitelné využívání suchozemských a vnitrozemských sladkovodních ekosystémů a jejich služeb, zejména lesů, mokřadů, hor a suchých oblastí, v souladu se závazky z mezinárodních dohod	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, MZe, MF, MPO, MMR
	<p>Analytický komentář</p> <p>Ekosystémy na pevninách poskytují zásobovací, regulační, podpůrné a kulturní služby. Všechny tyto kategorie v plné míře poskytují ekosystémy v ČR. V naprosté většině případů zde má kompetenci MZe. Těmto otázkám se podrobně věnuje Strategie resortu Ministerstva zemědělství ČR s výhledem do roku 2030 (MZe, 2016b). Strategie se zabývá zemědělstvím a potravinářstvím, dále lesním hospodářstvím, rybářstvím, včelařstvím a myslivostí a konečně i vodním hospodářstvím. Ve všech zmíněných oblastech je analyzován současný stav, očekávaný vývoj jak v ČR, tak v mezinárodních souvislostech a jsou stanoveny strategické a rozvojové cíle. Rovněž jsou naznačeny potřebné indikátory. Strategie je k současnému stavu velmi kritická a prakticky ve všech oblastech konstatuje závažné problémy a nedostatky. Navržená opatření jsou však na dosti obecné úrovni. Pozornost není věnována spolupráci s dalšími resorty jako je zejména MŽP a dále i MF, MPO a MMR. Rovněž vazby a souvislosti v rámci Společné zemědělské politiky (SZP) EU nejsou dostatečně propracovány.</p> <p>Významný rezortem z hlediska ochrany ekosystémů v ČR je dále MŽP, do jehož gesce spadá ochrana zvláště chráněných území (viz též podcíl 15.5), které tvoří cca 16 % rozlohy ČR. Dále obecná ochrana přírody a krajiny dle zákona 114/1992 Sb. Problematiky podcíle se týká Státní program ochrany přírody a krajiny (MŽP, 2009).</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
15.2 Do roku 2020 podpořit zavádění udržitelného hospodaření se všemi typy lesů, zastavit odlesňování, obnovit zničené lesy a podstatně zvýšit zalesňování a obnovu lesů na celém světě	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, MŽP
	<p>Analytický komentář</p> <p>Výměra lesních pozemků v ČR činila v roce 2015 2 667 410 ha, což činí téměř 34 % rozlohy celé ČR. Výměra lesních pozemků se každý rok zvyšuje o cca 2000 ha, od roku 1950 činil nárůst celkových 154 000 ha (ČSÚ, 2016b). Největší podíl (60 %) pozemků je ve vlastnictví státu a je ve správě Lesů ČR, s. p. Les je významným nositelem biologické rozmanitosti a poskytuje řadu ekosystémových služeb. Především jde o těžbu dřeva, na kterou se jako na jednu ze zásadních priorit zaměřuje Strategie MZe (MZe, 2016b). Les je legislativně chráněn před poškozováním a ničením a jeho účinná ochrana a vhodná obnova jsou jedním ze základních předpokladů pro zachování</p>		

	<p>biodiverzity. Působení změny klimatu hraje zásadní úlohu v případě zhoršování zdravotního stavu a stability zejména smrkových lesů, které tvoří většinu stávajících porostů. Mezi limitující faktory patří sucho, ale i rozvoj chorob i příliš vysoké stavy zvěře. Jedním z cílů Strategie je zvyšování podílu listnatých dřevin. Lesy se výrazně podílejí na sekvestraci CO₂, avšak jejich kapacita se v příštích letech bude spíše snižovat. Zároveň lze však předpokládat vyšší využití biomasy pro energetické účely a větší podíl uhlíku uloženého ve výrobcích ze dřeva.</p> <p>Podpořit udržitelné hospodaření v lesích je cílem certifikačních systémů lesů. Existují dva nejvýznamnější a svým způsobem konkurenční systémy – PEFC (2016) a FSC (2016). Dle méně přísného PEFC je v ČR certifikováno celkem 1,883 tis. ha lesa, tedy 7 % výměry lesů. Odborníci a NNO působící v dané oblasti považují certifikace PEFC za volnější a nesplňující komplexní kritéria udržitelnosti. Dle podcíle 15.2 lépe splňuje systém FSC, který umožňuje certifikovat nejen lesní ekosystém a dřevo, ale i udržitelné výrobky ze dřeva. Mezi držitele tohoto certifikátu patří např. Lesy Hl. m. Prahy či Správa KRNAP, celkově jde o 182 subjektů v ČR. Celková výměra lesů certifikovaných dle FSC v ČR je řádově menší než u PEFC.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
15.3 Do roku 2030 bojovat proti rozšiřování pouští, obnovovat znehodnocenou půdu, včetně pozemků postižených rozšiřováním pouští, suchem či záplavami, usilovat o dosažení světa, ve kterém již nedochází k degradaci půdy	ANO	NEDOSAŽEN	MZe, MŽP
	<p>Analytický komentář</p> <p>Půda je jedním z nejcennějších přírodních zdrojů a neobnovitelným přírodním bohatstvím. Zároveň je základním výrobním prostředkem v zemědělství a lesnictví. V současnosti je půda vysoce ohrožena různými formami degradace. Patří mezi ně především zábury půd, eroze, utužení ornice a podorničí, acidifikace, ztráta organické hmoty, ztráta biologické rozmanitosti a chemická kontaminace půdy. Lze předpokládat, že vlivem změny klimatu bude degradace půdy nadále pokračovat. V ČR je problematika degradace půd řešena v rámci Státní politiky životního prostředí (MŽP, 2016c), která si klade za cíl omezení trvalého záboru zemědělské půdy, snižování ohrožení zemědělské a lesní půdy erozí a omezování a regulování kontaminace a ostatní degradace půdy a hornin působením lidské činnosti. Významnými strategickými dokumenty jsou i Státní program ochrany a přírody a krajiny (MŽP, 2009), jehož cílem je zabezpečení ochrany půdy jako nezastupitelného a neobnovitelného přírodního zdroje, zastavení negativního trendu snižování rozlohy zemědělské půdy a zachování, případně obnova travních porostů, a Politika územního rozvoje, která mimo jiné cílí na hospodárné využití zastavěného území a zajištění ochrany nezastavěného území - zejména zemědělské a lesní půdy. Navzdory těmto politikám se však degradace půd v ČR v některých aspektech zhoršuje. Celková výměra zemědělského půdního fondu ČR klesá, v období 2000 –2015 se jednalo o pokles o 67,9 tis. ha, což je téměř 1 % území ČR. Zemědělská půda ubývá zejména na úkor zastavěných a ostatních ploch. Z hlediska protierozní ochrany je naopak pozitivní zvyšování plochy trvalých travních porostů v rámci zemědělského půdního fondu. I přesto bylo v roce 2015 na území ČR potenciálně ohroženo 47,3 % zemědělské půdy vodní erozí a 18,0 % větrnou erozí, přičemž z toho bylo extrémně ohroženo vodní erozí 11,4 % zemědělských půd a větrnou erozí 3,2</p>		

	<p>% zemědělských půd. Zatímco v případě vodní eroze se jednalo o významné meziroční zlepšení stavu, v případě eroze větrné k meziročnímu zlepšení nedošlo. Jako jeden z nástrojů ochrany půdy se využívají komplexní pozemkové úpravy, které představují komplexní řešení zpravidla celého katastrálního území (mimo zastavěné území) včetně zpřístupnění pozemků, protierozní ochrany, vodohospodářských opatření a ekologické stability území. Jejich realizace však postupuje pomalu: v roce 2014 dosahovala výměra komplexních pozemkových úprav 834 tisíc ha, což je pouze 0,1 % rozlohy ČR (EDP, 2015). Je zřejmé, že pro splnění SDG 15.3 bude třeba tempo pozemkových úprav zrychlit, a to i s ohledem na probíhající klimatickou změnu.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
<p>15.4 Do roku 2030 zajistit zachování horských ekosystémů, včetně jejich biodiverzity, aby se zvýšila jejich schopnost poskytovat výhody, které jsou nezbytné pro udržitelný rozvoj</p>	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, MZe, MMR, MPO, kraje, obce
<p>Analytický komentář</p> <p>V ČR se sice nevyskytují vysoké hory, avšak horských a podhorských oblastí je několik a jsou předmětem výrazných tlaků zejména ze strany turistiky a rekreace následované snahou developerů o zajištění sportovní a turistické infrastruktury. Příslušnou strategií v dané oblasti je Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014–2020 (MMR 2013). Jejím hlavním cílem je zvyšovat konkurenceschopnost celého odvětví cestovního ruchu na národní i regionální úrovni, udržení jeho ekonomické výkonnosti i jeho pozitivních dopadů na socio-kulturní a environmentální rozvoj ČR. Z toho je zřejmé, že přestože operuje s termínem „udržitelný rozvoj cestovního ruchu“, jen málo se snaží mírnit tlak plynoucí z extenzivního rozvoje cestovního ruchu na citlivé horské ekosystémy.</p> <p>Důležitými nástroji ochrany hor a horských ekosystémů jsou kompetence ochrany přírody zejména v rámci národních parků a chráněných území přírody v podobě přírodních rezervací, CHKO, geoparků a podobně. Ne plně využívaným nástrojem je územní plánování. Po stránce výzkumu, dat, indikátorů a dalších informací stejně jako co do strategických dokumentů, které by se týkaly horských oblastí a horských ekosystémů (s výjimkou biologicky orientovaných analýz), není situace uspokojivá. Problematikou se zabývá Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016–2025, schválená vládou v březnu 2016 (MŽP, 2016e). Téma horských ekosystémů není v této strategii explicitně zmíněno, prostupuje však například cílem 2.4 (Přírodní stanoviště), či cílem 2.5 Krajina. Shrnuto, oblast podcíle postrádá v ČR jasné koncepční ukotvení a jasně stanovené cíle.</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
15.5 Přijmout neodkladná a výrazná opatření na snižování degradace přirozeného prostředí, zastavit ztrátu biodiverzity a do roku 2020 chránit a zabránit vyhynutí ohrožených druhů	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP
	Analytický komentář <p>System ochrany přírody v ČR je v gesci MŽP a podílí se na něm řada odborných organizací, zejména Agentura ochrany přírody a krajiny. Celkem bylo v roce 2015 chráněno prostřednictvím zvláště chráněných území 16,8 % rozlohy ČR, přičemž rostl počet i rozloha maloplošných zvláště chráněných území. System ochrany přírody je navázán na evropské struktury, zejména system Natura 2000, jejímž prostřednictvím bylo v roce 2015 chráněno 14,1 % rozlohy ČR (CENIA, 2016). Existuje řada strategických dokumentů v oblasti biodiverzity připravených institucemi MŽP. 9. 3. 2016 schválila vláda zastřešující dokument Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025 (MŽP, 2016e). Rovněž Státní politika životního prostředí (SPŽP) se ochranou biodiverzity podrobně zabývá (MŽP, 2016c). Jak však konstatuje střednědobé hodnocení SPŽP z roku 2015 (MŽP, 2015), počet ohrožených druhů v české přírodě narůstá, a stav evropsky významných chráněných lokalit se zlepšuje pouze u 16 %, u zbytku je stagnující (56 %) či zhoršující se (27 %). Národní úsilí je plně koordinováno s celosvětovou snahou o ochranu biodiverzity tak, jak je sledována Úmluvou o biologické rozmanitosti OSN (CBD – Convention for Biological Diversity). V rámci konvence byly stanoveny mezinárodní cíle (cíle AICÍ), které stanoví kvantitativní indikátory pro řadu oblastí. Také Evropa má strategii na ochranu biologické diverzity (EK, 2011), jejímž hlavním cílem je zastavit úbytek biologické rozmanitosti a degradaci ekosystémových služeb v EU do roku 2020. Je však třeba zdůraznit, že tyto cíle se zatím nedaří plnit ani globálně ani na evropské úrovni ani v ČR. Na druhé straně můžeme konstatovat, že v této oblasti je rovněž důležitá relativně vysoká angažovanost občanské společnosti a široká škála nevládních organizací včele s Českým svazem ochránců přírody, Ornitologickou společností a mnoha dalšími.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
15.6 Zajistit spravedlivé rozdělování přínosů plynoucích z využívání genetických zdrojů a podporovat odpovídající přístup k těmto zdrojům	NE		MZe
	Analytický komentář <p>Tento podcíl se především týká rozvojových zemí zvláště z tropické oblasti především těch, kde se vyskytují tak zvané hot spots biodiversity. Zde jsou systematicky vyhledávány a eventuálně komercializovány energetické zdroje rostlin, ale i živočichů a dalších organismů. Potencionálně by se mohla tato problematika dotýkat i ČR, případně řešení by pak bylo v kompetenci MZe.</p>		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
15.7 Přijmout neodkladná opatření ke skoncování s pytlčením a pašováním chráněných druhů rostlin a živočichů a řešit nabídku i poptávku po nelegálních přírodních produktech	ANO	DOSAŽEN	MŽP, MF, MZe
Analytický komentář			
<p>ČR se tato problematika týká zejména v souvislosti s mezinárodními závazky v rámci Úmluvy CITES (Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy rostlin a živočichů), která je plně transponována do České legislativy, a to ve znění směrnic a dokumentů EU. Potřebná opatření se provádějí v rámci kompetencí MŽP, MZe (Veterinární správa) a MF (Celní správa). Data, informace a indikátory jsou k dispozici – viz MŽP, (2016h). Situace v ČR je z těchto hledisek uspokojivá.</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
15.8 Do roku 2020 zavést opatření proti zavlečení invazivních druhů do suchozemských a vodních ekosystémů a výrazně snížit jejich dopad na tyto ekosystémy, kontrolovat nebo vymýtit prioritní invazivní druhy	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP
Analytický komentář			
<p>Invazní druhy patří mezi vážná ohrožení biologické rozmanitosti, toto nebezpečí postupně vzrůstá, např. v souvislosti se změnou klimatu (viz podcíl SDG 13 klima). V ČR je tato problematika považována za vážnou a řešena v rámci MŽP prostřednictvím aktivit Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK, 2016). V návaznosti na dokumenty EU je zpracována strategie ochrany před invazivními druhy včetně jednoznačného seznamu různých kategorií těchto druhů a metodických postupů na jejich omezování. Navzdory řadě opatření se některé invazivní druhy dále šíří a představují skutečné ohrožení domácí biologické rozmanitosti. Data informace a monitoring jsou na vysoké úrovni. Z celkového počtu 1454 nepůvodních druhů rostlin, které se vykytují nebo byly zaznamenány na území ČR, je za invazivní považováno 61 druhů. U živočichů je zdokumentováno 278 nepůvodních druhů, z nichž je 113 druhů invazivních (CENIA, 2016).</p>			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
15.9 Do roku 2020 začlenit hodnoty ekosystému a biodiverzity do národního i regionálního plánování, rozvojových procesů a strategií na snižování chudoby	ANO	NEDOSAŽEN	MŽP, ČSÚ, AV ČR, MŠMT (vysoké školy)
	Analytický komentář Ochrana biodiverzity je důležitou součástí strategických dokumentů MŽP, MZe i na národní úrovni (Státní politika životního prostředí, Strategický rámec udržitelného rozvoje (RVUR, 2016), avšak ekonomickým otázkám je dosud věnována nedostatečná pozornost. Přitom jde o otázky závažné, jako je například hodnocení ekonomické újmy, případně platby za ekologické služby nebo cost-benefit analýza různých opatření v oblasti ochrany ekosystému a biodiverzity. Zde by bylo zapotřebí podpořit výzkum, monitoring i rozvoj indikátorů – viz též Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na léta 2016–2022 (MZe, 2016). Problém můžeme spatřovat v tom, že další významná resortní organizace v oblasti biodiverzity – MŽP – nedisponuje vlastními prostředky na vědu a výzkum a tak i prostředky na ochranu biodiverzity a potřebný výzkum s ní spojený jsou relativně omezené.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
15.a Mobilizovat a významně zvýšit finanční prostředky ze všech zdrojů na zachování a udržitelné využívání biodiverzity a ekosystémů	ANO	NEDOSAZEN	MŽP, MF, MMR
	Analytický komentář Prostředky na ochranu biodiverzity jsou alokovány v rámci rozpočtové kapitoly MŽP a v poslední době jsou rovněž čerpány z forezních fondů EU v rámci operačního programu Životní prostředí. V rámci stávajícího programového období 2014–2020 je v Operačním programu životní prostředí alokováno na prioritní osu 4 – ochrana přírody celkem 351,7 mil. €, tj. celkem 13,3 % celkových plánovaných dotací. Prioritní osa obsahuje celkem 4 cíle, z nichž jeden se bezprostředně týká ochrany biodiverzity (4.2), další chráněných území, další posílení přirozených funkcí krajiny a poslední ochrany prostředí v sídlech.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAZEN/ NEDOSAZEN	Kompetence
15.b Mobilizovat značné prostředky ze všech zdrojů na všech úrovních na financování udržitelného hospodaření s lesy a poskytnout odpovídající pobídky rozvojovým zemím na zlepšení tohoto hospodaření, včetně ochrany a obnovy lesů	NE	NEDOSAZEN	MZV
	Analytický komentář Tento podcíl se týká rozvojových zemí (problematika lesů ČR je předmětem podcíle 15.2.). Je možno řešit v rámci zahraniční rozvojové spolupráce.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
15.c Zvýšit mezinárodní podporu boji proti pytláčení a pašování chráněných druhů, mimo jiné zvyšováním schopností místních komunit věnovat se udržitelným příležitostem k obživě	NE	NEDOSAŽEN	MZV
	Analytický komentář		

Zhodnocení cíle SDG 15

Cíl SDG 15 – Ochrana terestrických ekosystémů se plně týká ČR. Jednotlivé podcíle jsou převážně v kompetenci MŽP, jež se této problematice věnuje v rámci jedné ze sekcí a prostřednictvím podřízených organizací (jmenovitě AOPK). K dispozici je řada strategických dokumentů, technická literatura, metodické příručky a rovněž výsledky výzkumu a monitoringu. Navzdory tomu není situace dobrá a nadále dochází k degradaci ekosystémů a redukcí biologické rozmanitosti. Jednotlivé cíle nejsou v řadě případů stanoveny dostatečně konkrétně a strategické dokumenty nejsou plně implementovány.

Použitá literatura

- AOPK, 2011. *10. zasedání konference stran Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti v Nagoji 2010*.
- AOPK, 2016. *Invazivní druhy* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://invaznidruhy.nature.cz>
- CENIA, 2016. *Zpráva o životním prostředí České republiky 2015* [online] [vid. 2017-01-30]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publicace
- ČSÚ, 2016a. *Statistická ročenka České republiky 2015* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-ceske-republiky-2015>
- ČSÚ, 2016b. *Vybrané ukazatele lesnictví. Dostupné v rámci Veřejné databáze ČSÚ* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/14-lesnictvi-rge4ee6rrb>
- EDP, 2015. *Komplexní pozemkové úpravy: Jak věnovat náležitou péči krajině?* [online] [vid. 2017-01-30]. Dostupné z: https://www.edpp.cz/public/files/13-dil-komplexni-pozemkove-upravy_final.pdf
- EK, 2011. *Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do r. 2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/factsheets/biodiversity_2020/2020_Biodiversity_Factsheet_CS.pdf
- ESDN, 2014. *A renewed policy Framework for sustainable development* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.sd-network.eu/pdf/conferences/2014_rome/ESDN_Conference_2014_Discussion_paper_final_mod.pdf
- EUROSTAT, 2016. *The EU and the Sustainable Development Goals: A first statistical glance*.
- FSC, 2016. *Lesní certifikace Forest Stewardship Council* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.czechfsc.cz>

- ICSU, 2015. *Review of targets for the sustainable development goals: the science perspective* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.icsu.org/publications/reports-and-reviews/review-of-targets-for-the-sustainable-development-goals-the-science-perspective-2015>
- MMR, 2013. *Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014-2020* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: [http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-\(1\)](http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-(1))
- MMR, 2015. *Politika územního rozvoje. Aktualizace č.1.* [online] [vid. 2017-01-30]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Navrh-Aktualizace-c-1-Politiky-uzemniho-rozvoje-CR>
- MZE, 2012. *Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství do roku 2015* [online]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/osveta-a-publikace/publikace-a-dokumenty/koncepce-vodohospodarske-politiky/>
- MZE, 2016. *Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na léta 2016–2022* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/poradenstvi-a-vyzkum/vyzkum-a-vyvoj/koncepce-a-strategie/koncepce-vyzkumu-vyvoje-a-inovaci.html>
- MZE, 2016a. *Plány mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry, Dunaje* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/priprava-planu-povodi-pro-2-obdobi/plany-mezinarodnich-oblasti-povodi/>
- MZE, 2016b. *Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/koncepce-a-strategie/strategie-resortu-minsterstva-1.html>
- MZE, 2016c. *Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství ČR v roce 2015* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/publikace-a-dokumenty/Zprava-o-stavu-lesa-a-lesniho-hospodarstvi-CR/zprava-o-stavu-lesa-2015.html>
- MŽP, 2009. *Státní program ochrany přírody a krajiny* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/o-aopk-cr/strategicke-dokumenty/statni-program-ochrany-prirody/>
- MŽP, 2015. *Střednědobé vyhodnocení Státní politiky životního prostředí 2012–2020* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/\\$FILE/SOPS_ZP-vyhodnoceni_statni_politiky_zp-20160226.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/$FILE/SOPS_ZP-vyhodnoceni_statni_politiky_zp-20160226.pdf)
- MŽP, 2016a. *Konference „Voda v krajině – naděje pro budoucnost“* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/voda_v_krajiny_konference_2016
- MŽP, 2016b. *Politika ochrany klimatu v ČR* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_tz090507pok/\\$FILE/POK_final.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_tz090507pok/$FILE/POK_final.pdf)
- MŽP, 2016c. *Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020, ve znění návrhu aktualizace roku 2016* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi
- MŽP, 2016d. *Strategické dokumenty v gesci MŽP* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/strategicke_dokumenty_v_gesci_prehled
- MŽP, 2016e. *Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016–2025* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://chm.nature.cz/strategicke-dokumenty/strategie-ochrany-biodiverzity-ceske-republiky/>
- MŽP, 2016f. *Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.vodavkrajine.cz/>

- MŽP, 2016g. *Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie
- MŽP, 2016h. *Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/cites_obchod_ohrozenymi_druhy
- PEFC, 2016. *Programme of the Endorsement of Forest Certification Schemes* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.pefc.cz>
- RVUR, 2015. *Vyhodnocení Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR 2010–2015*.
- RVUR, 2016. *Situační zpráva ke strategickému rámci udržitelného rozvoje České republiky* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelny-rozvoj/dokumenty/Situacni-zprava-ke-Strategickemu-ramci-udrzitelneho-rozvoje-CR-2016.pdf>
- SEI, 2015. *Sustainable Development Goals for Sweden* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.sei-international.org/mediamanager/documents/Publications/SEI-WP-2015-10-SDG-Sweden.pdf>
- Zákon č. 100/2004 Sb. o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-100>

SDG 16: Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
16.1 Výrazně snížit všechny formy násilí a související míru úmrtnosti všude na světě	ANO	NEDOSAŽEN	MV, MS
<p>Analytický komentář</p> <p>Násilí představuje celosvětový problém a nevyhýbá se ani ČR, podcíl je tedy relevantní. Celosvětově stojí v čele mezinárodních aktivit v oblasti sběru, standardizace, analýzy a šíření údajů o vraždách a dalších formách násilí Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (<i>United Nations Office on Drugs and Crime, UNODC</i>). Podle dostupných údajů tohoto úřadu celkový počet vražd činil globálně v roce 2014 6,1 na 100 000 obyvatel, s velkými rozdíly mezi regiony. Nejvyšší míra vražd a dalších forem násilí je v Africe a Americe, v Evropě je výrazně nižší (UNODC, 2017). V ČR data o vraždách eviduje kriminální statistika Policie ČR (Policie ČR, 2017). Míra této nejtěžší trestné činnosti ČR trvale klesá – v roce 1998 činila 3 vraždy na 100 000 obyvatel, celkem 313 vražd, v roce 2015 již pouze 155 vražd (1,5 na 100 000 obyvatel). Tento indikátor však zůstává vyšší než v sousedních zemích – Německo 0,9 vražd na 100 000 obyvatel, Rakousko 1,0, Slovensko 1,1 a Polsko 0,7. Daný ukazatel je také navrženým indikátorem příslušného podcíle SDG (indikátor 16.1.1 – počet obětí vražd na 100 000 obyvatel).</p> <p>Počet dalších násilných trestných činů činil v roce 2015 15 639 a u mravnostních činů celkem 2 256. To znamená pokles od roku 2005 o 28 % v prvním případě a nárůst o 18 % v druhém případě. Klesá celková kriminalita, zejména díky poklesu majetkové trestné činnosti (pokles v období 2005–2015 o 28 %). Počet loupeží klesl za stejné období na polovinu (ČSÚ, 2017). Policii se daří objasnit pouze polovinu hlášených trestných skutků (Policie ČR, 2017).</p> <p>Podcíl vykazuje významné genderové a lidskoprávní souvislosti, a tedy i souvislosti s dalšími aspekty udržitelného rozvoje a Cílů udržitelného rozvoje. Oficiální statistiky ukazují, že muži jednoznačně dominují ve všech sledovaných oblastech kriminality. Co se týče celkové kriminality v ČR, muži tvoří více jak 85 % pachatelů trestné činnosti, u sexuálně motivovaného násilí (na ženách i dětech) jsou pachateli dokonce ve více jak 90 % případů (Úřad vlády, 2016). Podle údajů nezávislých nevládních organizací (Amnesty International, 2015) je v České republice každý rok znásilněno přes 7 tisíc žen, ale jen 2 % pachatelů soudy potrestají.</p> <p>Tato problematika patří především do gesce Ministerstva vnitra (policie) a</p>			

	<p>Ministerstva spravedlnosti, avšak těmito tématy se rovněž zabývá veřejný ochránce lidských práv a celá řada institucí občanské společnosti. Zatímco na již vykonané trestné činy se zaměřuje trestní politika, na budoucí snížení kriminality se soustředí preventivní politika. Ta představuje ofenzivní strategii kontroly kriminality, spoléhá především na nerepresivní prostředky. Zabývá se snižováním pravděpodobnosti páčání trestných činů. Z hlediska strategických materiálů tuto oblast zaštiťuje Strategie prevence kriminality 2016–2020 (MV, 2016a), Bezpečnostní strategie ČR (MV, 2015) a částečně se jí dotýká Koncepce boje proti organizovanému zločinu 2015–2017 (MV, 2014).</p> <p>Přes pokles míry kriminality a počtu trestných činů a některé další pozitivní jevy lze konstatovat, že cíl dosud nebyl dosažen.</p>

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
16.2 Skoncovat se zneužíváním, vykořisťováním a obchodem s lidmi a všemi formami násilí na dětech a jejich mučení	ANO	NEDOSAŽEN	Parlament, MV, MS, MZV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Přesně statisticky vyjádřit rozsah tohoto problému není snadné, a proto se odhady počtu obětí značně liší. Různé mezinárodní studie uvádějí, že ročně je celosvětově obchodováno 700 tisíc až 2 miliony osob, přičemž 300 až 500 tisíc osob je každoročně obchodováno v rámci Evropy. V ČR byl nárůst obchodování s lidmi zaznamenán ve spojitosti se specifickou migrační situací po pádu železné opony na počátku 90. let minulého století, kdy se zejména ženy z východní Evropy staly hlavním zbožím na západoevropském trhu; zasažena tak byla i ČR. Během 90. let klesal postupně podíl ČR jako země, která je zdrojem pro obchodování s lidmi, a ta se postupně stávala – díky své ekonomické úrovni a sousedství se SRN a Rakouskem – atraktivní cílovou zemí. Vzhledem ke své poloze je ČR zemí tranzitní do Západní Evropy především z Asie, jihu a východu Evropy (MV, 2017).</p> <p>Dlouhou dobu byl obchod s lidmi organizován především za účelem sexuálního vykořisťování, v posledních letech dochází k nárůstu případů obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a nucené práce. Od roku 2008 je dokumentovaná změna „modu operandi“ pachatelů. Převládají subtilní formy donucení. V případě pracovního vykořisťování mají oběti často možnost opustit pracoviště i bytovací prostory, dostávají peněžní zálohy. Fyzické násilí se objevuje zřídka častokrát spíše jako výsledek potyček a rozporů mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem (opak. cit.).</p> <p>Z hlediska obchodování za účelem sexuálního vykořisťování jsou nejčastějším</p>		

	<p>zdrojem obětí obchodování s lidmi pocházejících z ČR oblasti s velkou nezaměstnaností a města s rozvinutějším cestovním ruchem a zvýšenou nabídkou i poptávkou všech druhů sexuálních služeb. Jako nejrizikovější lokality jsou uváděny severní Čechy, západní Čechy – pohraničí, severní Morava, Praha a Brno. Mezi zahraniční zdrojové země patří nejčastěji Ukrajina a další státy bývalého SSSR, Slovensko, Rumunsko, Bulharsko, objevují se i ženy z Vietnamu, Číny. Nejnovějším "trendem" jsou ženy z Afriky, zejména z Nigérie a Konga. Ženy pobývají na území ČR buď v rámci turistického víza, na falešné pozvání či ilegálně (opak. cit.).</p> <p>Ministerstvo vnitra zadalo v souvislosti se získáváním informací o fenoménu pracovního vykořisťování dva výzkumy, a to společnosti Intermundia o. p. s. a Mezinárodní organizace pro migraci Praha. Závěrů výzkumů těchto neziskových organizací jsou k dispozici online (MV, 2017a) a byly využity při zpracování aktualizace Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v ČR na období 2016-2019 (MV, 2016b). Podle této strategie byla ČR v období 2012–2015 zemí zdrojovou, cílovou i transitní. Občané České republiky byli obchodováni do Velké Británie, Irska, Rakouska, Francie, Spolkové republiky Německo, Dánska, Finska, Nizozemska, Belgie, Polska, Slovinska a na Kypr. V daném období bylo Policií ČR identifikováno celkem 226 obětí obchodování s lidmi, přičemž 28 obětí bylo identifikováno za účelem pracovního vykořisťování a 198 za účelem sexuálního vykořisťování. Z celkového počtu se jednalo ve 121 případech o oběti mladší 18 let (opak. cit.). Pro oběti obchodování s lidmi organizuje MV Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi Ministerstva vnitra ČR, který v období 2012–2015 využilo 71 lidí.</p> <p>Na evropské úrovni je problematika podcíle 16.2 zaštitěna koncepčním dokumentem Strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016 (EK, 2012). Dokument popisuje prioritní oblasti pro období let 2012-2016, přičemž cílem této strategie je nastavit jednotný rámec pro stávající a plánované iniciativy, určit priority a doplnit tak směrnici 2011/36/EU.</p> <p>Jde o agendu, kterou se kterými se zabývá především Ministerstvo vnitra a Policie ČR, má však důležité vazby na oblast legislativy, lidských práv, ochranu práv a svobod. Klíčový je zde mezinárodní aspekt, protože často jde o nadnárodní organizované sítě – tím je do celé záležitosti vtaženo i MZV. Významná je úloha občanské společnosti a neziskových organizací, zabývajících se danou problematikou, migrací a souvisejícími otázkami. Lze předpokládat, že v souvislosti s mezinárodní migrací bude relevantnost podcíle pro ČR narůstat.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence

	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
16.3 Podporovat svrchovanost práva na národní i mezinárodní úrovni a zajistit rovný přístup ke spravedlnosti pro všechny	ANO	ČÁSTEČNĚ DOSAŽEN	MS, MV, Parlament
	<p>Analytický komentář</p> <p>ČR patří k zemím, kde svrchovanost práva je plně zaručena v rámci celého právního řádu (viz Ústavní vymezení ČR – Čl. 1 odst. 1 Ústavy: ČR je svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát, založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana.) Platí to stejně jako pro ostatní státy EU. Rovněž je členem některých mezinárodních úmluv, například Aarhuské úmluvy (MŽP, 1998).</p> <p>Na druhou stranu například v oblasti ratifikace mezinárodních úmluv pro pracovní právo existují v ČR značné rezervy. Podle údajů Mezinárodní organizace práce (ILO, 2016) z celkového počtu bezmála 200 úmluv ratifikovala ČR zhruba třetinu. Konkrétně základní úmluvy ratifikovala všechny (8 z 8), stejně jako správní úmluvy (priority) - 4 ze 4. V případě technických úmluv ratifikovala pouze 59 z 177. Celkově tedy ratifikovala 71 úmluv.</p> <p>Problematicke věnuje značnou pozornost Evropská unie – zásada nediskriminace je pevně zakotvena v právních předpisech Evropské unie (EU) a zahrnuje ustanovení týkající se přístupu ke spravedlnosti. Článek 7 směrnice o rasové rovnosti a ostatní směrnice o rovnosti, jako je směrnice o rovném zacházení v zaměstnání, směrnice o rovném zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování a přepracované znění směrnice o rovnosti mužů a žen (v oblasti zaměstnání a povolání), obsahují ustanovení v tomto smyslu. Ve své zprávě z roku 2012 se příslušná evropská agentura (FRA, 2012) věnovala také situaci v ČR. Zdůrazňuje roli veřejného ochránce práv v oblasti ochrany před diskriminací. Problematicke se věnují i profesní komory, např. Mezinárodní advokátní komora (2014).</p> <p>Otázkou také je, jak kvalifikovaně hodnotit rovný přístup k právu pro všechny a související otázky. Navrženým indikátorem SDG pro daný podcíl je indikátor č. 16.3.2 Podíl neodsouzených (obviněných) osob z celkového počtu vězněných osob. Ten zdaleka nevypovídá o podcílí v celé jeho šíři (nepostihuje například nedostatečnou integraci a přístup k právu určitých skupin obyvatelstva, jako jsou Romové, senioři či lidé se zdravotním postižením). Údaje sleduje Vězeňská služba ČR. K 20.1.2017 činila hodnota indikátoru 8,2 %. Celkem bylo vězněno 22 573 osob, z toho ve výkonu vazby 1 857 osob (VS ČR, 2017). Dalším zdrojem informací může být výroční zpráva veřejného ochránce práv o ochraně před diskriminací (VOP, 2015). Věnuje se mj. diskriminaci v soudní síni.</p> <p>Shrnuto, kultivace právní kultury na všech úrovních je však trvalým a dosud nenaplněným úkolem. V této souvislosti hraje hlavní úlohu veřejná správa, avšak klíčové postavení má rovněž občanská společnost, její instituce i vzdělání a uvědomění široké veřejnosti, stejně jako profesní komory. Jde o</p>		

	meziresortní problematiku, vedle Ministerstva spravedlnosti, se týká MV, MZE, MPSV a Parlamentu ČR, Úřadu vlády ČR, agendy Ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a veřejného ochránce práv.
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
16.4 Do roku 2030 výrazně snížit pohyb nezákonných finančních prostředků a zbraní, usilovat o navrácení odcizeného majetku a bojovat proti všem formám organizovaného zločinu	ANO	NEDOSAŽEN	MZV, MF, MV
<p>Analytický komentář</p> <p>Podcíl shrnuje čtyři odlišné formy závažné trestné činnosti. Všechny čtyři jsou relevantní z hlediska České republiky a cíle nebylo dosaženo. První formou je pohyb nezákonných finančních prostředků („špinavých peněz“). K jeho snížení přispívají mezinárodní standardy v boji proti praní špinavých peněz a financování terorismu – doporučení Finančního akčního výboru (MF, 2012). V ČR se problematiky týká zákon č. 253/2008 Sb. proti praní špinavých peněz.</p> <p>Na boji s praním špinavých peněz se podílí státní i nestátní instituce. V minulosti to byl Finanční analytický útvar Ministerstva financí ČR a Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování (ÚOKFK SPKV) zřízený nařízením Ministerstva vnitra č. 71/2001. Oba tyto důležité orgány prošly v roce 2016 přeměnou a reorganizací. Finanční analytický útvar jako odbor MF byl zrušen zákonem č. 368/2016 Sb. k 31.12.2016. Jeho úkoly a pravomoci přešly od 1.1.2017 na nově vznikající Finanční analytický úřad. Údaje o hlášených podezřelých transakcích lze nalézt v jeho zprávě o činnosti (FAÚ, 2016). V roce 2015 obdržel tento úřad 2 963 hlášení o podezřelém obchodu, což byl mírný pokles od přechozího roku. Celkem bylo FAÚ podáno 514 trestných oznámení a podařilo se zajistit 5,542 mld. Kč (nárůst o 154 % oproti roku 2014) a nárůst na 28násobek oproti roku 2009, kdy bylo zajištěno pouze 190 mil. Kč.</p> <p>Také ÚOKFK SPKV ve své původní podobě již neexistuje. Po reorganizaci speciálních policejních útvarů v roce 2016 (která byla předmětem mnoha politických debat) se ÚOKFK stal součástí nově vzniklé Národní centrály proto organizovanému zločinu (spolu s ÚOOZ – Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu). Na nadnárodní rovině se boji proti praní špinavých peněz věnuje organizace <i>Financial Action Task Force on Money Laundering</i> (FATF) založená v roce 1989 na summitu G7 v Paříži.</p> <p>Druhou částí podcíle je nelegální obchod se zbraněmi Počet nelegálně držných zbraní v EU je odhadován na 67 milionů neboli 79 % celkového počtu zbraní (EK, 2014). Zajištěno je přitom pouze 1 %. V ČR neustále narůstá počet legálně držných zbraní (806 895 v roce 2015, nárůst o 36 % oproti roku 2003 (Policie ČR, 2016). Počet zbrojních průkazů je necelých 300 000 (drží je</p>			

	<p>tedy necelá 4 % dospělé populace ČR). Počet nelegálně držených zbraní je odhadován na desítky tisíc, ale jde o velmi hrubé odhady.</p> <p>ČR patří mezi země s vysokým výkonem zbrojního průmyslu a navazujícím vývozem zbraní – velké množství českých zbraní přitom končí v nedemokratických zemích. Proto je třeba mimo jiné věnovat zvýšenou pozornost mezinárodnímu obchodu se zbraněmi (Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2013). Podle údajů neziskové organizace Nesehnutí (2016) byly české zbraně nelegálního původu nalezeny u povstalců Talibanu, ve Středoafričské republice, v Iráku, u bojovníků tzv. Islámského státu či v Sýrii. Je to logickým důsledkem prudce narůstajícího legálního vývozu zbraní – jeho objem v roce dosáhl v roce 2015 bezmála 15 mld. Kč a meziroční nárůst o 29 % (Amnesty International, 2016). Část těchto zbraní se evidentně dostane na černý trh. Mezi nejvíc problematické země patřil Egypt či Saúdská Arábie. Jde o země, kde často neexistuje jakákoliv kontrola ozbrojených složek nebo nezávislé soudnictví a policie.</p> <p>Třetí částí podcíle je boj s organizovaným zločinem. Ten se v 21. století se vyznačuje vysokou mírou fluidity. Organizované zločinecké skupiny prostřednictvím svých kontaktů nepřímo ovlivňují politiku, justici, obchod a výrobu, mediální a zábavní průmysl a občanskou společnost. V ČR dosáhl pokročilého stadia proces, kdy nejnebezpečnější organizované zločinecké skupiny využívají k získání moci a prospěchu nikoliv násilí, ale finančních machinací.</p> <p>Na boj organizovaným zločinem se zaměřuje zmíněný nově zřízený útvar Police ČR – Národní centrála proto organizovanému zločinu. Konceptně oblast zaštituje MV s Konceptí boje proti organizovanému zločinu na období let 2015–2017 (MV, 2014). Podle této strategie počet zjištěných trestných činů účasti na organizované zločinecké skupině v posledních několika letech výrazně stoupl. Zdaleka nejčastěji je organizovaně páchán trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů (267 případů), následuje trestný čin podvodu (91 případů), trestný čin pletich při veřejné soutěži (90) a dražbě a trestný čin legalizace výnosů trestné činnosti (70). Konceptce ukládá úkoly v následujících klíčových oblastech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitoring organizovaného zločinu na území ČR (vyhodnocení situace organizovaného zločinu na území ČR), • rozvoj mezinárodní spolupráce (zejména sjednání smluv o policejní spolupráci s vybranými partnery), • posílení vnitrostátní spolupráce (zefektivnění výměny informací mezi státními orgány, vyhodnocení spolupráce policie a dalších orgánů státní správy) • systémová opatření (zákon o prokazování původu majetku, informační kriminalita, problematika neregulérních dokladů)
--	---

	<p>Poslední část podcíle se týká navrácení odcizeného majetku. Tato otázka byla citlivá zejména v 90. letech v souvislosti s politickými třenicemi ohledně údajného navrácení majetku Sudetským Němcům nuceně vysídlených z Československa po 2. světové válce. Česko–německé deklaraci z roku 1997 se podařilo tyto třenice víceméně vymýtit („křivdy patří minulosti“). V nultých letech 21. století se vedly spory o navrácení církevního majetku. Ohledně navrácení kriminálně odcizeného majetku panují v některých případech nejasnosti. Někteří právníci hovoří o tom, že má přednost ochrana práv zloděje před ochranou okradeného (ČAK, 2016). Problematiky se týká Směrnice 2012/29/EU, která upravuje minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
16.5 Podstatně omezit korupci a úplatkářství ve všech formách	ANO	NEDOSAŽEN	Parlament, MS, MV
	<p>Analytický komentář</p> <p>Korupce je obecně považována za závažný problém nejenom české společnosti. Schopnost instituce korupci potlačovat a bránit se jí je indikátorem kvality vnitřní kultury celého institucionálního systému a z ní vyplývajících norem chování v příslušných institucích. Výskyt korupce může ohrozit životaschopnost demokratických institucí a tržních ekonomik a zároveň bezpečnost státu, a to jak z hlediska vnitřní, tak i vnější bezpečnosti. Boji s korupcí se věnuje Police ČR, ministerstvo vnitra a řada dalších vládních institucí (přehled viz MV, 2017b), mezivládních a neziskové organizace (a mezinárodních i domácí). . Otázkou zůstává, jak úspěšně, a jak tento podcíl efektivně hodnotit.</p> <p>Jedním z možných přístupů měření korupce je Indexu vnímání korupce (CPI), který každoročně publikuje <i>Transparency International</i>. ČR podle tohoto indexu patří mezi země s vysokou mírou úplatkářství a korupce. Data z r. 2015 ukazují, že ČR se zlepšila o 16 míst (z 53. na 37. místo na světě), přesto nedosahuje ani průměru zemí EU (<i>Transparency International</i>, 2016). Nevýhodu tohoto ukazatele je, neměří či neodhaduje rozsah korupce, ale zachycuje její vnímání ve veřejnosti. Při sestavování tohoto indexu se vychází z názoru respondentů („expertů“ i občanů), který je však zcela subjektivní a významně ovlivněný debatou o korupci v médiích, v politice a obecně ve společnosti. Pokud je debata o korupci v dané zemi silná a všudypřítomná, může hodnotu tohoto indikátoru nadhodnocovat (Slaný, 2016).</p> <p>Další možností, jak nepřímo určit míru korupce, je určení rozsahu šedé ekonomiky v daném státu. Do šedé ekonomiky se zahrnují jakékoliv</p>		

	<p>ekonomické činnosti a vztahy, které porušují běžně užívané normy etické, společenské, morální a obchodní: např. daňové úniky, práce načerno, praní špinavých peněz a rovněž v sobě zahrnuje korupci. Platí úvaha, že stát s podprůměrnou úrovní šedé ekonomiky měl být i podprůměrně zkorumpovaný. A to je příklad České republiky (opak. citát).</p> <p>Podle každoročního žebříčku rozsahu šedé ekonomiky v zemích Evropy je z 31 evropských zemí OECD Česká republika na 14. místě, těsně za Slovenskem (Schneider, 2015). Velikost šedé ekonomiky je odhadována na 14,1 % HDP. ČR je s 15,1 % HDP výrazně pod průměrem 28 zemí EU (18,3 %) i všech sledovaných zemí OECD (16,7 %) a hluboko pod celosvětovým průměrem (31,2 %, data za rok 2014). Rozsah šedé ekonomiky v ČR přitom v posledních letech klesá. Lze předpokládat, že nedávná opatření vlády (např. elektronická evidence tržeb či kontrolní hlášení) k tomuto trendu dále přispějí.</p> <p>Dalším přístupem k odhadu míry korupce je nový Index veřejné integrity (IPI) (ERCAS, 2016). Index v sobě integruje šest aspektů „veřejné integrity“ – nezávislost soudů, administrativní zátěž, otevřenost obchodu, transparentnost rozpočtu, E-občanství a svobodu tisku. IPI hodnotí schopnost společnosti omezit korupci a zajistit odpovědné vynakládání veřejných prostředků. Na rozdíl od přístupů zmíněných výše ukazuje lépe příčiny korupce a možnosti zlepšení. Česká republika nedosahuje z hlediska IPI dobrých výsledků. V roce 2014 činila jeho hodnota (na škále 0–10) 3,22, pod průměrem EU-28 (5,71) a dokonce i střední a východní Evropy (4,27). Nejvyšší hodnotu dosáhlo Finsko (8,88). Výsledek ČR snižuje především vysoká administrativní náročnost – známka pouze 1,14.</p> <p>Pro koordinaci boje s korupcí zřídila vláda ČR Radu vlády koordinaci boje s korupcí a informace shromažďuje na stránkách http://www.korupce.cz. Základním dokumentem je Vládní koncepce boje s korupcí 2015 až 2017 (ÚV, 2014) má za cíl definovat mantinely vládní politiky boje s korupcí, zejména stanovit účinné nástroje, formulovat základní obsah jednoletých akčních plánů pro boj s korupcí a vymezit jejich institucionální rámec.</p> <p>Lze shrnout, že podcíl je pro ČR velmi relevantní, a přestože vládní administrativní učinila v posledních letech (ve srovnání s předchozími vládami) výrazný krok vpřed, zbývá ještě poměrně dlouhá cesta k jeho naplnění.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
16.6 Vytvořit účinné, odpovědné a transparentní	ANO	NEDOSAŽEN	Vláda, MS, Parlament
	Analytický komentář		

instituce na všech úrovních	
	<p>Podcíl obsahuje tři požadavky na veřejné instituce – (1) účinnost, (2) odpovědnost a (3) transparentnost. Všechny tři požadavky souvisí v širším slova smyslu s udržitelností institucí.</p> <p>Požadavek na zlepšení účinnosti institucí se objevuje už v Agendě 21 (cíl 39.3), v souvislosti s mezinárodními právními nástroji a mechanismy. Jde o oblast, která se velmi obtížně kvantifikuje a hodnotí. Podobně odpovědnost veřejných institucí je poměrně široké a těžko uchopitelné téma. Lze ho vztáhnout na problematiku tzv. společenské odpovědnosti (CSR), která se původně uplatňovala především v soukromém sektoru (viz též analytické hodnocení podcíle 12.6). V posledních letech se tento přístup zvolna aplikuje i ve veřejném sektoru. Jeho výrazem může být např. ekologická odpovědnost – certifikace úřadu systémem EMAS (zatím pouze 3 úřady v ČR), odpovědnost v rámci udržitelného rozvoje (aplikace konceptu místní Agendy 21 - desítky radnic v ČR – viz CENIA, 2017) či nakupování fairtradových a udržitelných produktů veřejnou institucí (9 fairtradových měst a 14 fairtradových škol v ČR, viz Na Zemi, 2017). CSR ve veřejné správě může znamenat také transparentní veřejné zakázky a moderní a otevřené informační systémy, což se stává v prostředí české veřejné správy standardem.</p> <p>Příkladem ostatním institucím chce v tomto směru jít mj. Úřad vlády ČR, který se stal členem Asociace společenské odpovědnosti, nechal si stanovit svoji uhlíkovou stopu, uplatňuje striktní protikorupční opatření, má etický kodex zaměstnanců, snaží se společensky odpovědně zadávat své zakázky a podle vyjádření svého vedoucího chce inspirovat k odpovědnosti a udržitelnosti napříč sektory (A-CSR, 2017).</p> <p>Fungování veřejných institucí je součástí Indexu globální konkurenceschopnosti, který publikuje Světové ekonomické fórum (WEF, 2017). ČR se v tomto indexu umístila v období 2016-2017 na 31. místě z 138 zemí (stejně umístění jako v předchozím roce, o 8 příček lepší než v letech 2014-2015). A právě fungování veřejných institucí je nejslabším článkem z celkem dvanácti komponent tohoto indexu. ČR se zde umístila na 54. místě. Neefektivní vládní byrokracie je WEF považována za nejproblematictější faktor pro konkurenceschopnost a možnost podnikání v ČR – 111. místo. Toto hodnocení odpovídá indexu IPI (viz podcíl 16.5).</p> <p>Transparentnost institucí lze hodnotit mj. důvěrou občanů v ústavní instituce. Češi tradičně nejvíce důvěřují starostům (64 %) a obecním zastupitelstvům (63 %), dále prezidentovi (53 %), vládě (42 %) a nejméně Poslanecké sněmovně PČR (31 %) a Senátu PČR (32 %) - CVVM, 2017. S politickou situací je spojena pouze pětina občanů (CVVM, 2017). Poměrně nízké a stále klesající důvěře občanů ČR se těší instituce EU (Euroskop, 2012 či CVVM, 2016). Podle druhého citovaného průzkumu veřejného mínění převládala u české</p>

	<p>veřejnosti v roce 2016 nedůvěra v Evropskou unii celkově, ale i u jejích konkrétních orgánů, které jsou v šetření sledovány. Konkrétně Evropské unii v současnosti důvěřuje 37 % české veřejnosti, naopak nedůvěru k EU vyjadřuje více jak polovina (57 %) české veřejnosti. Přibližně čtvrtina občanů důvěřuje Evropské komisi (26 %) a evropskému parlamentu (27 %). Nedůvěru v tyto orgány EU vyjadřuje v případě Evropského parlamentu 56 % občanů a Evropské komisi 53 % české veřejnosti. Zároveň poměrně výrazná část občanů nemá na tuto věc jasný názor a volí odpověď „nevím“ (Evropský parlament, neví = 11 %; Evropská komise, neví = 12 %).</p> <p>Požadavek transparentnosti institucí je často považován za nejúčinnější prostředek boje s korupcí. Vyšší transparentnost je hlavním cílem mnoha neziskových organizací – z mezinárodních např. <i>Transparency International</i>, která pravidelně zveřejňuje mezinárodní srovnání ohledně transparency obchodního, finančního i veřejného života (viz Podcíl 16.5). V ČR transparentnost veřejných institucí prosazuje např. iniciativa Rekonstrukce státu, které se mj. podařilo dosáhnout přijetí zákona o registru smluv. Zmíněné Světové ekonomické fórum (WEF, 2017) hodnotí „transparentnost vládního rozhodování“ skórem 4,4 na škále 1–7. ČR z hlediska tohoto indikátoru obsadila 77. místo z 138 hodnocených zemí.</p> <p>Z výše uvedeného hodnocení vyplývá, že ČR má velké rezervy z hlediska díky podcíle, z hlediska účinných, odpovědných a transparentních institucí na všech úrovních.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
16.7 Zajistit odpovědné, inkluzivní, participační a zastupitelské rozhodování na všech úrovních	ANO	NEDOSAŽEN	MV, Parlament, veřejná správa na všech úrovních
	<p>Analytický komentář</p> <p>Dobré vládnutí patří mezi jednu ze základních oblastí rozvoje ČR. V rámci dokumentu ČR 2030 je vytyčeno 6 klíčových oblastí a svobodná, demokratická a dobře spravovaná společnost (vládnutí) je jedním z nich (RVUR, 2016a). Tématice se věnují jak státní instituce (PČR, MV, veřejná správa na všech úrovních), tak neziskové organizace (Transparency International, Frank Bold, Otevřená společnost ad). Otázkou je (podobně jako u podcíle 16.6), jak tento komplexní cíl hodnotit a naplnit. Jak bylo uvedeno u hodnocení podcílů 16.6 a 16.5, Česká republika má z pohledu renomovaných mezinárodních institucí velké rezervy z hlediska efektivity veřejné správy a administrativní náročnosti.</p>		

	<p>To není znakem dobrého vládnutí.</p> <p>Odpovědnost rozhodování lze u volených představitelů řešit právní cestou (zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem), to však příliš neodpovídá smyslu cíle. Inkluzivní rozhodování, které prosazuje mj. Evropská unie a EP (např. EP, 2012) je v prostředí ČR spíše terčem úsměšků a zpochybňování. Podobně se cílem široké kritiky stalo inkluzivní vzdělávání, prosazené současnou vládou. Rovné příležitosti mužů a žen má v gesci Úřad vlády ČR (Rada vlády pro rovnost mužů a žen) a ministr pro lidská práva a rovné příležitosti. Tato agenda však nemá dostatečnou celospolečenskou podporu, a to se odráží např. v tom, že z hlediska příjmové nerovnosti mužů a žen dosahuje ČR jedněch z nejhorších výsledků v Evropě (EU, 2014). Rozdíl v příjmech mužů a žen činí v ČR 22 %.</p> <p>Účast veřejnosti na rozhodování na různých úrovních je jedním z klíčových principů udržitelného rozvoje a ČR v tomto směru učinila za posledních 20 let velký pokrok. Přesto participativní demokracie nedosahuje úrovně vyspělých států EU. Mezi pozitivní impulzy patří v tomto směru úspěchy programu místní Agendy 21 v řadě municipalit ČR, neboť účast na rozhodování stojí v jádru MA 21. V pokročilejších stádiích MA 21 je však zapojeno relativně malé množství municipalit – v nejvyšší kategorii „A“ dvě obce – Chrudim a Litoměřice, v kategorii „B“ tři obce – Kopřivnice, Křižánky a Vsetín, v kategorii „C“ 49 obcí (CENIA, 2017).</p> <p>Některé obce také přistupují k participativnímu rozpočtu, který umožňuje zapojení občanů do rozhodování o rozvoji jejich obce. Radnice vymezí část peněz z ročního rozpočtu, obyvatelé pak podávají návrhy, co by se za tyto peníze mělo ve městě v následujícím roce vylepšit (Agora, 2017). Množství obcí využívající tento pokročilý participativní nástroj je zatím nízké – 9. Zapojení veřejnosti do rozhodování na vyšších úrovních je ještě problematičtější, v moderních konceptech jako e-government má ČR rezervy. Prosazují ho zejména subjekty, které nemají v polickém klání dostatečnou podporu (např. Pirátská strana – principy viz Pirátská strana, 2017).</p> <p>Shrnuto, cíl je pro Českou republiku relevantní na všech úrovních veřejné správy. Relativně nejlepší předpoklady pro jeho naplnění je na místní a regionální úrovni, na centrálních úrovni a úrovni EU je situace mnohem problematičtější. Pozitivem je promítnutí principu dobrého vládnutí do nové strategie udržitelného rozvoje – Česko 2030.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/	

		NEDOSAŽEN	
16.8 Rozšířit a posílit zapojení rozvojových zemí do rozhodování v mezinárodních institucích	ANO	NEDOSAŽEN	MZV
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
16.9 Do roku 2030 poskytnout všem právní subjektivitu, včetně registrace při narození	NE	DOSAŽEN	MS, MV
	Analytický komentář Tento podcíl je významný zejména pro země s méně rozvinutým právním řádem. V ČR mají zákonnými předpisy právní subjektivitu zaručenu všichni lidé. Není třeba cokoliv řešit.		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
16.10 Zajistit veřejnosti přístup k informacím a ochranu základních svobod, v souladu s vnitrostátními právními předpisy a mezinárodními dohodami	ANO	NEDOSAŽEN	MV, veřejná správa na všech úrovních
	Analytický komentář Možnost k analytickému hodnocení podcíle poskytuje iniciativa <i>Open Government Partnership (OGP)</i> , což je multilaterální iniciativa, jejímž cílem je podpořit konkrétní závazky vlád v oblasti větší transparentnosti, silnějšího zapojení občanů do rozhodování, boje proti korupci a využívání nové technologie k správě věcí veřejných. Iniciativa byla formálně odstartována v roce 2011 pod hlavičkou OSN zapojením 8 států. V současné době je zapojeno celkem 75 států, které učinily více než 2500 závazků (OPG, 2017a). K OPG přistoupila již v roce 2011 také vláda ČR (nebyla však mezi iniciátory). Přihlásila se k závazkům v oblasti souvisejícími s podcílem 16.10 – přístup k informacím, boj s korupcí, otevřená data, zapojení veřejnosti, bezpečnost a dohled ve veřejném prostoru a věta a technologie. Z nezávislého hodnocení těchto závazků (IRM – <i>Independent Reporting Mechanism</i>) pro období 2014–2016 vyplývá, že všechny závazky byly na konci hodnotícího období buď zcela, nebo částečně dokončeny. Ačkoli míra implementace akčního plánu byla vysoká, většina závazků se zaměřovala na interní kroky v rámci veřejné správy, a tudíž měla pouze omezený dopad na otevřenost vládnutí (OPG, 2017b).		

	<p>Přístup veřejnosti k informacím byl již v dřívější době zajištěn několika zákony v souladu s právním řádem EU a uzavřenými mezinárodními dohodami (Aarhuská úmluva, zákon 106/99Sb., o svobodném přístupu k informacím) – MŽP (1998). Jak dokazují četné aktivity jednotlivých občanů i občanské společnosti, jde o problematiku živou, jejímuž plnému naplnění je třeba nadále věnovat pozornost a uplatnit potřebné indikátory. Monitoringu problematiky se věnuje několik neziskových organizací, které pravidelně zveřejňují informace o porušování těchto práv (např. Frank Bold, Otevřená společnost, Arnika, Oživení, Rekonstrukce státu a další).</p> <p>Celkové hodnocení je obdobné jako u podcíle 16.5. Podcíl je pro ČR velmi relevantní, a přestože vládní administrativa učinila v posledních letech (ve srovnání s předchozími vládami) výrazný krok vpřed, zbývá ještě poměrně dlouhá cesta k jeho plné implementaci.</p>
--	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
<p>16.a Posílit příslušné instituce státu, mimo jiné prostřednictvím mezinárodní spolupráce, pro budování kapacit na všech úrovních pro boj proti násilí, terorismu a trestné činnosti, zejména v rozvojových státech</p>	ANO	NEDOSAŽEN	Vláda, veřejná správa na všech úrovních, Parlament, MZV, MV,
<p>Analytický komentář Tento podcíl je pro ČR relevantní, a jeho relevantnost v posledních letech, díky geopolitickému vývoji, narůstá. Zastřešujícím dokumentem vlády je Strategie ČR pro boj s terorismem (MV, 2013). Ten se zabývá úsilím o snížení zranitelnosti České republiky a jejích zájmů v zahraničí. Koordinaci přípravy, vyhodnocování a rozpracování konkrétních úkolů zakotvených v materiálu provádí odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Ten uvádí, že úroveň připravenosti České republiky na případný teroristický útok na jejím území nebo proti jejím zájmům v zahraničí je možné označit za odpovídající. Vzhledem k zapojení státu do současné fáze protiteroristického úsilí a v souvislosti se členstvím země v Evropské unii a Severoatlantické alianci je ovšem třeba případná rizika nepodceňovat a odpovídajícím způsobem se na ně připravovat. Podle MV je současná situace v České republice je z hlediska teroristických projevů klidná. V ČR dosud nedošlo k velkému teroristickému úroku jako v Německu, Francii, Belgii, Velké Británii či Španělsku. Zprávy o terorismu v Evropě publikuje i EUROPOL (2013). Významná je v této oblasti mezinárodní spolupráce – s OSN, Evropskou unií, NATO a jednotlivými státy zapojenými do úsilí o snížení hrozby terorismu.</p> <p>Dále jsou relevantními dokumenty z hlediska podcíle Bezpečnostní strategie České republiky 2015 a Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2015–2017(MV, 2014) – viz též hodnocení podcíle 16.1.</p>			

	Shrnuto, relevance podcíle je vysoká, přímá hrozba teroristického útoku sice pravděpodobně nehrozí (viz hodnocení míry ohrožení země terorismem – AON, 2016), ale narůstá hrozba přesunu těchto aktivit na internet (hackerské útoky, krádeže citlivých údajů, možnost ochromení důležité infrastruktury atp.). ČR také je (a doufejme zůstane) členem struktur, které jsou terčem nejruznějších forem terorismu.
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
16.b Podporovat a prosazovat nediskriminační zákony a politiku udržitelného rozvoje	ANO	NEDOSAŽEN	Parlament, vláda
	Analytický komentář Prosazování nediskriminačních zákonů je v ČR zajištěno řadou mechanismů včetně resortu ministra pro lidská práva. Důležitou roli v tomto podcíli hraje institut Veřejného ochránce práv, který poskytuje pomoc především občanům vystaveným různým formám diskriminace. Politiku udržitelného rozvoje jako relativně novou věc je však třeba podporovat a posilovat. Jde především o koordinaci veřejné politiky na všech úrovních v rozměru horizontálním (zejména koordinace práce jednotlivých ministerstev), tak vertikálním (různé úrovně veřejné správy). Uplatnění politiky udržitelného rozvoje si nelze představit bez aktivní účasti občanské společnosti a soukromého sektoru. Klíčovou roli v těchto otázkách hraje Rada vlády pro udržitelný rozvoj.		

Zhodnocení cíle SDG 16

SDG 16 patří k velmi důležitým z celého souboru globálních cílů udržitelného rozvoje. Je klíčové důležitým zejména v mezinárodním rozměru, protože prakticky všechny státy světa se přihlásily k SDGs, avšak je velmi dobře známo, že dodržování právního řádu a ochrana lidských práv a svobod není ve všech zemích plně zajištěna. Úkolem ČR je – především v rámci EU – tuto politiku podporovat. Neznamená to ovšem, že by měla být pominuta stránka domácí, protože v řadě oblastí nemáme důvod k sebeuspokojení, ale naopak je mnohé potřeba výrazně zlepšit (korupce, transparence institucí, násilí).

Použitá literatura

AMNESTY INTERNATIONAL, 2016. *Vývoz zbraní z ČR za rok 2015: víc než polovina do zemí s represivním režimem!* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.amnesty.cz/news/3664/vyvoz-zbrani-z-cr-za-rok-2015-vic-nez-polovina-do-zemi-s-represivnim-rezimem>

AMNESTY INTERNATIONAL, 2015. *Znásilnění v ČR.* [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <https://www.amnesty.cz/news/1418/nosi-minisukne-o-znasilneni-si-koledovala-mysli-si-tretina-cechu>

A-CSR, 2017. *Rozhovor s vedoucím Úřadu vlády ČR.* [online] [vid. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/obsah/594/rozhovor-s-vedoucim-uradu-vlady-cr/#>

Agora, 2017. *Participativní rozpočet.* [online] [vid. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.participativni->

rozpocet.cz

- AON, 2016. Terrorism and Political Violence Risk Map 2016. [online] [vid. 2017-02-14]. Dostupné z: <http://www.aon.com/terrorismmap/default.jsp>
- CENIA, 2017. Databáze Místní Agendy 21. [online] [vid. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://ma21.cenia.cz>
- CVVM, 2017. *Důvěra ústavním institucím v lednu 2017* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://cvvm.soc.cas.cz/institute-a-politici/>
- CVVM, 2016. *Důvěra v evropské a mezinárodní instituce – duben 2016*. [online] [vid. 2017-02-12]. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7552/f3/pm160428.pdf
- ČAK, 2016. *Kriminálníkovo právo na soukromí pokulhává*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=16372>
- ČSÚ, 2016. *Skutky (trestné činy) a objasněnost* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/kriminalita_nehody
- ESDN, 2014. *A renewed policy Framework for sustainable development* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.sd-network.eu/pdf/conferences/2014_rome/ESDN_Conference_2014_Discussion_paper_final_mod.pdf
- EK, 2014. *Study to Support an Impact Assessment on Options for Combatting Illicit Firearms Trafficking in the EU*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/general/docs/dg_home_-_illicit_firearms_trafficking_final_en.pdf
- EK, 2012. *Strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016*. /COM/2012/0286 final/ [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52012DC0286>
- EP, 2012. *Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. dubna 2012 o ženách a změně klimatu (2011/2197(INI))*. [online] [vid. 2017-02-11]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52012IP0145&from=CS>
- ERCAS, 2015. *Public integrity and trust in Europe*. [online] [vid. 2017-02-11]. Dostupné z: http://www.eupan.eu/files/repository/20160202135959_2016-01-21_-_Public_integrity_and_trust_in_Europe_-_final.pdf
- EU, 2014. *Jak odstranit platovou nerovnost mezi ženami a muži v Evropské unii*, [vid. 2017-02-12]. http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/gender_pay_gap/140319_gpg_cs.pdf
- EUROPOL, 2013. *Europol TE-SAT 2013. EU terrorism situation and trend report*. [online] [vid. 2017-02-11]. Dostupné z: https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/europol_te-sat2013_lr_0.pdf
- EUROSKOP, 2012. *Důvěra Čechů v instituce EU* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9053/sekce/duvera-cechu-v-institute-eu/>
- EUROSTAT, 2015. *Personnes en risque de pauvreté ou d'exclusion sociale* [online] [vid. 2016-08-08]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=t2020_50&language=fr
- FAÚ, 2016. *Výroční zpráva*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.financnianalytickyurad.cz>

- FRA, 2012. *Access to justice in cases of discrimination in the EU – Steps to further equality*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://fra.europa.eu/en/publication/2012/access-justice-cases-discrimination-eu-steps-further-equality>
- GALLUP, 2016. *Global Slavery Index 2016* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.globallslaveryindex.org/findings/>
- ICSU, 2015. *Review of targets for the sustainable development goals: the science perspective* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.icsu.org/publications/reports-and-reviews/review-of-targets-for-the-sustainable-development-goals-the-science-perspective-2015>
- ILO, (2016). *Ratifications for Czech Republic*. [online] [vid. 2016-02-10]. Dostupné z: http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:11200:0::NO:11200:P11200_COUNTRY_ID:102723
- INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI, 2013. *Odhad nezákonných finančních toků plynoucích z obchodu s drogami a jiného nadnárodního organizovaného zločinu* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://lpxp.sweb.cz/407.pdf>
- MEZINÁRODNÍ ADVOKÁTNÍ KOMORA (2014). *Mezinárodní přístup ke spravedlnosti: bariéry a řešení*. [online] [vid. 2016-02-10]. Dostupné z: http://www.ibanet.org/PPID/Constituent/AccessToJustice_LegalAid/Projects.aspx
- MF, 2012. *Mezinárodní standardy v boji proti praní špinavých peněz, financování terorismu a šíření zbraní hromadného ničení*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/archiv/agenda-financniho-analytickeho-utvaru/mezinarodni-spoluprace-a-institute>
- MV, 2017a. *Obchod s lidmi – Popis situace v obchodu s lidmi*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-popis-situace-v-obchodu-s-lidmi-979350.aspx>
- MV, 2017b. *Boj s korupcí*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/boj-proti-korupci.aspx>
- MV, 2016a. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 – 2020*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020.aspx>
- MV, 2016b. *Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v ČR na období 2016-2019* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-dokumenty-982041.aspx>
- MV, 2015. *Bezpečnostní strategie České republiky 2015* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>
- MV, 2014. *Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2015–2017. 2015* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/poskytnuti-informaci-koncepce-boje-proti-organizovanemu-zlocinu-na-obdobi-let-2015-2017.aspx>
- MV, 2013. *Strategie ČR pro boj s terorismem. 2015* [online] [vid. 2017-02-14]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/strategie-ceske-republiky-pro-boj-proti-terorismu-pdf.aspx
- MŽP, 2016. *Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020, ve znění návrhu aktualizace roku 2016* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi
- MŽP, 1998. *Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/umluva_pristup_informace

- NA ZEMI, 2017. *Odpovědnost veřejných institucí*. [online] [vid. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.nazemi.cz/cs/odpovednost>
- NESEHNUTÍ, 2015. *České zbraně v nepovolaných rukách*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://zbrane.nesehnuti.cz/index.php/ceske-zbrane-v-nepovolanych-rukach/>
- OPG, 2017a. *What is the Open Government Partnership?* [vid. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.opengovpartnership.org/about>
- OPG, 2017b. *Czech Republic End of Term Report 2014-2016* [vid. 2017-02-14]. Dostupné z: <http://www.opengovpartnership.org/country/comment-report/czech-republic-end-term-report-2014-2016-public-comment>
- PIRÁTSKÁ STRANA, 2017. *E-government*. [online] [vid. 2016-02-11]. Dostupné z: <https://www.pirati.cz/program/e-government>
- POLICIE ČR, 2017. *Statistické přehledy kriminality za roky 2005–2016*. [online] [vid. 2016-02-09]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/archiv-statistiky-statisticke-prehledy-kriminality.aspx>
- POLICIE ČR, 2016. *Centrální registr zbraní*. [online] [vid. 2016-02-11]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/centralni-registr-zbrani.aspx>
- RVUR, 2016a. *Informace o přípravě strategického dokumentu Česká republika 2030* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/udrzitelny-rozvoj/aktuality/-informace-o-priprave-strategickeho-dokumentu-ceska-republika-2030-142957/>
- RVUR, 2016b. *Situační zpráva ke strategickému rámci udržitelného rozvoje České republiky* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelny-rozvoj/dokumenty/Situacni-zprava-ke-Strategickemu-ramci-udrzitelneho-rozvoje-CR-2016.pdf>
- RVUR, 2015. *Vyhodnocení Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR 2010–2015*.
- SCHNEIDER, 2015. *Size and Development of the Shadow Economy of 31 European and 5 other OECD Countries from 2003 to 2015: Different Developments*. [online] [vid. 2016-02-10]. Dostupné z: <http://www.econ.jku.at/members/Schneider/files/publications/2015/ShadEcEurope31.pdf>
- TRANSPARENCY INTERNATIONAL, 2016. *Index vnímání korupce* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.transparency.cz/cpi2015/>
- UNODC, 2017. *Homice counts and rates*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <https://data.unodc.org/>
- ÚŘAD VLÁDY ČR, 2016. *Muži a násilí v České republice. Zpráva Pracovní skupiny muži a rovnost žen a mužů*. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/zprava-muzi-a-nasili-v-ceske-republice-150013/>
- ÚŘAD VLÁDY ČR, 2014. *Vládní koncepce boje s korupcí 2015 až 2017*. [online] [vid. 2016-02-12]. Dostupné z: <http://www.korupce.cz/assets/protikorupcni-strategie-vlady/na-leta-2015-2017/Vladni-koncepce-boje-s-korupci-na-leta-2015-az-2017.pdf>
- VS OSN, 2006. *Smlouva o obchodu se zbraněmi* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/kontrola_exportu_zbrani/rb_osn_rezoluce/index.html
- VOP, 2015. *Výroční zpráva o ochraně před diskriminací 2015*. [online] [vid. 2016-02-10]. Dostupné z: http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/DISKRIMINACE/Vyrocní_zpravy/2015-DIS-vyrocní-zprava.pdf
- VS ČR, 2017. *Stav vězňů osob*. [online] [vid. 2016-02-10]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/informacni-servis/rychla-fakta/>

WRI, 2017. *The Global Competitiveness Report 2016-2017*. [online] [vid. 2016-02-12]. Dostupné z <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2016-2017-1>

Směrnice 2012/29/EU, která upravuje minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=URISERV:jl0027>

Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-253>

Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. [online] [vid. 2017-02-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-82>

Vyhláška č. 11/1998 Sb., o povinném hlášení a ukončení těhotenství, úmrtí dítěte a úmrtí matky [online] [vid. 2016b-11-24]. Dostupné z: http://www.pravnipredpisy.cz/predpisy/ZAKONY/1988/011988/Sb_011988_-----_.php

ÚZ č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod.

Vyhláška č. 11/1998 Sb., o povinném hlášení a ukončení těhotenství, úmrtí dítěte a úmrtí matky [online] [vid. 2016b-11-24]. Dostupné z: http://www.pravnipredpisy.cz/predpisy/ZAKONY/1988/011988/Sb_011988_-----_.php

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím [online] [vid. 2016c-11-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-106>

Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] [vid. 2016d-11-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

SDG 17: Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování

Financování

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.1 Posílit mobilizaci domácích zdrojů, mimo jiné prostřednictvím mezinárodní podpory rozvojovým zemím, ke zlepšení domácích kapacit pro výběr daní a dalších příjmů	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.2 Plně realizovat závazky rozvinutých zemí v rámci Oficiální rozvojové pomoci (ODA), včetně závazku mnoha vyspělých zemích poskytnout 0,7 procenta ODA/HND rozvojovým zemím a 0,15 až 0,20 procenta ODA/HND nejméně rozvinutým zemím; poskytovatelé ODA by měli zvážit stanovení cíle poskytnout alespoň 0,20 procenta ODA/HND nejméně rozvinutým zemím	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.3 Mobilizovat dodatečné finanční prostředky z různých zdrojů pro rozvojové státy	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.4 Pomoci rozvojovým zemím při dosahování dlouhodobé dluhové udržitelnosti prostřednictvím koordinovaných politik zaměřených na podporu financování dluhu, oddlužení a restrukturalizaci dluhu dle potřeby, a zabývat se vnějším zadlužením silně zadlužených chudých zemí, aby se snížila jejich míra zadluženosti	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.5 Přijmout a realizovat režimy na podporu investic pro nejméně rozvinuté státy	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
	Analytický komentář		

Technologie

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.6 Posílit spolupráci sever-jih, jih-jih, trojstrannou regionální a mezinárodní spolupráci v přístupu k vědě, technologiím a inovacím, a posílit sdílení znalostí za vzájemně dohodnutých podmínek, mimo jiné prostřednictvím lepší koordinace stávajících mechanismů, zejména na úrovni OSN, a prostřednictvím	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV, ČSÚ
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.7 Podporovat rozvoj, transfer a rozšiřování technologií šetrných k životnímu prostředí do rozvojových zemí za výhodných podmínek, včetně koncesí a preferenčních podmínek na základě vzájemných dohod	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.8 Plně zprovoznit	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV

technologickou banku a mechanismy budování vědeckých, technologických a inovačních kapacit pro nejméně rozvinuté státy do roku 2017 rozšířit používání technologií, zejména informačních a komunikačních	Analytický komentář
--	---------------------

Budování kapacit

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
17.9 Posílit mezinárodní podporu pro realizaci efektivního a cíleného budování kapacit v rozvojových zemích na podporu národních plánů naplňování všech cílů udržitelného rozvoje, a to i prostřednictvím spolupráce sever-jih, jih-jih a trojstranné spolupráce	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
	Analytický komentář		

Obchod

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
17.10 Podporovat univerzální, standardizovaný, otevřený, nediskriminační a spravedlivý multilaterální obchodní systém pod dohledem Světové	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
	Analytický komentář		

obchodní organizace (WTO), a to i prostřednictvím závěrů vyjednávání v Rozvojové agendě WTO z Dauhá	
---	--

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
17.11 Výrazně zvýšit vývoz rozvojových zemí, zejména s cílem zdvojnásobit podíl nejméně rozvinutých států na světovém vývozu do roku 2020	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV, MPO
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
17.12 Umožnit nejméně rozvinutým státům bezcelní a bezkvótový přístup na trhy v dlouhodobém měřítku, v souladu s rozhodnutími Světové obchodní organizace, mimo jiné zajištěním toho, že preferenčních pravidla původu vztahující se na dovoz z nejméně rozvinutých států jsou transparentní a jednoduchá a přispívají k usnadnění přístupu na trhy	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV, MPO
	Analytický komentář		

SYSTÉMOVÉ OTÁZKY

Politika a institucionální soudržnost

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
17.13 Posílit globální makroekonomickou stabilitu, mimo jiné prostřednictvím koordinace politik a jejich koherence	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV, MF
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR ANO/NE	Dosažení cíle DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	Kompetence
17.14 Podporovat politickou soudržnost pro udržitelný rozvoj	ANO	NEDOSAŽEN	Vláda, Parlament, kraje, obce
	<p>Analytický komentář</p> <p>Udržitelný rozvoj jako zastřešující cíl rozvoje globálně, v rámci EU i na národní úrovni vyžaduje koordinaci politik jednak horizontálně počínaje Parlamentem přes vládu, a vertikálně zejména na všech úrovních veřejné správy. Důležitá je rovněž koordinace mezi veřejnou správou, soukromým sektorem a institucemi občanské společnosti (RVUR, 2015).</p> <p>V kontextu EU je cílem „politiky soudržnosti“ snižování rozdílů mezi různými regiony a eliminace zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů. Jedná se tedy o ekonomickou a sociální soudržnost, environmentální dimenze UR není implicitně přítomna. UR je v tomto kontextu „horizontálním tématem“. Jako takový byl v minulosti v ČR v řadě rozvojových projektů podpořených ze strukturálních fondů v rámci politiky soudržnosti vykazován. Šlo však často o formální promítnutí, nedocházelo a nedochází ke skutečné kohezi politik směrem k udržitelnosti.</p> <p>Jak ukazuje „Vyhodnocení strategického rámce udržitelného rozvoje“ (RVUR, 2015):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ke SRUR nebyl přijat návazný implementační dokument, který by stanovoval kritéria hodnocení ani odpovědnost za plnění cílů, resp. opatření. • SRUR obsahuje vysoký počet strategických cílů (46) rozvedených v podobě slovního komentáře na úroveň dílčích opatření, za něž ale neodpovídal konkrétní gestor. • Indikátorová sada se vztahuje spíše než k cílům SRUR k obecným trendům, resp. prioritním osám udržitelného rozvoje. • Dokument Česká republika 2030 by proto měl směřovat k velmi 		

	<p>omezenému počtu prioritních cílů a podporovat spolupráci resortů a municipálních aktérů na jejich plnění (horizontální a vertikální koordinace). Je třeba stanovit jasné vazby na příslušné resortní dokumenty a najít efektivní způsob propojení ke krajům a obcím.</p> <p>V současné době (leden 2017) je dokument „Strategický rámec Česká republika 2030“ před schválením. Nicméně polická soudržnost pro udržitelný rozvoj zůstává zatím nedosaženým cíle implementace udržitelného rozvoje v ČR.</p>
--	---

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.15 Respektovat politiku jednotlivých států při zavádění a provádění politik pro vymýcení chudoby a udržitelný rozvoj	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
Analytický komentář			

SYSTÉMOVÉ OTÁZKY

Mnohostranná partnerství

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.16 Posílit globální partnerství pro udržitelný rozvoj podporované mnohostranným partnerstvím ve prospěch mobilizace a sdílení znalostí, expertízy, technologií a finančních zdrojů na podporu dosažení cílů udržitelného rozvoje ve všech zemích, zejména rozvojových	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
Analytický komentář			

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.17 Podněcovat a podporovat efektivní partnerství veřejných institucí, partnerství veřejného a soukromého sektoru a partnerství v rámci občanské společnosti, a to na základě zkušeností a využívání zdrojových strategií partnerství	ANO	NEDOSAŽEN	Vláda, Parlament, kraje, obce, instituce občanské společnosti
	<p>Analytický komentář</p> <p>V ČR existuje několik platforem, v rámci kterých se rozvíjí efektivní partnerství veřejného a soukromého sektoru a partnerství v rámci občanské společnosti. První s nich jsou Místní akční skupiny (MAS), založené na principech místního partnerství za účelem podpory a rozvoje venkovského regionu. Jde o společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které spolupracují na rozvoji venkova, zemědělství a při získávání finanční podpory z Evropské unie a z národních programů pro svůj region. Problémem MAS je v současné době poměrně malý rozsah finančních prostředků, o jejichž rozdělení do regionu mohou v rámci partnerství rozhodovat a dále vysoká administrativní a byrokratická zátěž s tím spojená a nedostačené lidské zdroje. V databázi ministerstva zemědělství (MZE, 2017) je v současné době 171 MAS.</p> <p>Další možností partnerství veřejného a soukromého sektoru jsou projekty typu PPP (Public Private Partnerships). Principy PPP úspěšně naplňují projekty ve většině zemích OECD. Vzorem pro implementaci principů PPP je zejména praxe Velké Británie. Podstatou úspěšného projektu PPP je předpoklad, že většího přínosu pro veřejný sektor (v poměru k jím vynaloženým prostředkům) může být dosaženo využitím schopností a zkušeností soukromého sektoru a rozdělením rizik mezi zúčastněné strany tak, že každá strana nese takové riziko, které dokáže nejlépe řídit. V ČR jsou touto formou realizovány řádově až stovky projektů, přehled vede ministerstvo financí (MF, 2016).</p> <p>Uplatňují se i další formy partnerství – například v rámci meziobecní spolupráce (na jejíž podporu směřoval velký projekt Svazu měst a obcí – viz SMO, 2015) či partnerství mezi veřejnou správou a např. výzkumnými či neziskovými institucemi. Tyto formy partnerství jsou často vázány na projektovou podporu a po ukončení financování často končí – nejde tedy vesměs o dlouhodobá a pro obě strany udržitelná partnerství. Partnerství různých „stakeholderů“ je v jádru mechanismu/metody řízení municipálního rozvoje MA21, jejímž cílem je prosazování udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni (CENIA, 2016). Další možnou platformu pro plnění díkce cíle poskytuje participativní rozhodování či např. participativní tvorba místních rozpočtů (viz např. http://www.participativnirozpocet.cz). To však obdobně jako MA 21 není na místní a regionální úrovni v ČR zdaleka běžné (viz též cíl</p>		

	<p>16.7).</p> <p>Koordinace politik tedy vyžaduje partnerství na úrovni institucí i jednotlivých občanů. Podmínkou je rozvoj procesů podporujících toto partnerství na různých úrovních (dialogy, společné rozhodování, veřejná fóra, kulaté stoly a další). Cíl je pro ČR relevantní, ale v současnosti ho nelze považovat za zcela dosažený.</p>
--	--

SYSTÉMOVÉ OTÁZKY

Data, monitorování a odpovědnost

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/ NEDOSAŽEN	
17.18 Do roku 2020 zvýšit podporu budování kapacit rozvojových zemí, včetně nejméně rozvinutých a malých ostrovních rozvojových států, k výraznému zvýšení dostupnosti vysoce kvalitních, aktuálních a spolehlivých údajů členěných podle příjmů, pohlaví, věku, rasy, etnického původu, migračního statutu, zdravotního postižení, geografické polohy a dalších relevantních charakteristik v národním kontextu	NEHODNOCEN	NEHODNOCEN	MZV
	Analytický komentář		

Podcíl	Relevance		
	Aplikovatelnost v ČR	Dosažení cíle	Kompetence
	ANO/NE	DOSAŽEN/	

		NEDOSAŽEN	
17.19 Do roku 2030 stavět na stávajících iniciativách s cílem rozvinout prostředky pro měření pokroku v oblasti trvale udržitelného rozvoje, které doplní hrubý domácí produkt a podporou budování statistických kapacit rozvojových států	ANO	NEDOSAŽEN	Vláda, MZV, ČSÚ, AV ČR (vysoké školy)
	<p>Analytický komentář</p> <p>Měření pokroku prostřednictvím objektivních a spolehlivých dat a indikátorů je zcela zásadní součástí implementace koncepce udržitelného rozvoje. Je třeba podporovat rozvoj monitoringu, zpracování informací a formulace relevantních a věrohodných indikátorů. Na evropské úrovni probíhají intenzivní práce pod vedením Eurostatu, který v létě 2016 předložil předběžný soubor navrhovaných indikátorů (Eurostat, 2016). V ČR se problematika měření pokroku k udržitelnému rozvoji průběžně rozvíjí, klíčovou roli má Rada vlády pro udržitelný rozvoj. Důležitým dokumentem je pravidelně vydávaná Situační zpráva ke strategickému rámci udržitelného rozvoje ČR (poslední vydání z roku 2016).</p>		

Zhodnocení cíle SDG 17

Tento cíl je především zaměřen na posilování globálního partnerství, a to zejména mezi vyspělými a rozvojovými státy. Z hlediska ČR je toto především úkolem MZV, ale na mnoha aktivitách se podílejí další instituce veřejné správy (např. MPO, ČSÚ), soukromého sektoru, občanské společnosti a vzdělávacích a vědeckých kapacit. Pro národní politiku ČR jsou zejména důležité dva aspekty zdůrazněné v tomto cíli: Především jde o koherenci politik pro udržitelný rozvoj na všech úrovních (podcíle 17.14, 17.17) a dále o měření pokroku v oblasti udržitelného rozvoje (podcíl 17.19).

Použitá literatura

- CENIA, 2015. *Zpráva o životním prostředí České republiky 2014* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publicace
- CENIA, 2016. *Portál MA 21* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://ma21.cenia.cz>
- ČSÚ, 2016. *Statistická ročenka České republiky 2015* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-ceske-republiky-2015>
- ESDN, 2014. *A renewed policy Framework for sustainable development* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: http://www.sd-network.eu/pdf/conferences/2014_rome/ESDN_Conference_2014_Discussion_paper_final_mod.pdf
- EUROSTAT, 2016. *The EU and the Sustainable Development Goals: A first statistical glance.*
- ICSU, 2015. *Review of targets for the sustainable development goals: the science perspective* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.icsu.org/publications/reports-and-reviews/review-of-targets-for-the-sustainable-development-goals-the-science-perspective-2015>
- MF, 2017. *Partnerství veřejného a soukromého sektoru.* [online] [vid. 2017-02-15]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/podpora-z-narodnich-zdroju/partnerstvi-verejneho-a-soukromeho-sekto>
- MZE, 2017. *Přehled místních akčních skupin.* [online] [vid. 2017-02-15]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/mas/Prehled/>
- MZV, 2016. *Oficiální rozvojová pomoc (ODA) České republiky. Výroční zpráva za rok 2015* [online] [vid. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/file/2102247/ODA_2015.pdf
- RVUR, 2015. *Vyhodnocení Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR 2010–2015.*
- RVUR, 2016. *Situační zpráva ke strategickému rámci udržitelného rozvoje České republiky* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelny-rozvoj/dokumenty/Situacni-zprava-ke-Strategickemu-ramci-udrzitelneho-rozvoje-CR-2016.pdf>
- SEI, 2015. *Sustainable Development Goals for Sweden* [online] [vid. 2016-11-23]. Dostupné z: <https://www.sei-international.org/mediamanager/documents/Publications/SEI-WP-2015-10-SDG-Sweden.pdf>

I. SDGs – význam v globálním a národním kontextu

Cíle udržitelného rozvoje (*Sustainable Development Goals* – SDGs) představují aktuální globální strategii pro implementaci a hodnocení udržitelného rozvoje. Již před 30 lety byla přijata známá definice udržitelného rozvoje jako takového rozvoje, který dokáže naplnit potřeby současné generace, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích. Tato základní definice, která stále platí, byla na summitech OSN v r. 1992, 2002 a 2012 plně potvrzena a dále rozpracována. Koncepce udržitelného rozvoje se stala zásadním vodítkem pro všechny mezivládní a mezinárodní organizace (včetně například OECD či EU) i pro jednotlivé státy.

Přijetí globálních Cílů udržitelného rozvoje Organizací spojených národů v r. 2015. je nepochybně významným aktem podpory celosvětového rozvoje progresivním a žádoucím směrem. SDGs určují základní směr celosvětového vývoje k horizontu r. 2030. Jejich formulace navázala na Rozvojové cíle tisíciletí (MDGs), které přijala OSN pro období 2000–2015.

SDGs znamenají významný posun v řadě aspektů: především mají univerzální charakter (tj. platí pro všechny země) a jsou koncipovány podstatně širěji, obsahují všezahrnující spektrum rozvojových aktivit – odhodlání vymýtit extrémní chudobu, zajistit společnou prosperitu a mír, budovat partnerství, ale také chránit životní prostředí. Na formulaci SDGs se podílely všechny členské státy OSN, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů. Agendu udržitelného rozvoje (původně nazvanou „Post-2015 Agenda“, později přejmenovanou na „Agendu 2030 pro udržitelný rozvoj“) oficiálně schválil summit OSN 25. září 2015 v New Yorku v dokumentu „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“, jehož součástí jsou i Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o výzvu k rozsáhlému politickému manévru, mezi jehož hlavní principy patří zaměření na všechny („*no-one left behind*“), inovace a technologie, bezpečnost a efektivní, otevřené a odpovědné instituce, solidarita, spolupráce a vzájemná odpovědnost.

Cíle samy o sobě by bez mechanismu kontroly plnění nebyly úplné. Za měřítka pokroku k udržitelnosti – indikátory – v rámci celého procesu Agendy 2030 zodpovídá Statistická divize OSN (v ČR je dle vládního usnesení č. 61/2016 gestorem odpovědným za monitoring SDGs ČSÚ). První konsolidovaný návrh indikátorů byl předložen v březnu 2016 na 47. zasedání Statistické komise OSN. Seznam nyní obsahuje 230 indikátorů.

II. Zhodnocení Cílů SDGs

SDG 1 – Vymýtit chudobu ve všech jejích formách všude na světě

Z výše uvedených údajů a analýzy vývoje ukazatelů v jednotlivých oblastech v posledních letech a na základě priorit ČR formulovaných v koncepčních a strategických dokumentech je zřejmé, že většina podcílů (6 ze 7 podcílů) je pro ČR relevantních. Relevantnost těchto cílů dokládají dostupná data a obecně neuspokojivé hodnocení situace v uvedených oblastech v rámci relevantních dokumentů vládních i nevládních organizací.

SDG 2 – Vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství

SDG 2 byl zapracován do Strategie resortu MZe s výhledem do roku 2030, která má přesah do resortu životního prostředí. Strategie má 4 základní jednotící dlouhodobé priority v rámci perspektivy UR, které jsou dále konkrétně a v odpovídající míře komplexnosti implementovány do strategických priorit jednotlivých sektorů a dílčích oblastí. Hlavní cíle jsou v rámci jednotlivých sektorů a dílčích oblastí v návaznosti na konkrétní priority těchto oblastí dále rozpracovány do strategických cílů, dílčích cílů a jednotlivých opatření, které budou v rámci implementace průběžně vyhodnocovány, aktualizovány a případně doplňovány. Dosažení cílů ve strategii bude komplikováno vnějšími i vnitřními vlivy na hospodářské subjekty v krajině a navazující subjekty, jako je např. obchod a zpracovatelský průmysl. Na předním místě bude pozornost v ČR věnována ochraně půdního fondu a vodním zdrojům. S ohledem na omezené vodní bohatství území ČR je nutné trvale posilovat veřejné mínění pro chápání strategického významu půdy a vody jako nezbytného faktoru pro život a hospodářský vývoj státu. S ohledem na vývoj změn klimatu a ekonomické situace je třeba se primárně věnovat oblastem jako je podpora přirozených retenčních schopností krajiny a souvisejících faktorů.

SDG 3 – Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku

Podcíle 3.1 a 3.2 – snížení mateřské, kojenecké úmrtnosti a úmrtnosti dětí do pěti let je dosaženo.

Podcíle 3.3. – snížení incidence AIDS, není dosaženo a onemocnění i HIV pozitivita přibývá současně s narkomanií. U ostatních infekcí je cíle dosaženo. Incidence tbc je nízká. Ale při příchodu imigrantů z oblastí s vysokým výskytem lze očekávat nárůst incidence, pokud nebudou včas zachyceni, vyšetřeni a léčeni. Hepatitis B,C,D souvisí s narkomanií. Virová žloutenka A je nemoc špinavých rukou stejně jako ostatní alimentární nákazy. Epidemie, které se vyskytují, souvisí s nedodržováním základních hygienických pravidel, technologických pravidel (rozvod pitné vody), mobilitou obyvatel včetně nemocných,

sanitací. Podcíl 3.4. není dosaženo. Souvisí částečně s demografickým vývojem tj. stárnutím populace a s prevencí, která nebyla dříve realizována u nemocných osob. Je plněn částečně, léčba akutních zhoršení kardiovaskulárních nemocí je účinná, dostupná a zlepšuje se. Podcíl není plněn v případě prevence a časné diagnostiky některých nemocí nádorových, diabetu, chronických nervových nemocí včetně demencí, duševních onemocnění zejména úzkostí a depresí, nemocí pohybového aparátu. Politická odpověď na uvedené výzvy je vysoká. Byly zpracovány akční plány k Národní strategii ochrany a podpory zdraví, které naplnění podcílů udržitelného rozvoje řeší. Podmínkou je řešení generační obměny pracovníků ve zdravotnictví, dostatečná motivace obyvatel i zdravotníků a dalších zúčastněných k prevenci a k tomu směřované specializační vzdělávání zdravotníků lékařů i nelékařů

SDG 4 – Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny

Z předchozího je zřejmé, že většina podcílů (devět podcílů z deseti) je pro ČR relevantních. Relevantnost těchto cílů dokládají dostupná data, jejich důležitost a zájem ČR o jejich naplňování vyplývá také z „Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015–2020“. Je tedy zřejmé, že v cíli 4 spatřuje ČR možnost pro další zkvalitnění vzdělávacího systému. Za důležitá témata ve vzdělání lze potom považovat zajištění rovnosti podmínek ve vzdělávání zvýšením kvality nižšího sekundárního vzdělávání na základních školách pro všechny cílové skupiny (viz podcíl 4.1, resp. 4.5) a cílené zvyšování účasti všech dětí na předškolním vzdělávání, včetně dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením (viz podcíl 4.2). Důležitým cílem pro české vzdělávání by měla rovněž být podpora různých cílových skupin (včetně ohrožených) při dosahování středoškolského a vysokoškolského vzdělání (viz podcíl 4.3), a také podpora žáků ve studiu těch oborů (např. technických), pro které najdou na trhu práce dobré uplatnění. V rámci České republiky by mělo dále dojít k systemtickému zvyšování funkčních gramotností žáků (matematické, čtenářské, finanční, přírodovědné, atp.), které by jim usnadnily jejich osobní i profesní život (viz podcíl 4.6). S ohledem na závěry uvedené u podcíle 4.7 by ČR měla rovněž zvážit další strategický postup ve zvyšování povědomí celé veřejnosti napříč populacemi o Cílech udržitelného rozvoje v současnosti.

SDG 5 – Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek

Všechny cíle s výjimkou 5.3 jsou pro ČR relevantní. Řada cílů se potkává s Vládní strategií pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2016–2020 a některé pokrývají akční plány vlády (5.2, 5.5), je však evidentní, že k jejich dosažení všech cílů je ještě dlouhá cesta. Nejdále je ČR v řešení cíle 5.2 a to především díky opatřením proti domácímu násilí. Cíle 5.2, 5.4 a 5.5 jsou v analyzovaných dokumentech zastoupeny kvantitativními indikátory s jasně stanovenými cílovými hodnotami, přijatými na národní úrovni (v případě cíle 5.4 se však jedná jen o procento částečných úvazků). Dosavadní vývoj těchto indikátorů v ČR prozatím naznačuje, že není příliš realistické těchto cílových hodnot dosáhnout. Řada cílů (5.6, 5.a, 5.b,

5.c) je kvalitativního charakteru a dokud nebudou definovány jasné mezinárodně odsouhlasené indikátory, je obtížné vývoj v ČR v oblastech, které pokrývají, kvantitativně hodnotit.

SDG 6 – Zajistit všem dostupnost vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi

Cíl 6 je pro ČR plně relevantní. Zdroje vod jsou omezené, v souvislosti s probíhající změnou klimatu je třeba se připravit na nedostatek zdrojů byť geograficky nebo časově omezený. Kvalita pitné vody je uspokojivá, i když i zde je třeba usilovat o zlepšení. Kvalita vody v tocích a nádržích uspokojivá není. Podzemní voda je obecně dobré kvality, avšak její ochranu je třeba prohloubit, protože znečištění je v tomto případě v zásadě nevratné. S vodou úzce souvisí SDG15 (ekosystémy). SDGs se specificky nevěnují přírodním pohromám. Monitoring v rámci SDG 6 je dostatečně zajištěn, data a indikátory jsou k dispozici. Systém kompetencí veřejné správy je poněkud komplikovaný, ale v zásadě dobře funguje. Vědecké poznání je na uspokojivé úrovni.

SDG 7 – Zajistit přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny

Všechny cíle s výjimkou 7.b jsou pro ČR relevantní. Cíle 7.2 a 7.3 jsou v analyzovaných dokumentech zastoupeny kvantitativními indikátory s jasně stanovenými cílovými hodnotami, přijatými na mezinárodní úrovni. Dosavadní vývoj těchto indikátorů v ČR prozatím naznačuje, že je realistické těchto cílových hodnot dosáhnout. Cíle 7.1 a 7.a jsou více kvalitativního charakteru a dokud nebudou definovány jasné mezinárodně odsouhlasené indikátory, je obtížné vývoj v ČR v oblastech, které pokrývají, kvantitativně hodnotit. Analýza ovšem naznačuje, že v současné době ČR vykazuje v těchto oblastech určité nedostatky, které má však zájem v dalších letech řešit.

SDG 8 – Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny

Pro ČR je relevantních 9 z 12 definovaných SDG cílů. Některé cíle jsou dlouhodobé a průběžné (např. udržení dlouhodobého a zdravého růstu, udržení nízké úrovně nezaměstnanosti včetně nezaměstnanosti mladých). Nelze u nich tedy deklarovat dosažení, přestože ČR momentálně v těchto oblastech vykazuje velmi dobré výsledky. Dosažení jiných SDG cílů se pro ČR obtížně určuje z důvodu chybějících cílových hodnot definovaných na mezinárodní úrovni. Protože jednotlivé resorty v rámci svých strategických dokumentů vnímají rezervy v naplněnosti těchto cílů v českém kontextu a chtějí zlepšit stávající stav, lze tyto cíle definovat jako nedosažené.

SDG 9 – Vybudovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a inovace

Cíle 9.1 – 9.5 jsou pro ČR relevantní, cíle 9.a – 9.c nikoliv. Cílům 9.1 – 9.5 je v ČR přikládána značná důležitost na úrovni strategických dokumentů, i když monitorování pokroku v některých oblastech (např. v případě udržitelné industrializace) může být problematické z důvodu kvalitativního charakteru daného problému. Většina z cílů nebyla dosud dosažena, s výjimkou části cíle 9.2, který požaduje do roku 2030 významně zvýšit podíl průmyslu na zaměstnanosti a HDP (ČR již nyní dosahuje ve srovnání se státy EU nejvyšších hodnot v podílu přidané hodnoty z průmyslu na celkové přidané hodnotě a v podílu zaměstnanosti v průmyslu). Analýza dále odhalila významné překryvy mezi podcíli tohoto SDG (např. mezi 9.2 a 9.4 a mezi 9.3 a 9.5) a mezi Cíli (např. mezi 9.2 a SDG7, SDG8, SDG12 a SDG16; mezi 9.4 a SDG7 a SDG12).

SDG 10 – Snižit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi

Přestože se ČR řadí mezi země s nízkými sociálními nerovnostmi, šest z deseti podcílů SDG 10 bylo identifikováno jako relevantních k dalšímu řešení a monitoringu. Některých cílů nebylo dosaženo – např. zajištění rovných příležitostí či otázky přínosu ČR k rovnosti mezi zeměmi navzájem. Některé oblasti je potřeba nadále monitorovat, přestože ČR stanovené cíle v současné době splňuje. Sledování těchto oblastí je nutné např. z důvodu negativních trendů.

SDG 11 – Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce

Z 10 hodnocených podcílů je 9 relevantních pro tuto studii; všech 10 podcílů je pak aplikovatelných v ČR, jeden se týká zahraniční pomoci a je v gesci MZV. SDG11 je pro ČR vzhledem k její sídelní struktuře velmi významný (přes 6 tis. sídel různého typu). Přitom pouze dva podcíle byly dosaženy, a to pouze částečně. Analýza také ukázala obtížnost hodnocení tohoto Cíle – pro řadu jevů není v ČR dostatečná datová a informační základna. V neposlední řadě je nutno podotknout, že reporting SDG11 je mimořádně extenzivní – problematika udržitelných a rezilientních měst zahrnuje širokou škálu jevů, které spadají do gescie mnoha rezortů (doprava, kultura, životní prostředí, sociální věci ad.).

SDG 12 – Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu

Téma tohoto Cíle je pro průmyslově a exportně orientovanou ČR velmi relevantní. Platí pro většinu 9 z 11 podcílů. Podrobná analýza v oblasti jednotlivých podcílů dokládá, že v jejich implementaci má ČR ve většině případů rezervy. Přestože byla v uplynulém desetiletí učiněna řada eko-efektivních a strategických kroků směrem k udržitelnějším vzorcům výroby a spotřeby, a česká ekonomika se celkově dematerializovala, v řadě dílčích oblastí cíle zbývá

učinít pokrok k dosažení úrovně nejvyspělejších zemí EU a světa. Implementace komplexního a dobře komponovaného (z hlediska složení podcílů) SDG 12 pro to představuje dobrou výchozí pozici.

SDG 13 – Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládání jejich dopadů

SDG 13 (změny klimatu) je od počátku chápán jako doplněk k cílům a politikám obsaženým v dokumentech v rámci Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (FCCC). V kontextu SDGs se zdůrazňují jednak nejdůležitější cíle na obecné rovině, jednak záležitosti, kterým se FCCC věnuje jen okrajově, například vzdělávání a výchova. Politika ochrany klimatu se v současné době zpracovává a bude předložena vládě v návaznosti na materiály EU, které rovněž zatím nejsou k dispozici. V každém případě je zřejmé, že základním úkolem je postupný přechod k bezuhlíkové ekonomice, což je úkol nesmírně náročný zvláště pro ČR, která se vyznačuje vysokým objemem emisí CO₂ na obyvatele a rovněž vysokou energetickou náročností národního hospodářství. Politika ochrany klimatu a jednotlivá opatření jsou postupně přijímána veřejnou správou, podnikatelským sektorem a podporována občanskou společností. Výzkum změny klimatu a jejích souvislostí, například ekonomických a sociálních, je málo rozvinut, a v této oblasti chybějí data i indikátory.

SDG 14 – Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje

Tento Cíl se týká ČR pouze velmi omezeně. Především jde o podíl ČR na znečišťování pobřežních oblastí moří prostřednictvím transportu znečištění řekami (nitráty, plastové obaly, toxické látky, ropné látky – Labe, Dunaj, Odra). Toto je předmětem péče o čistotu vody (SDG6 – Voda). ČR se díky vysoké produkci skleníkových plynů na jednoho obyvatele podílí na okyselování oceánů. Relevantní je proto účast ČR v mezinárodní diplomacii týkající se tematiky moří a oceánů (Úmluva o mořském právu a mnoho dalších), což je v kompetenci MZV. Problematice nepřímého, ale nezanedbatelného vlivu českých spotřebitelů na znečištění moří a neudržitelné využívání mořských zdrojů není věnována systematická vládní pozornost; řeší ho domácí a mezinárodní neziskové organizace.

SDG 15 – Chránit a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit úbytek biodiverzity

SDG 15 se ČR plně týká. Jednotlivé podcíle jsou převážně v kompetenci MŽP, jež se této problematice věnuje v rámci jedné ze sekcí a prostřednictvím podřízených organizací (AOPK). K dispozici je řada strategických dokumentů, technická literatura, metodické příručky a rovněž výsledky výzkumu a monitoringu stejně jako potřebné indikátory. Navzdory tomu není situace dobrá a nadále dochází k degradaci ekosystémů a redukcí

biologické rozmanitosti. Jednotlivé cíle nejsou v řadě případů stanoveny dostatečně konkrétně a strategické dokumenty nejsou plně implementovány.

SDG 16 – Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních

SDG 16 patří k velmi důležitým z celého souboru globálních SDGs. Je klíčový zejména v mezinárodním rozměru, protože prakticky všechny státy světa se k SDGs slavnostně přihlásily, avšak dodržování právního řádu a ochrana lidských práv a svobod není ve všech zemích plně zajištěna. Úkolem ČR – především v rámci EU – je tuto politiku podporovat. Neznamená to ovšem, že by měla být pominuta stránka domácí, protože v řadě oblastí nemáme důvod k sebeuspokojení, ale naopak je mnohé potřeba výrazně zlepšit (korupce, transparence institucí, násilí).

SDG 17 – Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování

Tento cíl je především zaměřen na posilování globálního partnerství, a to zejména mezi vyspělými a rozvojovými státy. Z hlediska ČR je toto především úkolem MZV, ale na mnoha aktivitách se podílejí další instituce veřejné správy (např. MPO, ČSÚ), soukromého sektoru, občanské společnosti a vzdělávacích a vědeckých kapacit. Pro národní politiku ČR jsou zejména důležité dva aspekty zdůrazněné v tomto cíli: Především jde o koherenci politik pro udržitelný rozvoj na všech úrovních (podcíle 17.14, 17.17) a dále o měření pokroku v oblasti udržitelného rozvoje (podcíl 17.19).